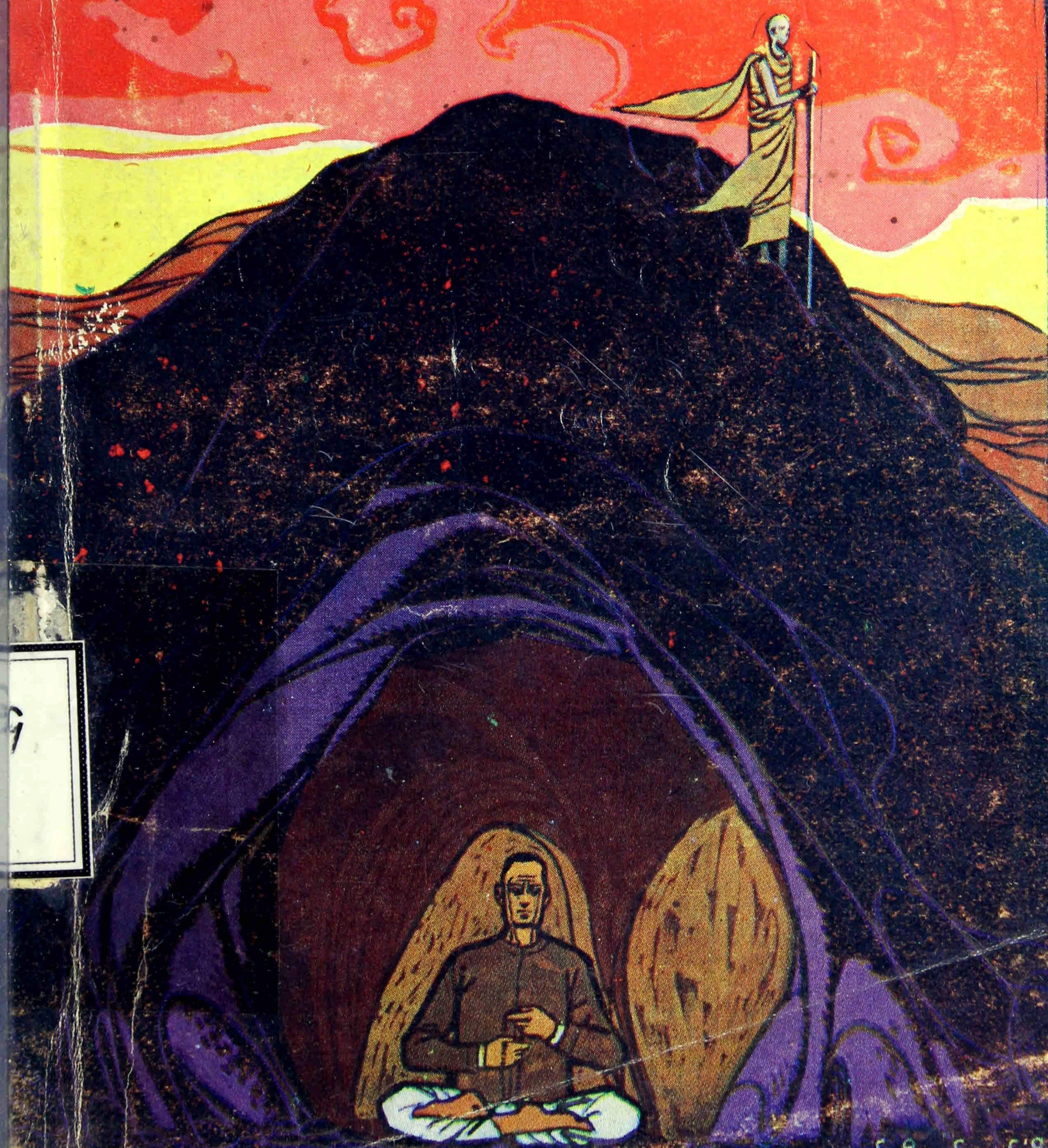

သမထ ဦးအောင်မြတ်
သမထလမ်းနှင့်အာရိတ္တိန်စခန်း

ပန်းချီမောင်မောင် သိုက်

၁၂၆၀

[သမထ] ဦးအောင်မြတ်

သ

မ

ထ

လမ်း

နှိုင်း

အဓိဋ္ဌာန်စခန်း

၁၂၆၂၀ ပုံနှိပ်မှတ်တမ်း

ထုတ်ဝေခြင်း	ပထမအကြိမ်
ထုတ်ဝေသည့်ကာလ	ဇွန်လ၊ ၁၉၇၈ ခု။
အုပ်စု	၁၅၀၀
တန်ဖိုး	၁၂-ကျပ်
အဖွဲ့အစည်း	မောင်မောင်သိုက်
အဖွဲ့ရိုက်	- သိပ္ပံဗလ
စာအုပ်ချုပ်	- အောင်ဘေဘေ
အတွင်းသားရိုက်	- ဦးမောင်မောင်လွင် (၁၂၃၅၀) ကဒီရတနာပုံနှိပ်တိုက်၊ ၂၀၄၊ လမ်း ၃၀ ရန်ကုန်မြို့။
ထုတ်ဝေသူ	- ဦးအုန်းညွန့် (ဗဟိုအုန်းညွန့်) (၀၁၃၇၅) မြတ်စာပေ ၅၄-၉၄ လမ်း၊ ကန်တော် ကလေး၊ ရန်ကုန်မြို့က မျက်နှာဖုံးစွင့်ပြု ချက် (၂၂၇) နှင့် အသားရေးစွင့်ပြုချက် (၁၀၀၇၁) အရထုတ်ဝေပါသည်။

ပဏာမနှင့် ပဋိညာဉ်

လောကသုံးပါး၌ ပြဟ္မာနတ်လူတို့တွင် တူသောဟူ၍ မရှိ စကောင်း။ လူနတ်ပြဟ္မာသတ္တဝါအပေါင်းတို့၏ ဦးခေါင်းညွတ် လျှိုးကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ရာ၊ မြတ်စွာဘုရားအချင်းချင်းသာလျှင် (အသက်တမ်းပမာဏ၊လုံးရပ်ပမာဏ၊အမျိုးအနွယ် ဒုက္ကရစရိယာ ကျင့်ရာကာလ၊ ရောင်ခြည်တော်၊ တောထွက်သောအခါ စီးနင်း သည့်“ယာဉ်”ဗောဓိပင်၊ပလ္လင်တော်ပမာဏ၊ဤရှစ်မျိုးမှတစ်ပါး) အလုံးစုံသော ဘုန်းတန်ခိုးအာနုဘော်တော် ကျေးဇူးတော်ဂုဏ် တော်တို့မှာ တစုံတရာထူးထွေခြင်းမရှိ ပကတိမခြား ရှေးရှေး သောတရားရှင်တို့၏၊အလားအလာအတိုင်း အလွန်တရာပွင့်ခွာ ဖြင့်ဖြစ်ဖွားတော်မူလာသော မြတ်စွာဘုရားကို၎င်း၊ ထိုမြတ်စွာ ဘုရားသည်ပင် ကြည်လင်လှစွာသော သဗ္ဗညုတဉာဏ် ထက်သန် လှစွာသောမဟာဂရုဏာတို့ဖြင့် သတ္တဝါအဖို့လည်း ကောင်းစွာ ဟောကြားတော်မူသည့် ကိုယ်တော်ကို၎င်း၊ ထိုတရားတော်မြတ် ပဋိပတ်ကျင့်စဉ်အတိုင်း ကောင်းမွန်ဖြောင့်မတ်စွာ ကျင့်သဖြင့် ဘုရားသားတော် စင်စစ်ဖြစ်တော်မူကြသော အရိယာသံဃာ တော်မြတ်ကို၎င်း၊ ရိုသေမြတ်နိုးရှိခိုးပါ၏။

ပုပ္ဖါး-ပုဂံ သာသနာပြုဆရာတော်

ဦးပရမဝဏ္ဏသိန္ဓိ၏အမှာ

မမြင်ဘူးခင်ကသိခဲ့ပါသည်။ လူကိုတော့မဟုတ်ပါ။ စာရေးဆရာ(သမထ)ဦးအောင်မြတ်ရေးသော စာအုပ်အချို့ကိုဖတ်ဘူးကြောင်းဖြစ်ပါသည်။ခုတော့ ဆရာတော်အနေဖြင့် လူကိုယ်တိုင်အနေနှင့် ထွေကြ၊ ခင်ကြ ဖြစ်လာပါသည်။ အကြောင်းကမူ ဦးအောင်မြတ်ရေးသားသော “သမထလမ်းနှင့် အဓိဋ္ဌာန်စခန်း” စာအုပ်ကိုအမှာရေးပေးပါရန်ဆရာတော်အားလျှောက်ထားခြင်းကြောင့်ဖြစ်ပါသည်။

၎င်းစာအုပ်သည် ဘာသာရေးဆိုင်ရာ စာမူပုံနှိပ်ထုတ်ဝေခွင့် မှတ်ပုံတင်အမှတ်(၁၀၀၇၁)အရ ခွင့်ပြုချက် ရထားပြီးဖြစ်၍ ဆရာတော်အနေဖြင့် ဘာသာရေးအကြောင်းနှင့် ပတ်သက်ခြင်းကိုဝေဖန်ရေးသားရန်မလိုပါ။

ဦးအောင်မြတ်ရေးသားသော စာအုပ်ကိုစစ်ဆေးသည့်ပုဂ္ဂိုလ်များကမူ ဘာသာရေးအကြောင်းနှင့်ပတ်သက်၍ အတော်နဲ့စပ်သိမြင်ကြသော ပညာရှိပုဂ္ဂိုလ်များဖြစ်ကြခြင်းပင် ဖြစ်ပါသည်။

သို့သော် ဦးအောင်မြတ် ရေးသားသော “သမထလမ်းနှင့် အဓိဋ္ဌာန်စခန်း” စာမူကိုဖတ်လိုသောစိတ်ဆန္ဒ ဖြစ်ပေါ်၍ဖတ်ရှုရန်၂ ရက်မျှ တောင်းယူဖတ်ရှုခဲ့ပါသည်။

အရေးအသား ကောင်းခြင်းထက် ဖြစ်ရပ်အမှန်ကို အမှန်
အတိုင်း မတိမ်မဝှက် ရှင်းရှင်းလင်းလင်း ရေးသားထားသော
တောတောင်ထဲ၌အဓိဋ္ဌာန်ယူရပုံကိုဖတ်ရှုမိသည့်အခါ ဆရာတော်
တို့တောတောင်ထဲ၌ ကျင့်ကြံအားထုတ် အဓိဋ္ဌာန်ယူသောအခါ
တွင် ဦးအောင်မြတ်ရေးထားသည့် အချက်အလက်အကြောင်းပြ
ချက်များနှင့်တူညီနေသဖြင့် များစွာဝမ်းသာမိပါသည်။

ယခုကဲ့သို့ အကျင့်ပိုင်းကိုပိုင်နိုင်နိုင်တင်ပြပုံကိုတော့ ဆရာ
တော်အနေဖြင့် ထောက်ခံပါသည်။ မှန်လည်းမှန်ကန်ပါသည်။
နောက်စာအုပ်များ ရေးသားရာတွင်လည်း အမှန်အတိုင်း တိုင်း
ပြည်သို့ တင်ပြနိုင်သော ကိုယ်တွေ့အတွေ့အကြုံများကို အဆက်
မပြတ်ရေးသားနိုင်ပါစေလို့ ဆရာတော် ဆန္ဒပြုမိပါသည်။

ဦးပရမဝဏ္ဏသိဒ္ဓိ၊
ပုပ္ပါး-ပုဂံ သာသနာပြု။

“စာရေးသူ၏အမှာ”

စာရှုသူ သူတော်ကောင်းအပေါင်းတို့၊ စာရေးသူသည် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တိုင်းဖြစ်သည့်အလျှောက် ဗုဒ္ဓ၏ တရားဓမ္မအပေါင်းကို စာရေးသူ သည်းပုတ်နှလုံးထဲ၌ နေ့စဉ်မပြတ်၊ ဓမ္မစေတီတော်တည်ရန်အလို့ငှါ ရွတ်ဖတ်သရဇ္ဈယ်ကိုးကွယ် စောင့်တည်လေ့ရှိပါသည်။

စာရေးသူသည် ဤလောက၌ ဘုရားမှတစ်ပါး ကိုးကွယ်ရာမရှိ၊ တရားမှတစ်ပါး ကိုးကွယ်ရာမရှိ၊ သံဃာအရှင်မြတ်တို့မှတစ်ပါး ကိုးကွယ်ရာမရှိ၊ သူတော်ကောင်းတို့၏ ဆုံးမဩဝါဒ အပေါင်းမှတစ်ပါး ကိုးကွယ်ရာမရှိ။

ယခုရေးသားဖော်ပြမည့်အချက်အလက်တို့မှာလည်း သမထလမ်းဖြင့် အားထုတ်ရမည့် အကြောင်းအကျိုးအပေါင်းနှင့် ကိုယ်တိုင် အားထုတ်ခဲ့ရသော တောတောင်အထပ်ထပ်၊ ရှိမြှောင်စိမ့်စမ်း ရေတံခွန် အသွယ်သွယ်တို့ကို အဆင်းရဲ အပင်ပမ်းခံကာ သောက်ရှူးကြယ်ကဲ့သို့ လမ်းဖြောင့်သဖွယ် ဖြစ်တော်မူသည့် သစ္စာ၊ အဓိဋ္ဌာန်အပေါင်းဖြင့်ပညာ ရှာခဲ့သော အချိန်သမယတွင်၊ ကိုယ်ကျိုးစွန့်ပြီး အမှန်တရားကိုရှာဖွေချိန်၌တွေ့ကြုံခဲ့ရသော ကြောက်မက်ဘွယ်၊ အံ့ဩဘွယ် စသည်တို့ဖြင့် ရင်ဆိုင်ခဲ့ရသော ဖြစ်ရပ်များကို တွေ့ကြုံသော်လည်း ပါရမီရှင်တို့၏ထုံးနှလုံးမူကာ ရဲရဲဝံ့ဝံ့ စွန့်စွန့်စားစား အားထုတ်ရပုံကိုပါ

သမထအဓိဋ္ဌာန်ပါရမီလမ်းဖြင့် မိမိတို့ဘဝ အထိုထိုက ဆုတောင်း
ခဲ့ရသော ပါရမီအပေါင်းကို မည်သို့ဖြည့်ကျင့်ရကြောင်း စာ
ပန်းချီရေးချယ်ကာစာရှုသူ သူတော်ကောင်းအပေါင်းတို့သဘော
ပေါက်နားလည်စေရန် မေတ္တာရှေ့ထားပြီး ရေးသားခြင်းဖြစ်ပါ
သည်။

စာရေးသူသည်၊ သိသည်၊ နားလည်သည်၊ တတ်သည်ဟူသော
မာနတံခွန်လွှင့်ထူကာ ဤစာအုပ်ကို ရေးသားခြင်းမျိုးမဟုတ်ပေ။
“အတ္တ”အကျိုးကိုစွန့်ပြီး “ပရ” အကျိုးဆောင်နိုင်ရန် ရည်ရွယ်
ချက်အပြည့်ဖြင့် သူတော်ကောင်းအပေါင်းတို့ လိုအပ်ချက်နှင့်
အညီ ကိုက်ညီနိုင်မည့်အချက်ကိုသာ ရှေ့ရှု ရေးသားခြင်းဖြစ်
ကြောင်း အစီရင်ခံ၍ အမှာစာကို နိဂုံးချုပ်ခွင့်ပြုပါရန်။

(သမထ)ဦးအောင်မြတ်။

၃၁-ဘုံမေတ္တာဖြုံ၍လွမ်းစေသော်

၃၁-ဘုံလွမ်းဖြုံအာကာ၊ကမ္ဘာမြေမိုး၊ ဖျန်းဖျန်းကျိုးမျှ၊ ရှိခိုး
ကော်ရော်၊ပူဇော်ညွတ်တွား၊တရားမင်းကေရာဇ်၊ ဇမ္ဗူနှစ်သရဖူ၊
အောင်သူတို့၏ ဓိပတိသောင်းသိကျေညာ၊ ခြောက်ဖြာဘုန်းရှင်၊
ငါးအင်မာရ်အောင်၊ ထွန်းပြောင်ပါရမီ၊ ဆယ်လီဗလာရောင်
ခြောက်ခသည်၊ အနန္တညာဏ်တော်၊ ကျေးဇူးတော်တို့ဖြင့် ပူဇော်
ထိုက်တော်မူအပ်သည့်၉၉-ကုဋေသော၊သဗ္ဗညုတမြတ်စွာဘုရား
သခင် အပေါင်းတို့သည်၊ ရောဂါဘေးဒါဏ်၊ ရန်မာန်အန္တရာယ်၊
မဇ္ဇိမဥပါဒ်၊ စန်းပြတ်ကြမ္မာ၊ သုံးဖြာကပ်ရင်း၊ မြူမသန်းရ
အောင်၊ကြွမြန်းချီကာ၊ဘုရားတပည့်တော်၏၊ ကိုယ်၏အထွတ်တ
မွတ်ဗွေချာ၊ဦးခေါင်းရတနာထက်တွင်၊ သီတင်းသုံးတော် တည်
နေတော်မူကြပါစေကုန်သတည်း။

ဂုဏ်တော်ကိုးသွယ်၊ပညာကြွယ်ထက်၊ တေဒဂ်ရှင်၊ ပေါ်လွင်
ညာဏ်ကြီး၊မြတ်ဂုဏ်ဟီးသည်၊ သားကြီးမထေရ်သခင်၊ရှင်သာရိ
ပုတ္တရာ အရှင် ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးသည်၊ ရောဂါ ဘေးရန်
အန္တရာယ်ဟူသမျှ မြူမခရအောင်၊ ဒက္ခိဏလကျောဖုံးလွမ်း၊ ပုခုံး
စွန်း၌၊ကြွမြန်းစံခါ သီတင်းသုံးတည်နေတော်မူစေသတည်း။

လက်ဝဲတော်ရံ တန်ခိုးလျှံ၍၊ရန်ဟူသမျှ၊ဦးနှိမ်ချရသည်၊ နေ
လဓာတ်မှန်၊ ရှင်မောဂ္ဂလာန်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးသည်၊ ရောဂါ
ဘေးရန် အန္တရာယ်ဟူသမျှ၊မြူမခရအောင်၊လက်ဝဲဖုံးလွမ်း ပုခုံး
စွန်း၌၊ကြွမြန်းစံခါ သီတင်းသုံး တည်နေတော်မူပါစေသတည်း။

မြင်မြင်သမျှ ချစ်ကြကြည်စွာ၊ သဒ္ဓါ၊ ပြုံးထက်၊ တေဒဂ်ရှင်၊ သုံး
ခွင်လူနတ်၊ ပူဇော်ထမ့်၍၊ လာဘ်လာဘသခင်၊ ရှင်သီဝလိဟု၊ နှံသိ
ကျော်စွာ၊ ရဟန္တာအရှင် ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးသည်၊ ရောဂါဘေး
ရန် အန္တရာယ်ဟူသမျှ မြူမခရအောင်၊ လှမ်းကြွခြေနင်း၊ ယာ
မောင်းရင်းတွင်၊ ကြွမြန်းစံခါ သီတင်းသုံး တည်နေတော်မူပါစေ
သတည်း။

မိုးသက်လေဆင်၊ လျှပ်ပျဉ်ပြုံးလျက်၊ တန်ခိုးစွက်၍၊ နှောင့်
ယှက်ကြီးမာရ်၊ မာရ်နတ်ရန်ကို၊ တွန်းလှန်ဖြိုခွင်း၊ အနိုင်ရှင်းသ
ဖြင့်၊ မာရ်နတ်မင်းယုတ်၊ ဒူးတုတ်တောင်းပန်၊ ဝန်ခံညွတ်တွား၊
တရားအောင်စည် တီးသံမြည်သည်၊ ရေကြည်လှိုင်းပုတ် တောင်
သမုဒ်တွင်၊ ကြေးဆင်ပြဿာဒ်၊ ကိန်းဝပ်စံနေ၊ ရှင်ဥပဂုတ်ရဟန္တာ
မထေရ်မြတ်သည်၊ ရောဂါဘေးရန် အန္တရာယ်ဟူသမျှ၊ မြူမခရ
အောင်၊ လှမ်းကြွခြေနင်း၊ ဝဲမောင်းရင်းတွင် ကြွမြန်းစံခါ သီတင်း
သုံး တည်နေတော်မူပါစေသတည်း။

ခြောက်ဖြာဘုန်းလျှံ၊ သုတ္တန်ဝိနယာ၊ ဘိဓမ္မာဟု၊ သုံးဖြာစုံညီ၊
ဓမ္မစေတီအပေါင်းသည်၊ ရောဂါဘေးရန် အန္တရာယ်ဟူသမျှ
မြူမခရအောင်၊ အရှေ့ဝှေ့ဝှေ့၊ မျက်နှာဦး၌၊ ပုရတော်၊ နဖူးဆံစ၊
မုခရတနာ၊ မြတ်အင်္ဂါတို့၌၊ ကြွမြန်းစံခါ သီတင်းသုံး တည်နေ
တော်မူပါစေသတည်း။

အာနန္ဒာစ၊ ကျော်ဟိုးတေဒဂ်၊ မှန်ငါးချက်ဖြင့်၊ ဟောမြက်ဒေ
သနာ၊ မြတ်ဓမ္မာတို့ကို၊ ပြန်ကာပြောကြား၊ ဘုရားညီဘွား၊ တရား

ဘဏ္ဍာစိုး၊ပွင့်ဖြိုးတေဇာ၊ ရှင်အာနန္ဒာ၊ ရဟန္တာကိုယ်တော်မြတ်
သည်၊ရောဂါဘေးရန်၊အန္တရာယ်ဟူသမျှ၊မြူမခရအောင်၊ တပည့်
တော်၏၊အနောက်ဆုံးဖက်၊ အားမာန်ထွက်သည့်၊ ချောသက်ညီ
ညာ၊ကျောက်ကုန်သာတွင်၊လှမ်းကြည့်သော၊ သီတင်းသုံး တည်
နေတော်မူပါစေသတည်း။

အဂ္ဂသာဝက၊ မဟာသာဝက၊ ပကတိသာဝက၊ များစွာ
သံဃာ၊အရိယံသခင်၊ဈာန်ယာဉ်စိုးမိုး၊ ကျော်ဟိုးဘဝင်၊တန်ခိုး
ထက်၍၊ဘဝစက်သံသရာ၊ ကျော်ကာဖြတ်ပြီး၊ ရဟန္တာရှင် ကိုယ်
တော်မြတ်ကြီးအပေါင်းတို့သည်၊ ရောဂါဘေးရန် အန္တရာယ်
ဟူသမျှ မြူမခရအောင်၊လေးမျက်နှာ၊လေးဒီသာမှ၊စီးထွေဈာန်
ယာဉ်၊တန်ခိုးလျင်၍၊မေတ္တာတန်ခိုးလျင်၊လှမ်းမိုးခြံကာ၊ သီတင်း
သုံးတည်နေတော်မူပါစေသတည်း။

လက်ညှိုးထောင်လျှင်၊ လင်းရောင်ရှိန်ဝါ တန်ခိုးသာသည်၊
ဗြဟ္မာနှစ်ဆယ်၊ ဈာန်ဝယ်ကြွယ်ခြင်း၊ ဗြဟ္မာမင်းအပေါင်းတို့
နှင့်တကွ၊ဂေါတမသခင်၊အပ်နှင်းအာဏာ သာသနာစောင့် တာ
ဝန်ခံ၊ ဝတိစံဝါသဝ၊ သိကြားမင်းနှင့်တကွ၊ ဒီသာလေးရပ်၊
စောင့်ကြပ်ကာဆီး၊ နတ်မင်းကြီးလေးယောက် ဖြစ်ကြသော၊
စတုရဋ္ဌ၊ ဝိရုဋ္ဌက၊ ဝိရူပက္ခ၊ကုဝေရတွင်လာ နတ်ရာဇာ စစ်သူ
ကြီးတို့နှင့်တကွ၊မဟာသီဝ၊မဟာဗိဿနိုး၊ ပရမသွာရာ နတ်ဝိဇ္ဇာ
ကြီးတို့သည်၎င်း၊ နေနတ်၊ လနတ်၊ မိုးနတ်၊ ပညတ်ခေါ်သာ၊
နတ်ရာဇာတို့သည်၎င်း၊ မေဒင်လေးပုံ၊ လှမ်းခြုံစောစော၊ ရှစ်ဖြာ
သော ဂြိုဟ်စောင့်နတ်မင်းကြီးအပေါင်းတို့သည်၎င်း၊လောကပါ

လစသုန္ဒြေ၊သက်သေထင်ရှား၊ နတ်အများနှင့် သိကြားကျွန်ယုံ၊
စိသုကြုံမာတလိ၊ စောင့်သိတေဇော၊ လူ့ရွာစောင့်နေ ဆူးလေ
ရွှေတိဂုံ၊ဗိုလ်တထောင်၊ မှော်ဘီနတ်ကြီးနှင့်၊သူရဿဒီ၊ ပိဋကတ်
မယ်တော်၊ထီးချက်စောင့်မယ်တော်၊အကျော်ထင်ရှား သာသနာ
စောင့်၊ သမ္မာဒေဝ၊ နတ်အပေါင်းတို့သည်၊ ရောဂါဘေးရန်
အန္တရာယ်ဟူသမျှ၊မြူမခရအောင်၊ဆယ်မျက်နှာတို့မှ မကွာထက်
ချပ်၊စောင့်ကြပ်မနေ၊ ဘေးရန်ဝေးအောင် စောင့်ကြပ်နိုင်ကြ
ပါစေကုန်သတည်း။

သစ္စာမှာပါရမီမလိုဘူး၊ ဥာဏ်လိုတယ်၊
ပါရမီဆိုတာက ဘုရားမှာပါရမီလိုတယ်၊
လက်ဝဲရံ လက်ျာရံမှာ ပါရမီလိုတယ်၊
အသိတိရုဇ်ကျိပ်မှာပါရမီလိုတယ်။

အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ မိုးကုတ်ဆရာတော်။

အလုပ်မပြော၊ လုပ်မှပြော၊ သဘောစင်လှစေ၊
အပြောသာခဲ၊ အလုပ်မဲ၊ ကဲ့ရဲ့မလွှတ်ချေ။

သမထလမ်းနှင့် အဓိဋ္ဌာန်စခန်း

[၁]

ဝဿန်ရာသီ၏နောက်ဆုံးနေ့ဟု သတ်မှတ်ရမည်လားမသိချေ၊
ကောင်းကင်တပြင်လုံးသည် နေရောင်ထွန်းပနေရာမှ ရုတ်ချည်း
မိုးသားတိမ်လိပ်တို့ စိုးမိုးလိုက်သဖြင့် သဘာဝအလှများသည်
ပျောက်ကွယ်ကာ အကျည်းတန်အရုပ်ဆိုးနေသည်ဟု မြင်တွေ့သူ
တွေရင်၌ ခံစားကြရလေသည်။

မိုးနှောင်း၏နောက်ဆုံးနေ့။

မှန်ပါသည်။

တခြားနေ့များနှင့် မတူ၊ တမူထူးခြား ဟုန်ရှိနေပါသည်။
ကောင်းကင်တပြင်လုံးလျှပ်ပန်းလျှပ်နှယ်တို့သည်ထူးထူးခြားခြား
ပွင့်လင်းတောက်ပကာ ပျောက်တချည် ပေါ်တလှည့်ဖြင့်ရှိ၏။

မိုးအားကောင်းသကဲ့သို့ လေအားလည်းကောင်းသည်၊အား
မာန်တင်း၍ ရှိသမျှအင်အားကို ပျစ်ညစ်ကာ မိုးသီးမိုးပေါက်တို့
ကိုရွာသွန်းချလိုက်လေသည်။

မိုးသီးမိုးပေါက်များကြားမှ ဖြတ်သန်းခုတ်မောင်းနေသော ရန်ကုန် မော်လမြိုင်အမြန်ရထားကြီးသည် တကျုံးကျုံးဖြင့် မိမိ၏ ဝတ္တရားမပျက် ရှေ့သို့သာအားခွန်စိုက်၍ မောင်းလျက်။

တကျုံးကျုံးတလှုပ်လှုပ်ဖြင့် ခုတ်မောင်းနေသော ရထားကြီး ပေါ်တွင်လိုက်ပါလာကြသောခရီးသည်များသည် တဦးနှင့်တဦး ဆန္ဒချင်းတူညီသော သူများရှိသကဲ့သို့ မတူညီသောသူများလည်း ရှိ၏။

အမြန်ရထားမို့ လားမသိ၊ စည်းကမ်းတော့ရှိသည်၊ အခြား ရထားနှင့်မတူပေ၊ ထိုင်ခုံများတွင်လူပြည့်လျက်၊ သို့သော် စင်္ကြန် လမ်းပေါ်တွင် တိုးဝှေ့ထိုင်နေသူများတော့ မရှိချေ။

သည်တော့ ခရီးသွားလာသူတိုင်းအဖို့ သက်တောင့်သက်သာ တော့ရှိ၏။ လွတ်လပ်ခြင်းအရသာကို ထိတွေ့ကြရသဖြင့် စာဖတ် သူတွေ စကားပြောသူတွေ၊ ဝန်းကျင်၏သဘာဝအားခင်းမောသူ တွေနှင့်ငိုက်မြည်းနေသူတွေလည်းရှိ၏။ အချို့မှာလည်း ရထား၏ လှုပ်ရမ်းနေသောကြောင့် သူတို့၏ ကိုယ်ခန္ဓာတွေမှာလည်း လှုပ် ရမ်းလိုက်ပါနေကြ၏။

အမြန်ရထားကြီး၏ ထောင့်စွန်းတနေရာရှိ နှစ်ယောက်ထိုင်ခုံ ၏ညာဘက်တွင် မလှုပ်မယှက် စိတ်တည်ငြိမ်စွာ ကျောပြင်ကို ခုံ၏နောက်မှီဖြင့်ကပ်၍လိုက်ပါလာသူကကျနေ၏။

ကျနေ၏ကတော့ တခြားလူများနဲ့ မတူချေ၊ တမူထူးခြားနေ ၏။ ခရီးသည်အပေါင်းကိုခွဲ၍ ပြောမည်ဆိုပါက၊ ကိုယ့်ရုပ် ဌာနေသို့ပြန်ကြသူတွေ ရှိသကဲ့သို့၊ တရပ်တကျေးကို အလုပ်ကိစ္စ ဖြင့်သွားကြသူတွေမှာလည်း ဒုန့်ဒေး။

အပူထုပ်ကိုရင်ဝယ်ပိုက်ကာ၊ လောဘကိုရှေ့ဆောင်ကြသော ခရီးသည်တွေမှာလည်း မနည်းပေ။ ခရီးသည်ချင်း တူပေမင့် ကျနော်က ဤသို့မဟုတ်ပေ။ သံယောဇဉ်ကြီး ခေတ္တဖြတ်ပြီး၊ ကာမ(၁၁)မီးကိုဖြတ်တောက်လျက် ငြိမ်းသတ်ရင်းနှင့် အဓိဋ္ဌာန် ပါရမီစခန်းသို့ သွားရောက်နေသူပင်။

ကျနော်၏ရင်ပြင်၌အပူမှန်သမျှ အေးငြိမ်းနေ၏။ မီးဆိုသည့် အရာသည် အပူတို့၏စုဝေးရာဖြစ်၏။ မီးမရှိသဖြင့် အပူတို့သည် လည်းချုပ်ငြိမ်းခဲ့၏။ စိတ်၏ပူပင်ခြင်းသည် အာရုံကြောင့်ဖြစ်၏။ အာရုံကြောင့်တဏှာဖြစ်၏။ တဏှာကြောင့် သံယောဇဉ်ဖြစ်၏။ ဤသို့သဘောများသည် တခုနှင့်တခု ဆက်သွယ်ချင်းရှိလျက်ပင်။

ဘုရားရှာစိတ်မှာရှိသည် တရားရှာကိုယ်မှာ ရှိသည်။

ဤသဘောကို နားလည်ထားသူအဘို့ မကောင်းသော အကုသိုလ်တရား အပေါင်းတို့ကို စိတ်၌ရစ်သန်းမှုမဖြစ်စေရန်၊ ဖြူစင်နေရန် အလို့ငှါ အနုဿတိဆယ်ပါးကိုတပါးပါးစိတ်ဝယ် အစဉ်ပွားများနေသောကြောင့် ကျနော့်စိတ်သည် အစဉ်အေး ငြိမ်းမှုရှိ၏။ တခုတည်းသော အာရုံကြောင့် တည်ကြည်ငြိမ်းချမ်း နေပါသည်။

နာမ်လိမ္မာမှ ရုပ်သက်သာသည့်သဘောရှိသည်။

ကျနော့်စိတ်သည် တည်ငြိမ်ခြင်းကြောင့် ရုပ်သည်မလှုပ်မ ယှက်ပကတိ တည်ငြိမ်လျက် ရှိနေသည်။ ဤအသွင်ကြောင့် ကျနော်အား ရှေ့ထိုင်ခုံ၌ ထိုင်လျက်ရှိသည့် ခရီးသည်လင်မယား နှစ်ဦးက စူးရှသောမျက်လုံးနှင့် မကြာခဏလှမ်း၍ ကြည့်လေ့ရှိ သည်။

ကျနော်ကလည်း ထိုလင်မယားကို အကဲခတ်ကြည့်မိသည်။
 ယောက်ျားလုပ်သူ၏ ရုပ်လက္ခဏာကို လေ့လာကြည့်ပါက၊ အ
 သားအရည်မှာဖြူဝင်းပြီး၊ လေးဒေါင့်ကျကျမျက်နှာမျိုး၊ နှာ
 တံပြားပြားမျက်ပေါက်ကျယ်သည်။ အသက်မှာ(၆၀)ခန့်။ ထို့
 ယောက်ျားဖြစ်သူသည် မြန်မာလူမျိုးစစ်စစ် မဟုတ်ကြောင်းအ
 ကဲခတ်မိသည်။ မိန်းမ၏အသားအရောင်မှာ မဖြူမညို၊ သို့သော်
 မြန်မာဆန်၏။ အသက်အားဖြင့် ယောက်ျားထက် ငယ်ပုံရလေ
 သည်။

ယင်းလင်မယားနှစ်ဦး၏ ပြောလိုက်သော စကားကြောင့်
 ပတ်ဝန်းကျင်သို့ လှမ်းကြည့်လိုက်ပါသည်။ ဆန်စက်များနှင့်သစ်
 စက်အချို့ကိုတွေ့လိုက်ရသည်။ ဤသို့ကြည့်နေရာမှ အမှတ်မထင်
 ရွှေရောင်တဝင်းဝင်းရှိသော ပဲခူးရွှေမော်ဓောဘုရားအား ဖူးတွေ
 လိုက်ရပါသည်။

“ပဲခူးမြို့တောင်ရောက်တော့မှာဘဲ”

ယောက်ျားဖြစ်သူသည် ဤသို့ပြောလိုက်ပြီးနောက်။ ပဲခူးမြို့
 အကြောင်းကို သူ့ဇနီးအားပြောလာနေသည်။ ပဲခူးမြို့ဝန်းကျင်၌
 သစ်စက်၊ ဆန်စက်များရှိသည်။ ပဲခူးရိုးမတောင်ခြေမှ ယူဆောင်
 လာသော ကျွန်း၊ ပျဉ်းကတိုး စသောသစ်များကို ဖေါင်ဖွဲ့၍
 စစ်တောင်း ပဲခူးချောင်းမှ ပဲခူးမြို့သို့မျှောချသည်။ ၎င်းသစ်များ
 ကို သစ်စက်များက ဖြတ်တောက်ကြလေသည်။

၁၉၃၀-ခုနှစ်တွင် ငလျင်ဘေးကြောင့် ၎င်းစေတီတော်ကြီး
 ပြိုခဲ့သည်။ ၁၉၅၂-ခု တန်ခူးလဆန်း ၁၄ ရက်နေ့တွင် စေ
 တီတော်ကိုပြန်လည် တည်ဆောက်ပြီး၊ ၁၉၅၄-ခု ပြေလွှဲ ထီး

တင်နိုင်ခဲ့သည်။ ရွှေသာလျောင်းရုပ်ပွားတော်ကြီးမှာ ပေ(၁၈၀) မျှရှိသည်။ ဓမ္မစေတီမင်းတည်ခဲ့သော ကလျာဏီသိမ်၊ ရွှေဂူလေး နှင့်မဟာစေတီတော် အကြောင်းပါ။

ရထားအရှိန်သည်ဘေးခြားဖြေးလျော့စပြုလာသည်။

အချိန်အနည်းငယ်တွင် ရထားကြီး လုံးလုံးလျားလျား ရပ် သွားပါတော့သည်။

ပဲခူးဘူတာရုံအတွင်းနှင့် စင်္ကြံတလျှောက်တွင်လည်း ခရီး သွားခရီးလားများ၊ လိုက်လံပို့ဆောင်သူများ၊ ဈေးသည်များ၊ အလုပ်သမားများ၏ လှုပ်လှုပ်ရွှရွ ဟစ်အော်ရောင်းချသောအသံ ဗလံတွေကြောင့် ရထားပေါ်၌ငိုက်မြည်းပါလာသော ခရီးသည် အချို့မှာ မျက်လုံးများ ပြူးကျယ်လာတော့သည်။

စင်္ကြံပေါ်၌ ပြေးလွှားရောင်းချနေသော ဈေးသည်အချို့ ခေါ်ယူ စားသောက်ဖွယ်ရာများ ဝယ်ယူကြသည့် အချိန်မှစ၍ ကျနော်၏ရှေ့တွင်ထိုင်နေကြသော လင်မယားနှစ်ဦးနှင့် သိခွင့်ရ လိုက်ပါတော့သည်။

ပဲခူးဘူတာမှ စတင်ရထားထွက်လာပြီးနောက် ဝေါဘူတာကို ကျော်လွန်သည့်အချိန်တွင်-

“မောင်ရင်ကြည့်ရတာ တယောက်ထဲပဲနော်”

ယောက်ျားဖြစ်သူ၏အမေးကြောင့်....။

“ဟုတ်ကဲ့ ဦး”

ကျနော်ကဤသို့အဖြေပေးလိုက်ပါသည်။

“ဘယ်သွားမလို့လဲ”

“ကျွန်ုပ်တို့ပါ”

“မြို့ပေါ်က ဘယ်သူ့ အိမ်လဲ”

“မြို့ပေါ်တော့ မဟုတ်ပါဘူး၊ ကျနော်သွားမဲ့ နေရာက
တိုက်တောင်ကျောင်းပါ။

“အော်”

ယောက်ျားဖြစ်သူ၏ စကားဆုံးသည်နှင့်တပြိုင်နက် မျက်
နှာအမူအရာလည်းပြောင်းလဲသွားကြောင်း အကဲခတ်မိလိုက်ပါ
သည်။

“ဦးတို့ကကျိုက်ထိုဇာတိပါ”

“ဟုတ်ကဲ့”

ကျနော်ဤသို့ အဖြေပေးပြီးနောက် ကျနော်သွားမည့်
တိုက်တောင်ကျောင်းနှင့် ပတ်သက်သည့်အကြောင်းအရာများကို
စကားမဆက်ရေငုံနှုတ်ဆိတ်နေလိုက်ရာမှ-

“မောင်ရင် တိုက်တောင်ကျောင်းကိုရောက်ဘူးသလား”

ဤအမေးနှင့်ပတ်သက်ခြင်းကို ကျနော် အဖြေမပေးနိုင်
သေးပဲအနည်းငယ်ငိုငို၍တွေးတောနေမိသည်။

ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းနှင့် ပတ်သက်ခြင်းကို မေးလာစ
ပြုသည့်အခါ ကျနော်အဖြေပေးရန် ခက်ခက်ခဲခဲ ရှိနေပါသည်။
အကြောင်းမူ ၎င်းကျောင်း၌ သီတင်းသုံးတော်မူသည့် ဦးပဉ္စင်း
တပါးကို အကြောင်းပြု၍ ဤသို့ခရီးထွက်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။
ထိုမှတစ်ဆင့် အဓိဋ္ဌာန်စခန်းကို ကေလာသဖ၊ ကေလာသ၊ မြစိမ်း
တောင်သို့အဓိဋ္ဌာန်ဝင်ရန်ဖြစ်ပါသည်။

ကျနော်၏အတွေးက အမျှင်မပြတ်သေးချေ၊ အကြောင်း
တိုက်ဆိုင်လာသောအခါတွင်နောက်ဆက်တွဲ အကြောင်းများက

ထပ်ပေါ်လာပြန်သည်။ အမှန်တော့ ကျနော် တိုက်တောင်
ကျောင်းနှင့်ပတ်သက်၍ ဘာတခုမှမသိသည်ကို ဝန်ခံရပါမည်။

“တိုက်တောင်ကျောင်းဘယ်သူ့ ဆီသွားမလို့လဲ”

“ဟုတ်ကဲ့....ကျနော်တိုက်တောင်ကျောင်းကို ခုဆိုပထမ
ဆုံးအကြိမ်ပဲ ရှိပါတယ်”

ကျနော်၏အဖြေကို တိုတိုတုတ်တုတ်နှင့် လိုရင်းကိုပြော
လိုက်ပါသည်။

“အော်”ဟူသော အာမေဋိတ်သံကြောင့် ကျနော်သည်
ထိုသူ၏မျက်နှာကို အကဲခတ်ကြည့်လိုက်ပြန်သည်။ ထိုကျောင်းနှင့်
ပတ်သက်သောအကြောင်းအရာများသည် ထိတ်လန့်ကြောက်ရွံ့
ဘွယ်အချက်အလက်ရှိနေပေလိမ့်မည်။ ထို့ကြောင့် သူ၏မျက်နှာ
သည် အနည်းငယ်ပြောင်းလဲသွားကာ စိုးရွံ့သော အသွင်ကိုမြင်
လိုက်ပါသည်။ ဤအကြောင်းနှင့်ပတ်သက်၍ သူ့ အဘွက်စိတ်ဝင်
စားစရာအချက်အလက်တွေ ပြည့်ပြည့်စုံစုံရှိထားဟန်တူပါသည်။
သူ့ကြားခွဲသမျှကို ကျနော်အား လေးလေးနက်နက် ပြောပြရန်
ဟန်ပြင်လိုက်ပါသည်။

“သည်လိုပါငါ့တူရယ်ဦးတို့က ကျိုက်ထိုမြို့မှာ ငယ်ရာက
ကြီးလာကြတော့ တိုက်တောင်ကျောင်းရဲ့ အဖြစ်သနစ် သတင်း
တွေကိုသိသင့်သလောက်သိထားပါတယ်။ အခြားမသိရသောကိစ္စ
ဆိုရင်လဲ ပန်းသတင်းလေညှင်းဆောင်၊ လူသတင်းလူချင်းဆောင်
သလိုပေါ့”

သူ၏ပဟေဠိဆန်ဆန်စကားများသည် ကျနော်အတွက်အထူး အဆန်းဖြစ်နေသည့်အလား ချိသွားပါသည်။ ရှေ့ဆက်ပြောမည့် စကားကို ကျနော်နားထောင်ချင်သေးသည်။

“ရှင်ကလဲ ဆရာလုပ်လိုက်တာ၊ သူ့ကိုစွန့် သူသွားတာပဲ ဘာကြောင့်အိုးကမပူ စလောင်းကပူရဒါလဲ”

ယောက်ျားလုပ်သူအား ကြားဝင် ဟန့်တားလိုက်သော ဇနီးဖြစ်သူ၏စကားကြောင့်။

“ဒေဝီဒေဝီရယ် သက်ကြီးစကားသက်ငယ်ကြားဆိုသလို ပေါ့၊ ဦးပြောဒါကို ကျနော် နားထောင်ခွင့်ပြုပါအုံး တိုက်တောင်ကျောင်းနဲ့ပတ်သက်တဲ့ အကြောင်းတွေကို ပြောပြစေလို ပါတယ်ဦး”

ကျနော်၏သိလိုသောဆန္ဒကို ပေဝီထုတ်လိုက်ပါသည်။

“တိုက်တောင် ကျောင်းဟာ ကျွန်တို့မြို့မှာ အလွန် နာမည်ကြီးပါတယ်၊ သံဃာတော်များရဲ့ စာသင်ကျောင်းကြီး ပေါ့၊ စာသင်သားပေါင်း တရာ့ငါးဆယ်ရှိပြီ။ နှစ်စဉ်ပညာထူး ချွန်တဲ့ရဟန်းအာဇာနည်တွေ ထွန်းပေါ်ခဲ့တယ်။

ကျောင်းထိုင်ဆရာတော်ဟာ လောကီ လောကုတ္တရာနှစ် ဖြာသောလမ်းစဉ်ကို အားထုတ်တယ်၊ ကျောင်းတိုက် တွေဟာ သုံးလေးထပ်တိုက်ကျောင်းတွေလဲရှိတယ်၊ ဆွမ်းစားကျောင်းဟာ သံဃာတော်အတွက် အထူးဆောက်လုပ် လှူဒါန်းထားတယ်၊ မွှာရုံကြီးဆိုလဲ မြန်မာ့ယဉ်ကျေးမှုမပျက် ခြူးပန်း၊ ခြူးနွယ်၊ အုတ်ရိုး၊ ပြဿာဒ်ဘုံဆင့်တွေနဲ့ ဆောက်လုပ်ထားတယ်။

ကျိုက်ထိုမြို့ရှိဒါယကာ ဒါယိကာမတွေဟာဥပုသ်နေ့တိုင်း ကျောင်းကိုသွားပြီး သီလယူကြတယ်။ပွဲတော်ရက်တွေဆို ခြံမြံခြံမြံ သဲသဲကြက်ပျံမကျစည်ကားခဲ့တယ်။

ခုတော့ ဆရာတော်ကြီး ပျံလွန်ပြီးနောက်ဝါးစည်းပြေ သွားသလို စာသင်ကြတဲ့ရဟန်းတွေဟာ မိမိတို့နယ်ကိုပြန်ကြကုန် တော့ ဒုတိယကျောင်းအုပ်ဆရာတော်လဲ မြို့ကျောင်းမှာလာပြီး သီတင်းသုံးပြန်တယ်။ တောင်မှာရှိတဲ့ တိုက်ကျောင်း တွေဟာ ရဟန်းသံဃာများနည်းပါးစပြုလာတယ်။

အချို့သီတင်းသုံးနေကြသောရဟန်းတွေ တောင်ပေါ် ကျောင်းမှာ ကြာကြာမနေရဲကြတော့ တဖြေးဖြေး သတင်းအမျိုးမျိုး ပေါ်ထွက်လာဒါပေါ့။ အချို့ကလဲ ဥစ္စာစောင့်တွေရှိတယ်။တောတိရိစ္ဆာန်တွေဟာ ကျောင်း နားကို ခိုကပ်လာတယ်။ ညဘက်ဆို လူမနေအောင် ခြောက်လန့်တယ်။ စတဲ့သတင်းဟာ မြို့ပေါ်နေလူတွေရဲ့ နားထဲမှာ အမျိုးမျိုး ကြားနေကြရတယ်-

အဲသည့်သတင်းမျိုးကြားပြန်တော့ မြို့ပေါ်ရှိ လူသူ လေးပါးစလုံး တိုက်တောင်ကျောင်းကို သွားလာမှု နည်း သွားပြန်တယ်။ အာဂုဋ္ဌရဟန်းအချို့ဟာ ကျောင်း ပေါ်မှာ သီတင်းသုံးမည့် လုပ်ပြီးနောက် နေ့မကူးပဲ ပြန် ကြလေ့ရှိပြန်တယ်။ တိုက်ဘောင်ကျောင်းမှာ ကြာကြာ သီတင်းမသုံးနိုင်သည့် အကြောင်းနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ လူအချို့ဟာ ပိုပြီး သို့လောသို့လော တွေးတောကုန်ကြ တာပေါ့-

ခုမင်းသွားတွေမဲ့ ရဟန်းတပါးသာ သည်ကျောင်း
မှာ အနေကြာခဲ့တယ်။ အဲသည့်ရဟန်းကတော့ ပရောဂလဲ
ကုတယ်။ (၉၆) ပါး ရောဂါလဲကုတယ်လို့ ကြားဒါပဲ။
ဦးတို့လည်း အခြားသူတွေပြောသံ ဆိုသံတွေ ကြားရ
တာကြောင့် အဲသည့်တိုက်တောင်ကျောင်းနဲ့ အနေဝေး
ခဲ့ရတာပေါ့-

ကျနော် သည်လိုစကားကို ကြားရသဖြင့် အနည်းငယ်
သံသယစိတ်များ ဝင်လာပါသည်။ ကျနော်၏ ခရီးအစတွင်
ဤကဲ့သို့ စိတ်ပျက်စရာအကြောင်းတွေကို ကြားမိသည်။ သို့သော်
ဤကိစ္စနှင့်ပတ်သက်ခြင်း၏ သံသယဖြစ်မှုသည် မြစ်ဖျားခံလာပုံ
ကို ထောက်ရှုရသည်မှာ လူတွေ အနေဝေးသောကြောင့်၎င်း၊
သီတင်းသုံးမည့်ရဟန်းများ မရှိသောကြောင့်၎င်း၊ လူတွေဆင်မြင်
ယူဆချက်များသည် သို့လောသို့လောဖြစ်လာလေသည်။

အမြန်ရထားကြီး ခုတ်မောင်းနေသော အသံများသည်
ခရီးကြာမြင့်စွာ နှင်ခဲ့ရသဖြင့် နားယဉ်လှသော်လည်း အမှတ်
တမဲ့ မြည်ဟီးပေါ်ထွက်လာသော ပဲ့တင်သံမှာ တဝုန်းဝုန်း
တကျုံးကျုံးဖြင့် ကျနော်၏နားထဲသို့ တိုးဝင်လာပါသည်။ တံဘား
ဦး၏ သံဘောင်အစွန်းကို တွေ့မြင်ရသောအခါ တိုက်တောင်
အကြောင်းနှင့်ပတ်သက်၍ ပြောနေသောလူကြီး၏နှုတ်မှ “စစ်
တောင်းတံဘား”ဟု ပြောလိုက်သောကြောင့် ကျနော်သည်
ပြုတင်းပေါက်မှ ကျော်ဖြတ်ကာ စစ်တောင်းမြစ်ရေပြင်အား
ကြည့်လိုက်ပါသည်။

မြစ်ရေပြင်သည် နေရောင်ကြောင့် ရွှေရောင် ဝင်းနေသည်။ မြစ်ရေသည် ကြည်လင်သန့်စင်မှုမရှိ၊ နောက်ကျိနေ၏။ ရေပြင်ပေါ်၌ ခုတ်မောင်းနေသော မော်တော်များ၊ သစ်ဖေါင်များ၊ သမ္ဗန်များ လှုပ်ရှားနေကြလေသည်။

ကျယ်လောင်သော အသံများ ပျောက်ကွယ်သွားသည့် အချိန်တွင် ရထားကြီးသည် တံတားအတွင်းမှ ထွက်လိုက်ခြင်းပင် ဖြစ်ပါသည်။

ကျနော်၏ မျက်လုံးအစုံသည် မြစ်ကျောက်လျှောက်လုံး လှမ်းကြည့်ဆဲပင်၊ သို့သော် ဝေး၍ ဝေး၍ သွားသဖြင့် စစ်တောင်းမြစ်၏ ရှုခင်းများ ပျောက်ကွယ်သွားပါတော့သည်။ ရထား၏ ပုံမှန်ခုတ်မောင်းနေသော အသံများသည် ပြန်လည် ကြားယောင်လာပြန်သည်။

နေရောင် အားကောင်းစပြုနေ၏။

ခရီးသည်များပင် အပူဒဏ်ကို ခံစားရသဖြင့် ပြတင်းပေါက်ဆီသို့ ရွှေ့လျားပြောင်းထိုင်ကြလေသည်။

နှင်းပူလဲဘူတာကို ရထား ကျော်ဖြတ် ခုတ်မောင်းသွားချေ၏။ တိုက်တောင်အကြောင်းနှင့် ပတ်သက်၍ ပြောခဲ့သောသူသည် ဘောက်လက်စစီးကရက်တို့ကို ရထားပြတင်းပေါက်မှ ပြင်ပသို့ ပစ်ထုတ်လိုက်သည်။

သူနဲ့ ကျနော် မျက်နှာချင်းဆိုင်ကြပြန်သည်။

သူ၏အပြုံးကြောင့် ကျနော်လည်း ပြုံးလိုက်ပြန်သည်။

သည်တော့ သူသိပြီးခဲ့သောစကားကို ဤအချိန်မှ ဆက်၍ မေးပြန်သည်။

“မောင်ရင်ကဘာကိစ္စနဲ့ တိုက်တောင်ကျောင်းကိုသွားမလို့လဲ....အရေးကြီးတဲ့ကိစ္စရှိနေလို့လား၊ မင်းကြည့်ရတာ တခုခုခံစားချက်ရှိနေတယ်လို့ ဦးထင်တယ်”

သူ၏မေးခွန်းအတွက် ကျနော် အဖြေတခုတော့ ပေးရပါမည်။ဒါမှ သူသိလိုသောဆန္ဒကို ပြည့်ဝစေမည်။ ကျနော် အဖြေပေးရန် စဉ်းစားပြန်ပါသည်။ ဤစကားသည် သူ့အတွက် အကျိုး ရှိမည့် စကား ဖြစ်မဖြစ်ကို စဉ်း စား ရပြန် သည်။ အကြောင်းမူ ကျနော်သွားမည့်ခရီးစဉ်၏ အကျိုးကျေးဇူးများကို ထိုသူသည် လေးနက်စွာ ထောက်ခံမှုပြုပါက တော်သေးသည်။ အကယ်၍ တဦးနှင့်တဦး သဘောချင်းမတိုက်ဆိုင်ပါက ထောင်တန်သောစကားသည် ရယ်ဘွယ်ဖြစ်တတ်သည်။ ကာလဒေသ ကြည့်ရှု၍ပြောမှ သင့်တော်မည်အထင်ကြောင့်။

“ကျနော် သွားမဲ ခရီးစဉ်က တိုက်တောင်မှာ တထောက်နားတဲ့ သဘောပါပဲ၊ ဒီကျောင်းကို ဦးတည်ပီးလာခြင်းမျိုးတော့ မဟုတ်ပါဘူး”

“သည်လိုဆို တိုက်တောင်ကျောင်းကနေ ဘယ်ကို ခရီးဆက်ဘို့ စိတ်ကူးထားသလဲ”

သူ၏စကားအသွားအလာကို အကဲခတ် ကြည့်မိသည့် အတွက်ကြောင့် သူသည် ကျနော်လုပ်မည့်လုပ်ငန်းကို အလွန်သိလိုကြောင်း ဆန္ဒပေါ်လွင်လာသည်။

“ကျနော်ခရီးစဉ်ကတော့ အဓိဋ္ဌာန်ပါရမီလုပ်ငန်း ရှိပါတယ်၊ တန်ခိုးကြီးတဲ့ တောင်တွေမှာ အဓိဋ္ဌာန်ပြုရန်အတွက် ဖြစ်ပါတယ်”

သူ၏စူးရှသော မျက်လုံးအစုံကကျနေ၏ တကိုယ်လုံးကို ခြုံ၍ကြည့်လိုက်ပါသည်။ သူ၏ကြည့်ပုံမှာလည်း အဓိပ္ပာယ် လေး နက်လွန်းသည်။ လူတယောက် အပေါ်တွင် မယုံသက်သည့် သဘောမျိုးတော့မဟုတ်ပါ။

ဤအသက်အရွယ်တွင် ပြုလုပ်ရမည့် လုပ်ငန်းများမှာ စီးပွားရှာကောင်းသော အချိန်မျိုးဟု ယူဆခြင်းကြောင့်ပင် ဖြစ် သည်။

အရွယ်သုံးပါးနှင့် ကျနေတဲ့အား ချိန်ထိုးကြည့်၍ စဉ်းစား သည့်သဘောမျိုးဖြစ်သည်။

ပထမအရွယ်ပညာရှာ၊ ဒုတိယအရွယ်ဥစ္စာရှာ၊ တတိယ အရွယ်တရားရှာ။

သူ၏အသိဉာဏ်ဖြင့်ကျနေတဲ့အားမေးခွန်ထုတ်ပြန်ပါသည်။

“မောင်ရင်အသက် ဘယ်လောက်ရှိပြီလဲ”

“လေးဆယ်ကျော်ပါ”

“ဒါဆို ဘဝအစပဲ ရှိနေဒါဘဲနော်”

“ဟုတ်ကဲ့ဘဝအစဟာ အသက်လေးဆယ်မှဆိုတဲ့ စကား ဟာအနောက်နိုင်ငံသားတွေအဖို့ မှန်ကောင်းမှန်ပေမဲ့ ကျနော် တို့မြန်မာလူမျိုးတွေအဖို့က ကောင်းမှုကုသိုလ် လုပ်ဆောင်အား ထုတ်ချင်သည့် အချိန်အပိုင်းအခြားကို မကန့်သတ်ဘူး၊ ဘာ ကြောင့်လဲဆိုတော့ သေချင်းတရားဆိုဘာလဲ အသက်အပိုင်းအ ခြားမရှိလို့ပါပဲ”

“အေး....သည်လိုတွက်ကြည့်တော့လဲ ဟုတ်ဒါပေါ့ကွာ၊ ဒါပေမဲ့ တရားကျင့်ပြီးရှူးကြောင်ကြောင်ဖြစ်နေတဲ့လူတွေ တွေ ဘူးလို့ပါ တော်တော်ကြာ”

သူပြောလိုသော စကား၏အဓိပ္ပာယ်မှာ ပြည့်စုံသွားသော ကြောင့်စကားကိုမဆက်ပဲ ရပ်လိုက်ပါသည်။ အချိန်အနည်းငယ် ကြာညောင်းတော့မှ ကျနော်ကပင်စတင်၍ ပြောလိုက်ပါသည်။

“တရားကျင့်ပြီးရှူးတယ်ဆိုတာဟာ သက္ကာယဒိဋ္ဌိမာနအား ကြီးပြီး မေတ္တာတရား ခေါင်းပါးလို့ပါ။ ဗုဒ္ဓမဂ္ဂင်ရှစ်ပါးလမ်း ကြောင်းမှာ ဖြောင့်မှန်စွာ ကျင့်ကြံ အားထုတ်တဲ့သူတွေက မရှူးပါဘူး၊ ဒါပေမဲ့ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးရဲ့မိစ္ဆာဖြစ်တဲ့ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပ၊ မိစ္ဆာဝါယမ၊ မိစ္ဆာသမာဓိ ဖြစ်သွားပြန်ရင်လည်း အချိန်ကုန်ပြီး တရားသဘောမပေါက်ဘာလဲရှိပါတယ်။

ပိုးသာကုန် မောင်ပုံစောင်းမတီးတတ်တဲ့သဘောမျိုးပါ။ ဗုဒ္ဓရဲ့တရားတော်ဟာ စိတ်ကိုကျဉ်းကြပ်စွာ ထားပြီးကျင့်ရမယ်ဆို တာမဟောခဲ့ပါဘူး၊ သိရမဲ့တရားကို သိကိုသိနေရမှာပါ။ ပွား အပ်သောတရားကို ပွားကိုပွားရပါတယ်၊ သိရမဲ့တရားကိုပွား ပြန်ရင်လဲ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဖြစ်ပါတယ်၊ ပွားရမဲ့တရားကသိပြန်ရင်လဲ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဖြစ်ပါတယ်၊ ဒါကြောင့်ပညာဟာ အရေးကြီးဆုံးဖြစ် ကြောင်းတွေ့ရပါတယ်”။

ကျနော်ပြောဆိုသောစကားများကိုခေါင်းတငြိမ်ငြိမ်ဖြင့် နားထောင်နေရာမှ ဤသို့ မေးလာသည်။

“စောစောက ဦးပြောခဲ့တဲ့ ဥစ္စာစောင့်၊ သရဲ၊ ရုက္ခစိုး စတဲ့နာမ်ပိုင်းဆိုင်ရာတွေရှိတယ်ဆိုတာ မောင်ရင်ယုံသလား”

“သည်အကြောင်းတွေကို ကျနော်အဖြေမပေးလိုပါဘူး၊ ရှိသည်ဖြစ်စေ မရှိသည်ဖြစ်စေ၊ ကျနော်အားထုတ်တဲ့ လမ်းကြောင်းမှာသူတော်ကောင်းတို့ရဲ့အားကိုအသုံးပြုသွားတော့တယ်လို့ရန်သူမျိုးနဲ့တွေ့ပေမဲ့၊ မေတ္တာတရားရယ်၊ သီးခံခြင်းတရားရယ်၊ ဆိုတဲ့အားနှစ်မျိုးကို အခြေပြုထားသူဖြစ်ပါတယ်။ ရန်သူရှာတွေ့မဟုတ်တော့ ရန်သူကိုတွေ့ဘို့မလွယ်ပါဘူး”။

“ရန်သူ တွေပြန်တော့လည်း တွေ့သော ရန်သူပေါ်မှာ ထားအပ်သော မေတ္တာက ကြီးမားပြီး ရန်သူဒေါသစိတ်ဟာအလိုလိုပြေငြိမ်းသွားနိုင်တယ်”။

“မောင်ရင်ပြောတဲ့စကားကို ဦးသဘောကျ သွားတယ်၊ မောင်ရင် ကျင့်တဲ့တရားရဲ့အစကို ဦးအတွက်ချီးမြှင့်နိုင်ရင် ဒါနပြုခဲ့ပါ”။

“လွယ်ပါတယ်၊ ပထမအစကတော့ အသိတရားပါတဲ့၊ တရားဆိုတဲ့သဘောကိုဥပမာနှိုင်းပြရရင်၊ ကြေးမုံပြင်နဲ့တူပါတယ်၊ အဲဒီကြေးမုံပြင်ရဲ့ရှေ့မှာ မိမိရဲ့နွှာကိုယ်ကြီးကိုရပ်ကြည့်ပြီး ဗုဒ္ဓဟောကြားတဲ့တရားတော်နဲ့ ချိန်ထိုးလိုက်ရင် ငါပိုင်တဲ့ရုပ် ဟုတ်မဟုတ်ဆိုတာကွက်ကွက်ကွင်းကွင်း ပေါ်နိုင်ပါတယ်၊ အဲသည်လိုသိပြီးနောက်မှ သမာဓိအရာမှာတော့ ဗုဒ္ဓနုဿတိတရားကိုပွားများဖို့လိုပါတယ်”။

“အသိတရားကိုနားလည်သဘောပေါက်ပြီးအကျင့်တရားပိုင်းကို စတင်အားထုတ်ဖို့လိုပါတယ်၊ ဒါကြောင့် အသိတရားသည် အကျင့်တရားကို ဖုံးကွယ်မထားဖို့လဲ လိုပါတယ်”။

“သမာဓိအရာ ဖြစ်ချင်းအကြောင်းကို မောင်ရင်သိသလောက် ဦးကိုသိခွင့်ပြုပါလား”

“ဟုတ်ကဲ့”

သမာဓိဖြစ်လာပုံနဲ့ ပဿမဈာန် ဖြစ်လာပုံကို ပြောပြလိုက်ပါတော့သည်။ ဘုရားရှင်ရဲ့ ဂုဏ်တော်ကို သက်ဝင်ယုံကြည်ပြီး အရဟံသမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ စသည်ဖြင့် မဆုပ်မနစ် ကြိမ်ဖန်များစွာ အောက်မေ့လတ်သည်ရှိသော် ရာဂ၊ဒေ၊သ၊မောဟ၊ နှိပ်စက်သောစိတ်မဖြစ်၊ ဂုဏ်တော်အာရုံပြုချက် ဖြောင့်မတ်သောစိတ် ဖြစ်ပါတယ်။

မဇ္ဈိမ သမထနိမိတ်လမ်းကြောင်း ဖြောင့်တန်းစိုက်စိုက် စိတ်ပြေးဝင်လျက်ရှိပါတယ်။

သည်အခါမှာ ရာဂစသည်မနှိပ်စက်သောကြောင့် နိဝရဏငါးပါး ကင်းကွာသွားပါတယ်။ ဖြောင့်သောစိတ်ဖြင့် ဂုဏ်တော်၌ ညွတ်သောဈာန်အင်္ဂါငါးပါးတို့ ဖြစ်ကုန်ပါတယ်။ ဝိတက်နှင့် ဂုဏ်တော်အာရုံသို့တက်ပြီး ဝိစာရဖြင့် သုံးသပ်လတ်သော် ပီတိ ဖြစ်ပါတယ်။ ပီတိကြောင့် ပဿဒ္ဓိဖြစ်တယ်။ ကိုယ်စိတ်ပူပင်ခြင်း ငြိမ်းလတ်သော် ကာယစိတ္တ၌ သုခဖြစ်တယ်။ သုခရှိလျှင် ဂုဏ်တော်အာရုံပြုသောစိတ်ဟာ သမာဓိဖြင့် တည်ကြည်တယ်။

သည်လိုဈာန်အင်္ဂါငါးပါး တပြိုင်နက်ဖြစ်၍ ဥပစာရဈာန်ရတယ်။ ဥပစာရဈာန်ဟာ ဗုဒ္ဓနုဿတိဈာန်ဖြစ်တယ်။ ဂုဏ်တော်တခုပင် ပရမတ်ဖြစ်ပြီး နက်နဲပါတယ်။

အာနိသင်များဖြစ်ပုံကတော့ -

- ၁။ ။ဗုဒ္ဓါနုဿတိ ဘာဝနာအားထုတ်သူသည် ဘုရားရှင်၌ ရံ့သေခြင်းများ၊ တုတ်ဝပ်ကျိုးနွဲ့ခြင်းများ၏။
- ၂။ ။သဒ္ဓါ၊ သတိ၊ ပရမာပရိယောဂ်၊ ကုသိုလ်ပုည ပြန့်ပြော၏။
- ၃။ ။ပီတိပါမေဇ္ဇာများ၏။
- ၄။ ။ဘေးငယ်ဘေးကြီး သည်းခံနိုင်၏။ ဒုက္ခကို မည်သည့် တွား။
- ၅။ ။ဘုရားနှင့်အတူတကွ ငါယခု နေရသည်ဟု အမှတ် သညာ များစွာဖြစ်၏။
- ၆။ ။ဗုဒ္ဓါနုဿတိ ဘာဝနာ စွဲနေကိန်းအောင်းရာ ဤခန္ဓာ သည် စေတီအိမ်နှင့်တူ၏။ပူဇော်ခြင်းငှါထိုက်၏။
- ၇။ ။ဘုရားအဖြစ်၌ စိတ်ညွတ်ခြင်းများ၏။
- ၈။ ။ဒုစရိုက်ဝတ္ထု လွန်ကျူးစရာကြုံလျှင် ဘုရားရှင်မြင်ရ သည့်အသွင် ဟိရို၊ဩတ္တပ္ပဝင်လာ၏။
- ၉။ ။ထိုဗုဒ္ဓါနုဿတိ ဥပစာရ ဈာန်သမာဓိတည်၍ ဝိပဿ နာပွားလျှင် မဂ်ဖိုလ်ရ၏။မရလျှင် သုဂတိဘဝသာ လားရ၏။

မြတ်စွာဘုရားလက်ထက်တော်မှာ၊ သဒ္ဓါတရားရှေ့ထား ပြီး၊ရှင်တော်မြတ်ဘုရား၌ အားရှိ၊အင်ရှိ၊ကြည်ညိုပြီး ကျွတ်တန်း သွိုဝင်သွားကြတဲ့ ပရိသတ်သုံးမျိုးရှိပါတယ်။

ကျနော် ဤသို့ပြောလိုက်သောဓာနာစို ခေါင်းတညိမ့် ညိမ့် နားထောင်နေရာမှ....

“အေး၊ မောင်ရင်နဲ့ တွေ့တော့မှ၊ ဦးလဲ-ကျင့်မယ်လို့ အစပျိုးထားတဲ့ တရားဓမ္မကို ကျင့်တော့မယ်၊ ဦးဒေတွက် ဆက်ပြောပါအုံး”

စကားဦး လမ်းခင်းထားပြန်သဖြင့် ကျနော် ဆက်ပြောရပြန်သည်။

“ရူပပမာဏိကပုဂ္ဂိုလ်၊ သောသပမာဏိကပုဂ္ဂိုလ်၊ ဓမ္မပမာဏိကပုဂ္ဂိုလ်ဟူ၍ သုံးမျိုးသုံးစားရှိပါတယ်။ ရှင်တော်မြတ်ဘုရား၏ အဆင်းတော်ကိုသာ အလေးပြုကာပမာဏထားပြီး အားတက်သရောကြည်ညိုတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးကို ရူပပမာဏိကပုဂ္ဂိုလ်ရယ်လို့ခေါ်တယ်။ ပုဂ္ဂိုလ်သုံးစား ကျွတ်တန်းဝင်ကြသည့် အထဲမှာ ရုပ်သဏ္ဌာန်ကြည်ညိုပြီး ကျွတ်တန်းသို့ဝင်ကြသည့် ပုဂ္ဂိုလ်ကများပါတယ်။ အသံတော်၊ တရားတော်၊ ကျွတ်တန်းဝင်ကြသော ပုဂ္ဂိုလ်ကနည်းပါတယ်။

ရှင်တော်မြတ်ဘုရားကြီးရဲ့ အဆင်းတော်ဟာ တလောကလုံးမျက်စိအရသာ ရှုပါရုံမဏ္ဍိုင်ကြီးဖြစ်တော်မူသည့်အတွက် ရွှေကိုယ်တော်မြတ်ကြီးကို ဖူးမြင်ရတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တိုင်းမှာ မကြည်ညိုတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဟူ၍မရှိ၊ မကြည်ညိုအောင် သဒ္ဓါစိတ်တွေကို တားထားလို့လည်း အားရှိသမျှရုန်းကန်ပြီး သန်သန်ကြီးကြည်ညိုစိတ်တွေ ဖြစ်ပေါ်ခါ တပ်အပ်ထင်ပြုဖူးမြင်ရမှု၊ ဟဒယအိမ်မနိန္ဒြေ၊ ခြောက်ထွေဝတ္ထုလုံးလုံးစုံပြီး ရှုမငြီးအောင်ဖြစ်ရပါတယ်။

ဒါကြောင့် ဗုဒ္ဓါနုဿတိ ကမ္မဋ္ဌာန်းနဲ့မေတ္တာကမ္မဋ္ဌာန်းတဲ့အခါ အလုပ်လုပ်ဘို့ အလွန်အရေးကြီးပါတယ်”

ဤစကား ဆုံးသည်နှင့်တပြိုင်နက် နားထောင်နေသူ၏ ဇနီးသည်၏ပြောလိုက်သောစကားမှာ—

“ကျွန်ုပ်တို့တစ်ဝင်တော့မယ်နော်”

သူမ၏စကားနှင့်အတူ ရထားအရှိန်လည်း ပြေးညှင်းစွာ ခုတ်လာပါတော့သည်။

ရထားအရှိန်ရပ်သွားချေ၏။

ကျွန်ုပ်တို့တစ်သို့ဆင်းကြမည့် ခရီးသည်များသည်လှုပ်ရှားစပြုနေကြသည်။

အဆင်းရှိသကဲ့သို့ တက်လာသူတွေလည်း မနည်းပေ၊ ကျနော်တို့ကြိုက်ပေ၊ သို့ ရောက်လာသောအခါ ကျနော်နောက်မှ—

“မောင်ရင့်ဆီ ဦးလာခဲ့အုန်းမယ်၊ ဆက်ပီးကျင့်ကြံရမည့် အကြောင်းတွေကို ဆွေးနွေးကြရအောင်”

“ဟုတ်ကဲ့ ဦး”

ဤသို့ပြောလိုက်ပါသည်။

[၂]

ကျနော်သွားရမည့်လမ်းကြောင်းကို ကြိုတင်သိခဲ့ပြီ။

ခြေလှမ်းတွေက သွက်သွက်လက်လက် လှုပ်ရှားနေ၏။

ရှည်လျားသော ကတ္တရာကားလမ်းမကြီးပေါ်ဝယ် အပူ
ဒဏ်ကြောင့်တံလျှပ်များပင် ပြီးပြီးပြန်ပြန် အငွေ့များ တွန့်
လိမ်လျက်ရှိနေ၏။

အမှတ်မထင်၊

အရှိန်မပျက်လျှောက်နေသောခြေအစုံမှာ၊

ရုတ်ခြည်းရပ်ဆိုင်းသွားသည်။

အသိစိတ်က ရုပ်ကိုထိန်းချုပ်လိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။

ကတ္တရာလမ်းမကြီး တနေရာတွင် မားမားကြီးကြီးရပ်နေ

သည်။

အချိန်အနည်းငယ် မျှသာ၊

သတိပြုမိသည်။

ရပ်နေသောနေရာ၏တဖက်တွင် မြေနီတောလမ်းကလေး
ပင်။

ကျနော်သည်တောလမ်းဆီသို့တူရူလျှောက်သွားပါတော့
သည်။

ရှေ့သို့ဆက်မလျှောက်တော့ချေ။ ခေတ္တတော့ ရပ်ဆိုင်း
သည့်သဘောမျိုး

ရပ်မြဲရပ်နေလျက်ရှိသည်။

ဘာကြောင့်ရပ်နေပါလိမ့်။

အကြောင်းရှိပါသည်။

မေတ္တာပို့သရန်ပင်။

ကျနော် ဖြတ်သန်းသွားရောက်မည့် နေရာရှိ မမြင်အပ်
သောပုဂ္ဂိုလ်။

တနည်းဆိုသော်....

တောစောင့်နတ်၊ တောင်စောင့်နတ်။

တောတောင်တွင်းရှိ သက်ရှိ သတ္တဝါ အပေါင်း တို့အား
ဤနေရာမှလှမ်း၍ မေတ္တာပို့သနေပါသည်။

ပြီး ကျနော် ထိုနေရာမှစတင်လှုပ်ရှားစပြုလိုက်ပြန်သည်။

ခြေလှမ်းတွေက လေးလေးနဲ့ဖြေးဖြေးလျှောက်မိသည်။

ဤနေရာအထိ။

တောလမ်းကလေး၏ တဖက်တချက်တွင်တောင်ယာစိုက်
ခင်းအချို့ရှိသည်။

အချို့နေရာတွင် ဘောထူထပ်သည်။

ကျနော်လျှောက်လျက်ပါ။

ထိုနောက်....

တောလမ်းတဆစ် ချိုးကွေ့လိုက်ပါသည်။

ထိုအချိန်မှစ၍....

ကတ္တရာကားလမ်းကိုမမြင်ရတော့ချေ။

လမ်း၏တဖက်တချက်တွင် သစ်ပင်ကြီးငယ်များ အုပ်အုပ်
ဆိုင်းဆိုင်းရှိသည်။

ကုန်ခဲ့သောအချိန်က နာရီဝက်ခန့်။

ခုထိ လူသူဟူ၍တယောက်တလေမျှ မတွေ့ရသေးချေ။

ကျနော်တဦးတည်းသာ။

တောတခုလုံး ရွက်စိမ်းရွက်ဝါတို့ဖြင့် စိမ်းလန်းစိုပြေနေ
သည်။

သစ်ခက်သစ်လက်တွေ့ကြားမှ နေရောင်ခြည်များ တော
လမ်းပေါ်သို့ ယိုဖိတ်ကျဆင်းနေသည်။

လေကလည်း တဟူးဟူးတိုက်နေသည်။

လေပြင်တွင် ယိမ်းထိုးလှုပ်ရှားနေသော သစ်ပင်ကြီးငယ်
တို့ ရိုက်ခတ်သံများသည် မြိုင်တော၏တေးပမာရှိနေပြန်သည်။

ကျေးငှက်တို့ကလည်း အချီအချတုန်ကျူးနေကြသည်။

တောမြိုင်ရင်္ဂု၏သဘာဝကြောင့် ကျနော်ငယ်စဉ်ကျက်
မှတ်ခဲ့သော “ရှင်မဟာရဋ္ဌာသာရ” ကဗျာတပုဒ်ပြေး၍ သတိရ
လိုက်ပါတော့သည်။

“တောကြက်တုန်မြူး၊ ကျေးငှက်ကျူးလျက်၊
သံကျူးမြိုင်စည်၊ စက်ရိပ်လည်၍၊ နေချည်ဝင်မြောက်၊
ဆည်းဆာရောက်သော်၊ မျောက်ကကြီးခွေ၊ ဒေါင်းအိုး

ဝေနှင့် သံချေကျေးကြော်၊ ဝို-မခေါ်၏။
ဤအတွေးရပ်သွားပြီးနောက်။
နှေဦး၏တမံတော်ဖြစ်သည့် ဥဩငှက်သံကလည်း အဂ္ဂုဖြင့်
ကျူးရင့်နေသည်။

ကျနေ့ခန္ဓာကိုယ်တခုလုံး တောင့်တောင့်ကြီး ဖြစ်သွား
သည်။ ခြေအစုံရပ်လိုက်သည်။

မပျက်လုံးအစုံပြူးကျယ်လာပါသည်။

ရှေ့မှဘာကောင်လဲ။

ဤအသိမျိုး။

ကျနော်သေသေချာချာကြည့်လိုက်သည်။

သစ်ရွက်အို သစ်ရွက်ဟောင်းတွေကြားမှ တိုးရွေ့လာ
နေသည်။

တရွေ့ရွေ့ တလိမ့်လိမ့် တွန့်လိမ့်လျက်။

မြေ၊မြေ

မြေတကောင်၊

ထိုအသံကပြင်ပသို့ထွက်ပေါ်မလာ။

တဦးတည်းကျိတ်၍ ရေရွတ်လိုက်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ကျနော်ရပ်နေသည့်နေရာ။

မြေ၏လှုပ်ရှားသွားနေသည့်နေရာ။

အလှမ်းကမဝေး၊ တလံ့ကွာမျှ။

“မြေသည်မိမိလိုရာခရီးသို့ အနှောင့်အယှက်ကင်းစွာဖြင့်
ကောင်းမွန်စွာရောက်သွားပါစေ”။

ဤသို့စိတ်ထဲက မေတ္တာပို့နေမိသည်။
 ထိုအချိန်ဝယ်....။
 လူတဦး၏ လက်ဝါးပြင်တခုသည် ကျနေ့ပခုံးပေါ်သို့
 ကျရောက်လာသည်။
 လက်ကံဝါးပြင်က ကြမ်းတမ်းမာကြောနေသည်။
 “ဟေ့လူ့ဘာငေးနေတာလဲ့၊ ခင်ဗျားရှေ့မှာ မြေလေ”
 အသံလာရာဘက်သို့ လှည့်ကြည့်မိသည်။
 မျက်နှာချင်းဆုံကြပြီ။
 သူ့အပြောက၊
 “မြေကမြေဆိုးဗျာ့၊ အမြီးလဲတုတ်တယ်၊ အရောင်က အုန်း
 ခွံရောင်လေ”
 သူ့အပြောကြောင့် ကျနေ့ မြေကို တဖန်လှည့်ကြည့်
 လိုက်သည်။
 မြေက တောစပ်သို့ ဝင်လှံဆဲဆဲ။
 ကျနေ့နံဘေးရှိလူမှာ သူ့လက်ထဲ၌ရှိသော ဒါးမဖြင့်
 မြေအား ခုတ်ပိုင်းရန် ဟန်ပြင်လိုက်သည်။
 “သည်မှာ”
 ကျနေ့၏အသံကြောင့်
 ‘ဘာလဲဗျာ့’
 “သည်လိုမလုပ်ပါနဲ့ဗျာ၊ သူလဲ သူ့လမ်းသူသွားနေပြီ၊
 ကျုပ်တို့လဲ ကျုပ်တို့လမ်းသွားဘို့ရှိဒါပဲ”
 ဤသို့ပြောလိုက်သည့်စကားကို သူက သဘောမကျချေ။

“သည်ကောင်တွေဟာ လူရဲ့ ရန်သူတွေပဲ၊ သူတို့ရန်မမှုခင် ကျုပ်တို့က ကြိုတင် သုတ်သင်ပစ်မှ ကောင်းမှာ”

“သည်လို သဘောမထားပါနဲ့လေ၊ ခုတွေထဲ မြေဟာ ခင်ဗျားအတွက် အန္တရာယ်ပြုဘို့ ဝေးပါတယ်၊ ကျုပ်နဲ့ ဆိုအလွန် နီးလွန်းပါတယ်၊ ကျုပ်တောင် မေတ္တာရှေ့ထားပီး ခွင့်လွှတ်နိုင်တာ ခင်ဗျားက ရန်ပြုမဲ့ သဘောကို ကျုပ်ခွင့်မပြုနိုင်ဘူး”

ကျနော်၏ပြောပြချက်ကို သဘောမတူသည့်အလျှောက် သူ၏မျက်နှာတခွင်လည်း တင်းမာလာသည်။ ခက်ထန် ကြမ်းကြုတ်နေသည်။

“ခင်ဗျား တောလမ်းခရီး တခါမှ မသွားဘူးဘူးထင်တယ်....”

“ဟုတ်ပါတယ်”

“ခဏယ်သွားမလို့လဲ”

“တိုက်တောင်ကျောင်း”

“အော်”ဟု သူ့အာမေဋိုတ်သံက ပေါ်ထွက်လာသည်။

“ကျုပ်သည်ကျောင်းကို တခါမျှမရောက်ဘူးလို့.... ခင်ဗျားသိရင် ကျုပ်ကို ညွှန်ပြစမ်းပါ”

ကျနော်သိလိုသောကိစ္စကို မထိန်ဝှက်ပဲမေးလိုက်သဖြင့်....

“ဟိုရှေ့မှာ ရေတွင်းအိုတခု တွေ့တယ်မှတ်လား”

ထိုသူညွှန်ပြသောနေရာဆီသို့ ကျနော်လှမ်းကြည့်မိသည်။

“အဲဒီရေတွင်းနံဘေးမှာ အုတ်လှေခါးတခုရှိတယ်၊ လှေခါးက တက်သွားရင် ခင်ဗျား ရောက်လိုသော တိုက်တောင်ကျောင်း ရောက်မှာ”

ကျနော်သည် ထိုသူ၏ ညွှန်ကြားချက်အတိုင်း လျှောက်
ခဲ့ပြန်သည်။

အချိန်ကာလ မည်မျှကြာအောင် ဖြတ်သန်းလာခဲ့ရသည်
မသိချေ၊ အုတ်လှေခါးများသည် ဟောင်းနွမ်းဆွေးမြေ့ပြီးပြုပြင်
မဲ့သူ မရှိသောကြောင့် ရေညှိများပင် တက်နေပါသည်။

၎င်းနောက်။

ကျနော်သည် လှေခါးထစ်များကို တထစ်ပြီးတထစ်တက်
လာခဲ့သည်။

ပတ်ဝန်းကျင်တခုလုံးသည် တိတ်ဆိတ်နေသည်။

ကျောင်းအို၊ ဇရပ်အိုကြီးများက ကျနော်အား ဖိတ်ခေါ်
နေဟန်ရှိနေသည်။

ကျနော်၏ မျက်လုံး အစုံကလည်း ပတ်ဝန်းကျင်သို့တွေ့
ရမ်းကြည့်ရှုနေပါသည်။

ယခုထိ ရဟန်း၊ လူ၊ ဟူ၍ တဦးတယောက်မျှမတွေ့ရ
သေးချေ၊ ကျနော် တထစ်ပြီးတထစ် လှမ်းတက်နေပါသည်။

အချိန်အနည်းငယ်ဝယ်။

ခွေးဟောင်သံများ ကျနေ့နေ့နောက်မှ ထွက်ပေါ်လာ
သည်။ ထိုခွေးဟောင်သံကြောင့်။

ကျနော်ရှေ့သို့မတက်တော့ပဲ ရပ်လိုက်သည်။

ခွေး၏အခြေအနေကို အကဲခတ်ကြည့်လိုက်သည်။

ခွေးက တကောင်တည်း အခြား အဖေခွေးများကို
မတွေ့ရပေ၊ သည်တော့ကျနော် ရှေ့ဆက်ရှောက်ရပြန်သည်။

လှေခါးထစ်တွေဆုံးပါပြီ။

ဝေးလံသော ခရီးကိုနှင့်ခွဲရသဖြင့် ကျနော့်ခန္ဓာကိုယ်
လည်းနွမ်းနယ်စပြုလာသည်။

ကျနော်ရှေ့ဆက်မလျှောက်တော့ပဲ ဤနေရာတွင်ရပ်နား
နေလိုက်သည်။

ကျနော်နှင့်အတူ ပါလာသော လွယ်အိတ်ကလေးကို
နဘေးတွင်ချကာ ဆောင့်ဆောင့်ကလေးထိုင်လျက် အငေးသား
ရှိနေသည်။

ကျနော့်ရှေ့တည့်တည့်တွင်စင်္ကြံနီလမ်းသွယ်တခုရှိသည်။ ဘေး
တဘက်တချက်တွင် နှစ်ထပ်တိုက်ကျောင်းတကျောင်း၊ သုံးထပ်
ကျောင်းတကျောင်း၊ ပျဉ်ထောင်ဆွမ်းစားကျောင်းတကျောင်း၊
ဓမ္မာရုံတိုက်ကျောင်း စသည်တို့မှာထယ်ဝါစွာ ရှိနေသည်။

ကျောင်းတိုင်းလိုလိုပင် တံခါးများပိတ်ထားသည်။

ကျနော် ဤနေရာသို့ ရောက်ရှိလာသည်မှာလည်း ကိုယ့်
ကိုယ်ကို သံသယစိတ်များဝင်လာပြန်သည်။ ခုထိမည်သည့်ပုဂ္ဂိုလ်
မျှ မတွေ့ရသောကြောင့်ပင်။ ငါများ လမ်းမှားနေပြီလားဟု
အတွေးလည်းထပ်ဆင့်ပေါ်လာပြန်လေသည်။

နေရောင်အားပျော့စပြုနေချိန်။

အချိန်အနည်းငယ်တွင် မောပမ်းသည့် ဝေဒနာသည်
ပျောက်ကွယ်သွားပါတော့သည်။ တချီတချီလေခပြများသုတ်ဖြူး
လိုက်သောအခါတွင် ချမ်းစိမ့်စိမ့် ဖြစ်သွားပါသည်။

ကျနော်ထိုင်နေရာမှ ထလိုက်ပါတော့သည်။

နှစ်ထပ်တိုက်ကျောင်း၏ အရှေ့ဘက် ပြူတင်းပေါက်
တချပ်ပွင့်လာသည်။ ကျနော်ဝမ်းသာသွားပါသည်။

ထိုကျောင်း၌ လူသော်၎င်း၊ ရဟန်းသော်၎င်းသီတင်းသုံး
နေကြောင်းသိခွင့်ရလိုက်သည်။

ကျနော်သည် ထိုကျောင်းပေါ်သို့ လှမ်းကြည့်လိုက်ပါ
သည်။ ရဟန်းတပါး စကြံ့နီလျှောက်နေသည်ကိုဖူးတွေ့လိုက်သည်။

ကျနော်ထိုကျောင်းရှေ့သို့ လျှောက်သွားပါတော့သည်။

ကျောင်း၏တံခါးမကြီးရှေ့တွင် ရပ်လိုက်ပါသည်။

ကျောင်း၏အပေါ် ပြူတင်းပေါက်တံခါးမှလွဲ၍ အခြား
တံခါးအားလုံးပိတ်ထားသည်။

ကျနော်သည် ထိုနေရာမှ မားမားမတ်မတ်ရပ်လျက်ရှိနေ
ချိန်၌။

ကျောင်းပေါ်မှ ရဟန်းတပါး အောက်ထပ်သို့ ဆင်းခဲ့
သည့်ခြေသံခတ်ပြင်းပြင်းကြားမိလိုက်သည်။

ကျောင်းမှာလည်းရှေးနှစ်ပေါင်းများစွာကဆောက်လုပ်
ထားသဖြင့် တံခါးပေါက်ခွကများသည်၊ အချို့တံခါးများ
သစ်သားဖြင့် ပြုလုပ်ထားပြီး အချို့တံခါးရွက်များမှာ မှန်အနီ
အဖြူအဝါအစိမ်းစသည်တို့ တပ်ဆင်ထားပါသည်။ ၎င်းကျောင်း
ကို လူဒါန်းသူသည် တရုတ်လူမျိုးဖြစ်လိမ့်မည်ဟု ထင်မိပါသည်။

ကျနော်သည် ကျောင်းထဲသို့ မှန်ပြူတင်းပေါက်မှနေ၍
လှမ်းကြည့်လိုက်ပါသည်။ ကျောင်းပေါ်မှရဟန်းသည် အပေါ်
ထပ်တက်သည့်လှေခါးဆီမှ အတွင်းဘက်အခန်းဆီသို့ လျှောက်
သွားသည်ကို မြင်လိုက်ရသည်။

ကျနော် ကျောင်းအပြင်ဘက်တွင်ရှိနေသည်ကို ရဟန်း
သိဟန်မတူချေ။ ထို့ကြောင့်ကျနော်သည် အပြင်ဘက်တွင် ကြာ

ရှည်စွာရပ်မနေတော့ပဲ တံခါးမကြီးကိုခေါက်လိုက်ပါသည်။

“ဒေါက် ... ဒေါက်....”

ဤသို့အသံမြည်သွားခဲ့သည်။ သို့သော်....။

အတွင်းမှမည်သည့်အသံမှ ပေါ်ထွက်မလာ။

ခြေသံလှသံဟူ၍မကြားရ။

ကျနော်ထပ်ခေါက်ရပြန်သည်။

“ဒေါက်....ဒေါက်....”

ခုတခါခတ်ပြင်းပြင်း ခတ်စပ်စပ်ခေါက်လိုက်သည်။

ထိုအသံသည် ကျောင်းအတွင်းထဲ၌ ကျယ်လောင်သွားသည့်သဘောမျိုးရှိပါသည်။

စောဦးကအတွင်းထဲသို့ဝင်သွားသောရဟန်းသည်အပြင်သို့ပြန်လည်ထွက်လာသည့်ခြေသံမျိုးကို ကျနော်ကြားရပါသည်။ မှန်ပြုတင်းပေါက်မှနေ၍အတွင်းသဏ္ဌာန်လှုပ်ရှားလာပုံကိုလည်း တွေ့ရပါသည်။

ဤအခြေအနေကို မြင်တွေ့လိုက်ရသဖြင့် ကျနော် ဘဝင်ကျမိသည်။

အတွင်းတံခါး ကလန့်ဖြုတ်သံ။

“ကျွ” ဟူသော တံခါးဖွင့်သံပေါ်လာပြီးနောက် ဝင်းဝါသောသင်္ကန်းရောင်နှင့် သူတော်စဉ်တို့၏ မျက်နှာအသွင်ကို ဖူးတွေ့လိုက်ရသောအခါ ကျနော်၏စိတ်အစဉ်သည် အေးငြိမ်းသွားပါတော့သည်။

ကျနော်သည် မျက်နှာတော်ကို မြင်မြင်ခြင်း ထိုင်၍ ဝတ်ပြုကန်တော့လိုက်ပါသည်။ဤကဲ့သို့ အပြုအမူကြောင့် အတွင်း၌

ရုပ်နေသောရဟန်းက ကန်တော့နေသောသူသည် မည်သူမည်ဝါ
ဖြစ်ကြောင်း ဝေဖန်ပိုင်းခြားနိုင်ခြင်း မပြုနိုင်ပေ။

ကျနော်နှင့် ထိုရဟန်းသည် မျက်နှာချင်းဆိုင်မိသည်။
“အော်....ဒကာကြီးပါလား”

“တပည့်တော်က အရှင်ဘုရားမှတ်မိပါ့မလားလို့”

“မှတ်မိပါတယ်ဒကာ.... ကဲပါလေ ကျောင်းပေါ်ကျ
တော့မှ စကားပြောကြဒါပေါ့၊ ကဲ- ကျောင်းထဲဝင်ပါ၊ ဘာ
ပစ္စည်းတွေ ပါသေးလဲ”

“တပည့်တော် လွယ်အိတ်တလုံးတည်းပါ”

“အခြားဒကာတွေပါသေးသလား”

“တပည့်တော်တဦးတည်းပါဘုရား”

ကျနော်သည် ကျောင်းအပေါ်ထပ်သို့ ရောက်သွားပါ
တော့သည်။ ဦးပဉ္စင်း၏နံဘေးရှိ လွတ်နေသောသင်ဖြူးဖျာတချပ်
ပေါ်တွင် ဆိုင်လိုက်ပါသည်။ အိတ်ထဲ၌ပါလာသော ဆေးပေါ့
လိပ် တလိပ်ကို ထုတ်ယူသောက်လိုက်ပါသည်။ ဦးပဉ္စင်းသည် မိတ်
ထားသော ပြုတ်တင်းပေါက်များကို လိုက်ဖွင့်နေပါသည်။

ကျနော်သည် ကျောင်း၏ အနောက်ဘက်နှင့် ဘုရား
ကျောင်းဆောင်တို့ကိုကြည့်ရှုမိသည်။ ထိုင်နေရာမှထ၍ ဘုရားခန်း
ထဲ ဝင်ရောက် ဘုရားဝတ်ပြုလိုက်ပါသည်။

ရှေးကျောင်းကြီး ဖြစ်လင့်ကစား ယခုထိ သပ်သပ်ယပ်
ယပ် မျက်နှာကျက်များလည်း ရှိပါသည်။ ရှေးဟောင်း ဘီဒိုများ
ထဲတွင် အထုပ်လိုက်သင်္ကန်းများဖြင့် သေသပ်စွာ စည်းထား
သော ရှေးဟောင်း ပရပိုက် စာပေများကို တွေ့ရလေသည်။

“ဒကာလဲ ခရီးဝေးကလာရလို့ ပင်ပန်းနေပီ၊ ကိုယ်လက် ဆေးကြောချင်ရင် ကျောင်းအောက်မှာ ရေနံရုံပါတယ်၊ ရေနံ တော့ တမိုးလုံးခံထားတဲ မိုးရေပဲရှိတယ်ဒကာ”

“တင်ပါ့ဘုရား”

‘ခလားဒါဟာ ဦးပဉ္ဇင်းဆီကို သက်သက်လာဒါဘဲလား’
ဤအမေးကြောင့်။

“တချက်ခုတ် နှစ်ချက်ပြတ်သည့် သဘောမျိုးပါဘုရား၊ ဦးပဉ္ဇင်းဆီလဲဝင်ရင်း၊ ပါရမီအဓိဋ္ဌာန်စခန်းလည်း သွားဘို့ပါ ဘုရား”

“ကောင်းပါတယ်.... ဒကာ.... အဓိဋ္ဌာန် စခန်း အား ထုတ်ကြတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာ အလွန်ဆင်းရဲခံကြရတယ်။ ကိုယ် ကျိုးစွန့်နိုင်မှ သည်လိုလုပ်ငန်းတွေ အဓိဋ္ဌာန်တွေဟာ အောင် မြင်နိုင်ဒါ ဂုဏ်အရှိန်အဝါတွေ လူကြည်ညိုခံချင်ရင်တော့ သည် အလုပ်စခန်းနဲ့ တခြားစိတ်....

သိဒ္ဓိစခန်းလိုက်နေတုံးတော့ ပင်ပန်းတယ်၊ သိဒ္ဓိစခန်း ပေါက်သွားပြန်တော့ မိမိလုပ်လိုတဲ့ ကောင်းမှုကုသိုလ်အပေါင်း ဟာ အလိုလို ပြီးစီးသွားနိုင်တာပဲ”

“တင်ပါ့ဘုရား”

“သည်ကျောင်းဝင်း တခုလုံးမှာ အရှင် ဘုရား တပါး တည်းဘဲလားဘုရား”

“မှန်ပါတယ်”

“ဆွမ်းကိစ္စကျတော့”

ကျနော်၏အမေးကြောင့်....

“ဆွမ်းမခံစားပါဘူး....ကျိုက်ထိုမြို့ပေါ်ကဒကာတဦးက လှူဒါန်းပါတယ်၊ နံနက်တိုင်း ကျောင်းသားလေးတဦး လာပို့လေ့ရှိပါတယ်”

ဤကဲ့သို့ တဦးနှင့် တဦး စကား ပြောဆိုနေကြရာမှ ကျနော်၏မျက်လုံးအစုံသည် အပြင်ဘက်သို့ လှမ်းကြည့်မိသည်။ မှောင်စပျိုးလာတော့သည်။

“နှစ်ဦးသား စကားပြောကောင်းနေလိုက်တာ အချိန်တောင် အတော်ကုန်သွားပီပဲ”

“တင်ပါ့ဘုရား”

“ဦးပဉ္ဇင်းကျောင်းမှလဲ ဒကာကိုကျွေးမွေးဘို့ ညစာလဲ ခက်နေပီ”

“ရပါတယ်ဘုရား”

“ဦးပဉ္ဇင်းလဲအလှူဒကာပေါ်လို့ နံနက်ဆွမ်း အချိန်မှန်မှန် ဘုဦးပေးနေရဒါပဲ”

ဤသို့ပြောဆိုပြီးနောက် ဦးပဉ္ဇင်းသည် ထိုင်နေရာမှထ လိုက်ကာ၊ အခန်းလွှတ်တခုဆီသို့ လျှောက်သွားပါတော့သည်။ အခန်းထဲမှထွက်လာသည့်အခါ ငှက်ပျောသီးလေးငါးလုံး လက်ထဲ၌ပါလာသည်။

“ဒကာအတွက် ညစာကို သည်ငှက်ပျောသီးနဲ့ ဘဲ တင်း တိမ်ရောင့်ရဲပေါ့”

“တင်ပါ့ဘုရား.... တပည့်တော် အဓိဋ္ဌာန်ခရီးလမ်းမသွက် မှီ၊ ရေအဓိဋ္ဌာန် မီးလွှတ်အဓိဋ္ဌာန်များ ဝင်ခဲ့ပါတယ်ဘုရား.... တောတောင်ထဲ လှည့်လည်အားထုတ် သူတော်စင်တွေအဖို့မှာ

တဏှာမဖက်ဘို့ အရေးကြီးပါတယ်.... တပည့်တော်သည် ငှက်ပျောသီးဖြင့် ရောင့်ရဲနိုင်ပါတယ်”

ကျနော်သည် ဤသို့ လျှောက်တင်ပြီးနောက် အောက်ထပ်သို့ဆင်းပြီး ကိုယ်လက်ဆေးကြောရန်အလို့ငှါ ဦးပခွင်းအား လျှောက်လိုက်ပါသည်။

သည်တော့ ဦးပခွင်းသည် ကျနော့်အားခေါ်၍ ကျောင်း၏အပေါ်ထပ်မှနေ၍ ရေကန်ရှိရာဆီသို့ ညွှန်ကြား ပါတော့သည်။ ကျနော်သည် ကိုယ်လက်ဆေးကြောသုတ်သင်ပြီး ကျောင်းပေါ်သို့ ပြန်တက်ခဲ့ပါသည်။ ဟောင်းနွမ်းသော အဝတ်အစားတွေကို လဲလှယ်ကာ စောဦးက စွန့်ကြဲသွားသော ငှက်ပျောသီးနှစ်လုံးလောက်တော့စားလိုက်ပါသည်။

သည်တော့မှ ကျနော် အားအင် အနည်းငယ်ရှိလာပါသည်။ ဤအချိန်ထိ ကျနော်တဦးတည်းသာ ကျောင်းပေါ်တွင် ရှိနေပါသည်။ ကျောင်းထိုင်ဦးပခွင်းလည်း မည်သည့်နေရာသို့ ကြွရောက်နေသည်ကို မသိရချေ။

ကျနော်တဦးတည်း တောင်ငေးမြောက်ငေးဖြင့် ရှိနေခိုက်၊ လှေခါးဆီမှ ကျောင်းပေါ်သို့ တက်လာသော ခြေသံကို ကြားရပြန်ပါသည်။ ထိုခြေသံမှာ ဦးပခွင်း၏ခြေသံပင်ဖြစ်ပါသည်။ ကျနော်သည် လှေခါးရင်းဆီသို့ လှမ်းကြည့်လိုက်ပါသည်။

ဦးပခွင်းသည် ကျနော့်အား ပြုံးပြရင်း ဤသို့ အမိန့်ရှိလိုက်ပါသည်။

“ဒကာအိပ်ဖို့ ကျုပ် အောက်ထပ်အခန်း သွားရှင်းနေတာပါ”

“တင်ပါ့ဘုရား”

ဦးပဉ္ဇင်းသည် ကျနော်ထိုင်နေသော နေရာနံဘေးတွင် ဝင်ထိုင်ပြီး ကြမ်းပေါ်တွင်ရှိ ကွမ်းအစ်ဘူးကို လှမ်းယူ ကွမ်းရာ၍ ဝါးနေလျက်ရှိပါသည်။

အမှောင်ထုသည် လောကတခုလုံးအား ဖုန်းအုပ်လိုက် လေပြီ။

“ဒကာ”

“ဘုရား”

“အိပ်ဘို့နေရာကိုလိုက်ကြည့်ထားပါအုံး”

ဦးပဉ္ဇင်းသည် ဤသို့ပြောဆိုပြီးနောက် ကျနော့်အား အိပ်ခန်းရှိရာဆီသို့ ခေါ်ဆောင်သွားပါသည်။ နှစ်ဦးသား ရှေ့ဆင့်နောက်ဆင့် လှေခါးမှဆင်းခဲ့ကြပြီး ကျောင်းအောက်ခန်းကြီး အနောက်ဘက်ရှိ အခန်းတခန်းဆီသို့ ခေါ်ဆောင်သွားပါသည်။ အခန်းထဲသို့ ရောက်ရှိသည့်အခါတွင် ကုတင်အိုတခု ပေါ်တွင် သင်ဖြူးချောတချပ်ခင်းလျက် လျော်ဖွပ်ခြင်း ကင်းမဲ့သဖြင့် ချေးအလိမ့်လိမ့်ပေနေသော အရောင်အဆင်းကင်းမဲ့သော ခေါင်းအုံးတလုံးနှင့် အညာစောင်တထည်။

“အားနာပါတယ်ဒကာ.... ကျုပ်မှာရှိတာနဲ့ဘဲ ဧည့်ဝတ်ပြုနေရတာဘဲ”

“တင်ပါ့ဘုရား.... တောတောင်ထဲမှာ တရားအားထုတ်ကြရသောသူတော်စင်အပေါင်းတို့မှာ မွေ့ရာ၊ ခေါင်းအုံး၊ စောင် စသည်တို့ကို အိပ်စက်သည့်နေရာမှာ ခင်တွယ်တတ်မက်ဖွယ်စရာမလို

ပါဘူး....သစ်ပင်အောက်မှာ၊ ဝါးတပင်အောက် တရားအားထုတ် သည့်အခါ၊မြေပေါ်မှာပဲအိပ်စက်ရသည်လည်း ရှိကြောင်းကြား ဘူးပါတယ်” ဟု ကျနော်လျှောက်ထားလိုက်ပါသည်။

အချိန် အတော်ကြာညောင်းပြီးနောက်။ ဦးပဉ္စင်းနှင့် ကျနော် ကျောင်းပေါ်သို့ ပြန်ရောက်လာကြပါသည်။ ဦးပဉ္စင်း သည် ဘုရားခန်းထဲမှ ဖရောင်းတိုင်တိုင်နှင့် မီးခြစ်တဗူးကို ကျနော့်အား လှမ်းပေးလိုက်ပါသည်။

“ကျုပ်တော့ ဘုရားဆီမီး ပူဇော်ပီး တရားအားထုတ် လေ့ရှိပါတယ်၊မီးကိုတော့ တညလုံးမထွန်းပါဘူး”

“တင်ပါ့ဘုရား”

ကျနော့်အား လှမ်းပေးသော ဖရောင်းတိုင်နှင့် မီးချစ် ဗူးကို လှမ်းယူလက်ခံလိုက်ပါတော့သည်။

ပတ်ဝန်းကျင်တွင် အမှောင်ထူ စိုးမိုးသည့် အချိန်တွင် ကျနော်အိပ်စက်မည့် အခန်းထဲသို့ ရောက်လာပါတော့သည်။

ကျနော်၏လက်ဝယ် ရှိနေသော ဖရောင်းတိုင်ကို ထွန်း ညှိကာ ခေါင်းရင်းဘက် အုတ်ခုံပေါ်တွင် တင်ထားလိုက်ပြီး ခုတင်ပေါ်မှနေ ဘုရားဝတ်ပြုလိုက်ပါသည်။ ဘုရားဝတ်ပြု အမျှအ တန်းဝေကာ ဂုဏ်တော်ပုတီးကို စတင်အဓိဋ္ဌာန် အပတ်ဖြင့် (၁၀၈)ပတ်ပြည့်အောင် စိပ်နေပါသည်။

မည်မျှကြာသွားသည်ဟူကား မသိချေ။

မျက်လုံးနှစ်လုံးဖွင့်ကြည့်လိုက်သည့်အခါ စောဦးကထွန်း ညှိထားသော ဖရောင်းတိုင်၏ အလင်းရောင်ပင် ပျောက်ကွယ် နေပါတော့သည်။ ကျနော်သည် ကြာရှည်စွာ တရားအားထုတ်

အညောင်းထိုင်ထားရသဖြင့် အညောင်းအညာပြေစေရန် ကုတင်ပေါ်မှ အောက်သို့ဆင်းခဲ့ပါသည်။

ကျနော်နေသောအခန်းထဲတွင် အမှောင်နှင့် အလင်းရောင်က အားပြိုင်နေကြသည်။ သို့သော် အမှောင်ကို အလင်းရောင်က အားမပြိုင်နိုင်ချေ။ အရှုံးပေးရလေသည်။ ပတ်ဝန်းကျင်မှတစ်ဆင့် ရောင်ပြန်ဟတ်နေသော လရောင်သည် မှန်ပြုတင်းပေါက်မှ အလင်းရောင် အနည်းအမျှ ပေးစွမ်းနိုင်လေသည်။

ကျနော်သည် ပတ်ဝန်းကျင်သို့ မှန်ပြုတင်းပေါက်မှ လှမ်းမျှော်ကြည့်လိုက်ပါတော့သည်။

ညသည် ချမ်းမြေ့။

ကောင်းကင်ပြင်သည် သန့်စင်နေ၏။

လလည်း ထိန်ထိန်သာနေ၏။

ရွှန်းစိုနေသောလရောင်အောက်တွင် ရွက်ဟောင်းများ ကြွလဲလွင့်စင်လျက်ရှိသော။ တောအုပ်ကြီးသည် ရွက်သစ်များ မြန်းဆင်ရန် အားပြုလျက်ရှိနေ၏။ သို့သော် တုန်ဆိုင်းလျက်ရှိ၏။ နောက်ကျလျက်ရှိ၏။

လေဝှေ့သဖြင့် ရွက်အိုရွက်ဟောင်းများ တဖြုတ်ဖြုတ် ကြွလဲလွင့်စင်နေသည်။ ပင်စည်မှ တဖြုတ်ဖြုတ်နှင့် ပြုတ်ထွက်လျက်ရှိနေ၏။ တွယ်တာရာမဲ့ ဖြစ်ကာ၊ ရွက်ကြွင်းရွက်ကျန်များ သည်မြေပြင်သို့ သက်ဆင်းကြရလေသည်။

တခါတရံ....

ဝပ်လျှိုး၍နေရာမှ လေသည် ရုတ်တရက် ထကြွလှုပ်ရှားလာ၏။

မြောက်လေမဟုတ်ပေ။

မည်သည့်အရပ်ကမ္ပန်းလည်းမသိ။

လေကြမ်းသည် ကျောင်းအိုကြီးအား ဖြတ်သန်းတိုက်
ခိုက်လိုက်သဖြင့် ပြုတင်းပေါက်နှင့် တံခါးမတို့မှာ တုန်ခါသွား
ကြကုန်လေ၏။ လေသည် တောအုပ်အတွင်းထဲသို့ ဂမ္ဘိုးရှူးထိုး
ပြေးဝင်ပြန်လေ၏။ သစ်ပင်သစ်ကိုင်း သစ်ခက်များ အကြားတွင်
တိုး၍ ဝှေ့ရမ်းမြူးတူး ခုန်ပေါက်နေတတ်ပြန်သည်။

ထိုအခါ....

ရွက်အိုရွက်ကျန်များကို ပုတ်ခတ်ဆော့ကစားနေ၏။ လေ
၏ကျီစယ်မှုဒဏ်ကို ခံနိုင်ရည်မရှိကြသဖြင့် မြေခွေရလေသည်။

ကျနော်သည် သဘာဝ၏ ပဋိပက္ခမှုကို ကြည့်ပြီး နောက်
ကုတင်ပေါ်သို့ အိပ်စက်ရန် ပြန်လည်ရောက်ရှိပါတော့သည်။
ည၏အမှောင်ရိပ်တန်းကြီးထဲဝယ် ကျနော်၏ မျက်လုံးအစုံသည်
တဝဲလယ်လယ်ဖြင့် ရှိနေပြန်ပါသည်။ ကျောင်းအို၏ နံရံအချို့
တွင် လင်းတချက်၊ မှောင်တချို့ ပေါ်နေပြန်လေသည်။

ကျနော်သည် အမှောင်၏ဝက်ဘာထဲ၌ အိပ်စက်လို့မရ
နိုင်သေးချေ။

“ရှု” မြေတကောင်၏ တွန်သံရှည်သည် ကျနော့်နားထဲ
သို့ တိုးဝင်လာပြန်သည်။

ထိုအသံမှာ နီးလိုက်ဝေးလိုက်ဖြင့် ရှိတတ်ပါသည်။ ခပ်
လှမ်းလှမ်းက မြည်တွန်နေသည်မဟုတ်၊ လေငြိမ်သက်သည့်အခါ
တွင်အနီးမှဟု ထင်မှတ်စရာဖြစ်ပါသည်။

ည၏တိတ်ဆိတ်ခြင်းကို ထိုးဖောက် ပေါ်ထွက်လာသော

ညဉ့်ငှက်များ၏ အသံလည်း တချီတချီ ကြောက်မက်ဘွယ်ရာ ကောင်းလှသည်။

တောကောင်တွေအသံများလည်း အဝေးမှ ဟိန်းဟောက် နေသည်ကို ကြားရပြန်သည်။

ကျနော်၏စိတ်တွေမှာလည်း တောအုပ်ထဲ၌ တခဲလယ် လယ် စပါးကြီးမြွေတကောင် အညှို့ခံရသည့်အလား တော၏ ချောက်လန့်မှုနောက်ဝယ် တကောက်ကောက် လိုက်ပါနေသည်။ ညဉ့်၏အမှောင်ရိပ်အောက်၌ ဖမ်းစားခံရသည်ပမာ ရှိနေပါ သည်။

ဤကဲ့သို့ မိမိစိတ်ကို မိမိမလုံ့တလုံ့ရှိနေခိုက်၊ ကျောင်း ပေါ်မှလူတဦး ပြေးညှင်းစွာ ခြေကိုဖွင့်၍ လမ်းလျှောက်သည့်အ သံမျိုးကိုလည်း ကြားရပြန်ပါသည်။ ထိုခြေသံကြောင့် ကျနော် နေ့လည်ပိုင်းက ရထားပေါ်၌ တွေ့ခဲ့သော ဦးကြီးပြောခဲ့သော စကားတွေကို ပြန်လည် အသက်ဝင် လှုပ်ရှားသတိရပြန်ပါသည်။

“တိုက်တောင်ကျောင်းကြီး၏ ပတ်ဝန်းကျင်မှာ မိစ္ဆာ တွေ၊တောကောင်တွေ၊ သိုက်နန်းရှင်တွေရှိတယ်လို့ ပြောတာ ကြားဘူးတယ်”ထိုအသံက ကျနော့်စိတ်ကို ထပ်ဆင့် ဖမ်းစား လိုက်ပြန်သည်။

“တရဲရဲ”ခြေသံသည် အောက်ထပ်သို့ ရောက်လာသည်။ ကျနော်သည် ကုတင်ပေါ်မှ ရုတ်ချည်း ထထိုင်လိုက်ပါသည်။ အသံလာရာဘက်ဆီသို့ မျက်စေ့နှင့် နားအစုံကို ဖွင့်ထားပါ သည်။

ထိုအသံသည် တဖြေးဖြေး နီးလာသည်။ ဝေး၍မသွား

ချေ။ကျနော် ရုတ်တရက် ကောက်နှုတ်ချက် ချလိုက်ပါတော့သည်။ တယောက်သောသူ၊ ဤအသံသည် လူတဦး၏ခြေသံ။ ကျနော်ဘာလုပ်မည်နည်း၊ ထိုအသံရှင်သည် ကျနော်နေသော အခန်းထဲသို့ ဝင်လာမည်လော။

အတွေးဝင်ဘာထဲတွင် ကျနော်တဦးတည်း အမျိုးမျိုး ကောက်နှုတ်ချက်ချနေသည်။

ငါ့ကိုရန်ပြုလာသည်ရှိသော် ထိုသူအား ငါ ရန်ဘက်ကရ ပြုမည်လော၊ ဤသို့မပြုလုပ်ပဲနေပါက သူငါ့ကိုဘာလုပ်မည်လဲ၊ စသည့်အတွေးရေယာဉ်ကြော၏ အတွေးပေါင်းများက ကျနော့် စိတ်ကို ခြိမ်းချောက်နေပါသည်။

“ဒေါက်-ဒေါက်”

တံခါးခေါက်လာပီး ခြေသံပျောက်သွားပြီးနောက် ဤသို့ ပေါ်လာသည်။

ကျနော်သည် တံခါးဆီသို့ နားစွင့်ရပြန်သည်။

“ဒကာ-အိပ်ပီလား”

“အော်”ဟူသော အာမေဠိတ်သံနှင့်အတူ ဦးပဉ္စင်းမေး လိုက်သော အသံကို ပြန်လည်ဖြေကြားလိုက်ပါသည်။

“မအိပ်သေးပါဘူးဘုရား”

“ကျုပ်လဲ မေတ္တာကမ္မဋ္ဌာန်းတရား အားထုတ်ပြီး အရပ် လေးမျက်နှာ၊ ရှစ်မျက်နှာ၊ ဆယ်မျက်နှာကို လမ်းလျှောက်ပီး မေတ္တာပို့နေတာပဲ”

“တင်ပါဘုရား”

ဤသို့အသံပြုပြီးနောက် မိမိကိုယ်ကို ပြန်လည်သုံးသပ်

လိုက်ပါသည်။ ငါ့အိပ်နေတာဟာ တရားနဲ့အိပ်တာမဟုတ်ပဲကိုး၊ သူတော်ကောင်းတို့အိပ်စက်သည့် အကျင့်တရားဖြင့် သက္ကာယ ဒိဋ္ဌိ၊ ဒိဋ္ဌိဝိစ္စာကိုစွဲသတ်ပြီးအိပ်မှ၊ ဒိဋ္ဌိမပြုတ်ပဲအိပ်စက်နေတော့၊ ငါ့ခန္ဓာကိုယ်ကြီးကို ဘယ်သူများလာရောက်နှိပ်စက်ကြမည်လဲ၊ ငါပိုင်တဲ့ခန္ဓာကိုယ်ဟု ဒိဋ္ဌိမပြုတ်သည့်အတွက် ဤအတေးများက ငါ့ကိုယ်ကို နှိပ်စက်ကြကုန်သည်။

ကျနော် ကုတင်ပေါ်၌ ပက်လက်လှန်ပြီး မေတ္တာသုတ် ခန္ဓာသုတ်များ ရွတ်ဖတ်သဇ္ဈယ်ကာ၊ ထွက်သက် ဝင်သက်ကို မှတ်ခါ အနုဿတိ ကမ္မဋ္ဌာန်းတရားကို ပွားများ အိပ်စက်လိုက် ပါတော့သည်။

[၃]

အာရုံဦး၏နေရောင်ခြည်များ ထွန်းလင်းတောက်ပနေ၏။
ကျေးဇူးတိုလည်း အိပ်တန်းမှနိုး၍ မြူးထူးကုန်၏။
ကျနော်လည်း အိပ်ယာမှနိုးခဲ့၏။

မုက်နှာသစ်၊ သွားတိုက်၊ ခန္ဓာရုပ်မှ ယိုစီးထွက်လာသော
အညစ်အကြေးများအပေါင်းကို စွန့်လွှတ် သုတ်သင်ပြီးနောက်
ကျောင်းအပေါ်ထပ်သို့ တက်ခဲ့သည်။

ဘုရားဝတ်ပြု၊ မေတ္တာပို့၊ အမျှဝေ၊ ပုတီးစိပ် နေ့စဉ်နံနက်
တိုင်း ပြုလုပ်နေကြ နိစ္စပတ်ကို မပြတ်အားထုတ်လိုက်ပါသည်။
ဤသို့ပြုလုပ်ပြီးနောက် ကျောင်းပေါ်၌ စင်္ကြံလျှောက်မည်အပြု
လေ့ခါးမှတက်လာသော သူတိုင်းကို တွေ့လိုက်ရပါသည်။ ၎င်း
တက်လာသူမှာ အခြားမဟုတ်ပေ။ ကျနော်နှင့် ရထားပေါ်တွင်
တရားဓမ္မစကားများကို ပြောဆိုခဲ့သည့်သူပင် ဖြစ်ပါသည်။

သူ၏လက်တဖက်က လဘက်ရည်ချိုင့်နှင့် အခြားတဖက်တွင် ဖက်ရွက်ဖြင့်ထုပ်ထားသော အထုပ်တထုပ်။

“ဆရာနဲ့ တွေ့ပါ့မလားလို့ဗျာ.... ခုတော့အဆင်သင့်ပဲ၊ ဦးပဉ္စင်းကိုလဲ ကောက်ညှင်းပေါင်းနဲ့ လဘက်ရေကပ်ပြီး ဆရာ့အတွက်ပါ.... ကျုပ်မြို့ထဲကဝယ်ခဲ့တယ်”

ဤသို့ ရောက်ရောက်ချင်း အလှူဒါနပြုမည့်ဝတ္ထုပစ္စည်းများကို ပြောကြားပါသည်။

ကျနော်သည် ကြိတ်၍ ကျေးဇူးတင်မိသည်။ အကြောင်းမူ ရတနာသုံးပါး၏လုဏ်ကျေးဇူးကြောင့် ကျေးဇူးမဲ့သူလည်း အဆင်သင့်ဖြစ်ပါပြီ။

အလှူရှင်၏ဒါနမြောက်စေရန် ဦးပဉ္စင်းကို ပဏာမကပ်လိုက်ပြီး နောက် ကျနေ့အနေဖြင့် ဒုတိယဆက်လက် ကောက်ညှင်းပေါင်း လဘက်ရည် ခိုသောက်လိုက်ပါသည်။

ဤသို့စားသောက်ပြီးနောက် သူလိုလားသော သိချင်ကျင့်ချင်သော ဗုဒ္ဓနိဿတိ ကမ္မဋ္ဌာန်းတရားအကြောင်းကို ပြောပြရန် အဆိုပြုပါတော့သည်။

ကျနေ့အား ရထားပေါ်၌ “မောင်ရင်လေး” ဟူသော အသုံးအနှုန်းအစား “ဆရာ” ဟူသော အခေါ်အဝေါ် ပြောင်းသွားပါတော့သည်။

“ဆရာ.... ကျုပ်ကိုသင်ပြရင် အစမှစပြီး ဘုရားရှိခိုးနည်းနဲ့ ပုတီးစိပ်ပုံ၊ အဓိဋ္ဌာန်ဝင်ပုံပါ တပါတည်း ပြောပြမှ ကျုပ်နားလည်သဘောပေါက် ကျင့်လို့ရမယ်.... နောက်မို့ ဆို.... ကြားဖြတ်ပြောရင်တော့ ကျုပ် ဝေ့လည်ကြောင်ပတ် ဖြစ်သွားမှာ

သေချာတယ်ဆရာ”

သူ၏ပကတိ ဖြူစင်သော သဘောရိုးအတိုင်း ဖွင့်ဟ
ပြောဆိုပါတော့သည်။

ကျနော်သည် ပြုလုပ်ရမည့် လိုက်နာရမည့် အချက်အ
လက်များကို အောက်ပါအတိုင်း ရေးမှတ်စေပါသည်။

“ဘုရားပင့်”

အစိန္တေယျ၊ အစိန္တေယျ၊ အပ္ပမေယျ၊ အပ္ပမေယျ၊ နေန္တ
ဇေဌ၊ သေဌ၊ အတုမရှိ၊ အတိုင်းမသိသော၊ ကျေးဇူးတော် ဂုဏ်တော်
အပေါင်းတို့၏ တည်ရာစုဝေးရာဖြစ်တော်မူပါပေသော မြတ်စွာ
ဘုရား....

၁။ ။ ဘုန်းတော်တို့အနန္တ၊ ကံတော်တို့အနန္တ၊ ဉာဏ်
တော်တို့အနန္တ၊ ပါရမီတော်တို့အနန္တ၊ စကြာဝ
ဠာကမ္ဘာမြေမိုသ်း၊ ဖျန်းဖျန်းကျိုးမျှ၊ တန်ခိုးတော်
တို့အနန္တတို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူပါပေသော၊ အရှင်
ဝိပဿိမြတ်စွာဘုရားကိုယ်တော်၊

၂။ ။ ဘုန်းတော်တို့အနန္တ၊ ကံတော်တို့အနန္တ၊ ဉာဏ်
တော်တို့အနန္တ၊ ပါရမီတော်တို့အနန္တ၊ စကြာ
ဝဠာ၊ ကမ္ဘာမြေမိုသ်း၊ ဖျန်းဖျန်းကျိုးမျှ၊ တန်ခိုး
တော်တို့ အနန္တတို့နှင့် ပြည့်စုံတော်ပါပေသော
အရှင်သီခိုမြတ်စွာဘုရားကိုယ်တော်၊

- ၃။ ။ဘုန်းတော်တွေအနန္တ၊ ကံတော်တွေအနန္တ၊ ဉာဏ်
တော်တွေအနန္တ၊ ပါရမီတော်တွေအနန္တ၊ စကြာဝ
ဠာ ကမ္ဘာမြေမိုဃ်း ဖျန်းဖျန်းကျိုးမျှ၊ တန်ခိုး
တော်တွေ အနန္တတို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူပါပေသော
အရှင် ဝေဿဘူမြတ်စွာဘုရားကိုယ်တော်၊
- ၄။ ။ဘုန်းတော်တွေအနန္တ၊ ကံတော်တွေအနန္တ၊ ဉာဏ်
တော်တွေအနန္တ၊ ပါရမီတော်တွေအနန္တ၊ စကြာဝ
ဠာ ကမ္ဘာမြေမိုဃ်း၊ ဖျန်းဖျန်းကျိုးမျှ၊ တန်ခိုး
တော်တွေအနန္တတို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူပါပေသော
အရှင်ကကုသ်မြတ်စွာဘုရားကိုယ်တော်၊
- ၅။ ။ဘုန်းတော်တွေအနန္တ၊ ကံတော်တွေအနန္တ၊ ဉာဏ်
တော်တွေအနန္တ၊ ပါရမီတော်တွေအနန္တ၊ စကြာဝ
ဠာ ကမ္ဘာမြေမိုဃ်း ဖျန်းဖျန်းကျိုးမျှ၊ တန်ခိုး
တော်အနန္တတို့နှင့် ပြည့်စုံတော် မူပါပေသော၊
အရှင်ကောဏဂုံ မြတ်စွာဘုရားကိုယ်တော်၊
- ၆။ ။ဘုန်းတော်တွေအနန္တ၊ ကံတော်တွေအနန္တ၊ ဉာဏ်
တော်တွေအနန္တ၊ ပါရမီတော်တွေအနန္တ၊ စကြာဝဠာ
ကမ္ဘာမြေမိုဃ်း ဖျန်းဖျန်းကျိုးမျှ၊ တန်ခိုးတော်
တွေအနန္တတို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူပါပေသော အရှင်
ကဿပမြတ်စွာဘုရားကိုယ်တော်၊

၇။ ။ဘုန်းတော်တွေအနန္တ၊ ကံတော်တွေအနန္တ၊ ဉာဏ်
တော်တွေအနန္တ၊ ပါရမီတော်တွေအနန္တ၊ စကြာဝ
ဠာ ကမ္ဘာမြေမိုသ်း ဖျန်းဖျန်းကျိုးမျှ၊ တန်ခိုး
တော်အနန္တတို့နှင့် ပြည့်စုံတော် မူပါပေသော၊
အရှင်ဂေါတမမြတ်စွာသုရားကိုယ်တော်။

ဤခုနစ်ဆူကုန်သော မြတ်စွာဘုရား၊ အရှင်မြတ်ကြီးအ
ပေါင်းတို့သည် ဘုရားတပည့်တော်၏ ဦးခေါင်းထက်၌၊ ပလ္လင်
တော်ပြု၍ အမြဲကိန်းဝပ် အရှည်တည်နေ.... ကြရောက်၊ စောင့်
ရှောက်တော်မူကြပါစေကုန်သတည်း။

ဤခုနစ်ဆူကုန်သော မြတ်စွာဘုရား အရှင်မြတ်ကြီးအ
ပေါင်းတို့သည် ဘုရားတပည့်တော်၏ ဝဲယာနှစ်ဘက် ပုခုံးထက်၌၊
ပလ္လင်တော်ပြု၍ အမြဲကိန်းဝပ် အရှည်တည်နေ ကြရောက် စောင့်
ရှောက်တော်မူကြပါစေကုန်သတည်း။

ဤခုနစ်ဆူကုန်သော မြတ်စွာဘုရား အရှင် မြတ်ကြီး
အပေါင်းတို့သည် ဘုရားတပည့်တော်၏ အဆုပ်၊ အသဲ၊ နှလုံးထဲ၌
ပလ္လင်တော်ပြု၍ အမြဲကိန်းဝပ်အရှည် တည်နေ ကြရောက်တော်မူ
ကြပါစေကုန်သတည်း။

ဘုန်းတော်တွေအနန္တ၊ ကံတော်တွေအနန္တ၊ ဉာဏ်တော်
တွေအနန္တ၊ ပါရမီတော်တွေအနန္တ၊ စကြာဝဠာ ကမ္ဘာမြေမိုသ်း
ဖျန်းဖျန်းကျိုးမျှ၊ တန်ခိုးတော်တွေအနန္တနှင့် ပြည့်စုံတော်မူပါပေ
သော၊ ဂင်္ဂါဝါဠုသဲစုမက၊ သီးကြပွင့်ကြ အလုံးစုံသောဘုရားရှင်
ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးအပေါင်းတို့သည် ဘုရားတပည့်တော်၏ကိုယ်

ခန္ဓာကို ပလ္လင်တော်ပြု၍ အမြဲကိမ်းဝပ်အရှည်၊ တည်နေကြရောက်၊
စောင့်ရှောက်တော်မူကြပါစေကုန်သတည်း။

ဘုန်းတော်တွေအနန္တ၊ ကံတော်တွေအနန္တ၊ ဉာဏ်တော်
တွေအနန္တ၊ ပါရမီတော်တွေအနန္တ၊ စကြာဝဠာကမ္ဘာမြေမိုသ်း
ဖျန်းဖျန်းကျိုးမျှ၊ တန်ခိုးတော်တွေအနန္တတို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူပါ
ပေသော၊ နိဗ္ဗာန်ဘုံ၌၊ စံနေတော်မူကြကုန်ပြီးသော အဆူဆူသော
ဓမ္မဓိဌာန် ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးအပေါင်းတို့သည် ဘုရား
တပည့်တော်၏ ကိုယ်ခန္ဓာ ပလ္လင်တော်ပြု၍ အမြဲကိမ်းဝပ်အရှည်
တည်နေကြရောက် စောင့်ရှောက်တော်မူကြပါစေကုန်သတည်း။

ဘုန်းတော်တွေအနန္တ၊ ကံတော်တွေအနန္တ၊ ဉာဏ်တော်
တွေအနန္တ၊ ပါရမီတော်တွေအနန္တ၊ စကြာဝဠာကမ္ဘာမြေမိုသ်း
ဖျန်းဖျန်းကျိုးမျှ၊ တန်ခိုးတော်တွေအနန္တတို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူပါ
ပေသော ကမ္ဘာပေါင်းအသင်္ချေ ကမ္ဘာပေါင်း အနန္တဘူကပွင့်
ကြသီးကြအလုံးစုံသော ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးအပေါင်း
တို့သည် ဘုရားတပည့်တော်၏ကိုယ်ခန္ဓာ ပလ္လင်တော်ပြု၍ အမြဲ
ကိမ်းဝပ်အရှည်၊ တည်နေကြရောက် စောင့်ရှောက်တော်မူကြပါ
စေကုန်သတည်း။

ရောင်ခြည်တော်နှင့် ဘုရားပင့်

ဝိရုတ္တမော၊ ကမ္ဘာပေါ်တွင် ထင်ရှားရှိသမျှ၊ တောင်
တကာ့ထွဋ်မှ၊ တောင်ဦး တောင်မြတ် ကြီးလည်း ဖြစ်ပေ
ထသော။

စတုက္ကရံသံ နိက္ခန္တ ပေရုရာဇာ၊ ရွှေ၊ငွေ၊ မြ၊မာလံ၊
လေးတန်ရောင်ခြည် ထွက်လည်ကွန်မြူး တင့်ထူးသျှံပြိုင်၊ မဏ္ဍိုင်
ချက်ဘွေ၊နေစက်လစက်၊နက္ခတ်တာရာကြယ်တကာတို့၊ဝဲယာပတ်
ဝိုက်ဦးခိုက်ကြရာ၊ မဟာမြင့်မိုရ်တောင်မင်းကြီးသည်သကာတာ
ယဝါဝင်းရောင်၊ဖြူဝင်းရောင်၊စိမ်းလဲ ဝင်းရောင်၊ဖာလ်မှန်ရောင်
တည်းဟူသော မိမိတို့အရောင်အဝါဖြင့်။

သမန္တတော၊နှစ်ထောင်ကျွန်းငယ် လေးသွယ်ကျွန်းကြီး၊
သီးသီးမြွာမြွာ အဏ္ဏဝါလေးသွယ်၊မြစ်ငယ်ငါးရာ၊ငါးဖြာမြစ်မ၊
ရှိသမျှအကုန် လုံးစုံရပ်တည် ပတ်ပတ်လည်၌၊ သောတတိဣဝါ၊
လေးကျွန်းလုံးအလယ် လွန်တင့်တယ်ဘိသကဲ့သို့။

တထာစ၊ထိုမြင့်မိုရ်တောင်ကြီးပုံနည်းစံယူအလားတူသည်
သာလျှင်၊ ဗုဒ္ဓ၊ သစ္စာလေးအင် လက်တွင်ပုတ္တမြား၊ တင်ထား
ပမာဏ ဆုံးမသွန်သင် နှိုင်းယှဉ်တုမရှိ ဓိပတိထွဋ်ထား ဘုရားရှင်
ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးသည်၊ ဩဘာသယံ ဩဘာသယန္တော၊
ခြောက်သွယ်ရောင်ခြည်ထွက်လည်ကွန်မြူး တင့်ထူးနေည ရှန်းပ
စိုစို....ထိုထိုကာလ၊ခါသမယ၌။ဆဗ္ဗဏ၊ကြာညိုရောင်၊မဲညိုရောင်၊
ပုလဲညိုရောင်၊ မြစိမ်းညိုရောင်အဆင်းကဲ့သို့ ညိုဝင်းသော ရောင်
ခြည်တော်။

နေမင်းအရောင်၊ ရွှေဆင်းအရောင်၊ ပယင်းအဝါရောင်၊
သလင်းရောင်၊ ဖဲအဝါရောင်၊ ပတ္တမြားအဝါရောင်၊ အဆင်းကဲ့သို့
ဝါဝင်းသောရောင်ခြည်၊တိမ်နီရောင်၊စိန်နီရောင်၊သန္တာအနီရောင်
ကြာနီရောင်၊ကမ္ပလာအနီရောင်၊ပတ္တမြားအနီရောင်၊အဆင်းကဲ့သို့
နီဝင်းသောရောင်ခြည်တော်၊ ဘော်သာဉာရောင်၊ သော်ဘာလ

ရောင်၊ မဂန်းအဖြူရောင်၊ ဂွမ်းအဖြူရောင်၊ ခတ္တာအဖြူရောင်၊
ထပ်တရာအဖြူရောင်၊ ချယားအဖြူရောင်၊ စကားအဖြူရောင်
စပွါယ်အဖြူရောင်၊ ကြယ်အဖြူရောင်၊ ရတီစိန်အဖြူရောင်၊ ဝဇီရိန်
အဖြူတော်၊ ပွတ်သစ်စန္ဒရသင်းအရောင်ကဲ့သို့၊ ဖြူဝင်းသော
ရောင်ခြည်တော်၊ မည်းရောင်၊ နီရောင်၊ ညိုရောင်၊ ထည့်လောင်းကူး
ယှက်ပေါင်းသဖြင့်၊ မှည့်မှောင်မှိုင်းအံ့ ရီမှုန်သောအဆင်းရှိသော
မဉ္ဇူဌရောင်ခြည်တော်၊ မင်းလွင်မြူးခုံ-ကဆုန်မာသခါသမယ၌၊
မိုသ်းဝပြင်ကြယ် ကောင်းကင်လယ်က၊ လျှပ်ပန်းနှယ်ယှက်ကူး၊
ပိုးစုန်ကြူးသဏ္ဌာန်၊ မီးပန်းတွေပျံသလို၊ အလျှံတလက်လက်-
တက်တဲ့ခြည်၊ သက်တဲ့ခြည်၊ ဝဲတဲ့ခြည်၊ ပျံတဲ့ခြည်၊ ထိုမှဤမှလူး
လာ၊ ပြုံးပြက်၊ တခဲနက်သော၊-ခြောက်သွယ်သော ရောင်ခြည်
တော်ဖြင့်၊ သောတဏှာမြင်သူများ ရှုမအားအောင်ကြားကြား၊
ဆင့်ဆင့်၊ တင့်တယ်တော်မူပေထသော၊ ဘန္တေ ရွှေဘုန်းတော်
သခင် အရှင်မြတ်ကြီးဘုရား အနန္တဇတိမာ၊ မြေအဆုံး၊ မိုသ်းအ
ဆုံး-စကြာဝဠာဆုံးအောင် အုပ်ဖုံးဖြန့်မိုးခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်ရာ
သောကြောင့်၊ မိုင်တာဂေါသ၊ ဂ၊ ဝုတယူဇနာ၊ သင်္ချာပမာဏ၊
ဂဏန်းချ၍ဆုံးဆမထင်၊ ရောင်ရှင်တော်အပေါင်းတို့နှင့် ပြည့်စုံ
တော်မူပေထသော၊ ဘဝံ၊ သုံးဘုန်းမကိုင့် သုံးတိုက်မှန်ကူ၊ သယမ္ဘူ
ထွဋ်ထား၊ ရှင်တော်မြတ်ဘုရားကြီးသည်၊ အဂန္တာ၊ တရားရှစ်
ကွက်၊ ရွှေစက်အစုံ ကြာပဒုံကို ညွတ်ရုံဖြန့်ဖြန့် ကြလှမ်းချီ
တော်မူ၍၊ မေ၊ ရှင်တော်မြတ်ဘုရားကြီးကို ကိုးစားယုံကြည်အ
တည်မပြတ် ဆည်းကပ်ကိုးကွယ်သျှက်ရှိပါသော တပည့်တော်၏၊
သိရမှီ၊ နှစ်ကုဋေငါးသန်းမြုန်းချီဟန်၊ ဆံပင်ပေါင်းဖွဲ့ ပြောင်း

နဲ့ညွတ်ရုံ၊ နန်းဘုံပမာ၊ ဦးခေါင်းတည်းဟူသော နေရာတော်၌
ဌာတု၊ မယိုမီးမယိုင် ကျောက်စာတိုင်ကြီးကဲ့သို့၊ ခိုင်ခိုင်မတ်မတ်
ရပ်တန့်တည်နေ ကိန်းဝပ်တော်မူလှည့်ပါ အောင်စကြာနေတ
နန်းကဲ့သို့ ရွှေဘုန်းတော်သခင်မြတ်ကြီးဘုရား။

အသက်နှင့်ခန္ဓာကိုယ်လူဒါန်းရမည်

ဘန္တေဘဂါဝါ၊ ဘုန်းတော်ခြောက်စုံ၊ ဂုဏ်တော်တွေ
အနန္တ အပေါင်းတို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသောမြတ်စွာဘုရား၊ အဟံ
ဘုရားတပည့်တော်သည်၊ ဣမံအတ္တဘာဝံ၊ နာမရူပ-ပေါင်းထ
မှည့်ဆို၊ ဤခန္ဓာကိုယ် အတ္တဘောကို၊ တုမ္မာကံကျေးဇူးတော်သခင်
အရှင်မြတ်ဘုရားကြီးတို့အား၊ ယာဝဇီဝံ၊ မပြက်၊ မပြုံး၊ အသက်
ရှည်သမျှကာလပတ်လုံး၊ ပရိစ္စဇ္ဇာမိ၊ ယောဂီကမ္မဋ္ဌာန်းကြိုးပန်း
အားထုတ်သောအခါ၊ ဘေးရန်လွှင့်စင်-နိမိတ်ထင်လျက်၊ မဂ်ဉာဏ်၊
ဖိုလ်ဉာဏ်၊ မြတ်နိဗ္ဗာန်ကို လျင်မြန်စွာ ရလွယ်ရောက်လွယ်စေခြင်း
အကျိုးငှါ၊ အသက်ကိုပါအဆုံးထားလျက်၊ စွန့်လွှတ်လှူဒါန်အပ်
နှင်းပါ၏။ နမာမိ ပူဇော်ပါ၏၊ ကန်တော့ပါ၏-အရှင်ဘုရား။

ဓမ္မဉ္စ-မဂ်လေးတန်၊ ဖိုလ်လေးတန်၊ နိဗ္ဗာန်ပရိယတ္တိဟုဆို
အပ်သော၊ ဆယ်ပါးသော တရားတော်မြတ်အပေါင်းကို၎င်း၊
သံဃဉ္စ၊ မဂ္ဂဌာန်လေးယောက်၊ ပလဌာန် လေးယောက်ဆိုအပ်
သော၊ ရှစ်ယောက်သော အရိယာ ပရမတ္ထ သံဃာတော်အရှင်
မြတ်အပေါင်းတို့ကို၎င်း၊ အာဝရိယာနဉ္စ၊ ဆရာတော် သခင်
ကျေးဇူးရှင်ကြီးများ အပေါင်းတို့ကို၎င်း၊ အဟံ ဘုရားတပည့်
တော်သည် ဣမံအတ္တဘာဝံ၊ နာမရူပအပေါင်းထမှည့်ဆို၊ ဤ

ခန္ဓာကိုယ် အတ္တဘောကို၊ တုမှာကံ၊ ကျေးဇူးတော်သခင် အရှင်
မြတ်ဘုရားကြီးတို့အား၊ ယာဝဇီဝံ၊ မပြက်မပြိုးအသက်ရှည်သမျှ
ကာလပတ်လုံး၊ ပရိစ္စဇ္ဇာမိ၊ ယောဂီကမ္မဋ္ဌာန်း ကြိုးပမ်းအားထုတ်
သောအခါ၊ ဘေးရန်လွင့်စင်၊ နိမိတ်ထင်လျက်၊ မဂ်ဉာဏ် ဖိုလ်
ဉာဏ်-မြတ်နိုးဗျာန်ကို၊ လျင်မြန်စွာရလွယ်ရောက်လွယ် ရေခြင်းအ
ကျိုးငှါ၊ အသက်ကိုအဆုံးထားလျက်၊ စွန့်လွှတ်လှူဒါန်းအပ်နှံပေးပါ
၏။ နမာမိ ပူဇော်ပါ၏။ ကန်တော့ပုဂံ၏။ အရှင်ဘုရား။

ဘဝများစွာ သံသရာက ပြစ်မှားခဲ့သော အပြစ်များ
ကန်တော့ရန်

ဩကာသ ဩကာသ၊ အစိန္တယျ၊ အစိန္တယျ၊ အပ္ပမေယျ-အပ္ပရိ
မာဏ၊ အနန္တ မကြံစည်အပ် မနှိုင်းယှဉ်အပ်၊ အတိုင်းမသိအဆုံးမ
ရှိသော ပါရမီတော် ဘုန်းတော်တန်ခိုးတော်၊ ဉာဏ်တော် ဂုဏ်
ကျေးဇူးတော်တို့၏ တည်ရာစုဝေးရာ ဖြစ်တော်မူပါပေသော၊
ဂင်္ဂါဝါလု သဲစုမက ပွင့်ကြသီးသီး အလုံးစုံသော ဘုရားရှင်ကိုယ်
တော်မြတ်ကြီး အပေါင်းတို့ကို၎င်း၊ နိဗ္ဗာန်ဘု၌ စံနေတော်မူ
ကြကုန်ပြီးသော အဆူဆူသော ဓမ္မဒိဋ္ဌာန် ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်
မြတ်ကြီးအပေါင်းတို့ကို၎င်း၊ ကမ္ဘာအသင်္ချေ၊ ကမ္ဘာပေါင်း
အနန္တတို့က ပွင့်ကြသီးသီး အလုံးစုံသော ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်
မြတ်ကြီးအပေါင်းတို့ကို၎င်း၊

မဂ်လေးတန်၊ ဖိုလ်လေးတန်နိဗ္ဗာန်ပရိယတ္တိတည်းဟူသော
တရားရတနာ မဂ္ဂဋ္ဌာန်လေးယောက်၊ ဖလဋ္ဌာန်လေးယောက်ဟု
ဆိုအပ်သော၊ ရှစ်ယောက်သောအရိယာ ပရမတ္ထသံဃာတော်၊

ကလျာဏပုထုဇဉ်၊ ဂုဏဝန် သီလဝန်ဖြစ်တော်မူသော သမုတိ သံဃာတော်နှစ်ဖေ၊ ထင်စွာမြတ်သံဃာနှင့် မြင့်မိုရ်မေယု နှိုင်းတူ မရဂုဏ်ပေါင်းစသည့်၊ ဘဝပေါင်းအနန္တ ဘဝပေါင်းအသင်္ချေ ကစ၍ ယခုဘဝတိုင်အောင်၊ တော်စပ်ခဲ့သမျှသော မိခင်ဖခင် ကျေးဇူးရှင်ကြီးများ အပေါင်းတို့အား၎င်း၊

ကမ္ဘာပေါင်းအနန္တ၊ ကမ္ဘာပေါင်း အသင်္ချေကစ၍၊ ယနေ့တိုင်အောင် သင်ကြားပြသ ဆိုဆုံးမတော်မူကြကုန်သော ဆရာတော်သခင်ကျေးဇူးရှင်ကြီးများအပေါင်းတို့ကို၎င်း၊ ကမ္ဘာပေါ်တွင်ရှိ ရှိသမျှသော သူတော်ကောင်း၊ သူမြတ်လောင်း အပေါင်းတို့ကို၎င်း၊ ဘုရားတပည့်တော်သည် ဘဝများစွာ သံသရာ က မသိမလိမ္မာ၍ အဝိဇ္ဇာမှောင်တုန်း မောဟပိတ်ဖုံး၍ ကာယကံ ဝစီကံ၊ မနောကံတို့ဖြင့် လွန်ကျူးပြစ်မှားခဲ့သည်ရှိသော်၊ ထိုအပြစ်တို့ကို ပယ်ရှားပျောက်လွှင့်စေခြင်း အကျိုးငှါ ပထမ ဒုတိယ တတိယ တကြိမ် နှစ်ကြိမ် သုံးကြိမ် မြောက်အောင်၊ ကာယ ဝစီ မနောကျလျက် သုံးလီစေတနာ၊ သုံးဖြာဒွါရ ပဏာမတို့ဖြင့်၊ ကြည်စွာသဒ္ဓါ၊ ရှိခိုးပါ၏။ မြတ်နိုးပါ၏။ ကန်တော့ပါ၏။ အရှင်ဘုရား။

(အပြစ်များရှိခဲ့လျှင်ခွင့်လွှတ်သနားတော်မူကြပါဘုရား)

မဂ်အန္တရာယ်မှ ကင်းလွတ်အောင် ကန်တော့ရပါသည်။

၃၁-ဘုံရှိရှိသမျှ နတ်များအပေါင်းတို့အား ဘိတ်ကြားရန်

ကိုယ်စောင့်နတ်နှင့်တကွ ကျောင်းစောင့်နတ်၊ အိမ်စောင့်
နတ်၊ အရံစောင့်နတ်၊ ရွာစောင့်နတ်၊ နယ်စောင့်နတ်၊ ပယ်စောင့်
နတ်၊ မြို့စောင့်နတ်၊ တောစောင့်နတ်၊ တောင်စောင့်နတ်၊ ဘုမ္မစိုး
နတ်၊ ရုက္ခစိုးနတ်၊ အာကာသစိုးနတ်၊ ကမ္ဘာစောင့်နတ်၊ သာသနာ
တော်စောင့်နတ်၊ စတုလောကပါလနတ်၊ နေနတ်သား၊ လနတ်
သား၊ မိုဃ်းနတ်သား၊ လေနတ်သား၊ သိကြားမင်းကြီးနှင့်ဓတရဌ၊
ဝိရုဌက၊ ဝိရုပက္ခ၊ ကုဝေရ၊ မာတလိ၊ ဝိသကြုံအစရှိသောအလောင်း
တော်နတ်မင်းကြီးများအပေါင်းတို့ကြွရောက်တော်မူကြပါ။

အထက်ဘဝင် အောက်အဝီစိဖီလာထုတ်ခြင်းအကြွင်းမရှိ
သောအားဖြင့် နှစ်သိန်းလေးသောင်း အထူရှိသော ဝသုန္ဒြေမြေ
စောင့်နတ်မင်းကြီးနှင့်တကွ အနန္တစကြာဝဠာအတွင်း၌ ရှိရှိသမျှ
သောနတ်မင်း ဝိဇ္ဇာမင်းအပေါင်းတို့ ကြွရောက်တော်မူကြပါ။

အရှေ့နေထွက် အနောက်နေဝင် မြောက် ဓူဝံကြယ်
တောင်တံငါကွန်က ပြန့်လှိုင်းကျယ်ဝန်း နယ်အတွင်းကနတ်မင်း၊
ဝိဇ္ဇာမင်းအပေါင်းတို့ကြွရောက်တော်မူကြပါ။

ဘဝပေါင်းအနန္တ ဘဝပေါင်းအသင်္ချေတို့က တော်စပ်ခဲ့
သမျှသော အမိဟောင်းအဖဟောင်းဖြစ်ကြကုန်သော နတ်သား
နတ်သမီးအပေါင်းတို့ ကြွရောက်တော်မူကြပါကုန်လော့။

ကျွန်ုပ်နှင့်အတူတကွဓမ္မဓိဌာန်ဘုရားစစ်ဘုရားမှန်မြတ်စွာ
ဘုရား ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးကိုအကျွန်ုပ်နှင့်အတူတကွကြည်ညိုရန်
အကျွန်ုပ်နှင့်တကွ ဖူးမျှော်ကန်တော့ရန်ကြွရောက်တော်မူကြပါ။

အကျွန်ုပ်နှင့်အတူတကွမြတ်စွာဘုရား၏ ပရိတ်တော်ဂုဏ်တော်
ကျေးဇူးတော်မြတ်ကို ကြည်ညိုရန် ကြွရောက်တော် မူကြပါကုန်
လော့။

ဆီမီးဖရောင်းတိုင်၊ ပန်းချေချမ်းတို့ဖြင့်ဓမ္မဓိဋ္ဌာန်မြတ်စွာဘုရား
ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးအား လှူဒါန်းပူဇော်ဆက်သွယ်ရန် ကြွရောက်
တော်မူကြပါကုန်လော့။

အမှာ။ ။သည့်ကဲ့သို့ နတ်များကိုပင့်ဖိတ်၍ ဘုရားစစ်
ဘုရားမှန်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးကို မနောဓာတ်ဖြင့် ကြည်ညိုပါ။
ဘဝဟောင်းက အမိအဖနတ်သားနတ်သမီးမှစ၍ နတ်အပေါင်း
တို့ကိုပင့်ဖိတ်၍ ဗောဓိပင်ကြီးအောက်ရွှေပလ္လင်ကြီး၏အနီးအနား
မှာချဉ်းကပ်ပြီး ပုဆိပ်တုပ် လက်အုပ်ချီပြီးလျှင် မျက်စိမှိတ်လျက်
မိမိလှူဒါန်းလိုသော ဝတ္ထုပစ္စည်းတို့ကိုစိတ်ကူးပြီး ရွှေဖရောင်း
တိုင်ကြီးတွေ ငွေဖရောင်းတိုင်ကြီးတွေ ရွှေပန်းစိုက်ကြီးတွေ ငွေ
ပန်းစိုက်ကြီးတွေ ရွှေပန်းခိုင်ငွေပန်းခိုင်ကြီးတွေ ဆန်းဆန်းကျယ်
ကျယ်စိုက်ပြီး လက်နှင့်ကိုင်ပြီး လှူနေသည့်အလား စိတ်ဖြင့်လှူ
ဒါန်းပူဇော်ပါလေ။

မိမိကိုယ်တိုင်လည်းသင်္ကန်းဝတ်နှင့် ရဟန်းအသွင်ထားပြီး
ရွှေရုပ်ဝန်းကြီးမှာရတနာတွေစီခြယ်ပြီးမြတ်စွာဘုရားကိုယ်တော်
မြတ်ကြီးကိုရုပ်လေခပ်ပြီး အကြည်ညိုကြီးကြည်ညိုပါ။ရှေးကမြင်
ဘူးသော ကျောက်ဆင်းတု၊ သစ်သားဆင်းတုများကို စိတ်မှာ
မထားနှင့် ဥပါဒါန်ဖြစ်နေပြီး ဘုရားစစ်ဘုရားမှန်နှင့် အတွေ့
နှောင်းတတ်သည်။

နိဗ္ဗာန်ဘုံ၌ စံနေတော်မူကြကုန်သော နိဿာ ဓမ္မဓိဋ္ဌာန် အစိန္တေယျ မြတ်စွာဘုရားကိုယ်တော်မြတ်ကြီးကိုသာ စိတ်မှာစွဲစွဲ မြဲမြဲထားပြီးကိုးဌာနစံနေတော်မူသည်ကို အာရုံနိမိတ်ယူ၍ဘုရား ရှိခိုးဘုရားပင်၍ကြည်ညိုကန်တော့ပါ။

အနုဿတိဆယ်ပါး

ဗုဒ္ဓါနုဿတိ မောနုဿတိ သံဃာနုဿတိ သီလနုဿတိ စာဂါနုဿတိ ဒေဝတာနုဿတိ ဥပသမာနုဿတိ မရဏနုဿတိ ကာယဂတာနုဿတိ အာနာပါနုဿတိ စေတီဣမာဒသအနုဿတိယောနာမ။

၁။ ။ဗုဒ္ဓါနုဿတိ၊ ဟူတုံသည်ကား၊ အောက်ခွင်ရဲ့ဝီစိ ထဲတွင် ကျော်သဲနွံကြား၊ တန်ခိုးအားဖြင့် ထက် ဖျားဘဝဂ်၊ ကျော်စောတက်သည်၊ မရေတွက်သာ၊ ကြီးစွာဖုံးပိုင်း၊ အတိုင်းမသိ၊ ကျေးဇူးရှိသည်၊ များသိစကြာဝဠာ၊ အနန္တထိ၊ နွံသိကျော်ကျော်၊ တန်ခိုးတော်ဖြင့် ထိပ်ပေါ်တင်ထား၊ မြတ်ဘုရား ကို၊ ဝပ်ဘွားရိုသေ၊ စေ့ရေစိတ်ချုပ်၊ ကျွန်ုပ် ကြည်သာစေတနာဖြင့် ဗုဒ္ဓါနုဿတိ၊ ဗုဒ္ဓါနုဿတိ ဟူ၍ အဖန်တလဲလဲ၊ အမြဲမကွာ၊ လွန်များစွာဟု၊ မြတ်စွာဘုရားဂုဏ်ကျေးဇူးကို စီးဖြန်း....ဆောက် တည် အောက်မေ့ပါ၏။

၂။ ။ ဓမ္မာနုဿတိဟူတုံ သည်ကား.... လွန်များစွာဟု
နတ်နှင့် လူကို ရန်သူ အပေါင်း လွတ်စေ
ကြောင်းဟု ကောင်းကျိုးချမ်းသာ၊ ရောက်စိမ့်
ငှါဟု၊ ရွှေအာဏာစက်၊ နှုတ်တော်ထွက်သည်၊
ဓမ္မက္ခန္ဓာ၊ ပေစာအပေါင်း၊ ရှစ်သောင်းလေး
ထောင်၊ နိဗ္ဗာန်ဘောင်တတ်၊ တရားမြတ်ကို ကြည်
ညိုမှိတ်သား၊ ဝမ်းဝယ်ထား၍ ကြိုးစားအား
ထုတ်၊ ကျွန်ုပ်မြတ်နိုး၊ ဦးထိပ်မိုးကာ၊ စေတနာနှင့်
ဓမ္မာနုဿတိ ဓမ္မာနုဿတိဟူ၍ အဖန်တလဲလဲ၊
အမြဲမကွာ၊ တရားတော်မြတ် ဂုဏ်ကျေးဇူးကို
စီးဖြန်းဆောက်တည် အောက်မေ့ ပါ၏။

၃။ ။ သံဃာနုဿတိ၊ ဟူတုံ သည်ကား.... မဂ်၌တည်
သော ပုဂ္ဂိုလ်လေးယောက်၊ ဖိုလ်၌တည်သော
ပုဂ္ဂိုလ်လေးယောက်၊ ရှစ်ယောက်သော အရိ
ယာသံဃာတော်မြတ်တို့ကို ထိပ်ထက်တင်ကာ၊
သာသနာကို၊ ကောင်းစွာရွက်ဆောင်၊ သိန်း
ထောင်မက၊ လှူသမျှကို၊ ပုညက္ခေတ္တ၊ စိုက်ကြံ
ပေမှ၊ လယ်မြေ သဖွယ်၊ သန့်စင်ကြယ်သား၊ အလှူ
အားမှာ၊ သဒ္ဓါ၊ မယုတ်၊ ကျွန်ုပ်မြတ်နိုး၊ ဦးထိပ်မိုး
ကာ၊ စေတနာနှင့် သံဃာနုဿတိ သံဃာနုဿတိ
ဟူ၍ အဖန်တလဲလဲ၊ အမြဲမကွာ သံဃာတော်

(သမထ) ဦးအောင်မြတ်

မြတ်တို့၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို စီးဖြန်းဆောက်တည်
အောက်မေ့ပါ၏။

၄။ ။ သီလနုဿတိ ဟူတုံသည်ကား.... သုံးပါးသရ
ဏဂုံ၊ ငါးစုံသီလ၊ အဋ္ဌဥပုသ်၊ ကြိုးအားထုတ်၍၊
မယုတ်စေရာ၊ ငယ်သေးစွာက၊ ဖြာဖြာဝေမြိုင်၊
ကြက်လျှာတိုင်နှင့် မွေးကြိုင်နံ့သာ၊ ပန်းတကာ
ထက်၊ ကျော်စောတက်၍၊ ဖိုလ်၊ မဂ်ရဌ၊ သီလ
သာပ၊ စိတ်မှာမြဲမြဲ၊ နှလုံးစွဲ၍ ဆင့်ကဲဆင့်ကဲ၊
ဆောက်တည်ရာဆ၊ ဤသီလကို၊ နေ့ညမကွာ၊
သဒ္ဓါမယုတ်၊ ကျွန်ုပ်မြတ်နိုး၊ ဦးထိပ်မိုးကာ၊ စေတ
နာနှင့် သီလနုဿတိ၊ သီလနုဿတိဟူ၍ အဖန်
တလဲလဲ အမြဲမကွာ စီးဖြန်း ဆောက်တည်
အောက်မေ့ပါ၏။

၅။ ။ စာဂါနုဿတိဟူတုံသည်ကား.... ရှစ်ပါး သံဃာ၊
အရိယာကို၊ သဒ္ဓါ၊ ရေချမ်း၊ လဘုက်၊ ကွမ်းနှင့် စား
ပွဲဟင်းကောင်း၊ အပေါင်းအကြော်၊ အဖျော်ပါနု
စသည်သင်္ကန်း၊ ရဟန်းတို့မှာ၊ သုံးဆောင်ရာ၏။
လူမှာလူလျှောက် ပေးကမ်းထောက်ပံ့၊ ချီးမြှင့်
မစ၊ လှူသမျှကို၊ နေ့ညအောက်မေ့၊ စိတ်ပျော်
မွေ့၍၊ လွေ့လွေ့ရမ်းရမ်း၊ လန်းလန်းလူလူ၊
ဖြူဖြူဆွတ်ဆွတ်၊ အာရုံညွတ်၍၊ စိတ်မှာမှတ်

ထား အလှူအားကို၊ ထပ်ပွားမယုတ် ကျွန်ုပ်
မြတ်နိုး ဦးထိပ်မိုးကာ စေတနာနှင့်၊ စာဂါနုဿ
တိ စာဂါ နုဿတိ ဟူ၍ အဖန် တလဲလဲ အ
မြဲမကွာစီးဖြန်းဆောက်တည်အောက်မေ့ပါ၏။

၆။ ။ဒေဝတာနုဿတိဟူတုံသည်ကား စတုမဟာရာဇ်၊
တာဝတိံသာ၊ ယာမာ၊ စသား နတ်အများတို့
လူသားစင်စစ်၊ လူဖြစ်သောအခါ၊ ရတနာသုံးဦး
ဆည်းကပ်ဘူး၏၊ အထူးနတ်မြေ ရောက်ပေသော
အခါ၊ သူတို့ ငါတို့လှူဒါ မကင်းသိတင်းမကွာ၊
နောင်သောအခါလည်း နတ်ရွာနိဗ္ဗာန်၊ ရောက်
သည်မှန်၏။ ကေနိမ္မတ်ဘိ စာနာရုံရုံ၊ ကျွန်ုပ်ဂုဏ်
ကို အာရုံပြုကာ၊ စေတနာနှင့် ဒေဝတာနုဿတိ
ဒေဝတာနုဿတိဟူ၍ အဖန်တလဲလဲ အမြဲမကွာ
စီးဖြန်းဆောက်တည်အောက်မေ့ပါ၏။

၇။ ။ဥပသမာ နုဿတိဟူတုံသည်ကား ကြမ္မာချည်
နှောင် တွင်းချိုင့်လှောင်သို့၊ လူ့ဘောင်နတ်ပြည်
တလည်လည်နှင့်၊ အောက်ပြည်တလွှား အခေါက်
ခေါက်သွား၍၊ ခံငြားတုံထ ဒုက္ခသဘာဝ၊
ကံကြမ္မာကြောင့် ခန္ဓာရှည်ကြာ၊ ခံရပါ၏။ ချမ်း
သာစင်စစ် အနှစ်ရှည်ကြာ၊ ရန်တကာဝေး ဘေး
တကာကင်း၊ သေမင်းမလာ နိဗ္ဗုတာသို့၊ ရောက်

ချင်ရာဟု လုံ့လပြုကာ၊ စေတနာနှင့် ဥပသမာ
နုဿတိ၊ ဥပသမာနုဿတိဟူ၍ အဖန်တလဲလဲ
အမြဲမကွာ စီးဖြန်း ဆောက်တည် အောက်မေ့
ပါ၏။

၈။ ။ မရဏာနုဿတိ ဟုတုံသည်ကား သုံးဆယ့်ဘာတုံ
ကျင်လည်တုံသား၊ ကြိုက်ကြုံငြား၏။ မင်းဖျား
ရာဇာစကြာသခင်ဖြစ်တုံချင်လည်း ရွှေစင်ကိုယ်
လေး ထပ်ဆင့်ပေး၍၊ အရေးမမျှော် သေမင်း
ခေါ်ကာ မလွှတ်သာခဲ့၊ လေးကျွန်းအရှင်၊
သခင်မြတ်ခေါင် ငါးမာရ်အောင်မှ မရှောင်နိုင်
ကြရွှေပြည်ကြွသို့သေရမည်တာ၊ တို့သူငါလည်း
လင်မှတခြား သားမယားက မိဘဆွေမျိုး
ရွှေ၊ ငွေ၊ ဥစ္စာ၊ လိယံယာကုန်စည် ပစ်ခဲ့သည်မှ
မရဏကင်း သေမင်းမလာ နိဗ္ဗုတာသို့ ရောက်
ချင်ရာမူ၊ လုံ့လပြုကာ စေတနာနှင့် မရဏာ
နုဿတိ၊ မရဏာနုဿတိဟူ၍ အဖန်တလဲလဲ အမြဲ
မကွာ စီးဖြန်းဆောက်တည် အောက်မေ့ပါ၏။

၉။ ။ ကာယဂတာနုဿတိ ဟုတုံသည်ကား ဤကိုယ်ခန္ဓာ
များစွာပျိုးပေါင်း ရှစ်ဆယ်အောင်း၍ မကောင်း
ရွံ့ရွံ့ ရေအိမ်သာသို့ လူနာနေမှတ် ဇရပ်လုပ်
တိုင်း သင်းချိုင်းပမာ ဤခန္ဓာရုပ် အကောင်

ပုတ်ကို စက်ဆုပ်ရွံ့ဘွယ် မတင့်တယ်အောင်၊
အကောင်မားမား ရူပလွှား၍ ဝတ်စားပြုပြင်
တန်ဆာဆင်ရ အားမကျနှင့် ဒုက္ခငြိုငြင် ဆင်းရဲ
အင်ကို တွေ့မြင်ကာမှ သတိရ၍ ချမ်းမြသာ
ကြည် ရွှေပြည်သခင်နိဗ္ဗာန်ဝင်ကို ရောက်ချင်ရမူ
လုံ့လပြုကာ စေတနာနှင့် ကာယဂတာနုဿတိ
ကာယဂတာနုဿတိဟူ၍ အဖန်တလဲလဲ အမြဲ
မကွာစီးဖြန်းဆောက်တည် အောက်မေ့ပါ၏။

၁၀။ ။ အာနာပါန နုဿတိဟူတုံသည်ကား ဖြစ်ပြန်
ခြင်းရာ ဤခန္ဓာကား ကြာရိုးကြာပင် ရေမတင်
သို့၊ ကိုယ်တွင်မျှယှက် စဉ်ထွက်လူးလာ တက်
လာသက်ဆင်း မကြာမြင်ခဲ လူချင်းတူတူ
သူချင်းမျှမျှ သွားလာကြသည် ဇီဝအသက်
ပြင်သို့ထွက်မှ မဝင်ရတည့် အနန္တမှန် လက်ပန်
ထင်းတုံး အသုံးမကျ ရှိပြန်ကလည်း ပုတ်လှ
အကောင် ဖူးဖူးရောင်၍ ဟောင်နံ့ညီညီ နှာ
ခေါင်းချီ၍ မအီမသာ ဤချင်းရာကား ရှံ့ရှာ
ဘိစွာ ဤကိစ္စကြောင့် ချမ်းမြသာကြည် ရွှေ
ပြည်ရတနာ စံပျော်ရာသို့ အိုးနာမရှိ ဇာတိ
ဇရာ မရဏနှင့် ပူဆာသောက မရှိကြငှာ သဒ္ဓါ
ညွှတ်ညွှတ် ဆွတ်ဆွတ်သံဠောင်း အကျွန်ုပ်
တောင်းကာ စေတနာနှင့် အာနာပါနနုဿတိ

အာနာပါန နုဿတိဟူ၍ အဖန်တလဲလဲ အမြဲ
မကွာ စီးဖြန်းဆောက်တည် အောက်မေ့ပါ၏။

“ဒါကြောင့် တန်ခိုးအလိုမရှိနဲ့ အကျိုးအလိုရှိရမည်။ အ
ကန်းသမားဟာ ဘုရားမဖြစ် တရားမဆင်၊ အမှန်မျက်စေ့နဲ့
ကြည့်မှ ဘုရားတွေ့မယ်လို့ ဆရာတော် ဒေဝိန္ဒ၊ ဦးဥဝံသ ဆရာ
တော်ကြီးများက ဆုံးမဘူးခဲ့ပါတယ်....

အဓိဋ္ဌာန် (၄၉) ရက် ပုတီး(၁၀၈)ပတ်၊ သောဘဂဝါ
ဣတိပိ၊ အရဟံ၊ ဂုဏ်တော်ကို စိတ်၌တည်မတ်စွာ စွဲစွဲမြဲမြဲထား
၍စိပ်ပါ။ ဘုရားအာရုံနိမိတ်ထင်ရာ တဆူဆူမြင်အောင် အာရုံပြု၍
ဘယ်နေရာဘဲကြည့်ကြည့် ဘုရား၏ရုပ်ပွားတော် တဆူဆူဖူးမြော်
နေရသည်ကို တွေ့ရပါက ဗုဒ္ဓါနုဿတိ ကမ္မဋ္ဌာန်း ပေါက်ရောက်
ကြောင်းဖြစ်လေသည်။

အဓိဋ္ဌာန်ဝင်သောရက်မှာ (၄၉) ရက်ရှိရမည်ဆိုသည်မှာ
မြတ်စွာဘုရားသခင်သည် ဗောဓိပင်နှင့် ရွှေပလ္လင်ကိုအောင်တော်
မူပြီးလျှင်၊ မည်သည့်ကိစ္စကိုမျှ မပြုလုပ်ဘဲ အဘိဓမ္မာ ဒေသနာ
တော်စသော တရားတော်တို့ကိုသာ ဆင်ခြင်အားထုတ်သောထုံး
ကိုအကြောင်းပြု၍ ယခုအခါ အဓိဋ္ဌာန်ဝင်ခြင်းကို (၄၉) ရက်
ကန့်သတ်ထားခြင်းဖြစ်ပါတယ် ...

အဓိဋ္ဌာန်ဝင်သော ရက်အတွင်းမှာ လူ၏ကိစ္စဖြစ်သော
စီးပွားရေး၊ နေရေး ထိုင်ရေး၊ မြို့ရေး၊ ရွာရေးစသော ကိစ္စများ
ကိုမပြုလုပ်ရပါ။ လုံးဝစွန့်လွှတ်သောစိတ်ရှိရမယ်....

အဓိဋ္ဌာန်ဝင်သော(၄၉)ရက်အတွင်းတွင် တစုံတခုသော ကမ္မဋ္ဌာန်းအာရုံကိုမပြောင်း၊ ၎င်းကမ္မဋ္ဌာန်းကို အချိန်မည်မျှအား ထုတ်ပါသည်ဟု မပျက်မကွက်အားထုတ်ခြင်းကို ပဋိပတ်ဟုခေါ်ဆိုပါတယ်”

ကျနော်ပြောသောတရားစုကို သဘောပေါက်ထားသောကြောင့်၊ နောက်နေ့မှစ၍ အားထုတ်သွားမည့်အကြောင်း ဝန်ခံပါတော့သည်။

ဤသို့ပြောပြပြီးနောက် ၊ ၎င်းဦးကြီးသည် ကျောင်းပေါ်မှဆင်းသွားပါတော့သည်။ ဦးကြီးကျောပြင်ကို ငေးကြည့်နေရာမှအမှတ်မထင် လူလတ်ပိုင်းအရွယ်ရှိ၊ လူရွယ်တယောက် ကျောင်းပေါ်သို့ရောက်လာပါသည်။

ထိုလူရွယ်သည် ဦးပဉ္စင်းအား ဝတ်ပြုပြီးနောက် ကျနော်ဘက်သို့ တငေးတမော လှမ်းကြည့်လိုက်ပါသည်။

သူတော်ချင်းချင်း သတင်းလွေ့လွေ့ ပေါင်းဖက်တွေ့သည်ဟုဆိုကာ မမှားနိုင်။

ဤလူရွယ်နှင့်ကျနော့အား ဦးပဉ္စင်းက မိတ်ဆက်ပေးပါသည်။

“ဟေ့....မောင်တင်၊ သည်ဒကာက ရန်ကုန်ကကွ၊ ခု....ပါရမီ အဓိဋ္ဌာန်ဝင်မလို့၊ မင်းလဲပုတီးစိပ်ချင်ရင် လိုက်သွားပေါ့”

ဦးပဉ္စင်းပြောလိုက်သောစကားကြောင့် မောင်တင်သည် အလွန်သဘောကျ ဝမ်းသာသွားသော မျက်နှာဖြင့်....

“ဆရာက ဘယ်တော့သွားမှာလည်း”

ကျနော်အားလှမ်းမေးလိုက်ပါသည်။
 “ကျနော့အနေက မနက်ဖြန်သွားဖြစ်ပါလိမ့်မယ်”
 “သည်လိုဆို ကျနော်အစဉ်သင့် လုပ်ထားမယ်”
 “ကောင်းပါတယ်”

[၄]

နောက်တနေ့....

နှင်းမှု့ ပွင့်ကလေးများတဖွေးဖွေးကျနေသည့်ဆောင်းဦး
ပေါက်နံနက်ခင်း....

ကျနေ့အား မြောက်ပြန်လေ၏ ပွေ့ဖက်ရစ်သန်းခြင်း
ကို ခံစားနေရင်းပင် အတူလိုက်မည့်ခရီးဖော်မို့ ကိုတင်မောင်ကို
စောင့်ဆိုင်းငေးမြော်နေရလေသည်။

မကြာမီ....

ကိုတင်မောင်တယောက် ရောက်လာပါသည်။

“ဆရာအစဉ်သင့်ဖြစ်ပါလား”

“ကျနော်တော့အစဉ်သင့်ပါပဲ”

“သည်လိုဆိုသွားကြရအောင်”

ကျနော်သည် ကျောင်းပေါ်သို့တက်ပြီးနောက် ဘုရားဝတ်ပြုလိုက်ပါတော့သည်။ ထိုအချိန်မှစ၍ ကျနော်၏စိတ်ဓါတ်တွေမှာ ဖုန်းပြောင်းသွားပါသည်။ လက်ရှိဝတ်ထားသောလူဝတ်ကြောင်ကိုချွတ်ပြီး ယောဂီတို့ဝတ်ဆင်သော အညိုရောင်ကိုဝတ်လိုသောဆန္ဒ ပေါ်လာသည်။ လည်ပင်း၌လည်း ပုတီးများများ ဆွဲလိုသောဆန္ဒလည်းဖြစ်သည်။ ခမောက်ဆောင်း၍တောင်ပေါ်သို့တောင်ဝှေးကိုင်တက်ရန်လည်း စိတ်ဓါတ်များပြင်းပြလာသည့်အတွက်....

“ကိုတင်မောင် ကျနော်ကိုခင်ဗျား တခုကူညီပါအုံးဗျာ”

“ဘာကူညီရမှာလဲ”

“ကျနော်ကို ကျိုက်ထိုဈေးထဲက ခမောက်တခုရယ်၊ ဝါးတောင်ဝှေးတချောင်း ဝယ်ပေးအုံးဗျာ”

“ရနိုင်ပါတယ် ကျနော်တို့သူဘာဆင်းရင် တခါတည်း ဝယ်သွားရင် ရနိုင်ပါတယ်”

“မဟုတ်သေးဘူး ကိုတင်မောင် ကျနော်ခရီးစတင်ထွက်ဘာနဲ့တပြိုင်နက် ကျနော်လုပ်လိုတဲ့ အဓိဋ္ဌာန်အတိုင်း ဆောင်လိုဘယ်၊ ဒါ့ကြောင့်ခင်ဗျားပြောပြီးတော့ စောဦးကပြောတဲ့ ပစ္စည်းတွေ ဝယ်ပေးစမ်းပါ”

“ဟုတ်ကဲ့”

ကျနော်စေခိုင်းသည့်အတိုင်း၊ ကိုတင်မောင် ဈေးသို့ထွက်သွားပါသည်။ ကျနော်မှာလိုက်သည့်အတိုင်း ပစ္စည်းများဝယ်ခဲ့ပါသည်။

ကျနော်အခန်းတိုင်းသို့ဝင်သွားသည်။ အပြင်သို့ပြန်ထွက်လာသည့်အခါ လူဝတ်ကြောင်မဟုတ်တော့ပဲ အညိုရောင်ယောဂီဖြင့်ခမောက်၊ တောင်ဝှေး၊ စိပ်ပုတီး (၈)ကုံးကို လည်ပင်းတွင် ဆွဲ၍ထားသည်ကိုတွေ့ကြရသော ဦးပဲခူးနှင့်ကိုတင်မောင်တို့မှာ အငေးသားကြည့်နေကြသည်။ သူတို့စိတ်တွင် အပြောင်းအလဲ မြန်လွန်းသည်နှင့် အရူးတပိုင်းအသွင်ကို မြင်ကြသဖြင့် ဤသို့ငေးမောနေကြခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ကျနော်အရူးတပိုင်းဖြစ်သွားပြီ။

ရူးမှထူးမည်။ ရူးမှထူးမည်။

“ကိုတင်မောင် သွားမယ်”

ကျနော်ပြောလိုက်သော စကားကြောင့် ကိုတင်မောင်သည်လွယ်အိတ်ကို ပုခုံးထက်သို့တင်လိုက်ကာ ကျနော့်နောက်သို့ လိုက်လာပါတော့သည်။

မုန်းတည့်ချိန်....

ကျနော်တို့နှစ်ဦး ကျိုက်ထိုဘူတာရုံသို့ ရောက်ရှိလာပါသည်။ မရှေးမနှောင်းအချိန်တွင် ရန်ကုန် မော်လမြိုင် အမြန်ရထားဆိုက်ပါတော့သည်။

ထိုရထားပေါ်တွင် ကျနော်တို့နှစ်ဦး တက်ရောက်ကြပါသည်။

“ဆရာ....ကျနော်တို့ သည်ရထားနဲ့လိုက်ရင် မရမ်းကုန်းဘူတာမှာမရပ်ဘူး”

“ရပ်သည်ဖြစ်စေ မရပ်သည်ဖြစ်စေ သည်ကိစ္စကို ခေါင်းထဲမှာစဉ်းစားမနေပါနဲ့ဗျာ၊ သွားရမဲ့ ခရီးကိုသာသွားရအောင်”

“ဟုတ်ကဲ့”

ကျိုက်သိုဘူတာမှ ရထားထွက်ခွာခဲ့လေသည်။ အချိန်က သိပ်မကြီးပေ။

“ဆရာ...မရမ်းကုန်းဘူတာမှာ ရထားရပ်တယ်”

ကိုတင်မောင်သည် အချိန်အနည်းငယ် ကုန်လွန်သည့်အခါ ဤသို့ပြောလာပါသည်။

“တော်တော် အံ့ဩဘို့ကောင်းတယ်၊ ဟိုတုန်းကမရမ်းကုန်းဘူတာမှာ အမြန်ရထားမရပ်ဘူး၊ ခုတော့ဘာကြောင့်လဲမသိဘူးနော်”

ကျနော်အဖြေမပေးချေ။

“အကြောင်းတခုခုရှိလို့ပေါ့ဗျာ” ဟု ဤသို့ဖြေလိုက်ပါသည်။

ကျနော်တို့နှစ်ဦး ရထားပေါ်မှ ဆင်းခဲ့ကြလေသည်။ ကေလာသဖတောင်သို့သွားမည့်ခရီးစဉ် နှစ်ဦးလုံးမသိကြပေ။

မေးပါများစကားရဆိုသည့် ပေါက်ကျိုင်းထု်း နှလုံးမူကြရလေသည်။

ဈေးဝန်းထဲသို့ နှစ်ဦးသားဝင်မိကြသည်။ ကိုတင်မောင်သည် နှုတ်သွက်လက်သွက် သူပီပီ၊ ဈေးသည်တဦးအား သားလိုသော ခရီးစဉ်ကို မေးမြန်းနေပါသည်။

“သည်မှာ...ကေလာသဖသွားရင် ဘယ်လမ်းကသွားရမှလဲ”

ဤသို့မေးမြန်း လိုက်သဖြင့်....

“ဟိုလှည်းလမ်း အတိုင်း သွားရတယ်၊ လမ်းပေါ်မှာရပ်

ထားတဲ့လှည်းဟာ တောင်ပေါ်သွားမလို့လား မသိဘူး၊ ရှင်တို့ ကြုံရင်လိုက်သွားပေါ့”

ဆိုင်ရှင်မိန်းမ၏ ညွှန်ကြားသည့်အတိုင်း လှည်းရိုရာသို့ ကျနော်တို့ရောက်ရှိသွားပါသည်။ လှည်းလမ်းကြောင်းပေါ်တွင် ရပ်ထားသောလှည်းမှာလည်း ကေလာသသို့သွားမည့်လှည်းဖြစ် နေ၍ ကိုတင်မောင်အလွန်အံ့ဩသွားပြန်သည်။

ရထားလည်းရပ်သည်။ လှည်းလည်းအစဉ်သင့်တွေ့သည်။ ဤအခြင်းအရာတွေကြောင့် သူသည်ရှေ့ခရီး၌ ထူးဆန်းစရာတွေ ရအုံးမည်ဟု စိတ်ဝယ်ထင်မှတ်နေသည်။

ကျနော်တို့နှစ်ဦး လှည်းပေါ်တွင်ထိုင်၍ လိုက်ပါလာကြ သည်။

“ကိုတင်မောင်....ကျနော်တို့ ခုသွားတာဟာ ကောင်း သောသွားခြင်းလား၊မကောင်းသောသွားခြင်းလား”

“ကောင်းသောသွားခြင်းပါဆရာ”

“ကောင်းသောသွားခြင်းသည် ကောင်းသောလက္ခဏာ တွေရမှာပေါ့ ခင်ဗျားအံ့ဩနေသလား”

ကျနော်၏စကားကြောင့် ကိုတင်မောင် အနည်းငယ် ပြုံးကြိုက်ပါသည်။

တရွေ့ရွေ့ တလှုပ်လှုပ်ဖြင့် ခရီးသွားနေကြရပါသည်။ လမ်းကလည်းကြမ်းသည်။ ချိုင့်ဝှမ်း ကျောက်ခဲများ ထူထပ်ပေါ် များသောကြောင့် ဇီးဖြူသီး စကောထဲထည့်လှိုင့်သကဲ့သို့ နှစ်ဦး သားလှုပ်ရမ်းယိမ်းယိုင်နေကြသည်။

ရွာအတွင်းရှိခလေးများ လူကြီးများပင် ကျနေတဲ့အား
ကြည့်၍ ရယ်မောကြလေသည်။

ကျနော်သည် အရူးတပိုင်းအသွင်၏ အနေအထား၌ရှိ
နေသောကြောင့်ပင်။

ကျနော်သည် ရထားပေါ်မှ ဖူးမြော်ရသော ကျောင်း
ပေါ်မှ စေတီကိုသာ စိတ်အာရုံဝယ် ထင်မှတ်နေမိသည်။

အဝေးကကြည့်မိသည်။

မှုံပြာပြာ၊ ညိုမှောင်အောင် ဦးမြူးကြနေ၏။

သစ်ပင်ကြီးများ အစီအရီ ပေါက်ရောက်နေ၏။

မြစိမ်းရင့်ရောင်အဆင်းကို ဆောင်လျက်ရှိနေ၏။

မြင့်မားနေ၏။ ရှုခင်းစုံမှာ သာယာလှနေ၏။

ကျနော်တို့သည် တောကိုဖောက်၍ တောင်သို့တက်ရန်
ရောက်ရှိလာသောအခါ အထူးအံ့သြမိပြန်သည်။ အထင်နှင့်အမြင်
ကွာခြားလှပေသည်။ ဘဝနှင့်ရင်းနှီး အားထုတ်ရသည့်အခါ၌
အထင်နှင့်အမြင် လွဲမှားနေကြောင်း တွေ့ကြုံရတတ်ပြန်သည်။

ကျနေတဲ့ အထင်က တောင်ခြေသို့ ရောက်ပြီးပြီတောင်
ပေါ်သို့တက်ရန်ဟု ထင်မှတ်မိသည်။

ခုတော့ ဤသို့မဟုတ်ပေ။ တောင်ခြေတဝိုက် ရစ်ပတ်
လှည့်လည်ကာ တရွာဝင်တရွာထွက်ဖြင့် တောင်ခြေသို့ သွားနေရ
ပါသည်။

သရက်သမရွာမှနေ ဝင်းကရွာသို့ ရောက်ရှိလာပါသည်။
ရွာရိုးတလျှောက် လှည်းပေါ်မှနေ အစဉ်တစိုက် ကြည့်မိသည်။

အိမ်ခြေပေါင်း တထောင်နီးပါးခန့်ရှိသည်။ ကျေးရွာ ဆေးပေးခန်း၊ မူလတန်းကျောင်း၊ စသည်တို့လည်းရှိသည်။

၎င်းရွာကြီး၏ စီးပွားရေးမှာ ဥယျာဉ်စိုက်ခြင်းနှင့် စပါးကို အဓိကလုပ်ကိုင်ကြသေးသည်။

ကွမ်းသီးပင်များသည် ခြံတိုင်းအိမ်တိုင်းလိုပင် စိုက်ပျိုးထားကြသည်။

လေအဝှေ့ဝယ် လှုပ်ရမ်းယိမ်းညွတ်နေသော ကွမ်းပင်များကို တွေ့ပါသည်။

ကျနော်တို့ကို လှည်းသမားက တောင်ခြေအထိ လိုက်ပို့ပေးပါသည်။

“ဆရာတို့ တောင်ခြေရောက်ပြီ၊ အဲဒီတောလမ်းအတိုင်း လိုက်သွားရင် တောင်ပေါ်တက်တဲ့လမ်း တွေလိမ့်မယ်”

လှည်းသမား ညွှန်ပြသည့်အတိုင်း ကျနော်တို့ နှစ်ဦးသွားကြပါသည်။

ခရီးကြမ်းကို လှည်းဖြင့်နှင့်ခွဲရသည့်အချိန်မှာ နှစ်နာရီကျော်မျှ ရှိ၍ တကိုယ်လုံး နာကျင်ကုန်ခဲ့နေပါသည်။

ထို့ကြောင့်....

တောင်ပေါ်သို့ မတက်မီ နီးရာ အုတ်ခုံတခုပေါ်တွင် အပန်းဖြေနေကြပါသည်။

နေမင်းသည် အနောက်မှိုးကုတ်စက်ဝိုင်းဆီသို့ ငုတ်လျှိုးရန် အားပြုနေချိန်။

ကျနော်သည် ထိုင်နေရာဘက်မှ ဝန်းကျင် အရပ်သို့ ဝှေ့ရမ်းကြည့်နေသော မျက်လုံးအစုံကြောင့်၊ တွေ့ထိခံစားရ

သော တောသဘာဝအလှတော့မှာမူ ကျနော်၏ ထိခိုက်ခံစားလွယ်တတ်သည့် နှလုံးသား၏ နက်ရှိုင်းဆုံးနေရာ၌ တည်ရှိသော သျှင်မဟာရဋ္ဌသာရ၏ ကဗျာကဲ့သို့ပင် ရှိနေပါသည်။

ကျနော်သည် တောင်ပေါ်သို့တက်မည့်လမ်းသို့ ခြေချမိသည်နှင့်တပြိုင်နက် စိမ့်၍အေးလာပါလည်း။ ဝန်းကျင်တခုလုံးမှာ သစ်ရိပ်သစ်ခက်တွေက အူ ဆိုင်းကွာမိုးသားခြင်းကြောင့်ပင်။

တောင်တက်လမ်းမှာမူ၊ တောလမ်းဖြစ်လင့်ကစား ပေတရာမျှ ကျောက်လှေခါးများ ခင်းထားသည်။ ခင်းထားသည်မှာ လည်းသေသေသပ်သပ်ရှိ၍ ခရီးလမ်းကြောင်းသည် ပြေပြစ်နေပါသည်။

ကျနော် ကျိုက်ထို တိုက်တောင်ကျောင်းတွင် ရှိစဉ် တောင်ဝှေးတချောင်း ဝယ်ယူလိုသော စိတ်ဆန္ဒပေါ်ပေါက်လာရခြင်း၏ အဓိပ္ပါယ်မှာ တောင်ပေါ်သို့တက်သည့်အခါ အသုံးဝင်ပုံကို ခုမှသိရပါသည်။

ကျနော်တို့သည် တောင်ဝှေးကိုအားပြု၍ တောင်ထိပ်သို့ ရောက်ရန် အချိန်(၁)နာရီနည်းပါးနှင့် တက်ကြရပါသည်။

တောင်၏အမြင့်ကို အချိန်ဖြင့် ချိန်ဆကြည့်ပါက မြင့်မားကြောင်း သိနိုင်ပါသည်။

တောင်တက်လမ်းတွင် ကျနော်တို့နှစ်ဦးသာရှိပြီး၊ တဦးနှင့်တဦး စကားမပြောကြပဲ ရှေ့သို့သာ ချီတက်နေကြသည်။

နေရောင်အားပျော့စအချိန်သို့ ရောက်ရှိလာချေ၏။ နေရောင်ပျောက်တို့ပင် သစ်ရွက်သစ်ခက် သစ်လက်တွေကြားမှ

ယိုဖိတ်ကျဆင်းလာခြင်းမရှိတော့ပေ။ အလင်းရောင်ပျောက်လုလု အချိန်၌ အမှောင်ထူသည် အစားထိုးနေရာယူရန် ဟန်ပြင်လာ ပါတော့သည်။

ကျနော်သည် သက်ပြင်းတချက် ရင်ထဲ၌ နေရာပေး၍ချ မိသည်အမှန်ပါ။ ပင့်သက်လေးမှာ တိုးတိတ်လွန်း၍ ဝန်းကျင်သို့ ပျံ့လွင့်မသွားပေ။ ကျနော်၏ ခံစားချက်နှင့်အတူ ပျောက်ကွယ် သွားပါသည်။

ကျနော်တို့သည် အမှောင်ထူနှင့်အတူ တောင်ပေါ်သို့ ဧရာဝတီကြွေပါသည်။

ကျနော်တို့နှစ်ဦးသည် ကေလာသဖ တောင်ပေါ်ရှိ စေ တီတော်ကြီးကို ဖူးမြော်ရလေသည်။

ကျနော်တို့သည် ဇရပ်တဆောင်တွင် ဝင်၍ ဘုရား ဝတ်ပြုလိုက်ကြပါသည်။ တထောက်တနား အပန်းဖြေကြပါ သည်။

ကျနော်သည် အမှတ်မထင် ဇရပ်နံဘေးရှိမီးပိုဆောင်တခု ကို တွေ့လိုက်သည်။ ထိုအဆောင်ထဲ၌ မိန်းမတဦးနှင့်ကလေးငယ် နှစ်ဦးကစားနေသည်ကို တွေ့လိုက်သည်။

“ကိုတင်မောင်....ကျုပ်တို့ ညနေစာစားဘို့ကိုစွဲ ဟို မီးဖို ဆောင်ကမိန်းမဆီသွားပြီး အကျိုးသင့်အကြောင်းသင့်ပြောပြ။ ကျသင့်ငွေပေးပီး ထမင်းစားဘို့ ဆောင်ရွက်ကြရအောင်”

“ကောင်းသားပဲဆရာ”

ကျနော် အကြံပြုချက်ကို သဘောတူ၍ ထိုနေရာသို့သွား ကြပါသည်။

ညနေစာစားရန် အစဉ်ပြေပါသည်။ တရားအားထုတ်ကြ မည့်သူများဖြစ်၍ ထိုမိန့်မကဝမ်းသာသည့် သဘောမျိုးရှိပါ သည်။

“ကျမတို့ လင်မယားနှစ်ယောက်ကတော့ လာသမျှတရား အားထုတ်သူများအပေါ်မှာ စေတနာ ထားပါတယ်.... ကျမ ယောက်ျားကတော့ ဘုရားမီးစက်မောင်းပါတယ်”

ဤသို့စကားပလ္လင်ခံပြီး မိတ်ဆက်ပါသည်။

“ကျနော်ကတော့(၉)တိတိရက် အဓိဋ္ဌာန်းစခန်းဝင်ဘို့ရှိ ပါတယ်....နံနက်စာစားဘို့ကို တာဝန်ယူစေလိုပါတယ်”

“ရနိုင်ပါတယ်”

ဤသို့တဦးနှင့်တဦး အလာပသလာပ ပြောဆိုကြပြီး နောက် ဘုရားတပတ်လှည့်လည် ကြည့်ရှုကြပါသည်။

ကျနော်တို့သည် မီးစက်မောင်းသော လင်မယားနှစ်ဦး ထံမှညနေစာစားကြပါသည်။

ထမင်းကတော့ ငစိန်၊ဟင်းကမူ ပဲငပိကိုငရုပ်သီးစိမ်းဖြင့် ထောင်းထားသည်။ ဟင်းချိုတခွက်ပါသည်။ ဟင်းချိုဟုဆိုရမူ တောထဲ၌ရှိသော စားသောက်နိုင်သည့်အရွက်ကိုခူး၍ ပြုတ်ထား ပါသည်။ ခရီးလမ်း ဝေးလှမ်းစွာလာခဲ့ရသောကြောင့် ထမင်း (၃)ပန်းကန်လောက် စားနိုင်ကြပါသည်။

ဤသို့ ထမင်းစားသောက်ပြီးနောက် အိပ်ဘို့ရန်အတွက် စိုင်းပြင်းကြရပြန်သည်။ ဤတောင်ကိုအုပ်ချုပ်သော ဂေါပက အဖွဲ့ရှိသည်။ ၎င်းလူကြီးများမှာ တောင်အောက်ကရွာတွင် နေ ထိုင်ကြပါသည်။ လောလောဆယ် တောင်ပေါ်တွင် ရသေ့တ

ပါးအုပ်ချုပ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ဆရာရသေ့ထံတွင် ခွင့်ပန်၍ နေထိုင်ခွင့်တောင်းပါက ရနိုင်ကြောင်းသိရပါသည်။

ကျနော်သည် ဆရာရသေ့ထံ ဤတောင်၌ အဓိဋ္ဌာန်(၉) ရက်ဝင်ရန် ခွင့်ပန်ခဲ့ပါသည်။ ဤသို့ခွင့်ပန်သည်ကို သဘောတူညီ ခဲ့ပါသည်။ မည်သည့်အဓိဋ္ဌာန်မျိုးဝင်မည်ကိုတော့ မလျှောက် ခဲ့ပါ။ အကြောင်းမူ သမထပါရမီအဓိဋ္ဌာန် ကျင့်ကြံသော ပုဂ္ဂိုလ် များသည် မိမိတို့ပြုလုပ်သော လုပ်ငန်းစခန်းများကို လူအများ မသိစေလိုကြပေ။ အဓိဋ္ဌာန်ပြီးမြောက်သည့်အချိန်မှသာ မိမိတို့ လုပ်ငန်းကို မေးမြန်းသောပုဂ္ဂိုလ်များရှိမှသာ ပြောဆိုကြလေ သည်။

သည်ည....

ကျနော်တို့နှစ်ဦးသည် ဇရပ်ကြီးတဆောင်ပေါ်တွင် အိပ် ခွင့်ရကြပါသည်။ ထိုဇရပ်ကြီးပေါ်တွင် အမြို့မြို့အရပ်ရပ်မှ တရား အားထုတ်ကြသောရဟန်းပုဂ္ဂိုလ်သုံးဦးလူပုဂ္ဂိုလ်နှစ်ဦးရှိပါသည်။ ကျနော်သည် နောက်တနေ့ နံနက်ကျတော့မှ အဓိဋ္ဌာန်ဝင်မည် ဖြစ်ပါ၍ ဤညအဘို့ လွတ်လွတ်လပ်လပ် ရှိနေပါသည်။

ညသည်အမှောင်ထုက အုပ်စိုးလာပါသည်။ တရားအား ထုတ်သောပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ဇရပ်ထဲသို့ စုရုံးလာကြပါသည်။ အချိန်နှောင်း၍ အိပ်စက်ရန်အားပြုလာကြလေသည်။ ကျနော်တို့ နှစ်ဦးလည်းအခြားသူများကဲ့သို့ အိပ်ကြလေသည်။ မှန်အိမ်မီး ရောင်သည်အမှောင်ထုအား ပြိုင်နေပါသည်။

ကျနော်၏ ခြေထောက်ကို လူတဦးလှုပ်ရမ်းလိုက်သည့် ဝေဒနာကိုခံစားရသဖြင့် လန့်နိုးသွားပါသည်။

“ဆရာ....ကျနော့်ကို ပညာပေးပါ”ဟု လှုပ်ရမ်းသော သူ၏နှုတ်မှပြောလာနေပါသည်။

ဤသို့ပြောလိုက်သော စကားကြောင့် ကျနော့်နံဘေးတွင်အိပ်နေကြသောသူများ နိုးလာကြပြီး ၎င်းအားငေးစိုက်ကြည့်နေကြလေသည်။ ကျနော်သည် အိပ်နေရာမှ ထထိုင်လိုက်ပြီးနှစ်ဦးသားမျက်နှာချင်းဆုံတွေ့လိုက်သည့်အခါဝယ်။

“ကျုပ်ကပညာတော့ မပေးနိုင်ဘူး ကျုပ်လဲဘာပညာမှ မတတ်ဘူး။ ကျုပ်မှာတော့ အကျင့်ပဲရှိတယ်။ ကျုပ်ကျင့်နေတဲ့ သမထပါရမီ အဓိဋ္ဌာန်လမ်းစဉ်ကတော့ မှန်ကန်သော သစ္စာ မှန်ကန်သောမေတ္တာနှင့် မှန်ကန်သောအန္တိ မှန်ကန်သောသီလ မှန်ကန်သော အဓိဋ္ဌာန် ကံသုံးပါးကို ထိန်းသိမ်းခြင်း ဝသည့် ပဋိပတ်အကျင့်ကို ကျင့်နေတာပဲ။ ခင်ဗျားကိုကျုပ်ပေးနိုင်တာက တော့အကျင့်ပဲ”ဟုပြောလိုက်ပါသည်။

၎င်းပုဂ္ဂိုလ်မှာ ဘောင်ငူရှိတွင်နေထိုင်ပြီး တရားကျင့်ကြံလာခဲ့သည့်သက်တမ်းမှာ ၆ လမျှရှိသေးသည်။ ယခုကဲ့သို့ တခါတရံတောထဲ၌အဓိဋ္ဌာန်ဝင်ကြောင်းပြောပြပါသည်။ ကျနော်၏ပြောပြချက်ကိုကျေနပ်သွားသည့်အတွက် ပြန်လည်၍အိပ်စက်ကြကုန်လေသည်။

သည်နေ့အဓိဋ္ဌာန်ပါရမီစခန်း စတင်ဝင်ရောက်ပါတော့သည်။

ညစဉ် ၉ ရက်တိုင်တိုင်ရုက္ခမူတင်ဝင်ပါသည်။

နေ့ခင်းဘက်တွင်ဇရပ်ပေါ်၌ဘုရားအားထုတ်ပါသည်။

လရောင်ကထိန်ထိန်သာလျှောက်ရှိပါသည်။ လရောင်ကြောင့်

ကြယ်ကလေးများ၏အလင်းရောင်က ထိုးဖောက်နိုင်စွမ်းမရှိပေ။ ပတ်ဝန်းကျင်သည် တိတ်ဆိတ်လျက် ရှိပါသည်။ သဘာဝအလှသည် ညအဘို့ အလွန်တင့်တယ်လှပလျက်ရှိ၏။ လရောင်တန်းကလေးများသည် သစ်ပင်သစ်ကော်တွေကြားမှဖြာလျက် ယိုဖိတ်နေပါသည်။

လရောင်သည်တည့်တည့်မှတ်မှတ် အတားအဆီးမရှိသော်လည်း သစ်ပင်ကြီးငယ် သစ်ရိပ်ကြားမှာမူ လရောင်ပျောက်ကလေးများသာ မလင်းတလက်လင်းတလက်နှင့်ရှိနေ၏။

လရောင် ပက်ဖျန်းထားသော တောတောင် တွေမှာ လရောင်ရိပ်ဝယ် တုတ်တုတ်ကလေးမျှမလှုပ်မယှက် အိပ်မောကျနေသောခလေးငယ်ပမာရှိနေ၏။

ထိုအချိန်၌ ကျနော်သည် ညောင်ပင်အိုကြီးအောက်သို့ ရုက္ခမူရတင်ဆောက်တည်ရန်ရောက်လာပါ၏။

ဘုရားတပည့်တော်သည် ဤနေရာမှ အခြားနေရာသို့ ရွှေ့လျားသွားခြင်း မပြုပါ။ အာရုံမတက်မချင်း ဤနေရာမှ ထွက်ခွာသွားခြင်း မပြုပါ။ ဤကဲ့သို့ ရုက္ခမူရတင်ကို ၅ ရက်တိုင်တိုင် အားထုတ်ပါမည်။ မပျက်မကွက် အားထုတ်ခြင်း ပြီးမြောက် အောင်မြင်ပါက ထူးခြားသော လက္ခဏာများတွေ့မြင်ရလေအောင် ဓာတ်ကိုရရှိသော ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်ပါစေသတည်း။

ဤကဲ့သို့ အားထုတ်မည့် အချိန်၌ စီးချ ဂါထာများ ရှုတ်ဖတ်ခြင်း၊ စီးချခြင်းများ မပြုလုပ်ပါ။ မြင်အပ်သော ပုဂ္ဂိုလ် မမြင်အပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် တောင်စောင့်နတ်၊ တောစောင့်နတ် အပေါင်းထံ ခွင့်ပန်၍ တရားအားထုတ်ပါသည်။

ဤသို့ အားထုတ်နေခိုက် သမထ မေတ္တာ ကမ္မဋ္ဌာန်း အားလပ်တိုင်းပွားများ မေတ္တာပို့သပါသည်။

ကျွန်ုပ်သည် သက်ဝင်ယုံကြည် စုံမက်မြတ်နိုးအပ်ကုန် သောရတနာသုံးဖြာ ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာမိဘဆရာ၊ ဂုဏ်ဝုဒ္ဓိ၊ ဝယ ဝုဒ္ဓိ၊ သီလ၊ သမာဓိ၊ ဉာဏ်ပညာရှိကြကုန်သောလူသူတော်ကောင်း နတ်သူတော်ကောင်း၊ ဗြဟ္မာသူတော်ကောင်း၊ ရသေ့သူတော် ကောင်း၊ ရဟန်းသူတော်ကောင်း၊ ကိုယ်စောင့်နတ်၊ အိမ်စောင့် နတ်၊ သာသနာစောင့်နတ်၊ သမ္မာဒေဝ နတ်ကောင်းနတ်မြတ် အပေါင်းတို့သည် ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာ ချမ်းသာကြပါစေ၊ ကျန်းမာ ကြပါစေ။

ပီယပုဂ္ဂိုလ်တွေကို အာရုံပြုမေတ္တာပွားခြင်း

အထက်ဘဝင် အောက်အဝီစိ ရှိရှိသမျှ သတ္တဝါအနန္တတို့ သည်ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာချမ်းသာကြပါစေ၊ ကျန်းမာကြပါစေ။

မဇ္ဈိမပုဂ္ဂိုလ်တွေကို အာရုံပြုမေတ္တာပွားခြင်း

အစမထင် ဘဝအစဉ် ကမ္ဘာအဆက်ဆက်မှစ၍ ဤရက် ဤနေ့တိုင်အောင် ရန်သူရန်ဘက်ဖြစ်ဖူးကုန်ကြသော သတ္တဝါ ပုဂ္ဂိုလ်ဟူသမျှတို့သည် ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာချမ်းသာကြပါစေ၊ ကျန်း မာကြပါစေ၊ မကောင်းသော အကြံအစည်ကင်းဝေးပျောက်ကြ ပါစေ။

ရန်သူကိုအာရုံပြု၍မေတ္တာကုသိုလ်စိုက်ပျိုးပေါက်ဖွားခြင်း

ကျွန်ုပ်သည် ရန်မာန်ခပ်သိမ်း ကင်းငြိမ်းရ ပါလို၏။
ကြောင့်ကြခပ်သိမ်း ကင်းငြိမ်းရပါလို၏။ ဆင်းရဲခပ်သိမ်းကင်း
ငြိမ်းရပါလို၏။

ကျွန်ုပ်၏ကိုယ်နှုတ်နှလုံးသုံးပါးတို့ကို မပူမပင်အေးအေး
မြမြ ချမ်းချမ်းသာသာ ကောင်းစွာထိန်းသိမ်း စောင့်ရှောက်
ကာကွယ်နိုင်ရပါလို၏။

ကိုယ်၏ဆင်းရဲခြင်း၊ စိတ်၏ဆင်းရဲခြင်း၊ ကိုယ်စိတ်နှစ်ပါး
တို့၏ဆင်းရဲခြင်းတို့မှ ကင်းဝေးအေးမြ ချမ်းသာရပါလို၏။

ကျွန်ုပ်၏ ယခုရရှိပြီးသော လောကီ စည်းစိမ်ချမ်းသာ
လောကုတ္တရာရေးအတွက်စည်းစိမ်ချမ်းသာအဖြာဖြာတို့ကိုမပျက်
မစီးအမြဲတည်ရလိုပါ၏။

အကျွန်ုပ်၏ ကုသိုလ်အကုသိုလ်ကံသာလျှင် အခြေခံဥစ္စာရှိ
သည်ဖြစ်၍ ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာချမ်းသာရပါလို၏။

မိမိကိုယ်ကို အာရုံပြုမေတ္တာပို့ခြင်း

ဤကဲ့သို့ (သမထ)မေတ္တာပွားများနေချိန်၌ ဖြူ၊ နီ၊ ညို၊
ပြာစသည့်အာရုံစဉ်းပေါ်လွင်နေသောအရောင်စုံတို့သည်တဖြေး
ဖြေးပပျောက်ကုန်ကာ အဖြူရောင်တခုတည်းသာအာရုံတွင်ထင်
ပေါ်လာပါတော့သည်။

ထိုအချိန်ဝယ် ကျနော်၏စိတ်တွေမှာ ဝိတက် ဝိစာရကင်း
သွားလေပြီ။

ဤသို့နေ့စဉ်အားထုတ်နေချိန်တွင် ညစဉ်လိုလိုပင် ထူးဆန်းအံ့ဩဘွယ်ရာများကို မြင်တွေ့ရပါသည်။ ထို့ကြောင့် အားထုတ်မည့်ပုဂ္ဂိုလ်သည် ကျနော်အားထုတ်သည့်နည်းအတိုင်း အားထုတ်ပါကမည်သည့်အကြောင်းချက်များ တွေ့တတ်သည်ကို သဘောပေါက်နိုင်ပါသည်။

နောက်ဆုံးနေ့ အားထုတ်ပြီးနောက် ဇရပ်ပေါ်တွင် ထိုင်၍ ပုတီးစိပ်နေရာ အရူးအသွင်ကဲ့သို့ ယောက်ျားတယောက် ခေါင်းတွင် အောင်သပြေပန်းများထိုးခါ ဟစ်အော်ကျိန်းမောင်းလျက် ဇရပ်ပေါ်သို့ ရောက်လာသည်။

“ဟေး....” ဟု အသံကျယ်စွာ အော်သောကြောင့် ကျနော်သည် အသံလာရာဘက်သို့ လှမ်းကြည့်မိသည်။

“ငါ့ကို မင်းဆောင်းလာတဲ့ ခမောက်ပေး၊ ငါမင်းကို အောင်သပြေပေးမယ်”

ထိုသူရူး၏ စကားကို ကြားသဖြင့် ကျနော်သည် ဇရပ်ဘနေရာ၌ ချိတ်ဆွဲထားသော ခမောက်ကို လှမ်းယူပေးလိုက်ပါသည်။ ထိုသူရူးမှာလည်း သူ၏ ခေါင်း၌ ပန်ထားသော အောင်သပြေကို ဖြုတ်၍ ကျနော့်အား ပေးပါသည်။

ဤသို့ပြုလုပ်ပြီးနောက် သူရူးသည် ဇရပ်ပေါ်မှ ဆင်းသွားပါတော့သည်။ ကျနော်လည်း အောင်သပြေခက်ကို ကိုင်ရင်း သူရူးသွားရာ လမ်းကြောင်းကို ငေးငိုင်းစွာ ကြည့်ရင်း ကျန်ရစ်ခဲ့လေသည်။

ကျနော်၏ အဓိဋ္ဌာန်ပြီးဆုံးသွား၍ ဆရာ ဦးရသေ့အား ကန်တော့ပြီး၊ ကျိုက်ထိုတိုက်ဘောင်ကျောင်းသို့ ပြန်ကြပါသည်။

ကျတော်တို့နှစ်ဦးသည် ခြေလျင်ခရီးဖြင့် လယ်ကွင်း၊
ရွာကြီး၊ ရွာငယ်၊ ချောင်း အသွယ်သွယ်တို့ဖြတ်၍ ကေလာသဖမှ
နေ နာရီဝက်ကျော်အချိန်ကုန်ခံခြင်းဖြင့် ရောက်လာကြပါသည်။
မှတ်ချက်။ ။အဓိဋ္ဌာန်ပြုထားသည့်အတိုင်း ထူးခြားမှုဖြစ်ပေါ်
မှသာ မိမိ အဓိဋ္ဌာန် အောင်မြင်ကြောင်း မှတ်ယူ
ရမည်။

[၅]

ကျနော်သည် တိုက်တောင်ကျောင်းတွင် ခေတ္တတည်းခိုနေပါသည်။ ကိုတင်မောင်သည် အိမ်သို့ ပြန်သွားခဲ့ပြီးနောက် ညနေပိုင်းတွင် ကျောင်းသို့ ပြန်ရောက်လာပါသည်။ သူသည် ကျောင်းပေါ်သို့ ရောက်လာပြီး၊ ကျနော်နှင့် ဦးပဉ္စင်းတို့ ထိုင်နေသော ခြေရင်းမှ ဤသို့မေးခွန်း ထုတ်လိုက်ပါသည်။

“ဆရာ.... ကျနော် မသိတဲ့ မေးခွန်းတခု မေးပါရစေ”

“ရနိုင်ပါတယ်၊ ဘာမေးခွန်းလဲ ကိုဘင်မောင်”

“အခြားတော့ မဟုတ်ပါဘူး၊ ကျနော်တို့တောင်ပေါ်က ဆင်းပြီး သရက်သမချာအထွက်၊ လယ်ကွင်းပြင်ကို ဖြတ်ကျော် လျှောက်ကာ၊ သိမ်ကူ၊ ကျိုက်ပိ၊ ထွက်လလိပ်ချာစဉ်တွေ ဖြတ် လျှောက်ခဲ့ကြတယ် မဟုတ်လား”

“ဟုတ်ပါတယ်၊ ဒါ ဘာဖြစ်သလဲ ကိုတင်မောင်”

ကျနော်၏ ငုံးတိတိအဖြေကြောင့် ရှေ့မေးရန်သင့်မသင့် ဆိုသော အချက်ပင် ဖြစ်သည်။ ထိုအချင်းအရာကို သိရသော ကျနော်မှာ သူ၏ မေးခွန်းကို အဟန့်အတား ဖြစ်သွားမိသည့် သဘောကြောင့် ဤသို့ ပြန်လည်ပြောလိုက်ပါသည်။

“ကိုတင်မောင်.... ခင်ဗျားသိချင်တာရှိရင် အားမနာနဲ့ နော်.... မေးနိုင်ပါတယ်”

ကျနော် စကားကြောင့်....

“သည်လိုပါ ဆရာရယ်၊ အဲဒီရွာကထွက်လိုက်သည့် အချိန်က ဆရာ လမ်းလျှောက်နေပုံကို ကျနော်နောက်မှကြည့်ပြီး အကဲခပ်လိုက်ပါတယ်”

ကျနော့မှာတော့ မောပီး ဆရာ့ နောက်ကနေ အတော် ကလေးလိုက်ခဲ့ရပါတယ်။ ဆရာရဲ့လျှောက်တဲ့ နှုန်းဟာ မှန်မှန်ပဲ့၊ နှေးသွားချင်းလဲ မရှိဘူး၊ မောသွားချင်းလဲမရှိဘူး ကျောင်း ရောက်သည်အထိပဲ လျှောက်တဲ့နှုန်းကတော့ ပုံမှန်ကိုတွေ့ရလို့၊ အဲသည်လို လျှောက်နိုင်တာဟာ ဆရာမှာ ဆေးကောင်းစား ထားလို့ လျှောက်နိုင်တယ်လို့ ကျနော်ထင်လို့....ဆရာ့မှာ ဆေး ကောင်းလေးရှိရင် ကျနော့ကို စွန့်ကြဲပါလား”

သူ၏ နှိုးသားဖြူစင်သော သဘောအတိုင်း ပြောလှာ ပါသည်။

“ကိုတင်မောင်.... ကျနော်တို့သမထ တရားကျင့်ကြံသော ပုဂ္ဂိုလ်တွေမှာ ဆေးကောင်းဝါးကောင်း လိုက်စားကြတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်

တွေ့ရှိခဲ့ဘူးပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ကျင့်စဉ်မှာ အတတ်ပညာထက် အကျင့်ပိုင်းကို ပိုမိုအားထားကြရတယ်။

ကျနော့် အနေက အတတ်ပညာထက် အကျင့်ပိုင်းကို အလေးပေး ကျင့်ထားပါတယ်။ ကျနော် ရွာလမ်းကထွက်ပြီး ကွင်းပြင်ကို ခြေချမိသည့် တံပြိုင်နက် မိမိရဲ့ ရုပ်ကြီးကို စိတ်က နေ အမိန့်ပေးလိုက်ပါတယ်။ မိမိရုပ်ကြီးသည် ကျိုက်ထိုတိုက် တောင်ကျောင်း ရောက်သည်အထိ မရပ်မနားပဲ အရောက်သွား နိုင်ပါစေ။ ဤသို့ အမိန့်ပေးပြီး စိတ်ကိုရုပ်မှ ခွာလိုက်ပီးနောက် အာကာသပြင်၏ တနေရာဆီသို့ ကသိုင်း ပရိကံပြုလိုက်ပါတယ်။

ဤသို့ ပရိကံပြုလိုက်သည်နှင့် တပြိုင်နက် ဂေါ်လီလုံးခန့် ရှိ အဖြူဝိုင်းတခုဟာ ကောင်းကင်တနေရာဝယ် လှုပ်ရှားပြေး လွှားနေပါတယ်။ ထိုနိမိတ်ကို တနေ့ထဲ တည့်မတ်နေရန်အတွက် စိတ်ကို ဂေါ်လီလုံးဖြူဖြူပေါ်မှာ အာရုံတင်လိုက်ပါတယ်။ မရွေ့ လျားတော့ဘဲ စိတ်အာရုံအစဉ်ဟာ ဂေါ်လီလုံးပေါ်မှာတည်နေ တော့ ရုပ်ကြီးဟာ သူ့သဘောသူဆောင်ကာ ရွေ့ရှားသွား လာနေတာပေါ့။ ရုပ်မှာဖြစ်ပေါ်နေသော ဝေဒနာကို မခံစား ဘူး။ သည်လိုဝေဒနာကို မခံစားတော့ ဘယ်မှာလာပီး တဏှာ ဖြစ်မလဲ၊ တဏှာမဖြစ်တော့ ဥပါဒါန်မဖြစ်တော့ဘူး.....

ငါလမ်းလျှောက်နေတာပဲလို့ မမှတ်ပေဘဲ ရုပ်မှာ ဖောက် ပြန်တဲ့သဘောတွေ မေ့ပျောက်သွားတာပေါ့။

ဤသို့ ကျနော်ရှင်းပြလိုက်ခြင်းကို သူသည် ခေါင်းလေး တငြိမ်ငြိမ်ဖြင့် နားထောင်နေပါသည်။

“အညည်လိုဆိုတော့ သမထကျင့်ကြံတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာ၊ သမာဓိဖြင့်တဲ့အကျင့်တွေ ကျင့်ကြံရမှာပေါ့နော်”

“ဒါပေါ့....သမာဓိဖြစ်အောင် အထူးကျင့်ကြံရပါတယ်”

နောက်တနေ့သို့ ကူးပြောင်းခဲ့လေပြီ....

ကျိုက်ထီးရိုးဘုရားသို့ သွားရောက်ပီး မိမိ ပြုခဲ့သော ကောင်းမှုကုသိုလ်အပေါင်းကို သစ္စာအဓိဋ္ဌာန်ပြုရန် ဆန္ဒဖြစ် ပေါ်လာပါသည်။ထို့ကြောင့် ထိုခရီးစဉ်၌ ဦးပဉ္ဇင်းနှင့် ကိုဘင် မောင်တို့လည်း လိုက်လာကြမည်။

ကျနော်သည် ပွဲသုံးပွဲလှူဒါန်းရန်အတွက် ငှက်ပျောသီး၊ အုံးသီးများ ဝယ်ကြပြီး၊ကိုတင်မောင်က တောင်ပေါ်သို့ သယ် ယူရန် တာဝန်ယူပါသည်။

ဘုရားပွဲ၊ တိဿရသေ့ကြီး၊ တောင်ပိုင်ပွဲ စသည် လှူဒါန်းရန်ဖြစ်ပါသည်။

ကျနော်တို့သည် နံနက်စာကို ရေမြှောင်ကြီး၌ စား သောက်ပြီးနောက် တောင်ပေါ်သို့တက်ခဲ့ကြပါသည်။ တောင် ပေါ်သို့ ညနေပိုင်းတွင် ရောက်ခဲ့ကြသည်။ ကိုတင်မောင်၏ မိတ် ဆွေ ဝမ်းမင်းတို့တွင် တည်းခိုကြပြီးနောက်၊ ပွဲများကိုလှူ ဒါန်းကြပါသည်။

ဤသို့ လှူဒါန်းပြီးနောက် ကုန်းတော် တနေရာတွင် ကျိုက်ထီးရိုးဘုရားသမိုင်းကို ဦးပဉ္ဇင်းက ပြောပြပါတော့သည်။

“ဘုမ္မိရွှေရည်မင်းနေပြည်”

မဇ္ဈိမဒေသ၌ သုံးလူထွဋ်ထား အရှင်ခဂါတမ မြတ်စွာ ဘုရားအဖြစ်သို့ ထင်ရှားဖြစ်ပွင့်တော်မူခါနီးကာလဝယ် အခုအခါ သထုံဟုခေါ်သော မြို့၏တည်ရာဌာနအနီး၌ ကရုဏ္ဏတိုင်း သုဘိန္ဒနဂရဟု အမည်တွင်သော မင်းနေပြည်တော် မြို့ကြီးတမြို့သည် ထင်ရှားတည်ရှိလေ၏။

ထိုသုဘိန္ဒနဂရရာဇဌာနီမင်းနေပြည်ကြီးတွင်တိဿရာဇာ မင်းကြီးသည် သီရိကပ္ပါမိဖုယားကြီးကို အဂ္ဂမဟေသီ တောင်ညာထားခါ မင်းကျင့်တရားဆယ်ပါး၊ သင်္ဂဟတရားလေးပါး၊ အပရိဟာနိရ တရားခုနစ်ပါး၊ နာယက ဂုဏ်တော်ခြောက်ပါး၊ ဗြာဟ္မရာစိုရ်တရားလေးပါး၊ အစရှိသော မင်းကောင်းမင်းမြတ်တို့ ကျင့်စဉ်တရားနှင့်အညီ မင်းပြုလေသဖြင့် ထိုမင်းနေပြည်တော်ကြီးအတွင်း၌ သူဌေး၊ သူကြွယ်၊ ကုန်သည်လယ်လုပ်၊ လက်ခစားနေစား၊ မြို့အုပ်၊ မြို့ချုပ်၊ ရွှေ့နေ၊ ရွှေ့ရပ် အမတ်စစ်သူကြီး အသီးသီးဖြင့် ကြက်ပျံမကျ အလွန်တင့်တယ် ခန့်ညားစည်ကားသာယာလှပေသတည်း။

ထိုတိဿရာဇာနှင့်သီရိကပ္ပါမိဖုရားကြီးနှစ်ပါး သားတော် နှစ်ပါးဖွားမြင်ရာ သားတော်အကြီးသည် ခမည်းတော် တိဿရာဇာမင်းကြီးနှင့် မျက်နှာသဏ္ဌာန် ကိုယ်ဟန်လုံးစုံ တူညီသည့်ပြင် တရားဓမ္မနှင့်မေ့လျော်သော အကျင့်ရှိသည်ဖြစ်၍ မိမိ၏အမည်ကို ထည့်သွင်းပြီး တိဿဓမ္မဟုမည့်ခေါ်လေ၏။ သားတော်အငယ်မှာ

ကားခြေဘဝါးနှစ်ဘက်လုံး၌ ခြင်္သေ့ရုပ်စုံပါလာသဖြင့် သီဟရာဇာဟု အမည်မှည့်လေ၏။

ထိုမင်းသား ညီနောင်နှစ်ပါးတို့သည် တဦးကိုတဦး အလွန်ချစ်ခင်ပြီးမင်းသားတို့၏အဆောင်အယောင်ဖြင့်ကြီးပြင်းလာရာ နောင်တော် တိဿဓမ္မမင်းသားသည် အသက် (၂၃) နှစ်၊ ညီသီဟရာဇာမင်းသားသည် အသက် (၂၁) နှစ် အရွယ်သို့ရောက်သောအခါ နောင်တော် တိဿဓမ္မမင်းသားသည် ဘဝပါရမီကံရင့်သန်သော ဓါတ်ခံကြောင့် ဤသို့သံဝေဂ ပြစ်ပေါ်လာလေ၏။

တလောကလုံးရှိ ကြီးကြီးငယ်ငယ် ပုပ္ဖုရု သတ္တဝါမှန်သမျှတို့သည် အလွန်စက်ဆုပ် ရွံရှာဘွယ်ကောင်း၍ ကျဉ်းကြပ်လှသော အမိ၏အစာသစ်အိမ်နှင့် အစာဟောင်းအိမ်နှစ်ခုကြားတွင်ဆင်းရဲပင်ပန်းစွာ ပဋိသန္ဓေနေရခြင်း၊ ထိုနောက်တဖန်ဖွားမြင်ပြန်လည်း တိုတောင်းလှသော လူ့သက်ဘန်းတွင် ဒုက္ခအမျိုးမျိုးနှင့် တွေ့ကြုံပြီးသေရခြင်း၊ နောက်တဖန် ဆဝသစ်ကိုရပြန်လျှင်လည်း အဖန်တလဲလဲသေရပြန်ခြင်း၊ အစအဆုံးမမြင်နိုင်သော သံသရာတွင်ကျင်လည်ရမည့်အရေးကို တွေးတောကြောက်ရွံ့ကာ ဘဝ၏လွတ်မြောက်ကြောင်းဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကိုရနိုင်ရန် တောထွက်ပြီး၊ ချသေ့ရဟန်းပြု၍ ကမ္မဋ္ဌာန်းဝိပဿနာ တရားများကို ကျင့်ကြံအားထုတ်မှ သင့်တော်မည်ဟု ကြံစည်တွေးတောနေလေ၏။

ထိုနောက်သီတော်နှင့် ဘွေဆုံမိသောအခါ ကျွန်ုပ်သည် သံသရာဘေးကြောင့် ထီးနန်းစည်းစိမ်ကိုအလိုမရှိပါ။ တောထွက်

၍ရသေ့ရဟန်းပြု၍နေတော့မည်။ ညီတော်သာ ခမည်းတော်မယ် တော်တို့ကိုစောင့်ရှောက်ခါ ထီးနန်းစိုးစံနေရစ်တော့ဟု ပြောဆို လေလျှင် ညီတော်လည်း ဘဝပါရမီကံရင့်သန်သည့်အပြင် နှစ်ဦး တည်းသာရှိပြီး အလွန်ချစ်ခင်ကြင်နာသော ညီနောင်များဖြစ် သောကြောင့် နောင်တော်တောထွက်ပြီး ရသေ့ရဟန်းပြုလျှင် ညီတော်လည်းနောင်တော်နှင့်အတူ တောထွက်၍ ရသေ့ရဟန်း ပြုမည်။ ထီးနန်းစည်းစိမ်ကို အလိုမရှိကြောင်းကို နောင်တော် အားပြောပြလေ၏။

ထိုနောက် မင်းသားညီနောင်နှစ်ပါးတို့သည် တောထွက် ရန်အရေးကို တွေးတောတိုင်ပင် ညီညွတ်ကြလျက်၊ ခမည်းတော် မယ်တော်တို့ထံ လျှောက်ထားခွင့်ပန်ရန်အချိန်ကိုအခါ ကိုစောင့် မျှော်ကာနေကြ၏။

တိဿရာဇာမင်းကြီးနှင့် သီရိကပ္ပာ မိဖုရားကြီးတို့သည် အသက်အရွယ် အတော်အသင့် ကြီးရင့်လာသည်ကတကြောင်း၊ သားတော်များအား ထီးနန်းစည်းစိမ် အိမ်ရှေ့မင်း စည်းစိမ်တို့ ဖြင့် နေထိုင်သည်ကို တွေ့လိုမြင်လိုသည်ကတဖု၊ မင်းမိဖုရား နှစ် ပါးလုံးပင် ဥပုသ်ဆောင်ဝင်ပြီး တရား အားထုတ်လိုသည်က တကြောင်း တို့ကြောင့် သားတော်ကြီး တို့နှင့်အတူ ထီးမွေ နန်းမွေ ပေးအပ်ပြီး၊ သားတော်အငယ် သီဟရာဇာကို အိမ်ရှေ့ ဥပရာဇာအပ်နှင်းရန် မင်းမိဖုရားနှစ်ပါးတို့ တိုင်ပင်ပြီးလျှင်၊ တချိန်တွင် သားတော်နှစ်ပါးအား ခေတ်တော်မူ၍ ထီးနန်းနှင့် အိမ်ရှေ့အရာကို အပ်နှင်းပေးသနားတော်မူလေ၏။

“သားတော်နှစ်ပါးတောထွက်သွား”

မင်းသားညီနောင်နှစ်ပါးတို့သည်လည်း မိမိတို့ အကြံအစည်အတိုင်း ထီးနန်းစည်းစိမ်နှင့် အိမ်ရှေ့ မင်းသားစည်းစိမ်တို့ကို အလိုမရှိ၊တောထွက်၍ ရသေ့ ရဟန်းပြုလိုကြောင်းကို လျှောက်ထားခွင့်ပန်လေ၏။

မင်းကြီးနှင့် မိဖုရားတို့သည် အလွန် ချစ်ခင်မြတ်နိုးသော သားတော်များဖြစ်သည့်ပြင် တောတောင်၏ ဘေးအန္တရာယ်၊ သားရဲတိရစ္ဆာန်တို့၏ အန္တရာယ်၊အစားအစာခေါင်းပါးမှု ဘေးအမျိုးမျိုးနှင့် တွေ့ကြုံရမည်ကို စိုးရိမ်တော်မူလှသဖြင့် တောထွက်ရန်အရေးကို ခွင့်မပေးဘဲနေမည်ဟု အကြံရှိသော်လည်း သားတော်များသည် တောထွက်ခွင့်မရလျှင် စိတ်ဆင်းရဲကိုယ်ဆင်းရဲဖြစ်မည်ပြင် ရသေ့ ရဟန်းတို့၏ အလုပ်သည် ယခုဘဝနှင့် တမလွန် ဘဝတပါး ကောင်းမြတ်သော အလုပ်ဖြစ်သဖြင့် သဘောမတူသော်လည်း သားတော်တို့၏ အလိုသို့ လိုက်ခါ အသာတကြည်နှင့်ပင် ခွင့်ပြုတော်မူလေ၏။

မင်းသားညီနောင် နှစ်ပါးတို့သည်လည်း ခမည်းတော် မယ်တော်တို့ထံမှ တောထွက်၍ ရသေ့ ရဟန်းပြုရန် အခွင့်ရလေလျှင် မိမိတို့ရည်မှန်းချက် အောင်မြင်သဖြင့် ဝမ်းမြောက်ရွှင်လန်းခါ ရသေ့တို့၏ အသုံးအဆောင် အဝတ်အထည်၊ဆေးဝါး အစရှိသည်တို့ကို ရှာဖွေစုဆောင်း၍ ပြည့်စုံသောအခါ ခမည်းတော်မယ်တော်တို့ကို ရိုသေစွာ ကန်တော့၍ သုတ္တံနဂရနေပြည်တော်၏ တောင်တံခါးမှထွက်လေ၏။

နေပြည်တော်အတွင်းရှိ တိုင်းသူပြည်သားတို့သည် မိမိတို့၏ နန်းညွန့်နန်းလျာဖြစ်သော မင်းသားညီနောင်တို့သည် နေပြည်တော်နှင့်ထီးနန်းကို စွန့်၍ တောထွက် ရဟန်းပြုတော့မည် ဟူသော သတင်းကို ကြားလေလျှင် မင်းသားညီနောင်နှစ်ပါးတို့ သွားရာလမ်းမကြီးသို့ အလျင်တဆော၊ သောသောညွှည်၊ အမြန်ရောက်လာ၊ မျက်နှာမျက်ရည်၊ မဆည်နိုင်ပြီ၊ ရပ်တည်မခိုင်၊ ဖြိုင်ဖြိုင်စီးလျက်၊ ရှိုက်ကြီးတင် ဘဝင်ပြောင်းပြန် လန်လုမတတ် အထပ်ထပ် ဖူးမြော်ကန်တော့ကြပြီး၊ မင်းသားညီနောင်တို့သည် ဘေးမသိ၊ ရန်မခတ် အေးချမ်းစွာ တရားအားထုတ်နိုင်ပါစေဟု ငိုယိုကာ ဆုတောင်းနှုတ်ဆက်ကြလေ၏။

မင်းသားညီနောင် နှစ်ပါးတို့လည်း လာရောက် ဖူးမျှော်ကြသော မြို့သူမြို့သားများအား လက်ပြနှုတ်ဆက်ခါ အစဉ်အတိုင်း သွားကြရာ၊ ယခုအခါ ဇင်းကျိုက်တောင်ဟု အမည်တွင်သော သထုံမြို့၏တောင်ဘက်(၃၅) မိုင်အကွာတွင်ရှိသော ပေ(၃၀၀၀)ကျော်မြင့်သည့် ဂစ္ဆဂီရိတောင်သို့ ကြွသွားလေ၏။ တောင်ပေါ်သို့ရောက်ကြသောအခါ အရိပ်အာဝါသ ကောင်းမွန်၍ ရေကောင်း၊ ရေသန့် ရနိုင်ပြီးလျှင် သစ်သီးကြီးငယ်များ ပေါများသော သင့်လျော်သည့် နေရာတခုကို ရွေးချယ်ပြီး နောက်ကျောင်းသစ်ဇင်းငယ်တဆောင်ကိုဆောက်လုပ်ခါ ရသေ့အသွင် ဝတ်ဆင်လျက် ကမ္မဋ္ဌာန်း ဝိပဿနာ တရားများကို အားထုတ်၍ သီတင်းသုံးနေကြလေ၏။

ထိုသို့ သီတင်းသုံးနေကြစဉ် အလွန်နက်သော တောတောင်အတွင်း ညီနောင်နှစ်ပါးတည်းသာရှိခြင်း။ မင်းသားဘဝ

ကတည်းက အလွန်ချစ်ခင်သော ညီနောင် ဖြစ်ခြင်းကြောင့် တဦးနှင့်တဦး စကားပြောဆိုနေခြင်း၊ တရားနှင့် စပ်ဆိုင်သော စကားများကို ဆွေးနွေး တိုင်ပင် ပြောဆိုနေခြင်းဖြင့်သာ အချိန်ကုန်လွန်စေပြီး နှစ်ပေါင်းအတော်ကြာသော်လည်း တရား ထူးမရနိုင်ရှိလေလျှင် နောင်တော်တိဿဓမ္မ ရသေ့သည် ဤသို့ အကြံရှိလေ၏။

ငါတို့ညီနောင်သည် အတူတကွနေထိုင်ပြီး စကားပြောကာ အချိန်ကုန်နေလျှင် တရားထူးကိုရနိုင်မည်မဟုတ်၊ တဦးစီ သီးခြားနေထိုင် တရားအားထုတ်မှ သင့်တော်မည်၊ အရေးအကြောင်း ကိစ္စတစ်စုံပေါ်ပေါက်က မီးဖြင့် အချက်ပြစတမ်းဟု ပြောဆိုတိုင်ပင် ညီညွတ်ကြပြီးလျှင် ညီတော် သီဟရသေ့သည် ယခုအခါ ဇွဲကပင်တောင်ဟု အမည်တွင်သော ဇင်းကျိုက်တောင်အရှေ့ဘက်မိုင်(၃၀) ခန့်အကွာ၊ သံလွင်မြစ်ခြားလျက် ပေ(၂၀၀၀)ကျော်မြင့်သော ဗန္ဓဝဂီရိတောင်သို့ ကြွရောက်၍ ကျောင်းငယ်တဆောင်ဖြင့် သီးခြားနေထိုင် သီတင်းသုံးလေ၏။

ဤသို့ သီးခြားနေထိုင်ကာ ကမ္မဋ္ဌာန်း ဝိပဿနာ တရားများကို ကြိုးစားအားထုတ်ရာ မကြာမီ ရသေ့ ညီနောင်နှစ်ပါးသည် တရားထူးကိုရသည့်အပြင် လောကီဈာန်ကိုရကြလေသည်။ ဂစ္ဆဝဂီရိတောင်တွင် နေထိုင်သီတင်းသုံးသော နောင်တော်ရသေ့သည်၊ မင်းသား၏အမည်အတိုင်း တိဿရသေ့ဟု အမည်တွင်၍ ဗန္ဓဝဂီရိတောင်တွင် နေထိုင် သတင်းသုံးသော ညီတော်ရသေ့သည်လည်း မင်းသား၏အမည်အတိုင်း သီဟရသေ့ဟု အမည်တွင်လေ၏။

“ဘုရားရှင်တော်ကြွရောက်သော်”

ဂဝမ္မတိမထေရ်လည်း မြတ်စွာဘုရားသခင်အား ငါးပါးသောရိုခိုးခြင်းဖြင့် ရိုသေစွာခိုခိုလျက် ဤသို့ နားတော်လျှောက်ထားလေ၏။ ဘုဝဏ္ဏဘုမ္မိနေပြည်တော်၌ မိမိဘခင် တော်ခွဲဘူးသော ရသေ့နှစ်ပါးနှင့် တိုင်းသူပြည်သားတို့အား တရားရေအေး အမြှိုက်ဆေးကို တိုက်ကျွေးတော်မူရန် သုဝဏ္ဏဘုမ္မိသို့ ဒေသစာရီ ကြွချီတော်မူပါမည့် အကြောင်းကို လျှောက်ထားတောင်းပန်လေ၏။

မြတ်စွာဘုရားသခင်လည်း ရှေး နောင်တော်ဘုရားတို့သည် သုဝဏ္ဏဘုမ္မိသို့ ရောက်မရောက်ကို ရှုတော်မူသော် ရောက်ကြောင်းကို မြင်တော်မူသည့်ပြင် သုဝဏ္ဏဘုမ္မိသို့ ကြွရောက်လျှင် ရသေ့အများနှင့် များစွာသော တိုင်းသူပြည်သားများ အတွက် တရားရအံ့သည်ကို၎င်း၊ ဆံဘော်ဘော်များ ကာလရှည်စွာ တည်လျက် သာသနာတော် ထွန်းမည့် အကြောင်းများကို သဗ္ဗညုတ ဉာဏ်တော်ဖြင့် သိမြင်တော်မူ၍ ဂဝမ္မတိမထေရ် လျှောက်ထားတောင်းပန်သည်ကို ဆိတ်ဆိတ်နေခြင်းဖြင့် ခွင့်ပြုတော်မူလေ၏။

ထိုအခါ တာဝတိံသာနတ်ပြည် သိကြားမင်း၏ဥယျာဉ်အတွင်းရှိ ပင်လယ်ကသစ်ပင်ရင်း၌ ခင်းထားအပ်သော ကမ္မလာနီအဆင်းရှိသော ပဏ္ဍုကမ္မလာ မြေကျောက်ဖျာသည် တင်းမာခြင်းသို့ရောက်သည်ဖြစ်၍ သိကြားမင်းကြည့်ရှုဆင်ခြင်သော် မြတ်စွာဘုရား သုဝဏ္ဏဘုမ္မိသို့ ကြွရောက်တော်မူမည့်အကြောင်းကို သိလေ

လျှင် အတုလဘဂဝါ သီတင်းသုံးရန် မုခ်လေးဘက်ရှိသော
 ပြာသာဒ်၊ အဂ္ဂသာဝကနှစ်ပါး သီတင်းသုံးရန် မုခ်နှစ်ဘက်ရှိသော
 ပြာသာဒ်၊ ကြွင်းသောသာဝကတို့ သီတင်းသုံးရန် မုခ်တဘက်ရှိ
 သောပြာသာဒ် အစရှိသည်တို့ဖြင့် ငါးရာသော ပြာသာဒ်တို့ကို
 ဖန်ဆင်း၊ ဆင်ယင်၍ သုဝဏ္ဏဘုမ္မိသို့ကြွတော်မူလျှင် ဤယာဉ်
 ပြာသာဒ်များတွင်သီတင်းသုံးပြီး ကြွတော်မူပါရန်၊ လျှောက်ထား
 လှူဒါန်းလေ၏။

မြတ်စွာဘုရားသခင်သည် နံနက်မိုးသောက်လတ်သောအခါ၊
 သရဒ္ဒ ပုဏ္ဏမာတွင် ငါးဖြာအန္တရာယ် ရှင်းရှင်းပယ်လျက် ကြယ်
 တာရာနက္ခတ်တို့ဝန်းပတ်ခြံရံကာယုဂန္ဓဝိုက်တောင်ဦးမှကွန်မြူး၍
 ထွက်လာသော တန်ဆောင်မုန်း လပြည့်ဝန်းကြီးကဲ့သို့ ရတနာ
 ဂန္ဓကုဋ်တိုက်တော်မှ ထွက်ကြွတော်မူပြီးလျှင် သံဃာထေရ်ပျံ
 ဝဲယာရံလျက် ကျောင်းတော်မှ ဆင်းသက်တော်မူ၍ လေးဘက်
 ရှိသောပြာသာဒ်အတွင်း၌ သီတင်းသုံးတော်မူ၏။ အဂ္ဂသာဝက
 နှစ်ပါးတို့သည်မုခ်နှစ်ဘက်ရှိသောပြာသာဒ်တို့၌၎င်း၊ ကြွင်းသော
 ရဟန္တာတို့သည် မုခ်တဘက်ရှိသောပြာသာဒ်တို့၌ သီတင်းသုံးနေ
 တော်မူကြလျှင် နတ်ယာဉ်ပျံ ငါးရာတို့သည် အာကာသခရီးဖြင့်
 သုဝဏ္ဏဘုမ္မိသို့ ရှေ့ရှုခါ ပျံသွားလေကုန်၏။

ဘုရားအမှူးရှိသော ရဟန္တာငါးရာတို့သည် သုဝဏ္ဏဘုမ္မိ
 နေပြည်တော်ဝယ် သီဟရာဇာမင်း ဆောက်လုပ် လှူဒါန်းသော
 ကျောင်းတော်သို့ ဆင်းသက်တော်မူရာ ရသေ့ညီနောင်နှစ်ပါး
 သိကြားမင်း၊ တိဿဓမ္မသီဟရာဇာမင်းနှင့် မှူးမတ်၊ သေနာပတိ
 တို့သည် ကျောင်းတော်သို့ ဆီးကြိုပင့်ဆောင်ကြကုန်၏။ သုဝဏ္ဏ

ဘုမ္မိနေပြည်တော်ရှိများစွာသော မြို့သူမြို့သားတို့သည် ကျောင်းတော်မှစောင့်၍ အာရုံပြုနေကြစဉ် နိဗ္ဗာန်သို့မောင်း ပြီးပြီးပျက်စသောရောင်ခြည်တော် ခြောက်သွယ်တို့သည် တပြောင်ပြောင် ထွန်းလင်းလျက်ရှိသည်ကို မျက်ဝါးထင်ထင် ဖူးမျှော်ရလျှင် ဝမ်းသာရွှင်လန်း ပီတိလွှမ်း၍ အလွန်အံ့ဩ ငေးမောလျက် ကောင်းချီးပေးခါ ဖူးမျှော်ကန်တော့ကြကုန်၏။

မြတ်စွာဘုရားသခင်သည် ကျောင်းတော်သို့တက်တော်မူခါ မြတ်သော ဘုရားနေရာ၌ သီတင်းသုံးတော်မူ၏။ ရဟန္တာငါးရာတို့လည်းနေရာအသီးသီး၌သီတင်းသုံးနေကြကုန်၏။ ရသေ့ညီနောင်နှစ်ပါးနှင့် တိဿဓမ္မသီဟရာဇာမင်းကြီးလည်း ကျောင်းတော်ကြီးကို ရေစက်သွန်းချလှူဒါန်းလေ၏။ မွန်မြတ်သောဆွမ်းဘောစဉ်တို့ဖြင့် လုပ်ကျွေး၏။ အထူးထူးသော လှူဒါန်းပူဇော်ခြင်းအမှုတို့ကိုပြုကြကုန်၏။ ပြီးမှဘုရားရှင်လည်း ရောက်လာကြကုန်သောပရိသတ်တို့အား စရိုက်နှင့်လျော်သော ဒေသနာတော် ရေအေးအမြှိုက်ဆေးကို တိုက်ကျွေးတော်မူ၏။

မြတ်စွာဘုရားသခင်လည်း သီဟရာဇာ ဆောက်လုပ်လှူဒါန်းသော ကျောင်းတော်၌ ဖလသမာပတ် မြတ်သောချမ်းသာခြင်းဖြင့် နေ့သန့်တော်မူ၏။ ရဟန္တာငါးရာတို့လည်း သင့်တင့်လျောက်ပတ်သောနေရာတို့တွင် စျာနုသုခ ဖလသုခဖြင့်မျှတော်တော်မူကြကုန်၏။

မြတ်စွာဘုရား၏ တရားတော်ကို နာကြားရသော ဥပသကာ၊ ဥပသကီအပေါင်းတို့လည်း မိမိတို့အိမ်သို့ ပြန်ကြပြီးလျှင် ပြုဘွယ်ကိစ္စများကိုပြုလုပ်ကြ၍ ညချမ်းအခါ ပန်းနံ့သာဆီမီးတို့

ကိုလက်ဆွဲလျက် တရားတော်ကိုနာအံ့သောငှါ ကျောင်းတော်သို့ လာရောက်ကြကုန်၏။ ဤနည်းအားဖြင့်(၇)ရက်ပတ်လုံး တရားစည်ကြီးရိုက်တီးနေရာ များစွာသော တိုင်းသူပြည်သားတို့ အကျတ်တရားရကြကုန်၏။

ဘုရားထံမှဆံတော်ရ

သုံးလူထွဋ်ထား ဘုရားရှင်သည် သုဝဏ္ဏဘုမ္မိ^၁နေပြည်တော်သီဟရာဇာမင်းဆောက်လုပ်လှူဒါန်းသောကျောင်းတော်၌ ၇ ရက်တိုင်တိုင် ရသေ့ညီနောင်နှစ်ပါးနှင့် မိတ်ဆွေဖြစ်သော ကေလာသဟောင်မှကေလာသရသေ့တပါး သုံးပါးသောရသေ့တို့နှင့် မင်းမိဖုယား ပရိသတ်အများတို့အား တရားရေအေးတိုက်ကျွေး၍ မဇ္ဈိမဒေသသို့ပြန်လည်ကြွမြန်းတော်မူခါနီးတွင် ရသေ့သုံးပါးတို့သည် ဘုရားရှင်၏ထံပါးသို့ချည်းကပ်၍ဘုန်းတော်ကြီးသောအရှင်ဘုရား၊ အရှင်ဘုရား ပြန်လည်ကြွမြန်းတော်မူသည့်နောက် ထာဝစဉ်ကိုးကွယ်နိုင်ရန် အရှင်ဘုရားကိုယ်စားတစုံတခုသောဝတ္ထုပစ္စည်းကိုပေးသနားတော်မူပါဘုရားဟု လျှောက်ထားတောင်းပန်ကြသောအခါ ဦးခေါင်းတော်ကို လက်ျာလက်ဖြင့် ခိဋ္ဌာန်လျက်သုံးသပ်တော်မူရာ ပါလာသောဆံတော်ခါတ်မြတ် ၆ဆူကိုရသေ့သုံးဦးအား နှစ်ဆူစီပေးသနားတော်မူလေ၏။

၎င်းအပြင် ကုသိန္ဒာရုံတောင်ကရသေ့၊ ဒွီးကမော့ခတုန်ဂလိုင်တောင်ကရသေ့၊ ဒွီးခလွန်းတောင်ကရသေ့၊ မဲလံတောင်ကရသေ့၊ မွတ်လအိတောင်ကရသေ့၊ ကျိုက္ခမိတောင်ကရသေ့၊

ကော့ယကွဇုတ်သုတ်ကျန်းကနတ်ဘီလူးညီနောင်၊ ဒိုးယွန်းတောင်ကရသေ့ ဆောင်ခဲတောင်ကအလ္လကပ္ပရသေ့ တို့လည်းအသီးသီး ဆံတော်ဓာတ်များကိုရရှိကြလေသည်။

ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်လည်း ရသေ့များနှင့် နတ်ဘီလူးတို့အား ဆံတော်များကို ပေးသနားပြီး ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံး၍ ၇ ရက်မြောက်သောနေ့တွင် ပြာသာဒ်ယာဉ်သာ ထေရ်ငါးရာနှင့်မဇ္ဈိမဒေသသို့ ကောင်းကင်ခရီးဖြင့် ပြန်လည်ကြ မြန်းတော်မူလေ၏။ ရသေ့အများနှင့် သိကြားမင်းလည်း သီဟရာဇာမင်းကိုနှုတ်ဆက်ခါ မိမိတို့နေရာဌာနအသီးသီးသို့ ပြန်ကြလေ၏။ သုဏ္ဏဘုမ္မိဘုရင်၊ မိဖုယား၊ မှူးမတ်များနှင့်တိုင်းသူပြည်သားတို့လည်း မိမိတို့နေရာအသီးသီးသို့ ပြန်ကြလေကုန်၏။

ဓာတ်မြတ်ဆံခြည်စေတီတည်

ဤသို့ဆံတော်ဓာတ်များကို ရသေ့များနှင့် နတ်ဘီလူးများအချို့ ရရှိကြသည်တွင် ဇင်းကျိုက်တောင်၌ နေထိုင်သီတင်းသုံးသော ညီတော်ရသေ့သည် နောင်တော်ကိဿရသေ့ ၊ အဆွေတော်ကေလာသရသေ့ ၊ တူတော်သီဟရာဇာမင်းတို့နှင့် တိုင်ပင်ပြီးမိမိတို့ရရှိသောဆံတော်ဓာတ်မြတ်နှစ်ဆူကို ဇင်းကျိုက်တောင်နှင့်ဇွဲကပင်တောင်တို့၌စေတီတည်ပြီးလျှင်ထိုစေတီတော်တို့တွင်တဆူစီဌာပနာသွင်းနှံလေ၏။ ထိုနောက်ကေလာသတောင်တွင်နေထိုင်သောသီတင်းသုံးဘော်မိတ်ဆွေရင်းဖြစ်သည့် ကေလာသ ရသေ့ကြီးလည်း မိမိရရှိထားသောဆံတော်ဓာတ် နှစ်ဆူအနက်တဆူကို

ကေလာသတောင်၌ စေတီတည်ပြီး ဌာပနာသွင်းနံ့လေ၏။ ကျန်
တစ်ဆယ့်ကိုး မိမိ၏ဆံကျပ်ကြား၌ ထား၍ ကိုးကွယ်လေ၏။

နောင်တော်တိဿရသေ့အား ဆံတော်များကို စေတီ
တည်ပြီး ဌာပနာရန် လျှောက်ထားသော်လည်း ငါရရှိထား
သော ဆံတော်များကို ငါ အလွန် နှစ်သက်မြတ်နိုးသည်ဖြစ်၍
“ငါ၏ဦးခေါင်းပေါ်မှမချလို” ဟုဆိုပြီး စေတီမတည်ဘဲ အမြဲ
ဆံကျပ်ကြားတွင် ထား၍ ကိုးကွယ်လေ၏။

ဤသို့ဖြင့် ဇင်းကျိုက်တောင်နှင့် ဇွဲကပင်တောင် ကေ
လာသတောင်တို့တွင် ဆံတော်တဆူစီ သွင်းနံ့ဌာပနာ၍ စေတီ
တည်သောအခါ သိကြားမင်းလည်း လာရောက် ကူညီလေ၏။
မုဆိုးတောင်တွင် တိဿရသေ့၊ ကေလာသတောင်တွင် ကေလာ
သရသေ့၊ ဇင်းကျိုက်တောင်တွင် သီဟရသေ့တို့ သီတင်းသုံးနေ
ထိုင်တော်မူကြရာတွင် ညအချိန်၌ မီးဖြင့်အချက်ပြ၍ ဆက်ဆံ
ပေါင်းသင်း နေထိုင်ကြလေ၏။

တနေ့သော် ကေလာသတောင်မှ မီးအချက်ပြသည်ကို
မမြင်သည်နှင့် တိဿရသေ့သည် အကြောင်းတစုံတရာ ရှိမည်ဟု
အမှတ်ထားလျက် ကေလာသတောင်သို့ သွားရောက်ကြည့်ရှုရာ
မကြာသေးမှီအချိန်က စုတေကွယ်လွန်ခဲ့သည့် မပုတ်မသိုးသေး
သော အဆွေတော်ကေလာသ ရသေ့၏ ဆံကျပ်ကြားမှ ဆံတော်
ဓာတ်မြတ်တဆူကို ထုတ်ယူ၍ အလောင်းကို ကောင်းမွန်စွာ
သင်္ဂြိုဟ်ပြီးလျှင် မိမိနေရာ မုဆိုးတောင်သို့ ပြန်လာကြလေ၏။
ထိုဆံတော်တဆူကို မိမိတိုင်ရှိသော ဆံတော်နှစ်ဆူနှင့် အတူ
ဆံကျပ်ကြားတွင်ထား၍ အမြဲကိုးကွယ်လေ၏။

“စုတေခါနီးရသေ့ကြီး”

တိဿရသေ့ကြီးလည်း ဆံတော်ရရှိသည့်အချိန်မှ(၁၂) နှစ်မြောက် အသက်ရှစ်ဆယ်ပြည့်သောနှစ်တွင် ဇရာဒုဗ္ဗလဖြစ်၍ သူ့အိုနာဖြင့် စုတေရတော့မည့်အကြောင်းကို သိကြားမင်းသည် မိမိတန်ခိုးဖြင့် သိမြင်သောကြောင့် လူ့ပြည်သို့ ဆင်းသက်ပြီး လျှင် တိဿရသေ့၏သား တိဿဓမ္မသီဟရာဇာမင်းထံ ရှေးဦးစွာ သွားရောက်၍ အကြောင်းကိုပြောကြားလေ၏။ ထိုနောက် သုဝဏ္ဏဘုမ္မိဘုရင်နှင့် သိကြားမင်းတို့သည် ရသေ့ကြီး နေထိုင်သီတင်းသုံးရာ မုဆိုးတောင်သို့ သွားရောက်ပြီးလျှင် ဆံတော်ဓာတ်သုံးဆူကို စေတီတည်ရန် လျှောက်ထား တောင်းပန်ကြလေ၏။ ရသေ့ကြီးလည်း ရှေးနည်းအတိုင်း ငြင်းပယ်တော်မူလေ၏။

ထိုအခါ သိကြားမင်းက “အရှင်ရသေ့၏အသက်ခန္ဓာသည် ဓမ္မတာအနိစ္စသဘောအတိုင်း စုတေရန် အချိန်နီးချေပြီ။ အရှင်မကွယ်လွန်မီ ဆံတော်ဓာတ်များကို သားတော်လက်သို့အပ်၍ သင့်လျော်သောအရပ်၌ ဌာပနာသွင်းနှံလျက် စေတီတည်လျှင် ရှင်ရသေ့ ကိုယ်တိုင် ဖူးမြင်ရပါမည်။ ယခုအချိန်သည် စေတီတည်ရန် အချိန်ရောက်ပြီ” ဟုလျှောက်ထားလေ၏။

ထိုအခါရသေ့ကြီးသည် ဦးခေါင်းထက်တင်၍ နောက်အဘို့ ကာလကြာမြင့်စွာ ကိုးကွယ် ဆည်းကပ်လိုပါသော်လည်း သိကြားမင်းလျှောက်ထားချက်အရ မကြာမီ စုတေရတော့မည်ဖြစ်၍ ဆံတော်ကိုမပေးဘဲ မနေသာသောကြောင့် “အသင်

သိကြားမင်း အသင်လျှောက်ထားသည့်အတိုင်း ဆံတော်တို့ကို ဌာပနာပြီးစေတီတည်တော့မည်။ သို့ရာတွင်ငါ၏ဦးခေါင်းထက် တွင်ဆောင်၍နှစ်ပေါင်းကြာရှည်စွာကိုးကွယ်လာခဲ့သော ဆံတော် ဓာတ်များကိုငါ၏ဦးခေါင်းနှင့် ပုံသဏ္ဌာန်တူသည့် လူတို့ကြည်ညို ဘွယ်ရာလည်းဖြစ်သည့်ပြင်ချောမောပြေပြစ်ခိုင်မာလျက် ကာလ ရှည်စွာ တည်နိုင်သောကျောက်တုံးကြီးအတွင်း၌ ဌာပနာ၍စေတီ တည်လိုသည်။ ထိုကျောက်တုံးကြီးမျိုးကို သင်ရအောင်ရှာပြီးလျှင် တခုသောတောင်ထွဋ်စောင်းတွင် တင်ပေးလော့ဟုအမိန့်ရှိလေ၏။

အံ့ဘွယ်ထီးထီးကျောက်လုံးကြီး

သိကြားမင်းလည်း ရသေ့ကြီး၏ အမိန့်အတိုင်း အနီး အနားတဝိုက်ရှိသော တောင်တို့တွင် ရသေ့ကြီး၏ ဦးခေါင်းနှင့် တူသော ကျောက်လုံးကြီးများကို ယူဆောင်ပြီးရသေ့ကြီးအား ပြသလေလျှင် မိမိဦးခေါင်းနှင့်မတူဟုဆိုကာ ငြင်းပယ်တော်မူ လေ၏။ ထိုနောက်သိကြားမင်းသည် ညို့ညို့ အရောင်၊ မို. မို. မှောင် သည့်၊ ပုပ္ဖါးပလောင်၊ ချင်းတောင်မိုးကုတ်၊ တရုပ်အစပ်၊ အထပ် ထပ်ဂနိုင်း၊ ရခိုင်တောင်တန်း၊ ပြည်လမ်းမှ ဖိုးဦး၊ ပဲခူးမှဒေးစွန်ပါ နယ်စပ်မှဒေးါန၊ လစကဘုမ္မတီး၊ ကျောက်ကြီးနှင့်ရွှေကျင်၊ တောင် စေ့အောင်စင်ပြီး မြန်မာပြည်အရပ်ရပ် ပတ်ပတ်မွေ့ရှာကာ ရသေ့ကြီးဦးခေါင်းနှင့်တူသော ကျောက်လုံးကြီး တွေ့သမျှကို ယူဆောင်၍ ရသေ့ကြီးအား ပြသလေလျှင် ရှေးနည်းတူမိမိ ဦးခေါင်းနှင့်မတူဟုဆိုခါငြင်းပြန်လေ၏။

ထိုအခါသိကြားမင်းသည် ဤရသေ့သည် ဆံတော်ကို မပေးလို၍ လှည့်ပတ်သည်ဟု ထင်မှတ်ခါ သမ္မုဒ္ဓရာရေအောက်သို့ ဆင်းသက်ပြီးရှာဖွေရာတစ်ခုတရာမပြုပြင်ဘဲ ရသေ့ဦးဦးခေါင်း နှင့်အလုံးစုံတူသောကျောက်လုံးကြီးကိုမြင်လျှင်ယူဆောင်လာပြီး ရသေ့ကြီးအားပြသ၊လေ၏။ရသေ့ကြီးလည်း ကျောက်လုံးကြီး ကိုတွေ့မြင်လျှင်ဝမ်းသာရွှင်လန်း ကြိုက်နှစ်သက်လေ၏။

သိကြားမင်းလည်း တိဿရသေ့ကြီးသဘောတူ လက်ခံ လေလျှင်သီးခြားတောင်ထွဋ်တခုကိုဖန်ဆင်းလျက်ထိုတောင်ထွဋ် ဆောင်းတွင်တင်၍ ရသေ့ကြီးအား ပြသ၊လေ၏။ ရသေ့ကြီး လည်းလွန်စွာနှစ်ခြိုက်သဖြင့် ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ဖြစ်လေ၏။ ဤသို့သိကြားမင်းသည် မိမိတန်ခိုးဖြင့်တင်ပြစဉ်အခါက တောင် ထွဋ်နှင့်ကျောက်လုံးကြီးအချင်းချင်း မထိဘဲအကြားတွင်ကြက်မ တဝပ်ခန့်ကွာနေသည်ဟု အဆိုရှိသည်။ ၎င်းတောင်ထွဋ်အမြင့်ပေ ၈၀ ခန့်ရှိ၍လုံးပတ် ၅၅ ပေခန့်ရှိသည်။ ရသေ့ကြီး ဦးခေါင်းပုံ ကျောက်လုံးကြီးကားအမြင့် ၁၈ ပေ၊လုံးပတ် ၅၂ ပေခန့်ရှိ၏။ ထိုကျောက်လုံးကြီး၏ အပေါ်တွင် အဝ ၆ လက်မ၊ အနက် ၃ တောင်တမိုက်ရှိသောဌာပနာတိုက်ကိုသိကြားမင်းတူးဖောက် လေ၏။

စေတီတည်ဆဲ ပူဇော်ပွဲ

သိကြားမင်းဆောင်ယူ၍ တောင်ထွဋ်တခုတွင် တင်ပြ သောကျောက်လုံးကြီးကို တိဿရသေ့ကြီးမြင်လျှင် လွန်စွာနှစ် သက်သည်ဖြစ်၍ မိမိဦးခေါင်းဆံကျစ်ကြားတွင်တင်၍ ကိုးကွယ်

ထားသောဆံတော်ဓါတ်သုံးဆူကို ထုတ်ယူခါ သားတော်တိဿ ဓမ္မသီဟရာဇာမင်းလက်သို့ မရွှင်ပြသော မျက်နှာဖြင့် အားရ အောင်ဖူးမျှော်ပြီးလျှင် အကြိမ်ကြိမ်ဦးခိုက်ခါ ပေးအပ်လိုက် လေ၏။

ဤသို့ရသေ့ကြီး ဆံတော်များကို ပေးအပ်မည်ရှိစဉ် သိ ကြားမင်းသည် နတ်တို့၏အစွမ်းဖြင့် ရတနာအတိ ပြီးသော မဏ္ဍာပ်သလ္လန်ကလပ်နှင့် မြကြုတ်တို့ကိုကျောက်လုံးကြီးနှင့် မနီး မဝေးမှာပင် တပြိုင်နက်ဖန်ဆင်းထားလေ၏။

တိဿဓမ္မသီဟရာဇာမင်းလည်း ဆံတော်မြတ်သုံးဆူတို့ကို ရတနာမြကြုတ်အတွင်းသို့ ထည့်သွင်းပြီးလျှင် လှပဆန်းကျယ် ရှုချင့်ဘွယ်ရာ တင့်တယ်စွာ ခြယ်လှယ်မွန်းမံထားသော ရတနာ ပလ္လင်ထက်ရှိ ရွှေကလပ်ပေါ်တွင် တင်လျက်အပူဇော်ခံရန် ပင့် ဆောင်ထားလေ၏။ သုဝဏ္ဏဘုမ္မာ နန်းတွင်းမှူးမတ်များ၊ မြို့သူ မြို့သားများ ထိုတောင်တဝိုက်ရှိ လူအပေါင်းတို့ သည် လည်း အထူးထူးအပြားပြား ဖူးမျှော်ပူဇော်ကြကုန်၏။

ထိုသို့ပူဇော်ကြပြီး (၇)ရက်မြောက်သောနေ့တွင် ဓါတ် မြတ်ဆံတော် ကိန်းဝပ်နေသော ရတနာမြကြုတ်သည် ပရိသတ် များဖူးမျှော်နေစဉ်ပင် ကောင်းကင်ပြင်သို့ပြန်တက်လျက် သက် တော်ထင်ရှား မြတ်စွာဘုရား၏အသွင်တော် ကောင်းကင်၌တက် လျက်တည်ရှိနေ၏။ ရောင်ခြည်တော် ခြောက်သွယ်တို့သည်လည်း တပြိုင်နက် ကွန့်မြူးလေ၏။ ထိုရောင်ခြည်တော်တို့၏ အရောင် ဖြင့်တောတောင်တို့၌ ဝင်းဝင်းထိန်လျက်ရှိ၏။ လျှပ်စစ်အရောင် တို့သည်ကောင်းကင်၌ဝင်းထိန်လျက်၊ တူရိယာသံကဲ့သို့သော အသံ

တို့သည်မြည်ကုန်၏။ တိဿရသေ့ကြီး၊ သိကြားမင်း၊ သုဝဏ္ဏဘူမိဘုရင်နှင့် မင်းပရိတ်သတ်တို့လည်း မကြုံစဘူး ထူးကဲဆန်းကြယ်အံ့ဘွယ်သော ဆံတော်မြတ်တို့၏ တန်ခိုးတော်ကို မျက်ဝါးထင်ထင်ဖူးမြင်ကြည်ညိုကြရကုန်၏။

ဤသို့ဆံတော်မြတ်တို့သည်ကောင်းကင်သို့တက်၍ ဒေသစာရီကြချီနေလျှင် အောက်မြေပြင်သို့ မသက်ဆင်းတော့ဟု ထင်မှတ်ခါ ရသေ့ညီနောင်တို့လည်း စိုးရိမ်ပူပန်စွာနှင့် ဘုန်းတော်အနန္တနှင့်ပြည့်စုံသောအရှင်ဘုရား၊ တပည့်တော်တို့အား သနားသဖြင့် မြေပြင်သို့ဆင်းသက် ကိန်းဝပ်တော်မူပါဘုရား၊ ဟုပင့်ဆောင်လေလျှင် လူနတ်ပရိတ်သတ်တို့ ဖူးမျှော်နေစဉ်မှာပင် သိကြားမင်း ထွင်းဖောက်ထားသော ကျောက်လုံးကြီးအထက်ရှိ ဌာပနာတိုက်အတွင်းသို့ ရတနာမြကြုတ်နှင့်တကွ၊ အလိုလိုဆင်းသက်ကိန်းဝပ်တော်မူလေ၏။

တိဿရသေ့ကြီးလည်း ဆံတော်ခါတ်မြတ်၏အံ့ဘွယ်သူရဲထူးကဲသောအချင်းအရာတို့ကို ဖူးမျှော်ကြည်ညိုနေခိုက် ရှေးဘဝကပြုခဲ့ဘူးသော ကုသိုလ်ကံသည်ကုန်ဆုံးပြီဖြစ်၍ နောက်သို့တိမ်းလဲလျက် ရုတ်တရက် စုတေလေ၏။ သိကြားမင်းနှင့် တိဿဓမ္မသီဟရာဇာတို့လည်း ရသေ့ကြီး၏ အလောင်းကို ရသေ့ကြီးကျောင်းအနီး မုဆိုးတောင်သို့ ယူဆောင်ပြီး ကောင်းမွန်စွာ သင်္ဂြိုဟ်ကြလေ၏။

ရသေ့ကြီးအလောင်းကို သင်္ဂြိုဟ်ပြီးနောက် သိကြားမင်းနှင့် တိဿဓမ္မသီဟရာဇာမင်းတို့သည် ရတနာအုပ်တို့ဖြင့် ဉာဏ်တော်သုံးတောင်တမိုက်ရှိသော စေတီတော်ငယ်ကို ကော

ဇာသက္ကရာဇ် ၁၂၂-ခုနှစ်တွင် ဆံတော်မြတ် ကိန်းဝပ်တော်မူသည့် ကျောက်လုံးကြီးထက်၌ တည်ထားခဲ့၏။ ထိုနောက် မုဆိုးတောင်ထိပ်၌လည်း တိဿရသေ့ကြီးအရိုးများကို ကောက်ယူခါ အရိုးအိုးစေတီငယ်တဆူကို တည်ထားလေ၏။ သိကြားမင်းလည်း ဗုဒ္ဓကိုစွဲပြီးဆုံးလေသော် တန်ခိုးကြီးသော နတ်ကြီးတပါးအား စေတီတော်နှင့်တောင်ကို စောင့်ရှောက်ရန် အပ်နှံပြီးလျှင် သီဟရာဇာမင်းအား နှုတ်ဆက်၍ တာဝတိံသာနတ်ပြည်သို့ ပြန်လေ၏။

ယခုအခါ ကျိုက်ထီးရိုးစေတီတော်တည်ရှိသော တောင်ကို စေတီမတည်မှီ ရှေးအခါက ထိုတောင်ရှိကျောက်လုံးများသည် တလုံးပေါ်တလုံးတင်လျက်နေသည်ကို အစွဲပြုလျက် လုံးတင်တောင်ဟု ခေါ်လေ၏။ စေတီတည်ပြီးသည့် နောက်အချိန်တွင် မှန်အမျိုးသားတို့၏ ဘာသာ စကားဖြင့် ကျိုက်ဣသီရိုးဟု တွင်လေ၏။ အဓိပ္ပါယ်မှာ ကျိုက်- ဘုရား၊ ဣသီ-ရသေ့၊ ရိုး-ရွက်သည်။ “ရသေ့ရွက်သောဘုရား” ဟု အဓိပ္ပါယ်ရသည်။ “ကျိုက်ဣသီရိုး”မှ ကုလကြာအခါ ကျိုက်ထီးရိုး ဘုရားဟု ခေါ်တွင် ကြလေသည်။ စေတီတော်ရှိရာ တောင်ကိုလည်း ကျိုက်ထီးရိုးတောင်ဟု ခေါ်လေသည်။

“အမြင့်ထွဋ်ခေါင် လုံးတင်တောင်”

ကျိုက်ထီးမြို့၏ မြောက်ဘက်(၁၆)မိုင်အကွာတွင်ရှိသော ကျိုက်ထီးရိုးစေတီတော်တည်ရှိသည့် တောင်သည် အရှေ့ရိုးမ

တောင်ဘန်းအပါအဝင် ပေါင်းလောင်းတောင်ထွဋ်တနေရာတွင် တည်ရှိ၍ ပင်လယ်ရေပြင်မှ ပေပေါင်း(၃၆၁၈) ပေမြင့်လွှဲသည်။ ၎င်းတောင်၏ တနေရာတွင် ကျိုက်ထီးရိုးစေတီ တည်ရှိလေသည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် စေတီပုထိုးအမျိုးမျိုးရှိသည့်အနက် ထူးဆန်းအံ့ဩဘွယ် အကောင်းဆုံးသောစေတီဖြစ်သည်။ တည်နေပုံ ဆန်းကျယ်ခြင်း၊ တောတောင်သာယာကြည်နူးဘွယ်ကောင်းခြင်း ဘုရားဖူးသွားလာရာတွင် နားနေရန် စခန်း အဆင့်ဆင့်ရှိခြင်း များကြောင့် ကျိုက်ထီးရိုးဘုရားသည် ကျော်ဇောထင်ရှားလှပေသည်။

ကျိုက်ထီးရိုးစေတီတည်နေပုံမှာ အံ့ဩဘွယ်ရာကောင်းလှသည်။ ကြီးမား၍ မတ်စောက်လှသော တောင်ထွဋ်တခု၏အစွန်းတွင် လုံးပတ်ပေ(၅၀) ခန့်ရှိသော ရသေ့ဦးခေါင်းပုံသဏ္ဌာန် ကျောက်လုံးကြီးတခုက ပြုတ်လုတည်ကာ တင်၍နေသည်။ သို့ကျောက်လုံးကြီးပေါ်တွင် ဥာဏ်တော်(၁၂)တောင်ခန့်မြင့်သော စေတီတော်ကို တည်ထားလေသည်။ စေတီတည်ရှိရာတောင်ထွဋ်နှင့် ယင်ပြင်တော်သည် ချောက်တခုခြားနေသောကြောင့် သံတံတားငယ်ဖြင့် ဆက်သွယ်ထားလေသည်။ စေတီ တည်ထားရာ ကျောက်တုံးကြီးသည် လူတယောက်တုန်းရုံနှင့်လှုပ်ရှား၏။ ဤသို့ ထူးဆန်းအံ့ဩဘွယ် စံပါယ်တော်မူခြင်းကြောင့် မြန်မာနိုင်ငံတန်ခိုးကြီးသောစေတီတဆူဖြစ်လေသည်။

ထိုစေတီဖြစ်ပေါ်လာရခြင်းမှာ သမိုင်းအစတွင်ပေါ်ပြပြီးသည့်အတိုင်း မြတ်စွာဘုရားသခင်သည် သက္ကရာဇ်(၁၁၀)ခုနှစ်၊ ဆောင်းဥတုတွင် သုဝဏ္ဏဘုမ္မိ သထုံပြည်သို့ ကြွရောက်လာရာ

သထုံဘုရင်တိဿဓမ္မသီဟရာဇာမင်းနှင့် မျူးမတ်ပြည်သူအပေါင်း
က စံကျောင်းတော်ကြီး ဆောက်လုပ်လှူဒါန်းလေသည်။

ဘုရားသခင်လည်း ထိုကျောင်းတော်ကြီးတွင်(၇) ရက်
တိုင်တိုင် သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် များစွာသော ဝေနေယျာတို့
အား တရားတော် အမြှိုက်ဆေးကို တိုက်ကျွေးတော်မူသည်။
ထိုနောက် တိဿရသေ့၊ သီဟရသေ့နှင့် ကေလာသရသေ့တို့
သည် ဘုရားသခင်ထံမှ ဆံတော်ဓာတ်များကို ရရှိခဲ့ကြသည်။
ထိုဆံတော်ဓာတ်များအနက်(၃) ဆူသော ဆံတော်ဓာတ်မြတ်
တို့ကို တိဿရသေ့ကြီးထံမှ တောင်းခံ၍ သိကြားမင်းနှင့် တိဿ
ဓမ္မသီဟရာဇာမင်းတို့ တည်ထားခဲ့ခြင်း ဖြစ်လေသည်။

ဤသို့ပြောပြပြီးနောက် တည်းခိုနေထိုင်သော ဆိုင်ဆီသို့
ပြန်လည်ရောက်ရှိလာကြသည်။

ညဉ့်အတော်နက်လာချေ၏။

တနေ့တာလုံး ပူလောင်ခဲ့သည့် အပူဒဏ်ကို ညနေ
ဆည်းဈောချိန်ဝယ် ကွယ်ပျောက်ပြီး ချမ်းအေးစပြုခဲ့လေသည်။
ထိုအအေးဒဏ်သည် အမှောင်ထု၏ နက်ရှိုင်းခြင်းနှင့်အတူ ပိုမို
ချမ်းအေးခဲ့သည်။

ရွှန်းမြသော လရောင်သည် ကျိုက်ထီးရိုး တောင်တော်
ကြီးအား လွှမ်းခြုံထားသည်။

လေသည် တဟူးဟူး တိုက်ခိုက်နေသည်။

တောအုပ်၊တောတန်းများကို ဖြတ်ကျော် တိုက်ခိုက်နေ
သောကြောင့် အအေးလွန်ကဲနေပြန်သည်။

ရွှန်းမြသောလရောင်နှင့်အတူ အေးမြသောလေရူးဒါဏ်
အောက်၌ ဘုရားဖူးများသည် မိမိတို့တည်းခိုစခန်းများ တွင်သော်
၎င်း၊ ထမင်းဆိုင်များတွင်သော်၎င်း နှစ်နှစ်ခြိုက်ခြိုက်အိပ်မောကျ
နေလေသည်။

ပြင်ပလောက၏ လူးလာခတ်သုတ် သွားလာကြသော
သူများ၏ အသံဗလံအပေါင်းတို့သည် ကွယ်ပျောက်သွားသဖြင့်
ဝန်းကျင်တခုလုံးမှာ တိတ်ဆိတ်ခြင်းက မင်းမှုနေသည်။

ကိုတင်မောင်၏ကိုယ်ကို လှုပ်ရမ်းပြီး ဤသို့ အသံခပ်
အုပ်အုပ်ဖြင့် ခေါ်လိုက်ပါသည်။

“ကိုတင်မောင်....ထစတာလေ”

ကိုတင်မောင်သည် ကျနော်၏လှုပ်ရမ်း ခေါ်လိုက်သော
အသံနှင့်အတူ မျက်လုံးနှစ်ဖက်ကို ပွတ်လိုက်ခါ ပတ်ဝန်းကျင်သို့
ငေးမောစိုက်ကြည့်ပြီး....

“ဘာလဲဆရာ....”

“ပုတီးသွားစိပ်မလို့”

“ဆရာကလဲ ညချည်းမိုးချုပ်”

“ခင်ဗျားမလိုက်ဘူးလား”

သူသည်ကျနော်ပြောလိုက်သောစကားကို အနည်းငယ်
စဉ်းစားဟန်တူသည်။

၎င်းနောက်....

“လိုက်မယ်ဆရာ....ဦးပဉ္စင်းလဲ မပါဘူးလား”

ယတိပြတ်အဖြေကို ဒူးဒူး ဒေါက်ဒေါက် ပြောလိုက်ပါ

သည်။

“ခင်ဗျားအရင်ထစမ်းပါ၊ နှိုးပါမယ်”

ကိုတင်မောင်နှိုးလိုက်ပြီးနောက် ဒုတိယဦးပဉ္စင်းကို နှိုးလိုက်ပါတော့သည်။ ကျနော်တို့သုံးဦးသည် ဆိုင်တံခါးကို ဖြေးညှင်းစွာဖွင့်ပြီး အပြင်ဘက်သို့ရောက်လာပါတော့သည်။

“ကိုတင်မောင်”

ကျနော်၏ခေါ်လိုက်သောအသံကြောင့်....

နှစ်ဦးသား မျက်နှာဆုံကြရာဝယ် ဤသို့မေးလိုက်ပါသည်။

“ခင်ဗျားနေ့လယ်က ဝယ်ထားတဲ့မီးဒုတ် ယူလာခဲ့တယ် မဟုတ်လား”

“ဟုတ်ကဲ့ယူခဲ့ပါတယ်”

၎င်းနောက်....

ကျနော်နှင့်ဦးပဉ္စင်းက ရှေ့မှ လျှောက်နေကြပါသည်။ ကိုတင်မောင်က နောက်မှ ထက်ချပ်မကွာ လိုက်ခဲ့ကြလေသည်။

လရောင်က သာယျာန်ရှိနေသောကြောင့် လူသွားလမ်းများကို ထင်ထင်ရှားရှား တွေ့ရသဖြင့် ခလုပ်မထိ ဆူးမညှိပဲ လျှောက်သွားနိုင်ခဲ့လေသည်။

အလင်းရောင်ကျရောက်နေသော နေရာများတွင် ကျနော်တို့လျှောက်နေသော ခြေလှမ်းများက သွက်လက်လှုပ်ရှားနိုင်ခဲ့သော်လည်း အမှောင်ပိုင်းသို့ ဝင်ရောက်လာသည့်အခါ၌....

“ကိုတင်မောင်...မီးဒုတ် မီးညှိလိုက်ပါ”

ကျနော်၏ပြောလိုက်သော စကားသံကြောင့် ကိုတင်မောင်သည် သူ၏လက်ထဲ၌ရှိသော မီးဒုတ်ကို မီးထွန်းညှိလိုက်ပါသည်။ မီးတောက်မီးလျှံသဖွယ် လင်းအားကောင်းသော

မီးဒုတ်ကို အားပြု၍ ဆက်လက်လျှောက်ကြရပြန်သည်။

ကျနော်တို့သွားရောက်မည့်နေရာက ကျီးကန်းဂူသို့ပင်ဖြစ်ပါသည်။

သုံးဦးစလုံးပင်စကားမပြောကြပဲ မိမိတို့သွားရမည့်နေရာ ဆီသို့သာ ရှေ့ရှုနေကြသည်။ အားစိုက်နေကြသည်။ လမ်းကြောင်းကလေးတွေမှာ စောဦးကကဲ့သို့ ဖြောင့်ဖြောင့်ဖြူးဖြူး မရှိတော့ချေ။ မြင့်မောက်၊ ကွေ့ ကောက်၊ လိမ်ကောက်နေပြန်သည်။

“သတိနဲ့ ဆင်းကြနော်၊ ကိုတင်မောင် မီးဒုတ်မြင့်ပြအု”
ဤသို့လမ်းကြောင်းပျောက်နေသဖြင့် အသံပြုလိုက်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ကျီးကန်းဂူသို့ သွားသည့်လမ်းမှာ အလွန် ကျဉ်းမြောင်းနေပါသည်။ အမှောင်ထုက အုပ်စိုးသားသဖြင့် မဟူရာလမ်းသဖွယ် ဖြစ်နေသည်။

ထို့ကြောင့်....

“ကိုတင်မောင်....ခင်ဗျားမီးဒုတ်ကို လမ်းမြင်နိုင်အောင် အပေါ်မြင့်ပီးရှေ့ကသွားဗျာ”

ကျနော်၏စကားအရ သူသည်ရှေ့မှနေ လမ်းပြသဖွယ် လျှောက်နေပါတော့သည်။

ဝါးရုံတောများက ချောက်ကမ္ဘားကို အရံအတားသဖွယ်ပေါက်ရောက်နေပါသည်။

“ဝါးရုံတောဘက်ကို သတိပြုပြီးလျှောက်နော်၊ ကျောက်တုံးတွေရှိတဲ့နေရာကိုသာ သတိပြုထားပါ”

ကိုတင်မောင်သည် မီးဒုတ်ကိုအပေါ်မြင့်ထားရင်း ဤသို့

အသံပြုလေသည်။

ဤသို့လျှောက်ရင်းနှင့်ပင်ကျီးကန်းဂူဝဆီသို့စိုက်စိုက်မတ်
မတ်ရောက်လာကြသည်။

ကိုတင်မောင်သည် ကျီးကန်းဂူ၏တနေရာတွင် မီးဒုတ်ကို
စိုက်လိုက်ပါသည်။ ၎င်းနောက်ကျနေသောတို့သုံးဦးသည် ဖိုခနောက်
ဆိုင်ထိုင်လိုက်ကြပါသည်။

ထို့နောက် ကျနေသောတို့ စိပ်ပုတီးစိပ်ရန် အစီအစဉ်ကို
စတင်လှုပ်ရှားရန် ဖြစ်ပါသည်။ ကျီးကန်းဂူ ကျီးကန်းပါးစပ်၊
၎င်းကျီးကန်းပါးစပ်နံဘေးတွင် ဂူငယ်တလုံးရှိပါသည်။ ထိုဂူထဲ၌
ကျနေသောတို့လူစု စိပ်ပုတီးစိပ်ကြမည်။

“ကဲကိုတင်မောင်၊ ကျုပ်တို့လုပ်ငန်းစကြရအောင်”

ဤသို့ပြောလိုက်သောကြောင့် ကိုတင်မောင်သည် ဂူဝ
တွင်စိုက်သားသောမီးဒုတ်ကို ဖြုတ်ယူလိုက်ပါသည်။

“ဆရာ....ဘယ်ကိုသွားကြမှာလဲ။”

သူသည်မီးဒုတ်ကို အပေါ်သို့မြှောက်တင်လိုက်ပြီး မေး
လိုက်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ကျနေသောတို့ရပ်လျက်ရှိသော နေရာနှင့်မ
လှမ်းမကမ်းတွင် ဂူပေါက်ဝတခုတွေ့ရပါသည်။ ထိုဂူထဲသို့ဆင်း၍
ပုတီးစိပ်ကြရန်ဖြစ်ပါသည်။

“ကိုတင်မောင်၊ ကျုပ်တို့ရှေ့မှာတွေ့တဲ့ ဂူပေါက်ဝကို
ဆင်းကြရအောင်”

“ဆရာ....ဖြစ်ပါ့မလား”

“ဖြစ်ပါတယ်ဗျာ၊ ကျုပ်တို့မှာမီးဒုတ်ပါတယ်....ခင်ဗျား
ရှေ့ဆုံးကဆင်းပေါ့....ကျုပ်တို့နောက်ကလိုက်ခဲ့မယ်”

ဤသို့ပြောလိုက်သဖြင့် သူသည်ဂူပေါက်ဝသို့ ချဉ်းကပ်၍ အပေါ်မှနေ အောက်သို့လှမ်းကြည့်လိုက်ပါသည်။

ဂူဝတခုလုံးက အမှောင်နှင့်မဲမဲ။

ဤအခြေအနေကို မြင်လိုက်ရသောကြောင့်။

“ဆရာရေ.... ကျနော်တော့မဆင်းရဲဘူး”

သူသည်အမှန်ကို အမှန်အတိုင်းပြောလာသည်။

ဤသို့ အဖြေပေးလိုက်ခြင်းကြောင့်၊ ကျနော်တို့သုံးဦးအနက်ဂူထဲသို့ စောဦးစွာဆင်းမည့်သူ ရွေးရတော့မည်။ သုံးဦးအနက် တယောက်သောသူက မဆင်းလိုကြောင်းအဖြေပေးထားခဲ့သည်။ ကျန်သောနှစ်ဦးဖြစ်သည့် ကျနော်နှင့်ဦးပဉ္စင်းပင်ဖြစ်ပါသည်။ ကျနော်သည်ဦးပဉ္စင်း ဆင်းပါဘုရားဟုလျှောက်ရန်လည်း မဖြစ်ချေ။ ထို့ကြောင့် ကျနော်ဆင်းရန် ဆုံးဖြတ်လိုက်ပါသည်။

“သည်လိုဆို....ကျနော်ဆင်းမယ်၊ ခင်ဗျားလက်ထဲမှာရှိတဲ့မီးဒုတ်ကို ကျနော့်ကိုပေး”

ကိုတင်မောင်သည် သူ့လက်ထဲ၌ရှိသော မီးဒုတ်ကိုလှမ်းပေးလိုက်ပါသည်။ ဂူထဲသို့ဆင်းရန် လမ်းမှာကျယ်ဝန်းမှုမရှိ၊ ဂူပေါက်ဝတွင် လူတကိုယ်ဝင်နိုင်ရန်အလို့ငှာ လူတကိုယ်မဆန့်၊ ထို့ကြောင့်ကိုယ်ကို တချမ်းစောင်းပြီးဝင်မှရနိုင်ကြောင်းသိလိုက်ရပါသည်။

ကျနော်သည် ကိုယ်တချမ်းစောင်းငါ့ပြီး လေးငါးလှမ်းဝင်မိသောအခါ ဝါးလှေကားတခုတွေ့သည်။ ဝါးလှေကားမှာလည်းအထစ်ပေါင်းသုံးထစ်ရှိသည်။ ဂူ၏အတိမ်အနက်မှာ နက်ရှိုင်းမှုမရှိချေ။ အလွန်ဆုံးလူ၏တဖေဂင်စာခန့်နက်သည်။ ကျနော်

တို့သုံးဦးသည် တယောက်ပြီးတယောက် ဝါးလှေကားမှူထဲသို့ ဆင်း၍ဝင်လာကြသည်။

ဂူမှာလည်း အလျား(၆)ပေ အနံ(၄)ပေမျှကျယ်ဝန်း ပါသည်။ ဂူထဲ၌ဝင်ပြီးလျှင် ကျနော်၏မျက်လုံးများသည် ဝန်း ကျင်ကို အကဲခပ်မိသည်။ အခြေအနေအားလုံးကို သုံးသပ်မိပြီ၊ ဖျာကြမ်းအစုတ် နှစ်ချပ်ခင်းထားသည်။ ကျောက်ဆင်းတုဘုရား တဆူ၊ ၎င်းဘုရားရှေ့တွင် စိမ်းလန်းနေသော အုံးသီးတလုံး၊ ငှက်ပျောသီး(၃)ဖီး၊ ကန်တော့ပွဲတခုကိုတွေ့ရပါသည်။

ကျနော်သည် ဂူ၏တနေရာတွင် မီးဒုတ်ကိုစိုက်ထားလိုက် ပါသည်။ အမှောင်ထုကိုလင်းအားက ထိုးဖောက်နိုင်ခဲ့လေသည်။ မကျဉ်းမကျယ်သော ဂူထဲ၌အလင်းရောင်အားသည် ပိုမိုထိန်လင်း နေပါသည်။ ဂူထဲ၌ရှိသည့် အရာရာတိုင်းကိုပင် မြင်နိုင်အားရှိပါ သည်။

ကိုတင်မောင်သည်ပဲ့နံဘေးတွင်ရှိသော ဖယောင်းတိုင်နှင့် အမွှေးတိုင်ထုပ်ကိုယူပြီး....

“ဆရာ....ဘုရားဆီမီးပူဇော်ဘို့တော့ အစဉ်သင့်ရပြီ”

ဤသို့ဖယောင်းတိုင်ထုပ်ကိုယူပြီးပြောလိုက်ပါသည်။

“ကိုတင်မောင်.... ဒီပဲ့ဟာ နံနက်ကမှ ထိုးထားဟန်တူ တယ်၊ ပဲ့လှူထားတဲ့သူ နံနက်တိုင်းလာပြီး အဓိဋ္ဌာန်ဝင်တာနဲ့တူ တယ်။ ဒါကြောင့် ဤသို့ပဲ့လှူဒါနမဲ့ ပစ္စည်းတွေကို သွားရောက်မ ကိုင်ပါနဲ့၊ ကျနော်တို့မှာပါတဲ့ ဖယောင်းတိုင်နဲ့ပဲ ပူဇော်ပါ”

ကိုတင်မောင်သည် ကျနော်သတိပေးလိုက်သောကြောင့် လက်ထဲ၌ရှိသော ဖယောင်းတိုင်တထုပ်သံ နေရာတကျ ပြန်ထား

လိုက်ပါသည်။ ကျနော်တို့ပါလာသော ဖယောင်းတိုင်ထုပ်ကို ဘုရားရှေ့ရှိ အုတ်ခုံပေါ်တွင် (၉) တိုင်ထွန်းညှိပူဇော်လိုက်ပါသည်။ ဘုရားရှိခိုး၊ မေတ္တာပို့၊ အမျှဝေ၊ ၎င်းဂူ၌စောင့်ကြသော ပုဂ္ဂိုလ်များထံခွင့်ပန်၍ မည်သည့်ပုတီးစိပ်ဖြင့် အဓိဋ္ဌာန်ဝင်ရန် အာရုံပြုလိုက်သည့်အချိန်၌ သရဏဂုဏ်(၃၀)စိပ်ရန် စိတ်ဝယ်ပေါ်လာပါသည်။

ကေလာသဖတောင်ပေါ်၌ ပုတီးစိပ်ရာတွင် ဂုဏ်တော် (၉)ပါးဖြစ်ပါသည်။

ထို့ကြောင့်....

ကျနော်ပုတီးစတင်စိပ်ရန် ပရိကံပြုလိုက်ပါတော့သည်။

သရဏဂုဏ် ၃၀

ဇာ၊ဘော၊ဇီ၊ယာ၊မ၊မ၊အ၊အ၊နီ၊နီ၊ခေါင်းစဉ်။

- ၁။ ။ဇာတိပရိယန္တံ ဗုဒ္ဓံသရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊ ဇာတိပရိယန္တံ ဓမ္မံသရဏံဂစ္ဆာမိ၊ ဇာတိပရိယန္တံ သံဃံသရဏံဂစ္ဆာမိ။
- ၂။ ။ဘောဂပရိယန္တံ ဗုဒ္ဓံသရဏံဂစ္ဆာမိ၊ ဘောဂပရိယန္တံ ဓမ္မံ၊လ၊သံဃ လ။
- ၃။ ။ဇီဝိတပရိယန္တံ ဗုဒ္ဓံသရဏံဂစ္ဆာမိ၊ ဇီဝိတပရိယန္တံ ဓမ္မံ၊လ၊သံဃံ၊လ။

- ၄။ ။ယာဝဇီဝ်ဗုဒ္ဓံ သရဏံဂစ္ဆာမိ၊ယာဝဇီဝ် ဓမ္မံ၊လ၊
သံဃံ၊လ။
- ၅။ ။မရဏ ပရိယန္တံ ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊ မရဏပရိ
ယန္တံ ဓမ္မံ၊လ၊သံဃံ၊လ။
- ၆။ ။မရဏကာလပရိယန္တံ ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ပစ္ဆာမိ၊မရဏ
ကာလ ပရိယန္တံ ဓမ္မံ၊လ၊သံဃံ၊လ။
- ၇။ ။အရဟတ္တမဂ္ဂပရိယန္တံ ဗုဒ္ဓံ သရဏံဂစ္ဆာမိ၊ အရ
ဟတ္တမဂ္ဂပရိယန္တံ ဓမ္မံ၊လ၊သံဃံ၊လ။
- ၈။ ။အရဟတ္တမဂ္ဂကာလ ပရိယန္တံ ဗုဒ္ဓံ သရဏံဂစ္ဆာမိ၊
အရဟတ္တမဂ္ဂကာလ ပရိယန္တံ ဓမ္မံ၊လ၊သံဃံ၊လ။
- ၉။ ။နိဗ္ဗာနပရိယန္တံ ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊ နိဗ္ဗာနပရိ
ယန္တံ ဓမ္မံ၊လ၊သံဃံ၊လ။
- ၁၀။ ။နိဗ္ဗာနကာလ ပရိယန္တံ ဗုဒ္ဓံ သရဏံဂစ္ဆာမိ၊နိဗ္ဗာန
ကာလ ပရိယန္တံ ဓမ္မံ၊လ၊သံဃံ၊လ။

သရဏဂုံ ၃၀ အနက်

- ၁။ ။ဗုဒ္ဓံ ပရိယန္တံ၊ ပဋိသန္ဓေဆုံးသည့်တိုင်အောင်။
ဗုဒ္ဓံ၊ မြတ်စွာဘုရားကို။သရဏံ၊ ကိုးကွယ်ရာဟူ၍။
ဂစ္ဆာမိ၊မှီဝဲဆည်းကပ်ပါ၏။လ၊ဓမ္မံ၊တရားဘော်
လ၊သံဃံ၊သံဃာတော်မြတ်ကို။လ။

- ၂။ ။ဘောဂပရိယန္တံ၊ စည်းစိမ်ဥစ္စာ ဆုံးသည့်တိုင်
အောင်၊ဗုဒ္ဓံ၊ မြတ်စွာဘုရားကို၊ လ၊ဓမ္မံ၊တရား
တော်မြတ်ကို။ လ၊ သံဃံ၊ သံဃာတော်မြတ်
ကို။လ။
- ၃။ ။ဇီဝိဘပရိယန္တံ၊ အသက်ထက်ဆုံး ဗုဒ္ဓံ၊ကို။လ၊
ဓမ္မံ၊ကို။လ၊သံဃံ၊ကို။လ။
- ၄။ ။ယာဝဇီဝံ၊အသက်ဆုံးသည့်တိုင်အောင်၊ဗုဒ္ဓံ၊ကို၊
လ၊ဓမ္မံ၊ကို။လ၊သံဃံ၊ကို။လ။
- ၅။ ။မရဏ ပရိယန္တံ၊သေခါနီးတိုင်အောင်၊ ဗုဒ္ဓံ၊ကို
လ၊ဓမ္မံ၊ကို၊လ၊သံဃံ၊ကို။လ။
- ၆။ ။မရဏကာလ ပရိယန္တံ၊ သေသည့်ကာလတိုင်
အောင် ဗုဒ္ဓံ၊ကို။လ၊ဓမ္မံ ကို။လ၊သံဃံ၊ကို။လ။
- ၇။ ။အရဟတ္တမဂ္ဂပရိယန္တံ၊ အရဟတ္တမဂ်ရသည့်တိုင်
အောင်၊ဗုဒ္ဓံ၊ကို။လ၊ဓမ္မံ၊ကို။လ၊သံဃံ၊ကို။လ။
- ၈။ ။အရဟတ္တမဂ္ဂကာလ ပရိယန္တံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်ရ
သည့်တိုင်အောင်၊ဗုဒ္ဓံ၊ကို။လ၊ဓမ္မံ၊ကို၊လ၊သံဃံ၊
ကို။လ။
- ၉။ ။နိဗ္ဗာန ပရိယန္တံ၊ ပရိနိဗ္ဗာန် ဝင်စံခါနီးတိုင်
အောင်၊ဗုဒ္ဓံ၊ကို။လ၊ဓမ္မံ၊ကို။လ၊သံဃံ၊ကို။လ။
- ၁၀။ ။နိဗ္ဗာနကာလ ပရိယန္တံ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်ဝင်စံသည့်
တိုင်အောင်၊ ဗုဒ္ဓံ၊ကို။လ၊ ဓမ္မံ၊ကို။ လ၊သံဃံ
ကို။လ။

တပုဒ်တပုဒ်ကို ဗုဒ္ဓံ၊ဓမ္မံ၊သံဃံဟူ၍ သုံးပုဒ်ပွားရကား သရဏဂူ ၃၀ ဖြစ်ပါသည်။ပုတီးစိပ်သောအခါ ဗုဒ္ဓံတလုံး၊ဓမ္မံတလုံး၊သံဃံတလုံး ပုတီးစေ့သုံးလုံးစီ စိပ်ရသဖြင့် ဆယ်ပုဒ်မှာ သုံးဆယ်ဖြစ်ပါသည်။

ကျနော်သည် သရဏဂူ ၃၀ ကို ၁၀၈ ပတ်ခန့်စိပ်လိုက်ပါသည်။ထိုသို့စိပ်ပြီးပိတ်ထားသော မျက်လုံးအစုံကို ဖွင့်လိုက်ပါသည်။ကျနော်နံဘေးတွင်ထိုင်၍ အားထုတ်နေသော ဦးပဉ္ဇင်းကို သာတွေ့ရပါသည်။ ကိုတင်မောင်ကိုမတွေ့မိပါ။

ကျနော်ဆက်၍အားထုတ်ရမည့် အနုဿဘိဆယ်ပါးတွင် ပါဝင်သော အာနုပါနကမ္မဋ္ဌာန်းတရားကိုဆက်၍ ပွားများလိုက်ပါသည်။

မည်မျှအချိန်ကြာညောင်းခဲ့သည်ကိုမသိချေ။ ကမ္မဋ္ဌာန်းတရားပြီးဆုံး၍ မျက်စေ့ဖွင့်ကြည့်သည့်အခါ၌ နံနက်နေရောင်ခြည်နုလွင်လွင်ဂူထဲသို့ အလင်းရောင်တန်းများ ထိုးဖောက်ကျရောက်လာသည်ကို တွေ့မြင်ရပါတော့သည်။

ကျနော်တဦးတည်းသာ ဂူထဲ၌ ရှိနေပါတော့သည်။

ကျနော် ဂူပြင်သို့ ရောက်သောအခါတွင် ဦးပဉ္ဇင်းနှင့် ကိုတင်မောင်တို့သည် ဝန်းကျင်၏ သဘာဝအလှကို ငေးမောကြည့်ရှုနေကြသည်။

နံနက်ခင်း၏နေရောင်သည် အားကောင်းစပြုနေသည်။

“ဆရာတို့ကျင့်တဲ့ တရားမျိုးကို ကျနော် မကျင့်နိုင်ဘူး”

“ဘာကြောင့်လဲ”

“အာရုံရတိုင်း ထပြီးကျင့်ရတယ် တောင်ပေါ်တွေမှာ အဓိဋ္ဌာန်ပြုရတယ် အစားအသောက်လဲ ချို့တဲ့တယ်”

ဤသို့သူသည်ဘွင်းဘွင်းနဲ့ရှင်းရှင်းလူပြန်တဦးပြောလိုက် တဲ့စကားမျိုးဖြင့်ပြောလိုက်ပါသည်။

“ဒါပေါ့ကဲ့တင်မောင် ကျနော်တို့ကျင့်ကြံတဲ့ ပါရမီ စခန်း ကျင့်ကြံတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာ များသောအားဖြင့် ဒုက္ခခံ အဆင်းရဲခံ အပင်ပမ်းခံ ပါရမီကိုဘဝတိုင်းမှာ ဖြည့်ကျင့်နေကြရ တော့ တို့လိုတဏှာမဖက်ဥပါဒါ နိမ္မိတမာနမရှိ သက္ကာယပြုတ်နိုင် အောင် သစ္စာ၊ မေတ္တာ၊ ခန္တီ၊ သီလ၊ အဓိဋ္ဌာန်တွေကိုဝင်ရောက် အားထုတ်နေရရင်လေ သတ္တလောကမှာ လူတွေတောင်းတနေ ကြတဲ့လူ့စည်းစိမ်၊ နတ်စည်းစိမ်၊ ဗြဟ္မာ့စည်းစိမ် အပေါင်းနဲ့လဲ မလဲနိုင်ဘူး။

အကျင့်ပဋိပတ်မှန်ကန်မှုရှိဘို့အတွက် စိတ်ဓာတ်ဝိသုဒ္ဓိဖြစ် ထားရင်မှန်ကန်သောအာရုံပေါ်ပေါက်လာပီးပေါ်လာတဲ့အာရုံ အတိုင်းကျင့်ကြံဘို့ဘာဝန်ပဲရှိပါတယ်”

ကျနော်ပြောသော စကားကို နားထောင်ရင်းပင် ကျီး ကန်းဂူမှထွက်ခွာလာကြပါသည်။

ထိုနေ့ ညနေဘက်မှ တောင်အောက်သို့ဆင်းကာ နံနက် လင်းအားနှင့်အတူ ကျိုက်ထို တိုက်တောင်ကျောင်းသို့ပြန်လည် ရောက်ရှိလာကြပါသည်။

[၆]

နှစ်ရက်ပင်မပြည့်။ တနေ့နှင့်တည။ ကျိက်ထီးရိုးမှပြန်
ခွဲပြီးနောက်။ ကျနော်တို့ကတောင်ကျောင်းတွင် တည်းခိုခဲ့ရပြန်
သည်။

သည်တခါ....

ကျနော်ပါရမီစခန်း အဓိဋ္ဌာန်ဝင်ရန်ခရီး ဦးလှည့်ရမည်။
ထိုခရီးလမ်းဝယ်။ အဖေအပေါင်း တနည်းဆိုသော်
ဓမ္မမိတ်ဆွေ။ ကျနော့်ပါရမီ ဖြည့်ပေးမည့်သူမပါ။ တဦးတ
ယောက်တည်း။

ဤသို့ဖြစ်လာသည်ဆိုသော်လည်း ကျနော့်စိတ်က ဝမ်း
နည်းခြင်းမျိုးစောင့် ဖြစ်မလာချေ။ အမှန်တရားကိုရှာဖွေသော
လုပ်ရပ်များတွင် သံယောဇဉ်အနှောင်အဖွဲ့ကို ရှောင်နိုင်သမျှ
ရှောင်ရှားတတ်သည်။

သံယောဇဉ်ဆိုသည်မှာ မီးပင်ဖြစ်သည်။
 မီးဆိုသောအရာသည် သူ့နေရာနှင့်သုံးတတ်မှ မသုံးတတ်
 ပါက အန္တရာယ်ပြုတတ်သည်။
 ကျနော်သည်လူ့ဘောင်ထဲမှ လူသားတစ်ဦး။
 သို့သော်။

လူမျိုးတိုင်း၌ ဘုရားရှိသည်။ ထာဝရဘုရားရှိသည်ဟူ
 ဆထားသောသူများရှိသကဲ့သို့ နတ်ဘုရားကို ယုံကြည်အားထား
 သူလည်းရှိပါသည်။

ဤနေရာ၌ မိမိတို့အယူအဆအတိုင်း ကိုးကွယ်ကြသည်ကို
 မှားသည်ဟုမပြောပေ။ မှန်သည်ဟုမဆိုချေ။ မိမိတို့ကိုးကွယ်
 သည့်ဘုရားသခင်၏ ဆုံးမထားသော တရားတော်အတိုင်း ကျင့်
 ကြံဘို့ရန် အလွန်အရေးကြီးသည့်သဘောကို ကျနော်နားလည်
 ထားသည်။

လူသည်အသင်းအဖွဲ့နှင့်နေတတ်သည်။ တဦးတယောက်
 ထည်းနေလေ့မရှိ။ လူ့ဘဝအဆောက်အအုံထဲသို့ ရောက်လာ
 သောအခါ အဖေ၊ အမိ၊ ညီအကို၊ မောင်နှမ၊ ဆွေရယ်
 မျိုးရယ်၊ အဖေရယ်၊ အမေရယ်၊ ခင်တွယ်စရာ၊ မြတ်နိုးစရာ၊
 တွယ်တာစရာ။

မည်မျှအချိန်ကြာအောင်တွယ်တာကြမည်လဲ။

လူ့ဘဝသက်တန်းက တို့တောင်းလှသည်။

ဘဝအစမှဘဝအဆုံး။

ဤအချိန်ကာလ၌ သင်ဘာလုပ်မည်လဲဟူသော မေးခွန်း
 ကိုမေးမိသည့်အခါ၊ ကောင်းသောအလုပ်ကို လုပ်ရန်သာဖြစ်ပါ

သည်။ မကောင်းသောအလုပ်မျိုးကို ရှောင်ကြဉ်ရန်ပင်ဖြစ်ပါသည်။ ကောင်းမှုကုသိုလ်ကိုလုပ်ကြံတော့မည်ဟု ဆုံးဖြတ်မိသည့် တပြိုင်နက် ခန္တီနှင့်မေတ္တာကို စိတ်ဝယ်သန္ဓေတည်ရန် ဖြစ်သည်။

ကျနော်သည် ဗုဒ္ဓ၏ဘုရားတော်ကို လိုက်စားခဲ့သည်။ ဖတ်လည်းဖတ်ခဲ့သည်။ လေ့ လည်းလေ့ လာခဲ့သည်။ သို့သော်စိတ်အား တိုးတက်ရန်အလို့ငှါ ကျက်မှတ်၊ လေ့ လာ၊ ဖတ်ထားသောတရားစု၏ အချက်အလက်တို့နှင့်အညီ ကျင့်ကြံအားထုတ်မှုရှိဘို့ အလွန်အရေးကြီးသည်။

ဤသဘောတရားပိုင်းကိုလည်း လေ့ လာသော် ကျနော့် စိတ်၌ ကျင့်ကြံမှုကို သန္ဓေတည်စေပြန်သည်။

ကျနော်သည် သဘောတရားပိုင်းမှ လက်တွေ့ပိုင်းသို့ ဦးတည်နေသည်။

ဤသဘောကို နှလုံးသားဝယ် နစ်မြုပ်ထားလျက်ပါ။

နေရောင်အားနည်းစပြုနေသည်။

အဓိဋ္ဌာန်ခရီး စခဲ့ရပြန်သည်။

လူငွေ့များ ပြန်လွင့်နေသောကြောင့် ပူအိုက်သောဝေဒနာကို ရထားပေါ်တွင် ထိုင်ရင်း ခံစားနေရပါသည်။

ရန်ကုန်မော်လမြိုင် ရထားကြီးမှာလည်း တကျိုးကျိုး၊ တဒိုင်းဒိုင်း အသံဗလံပေါင်း များစွာဖြင့် ခုတ်မောင်းနေသည်။

အမှတ်မထင် ကျနော်၏မျက်လုံးအစုံသည် ပတ်ဝန်းကျင်သို့ ငေးမောကြည့်မိသည်။ ရွှေပြောင်ပြောင် တောင်ပေါ်မှစေတီတဆူကို ဖူးမြော်လိုက်ရသဖြင့် နံဘေးတွင် ထိုင်နေသောခရီးသည်တဦးကို မေးလိုက်ပါသည်။

“တောင်ပေါ်ကစေတီက ဘာစေတီလဲဗျာ”

ကျနော်၏အမေးကြောင့်....

“ဇင်းကျိုက်တောင်ပေါ်ကစေတီပါ”

အဖြေကတိုတောင်းသော်လည်း ကျနော့်အဖို့ အားတက်သရောရှိသွားပါသည်။

“ရှေ့ဘူတာက ဘာဘူတာလဲ”

ဤသို့ထပ်ဆင့်မေးမိပြန်သည်။

“ဇင်းကျိုက်ဘူတာလေ”

ဤသို့အဖြေပေးပြီးနောက် သူ၏မျက်လုံးအစုံက ကျနော်၏တကိုယ်လုံးကို လွှမ်းခြုံကြည့်လိုက်သည်။ သူ့အသိစိတ်က မသိသောနေရာ မသွားဘူးသောအရပ်သည် သူ့ဘာကြောင့်သွားရသလဲဟုပင်။

ထိုအဖြေကို ကျနော်ရိပ်စားမိပြီးနောက် ကျနော်နှင့်အတူ ပါလာသော လွယ်အိတ်ကို အဆင်သင့်ဖြစ်စေရန် ပစ္စည်းစင်ပေါ်မှလှမ်းယူလိုက်ပါသည်။

မကြာမီ။

ရထားသည် ဇင်းကျိုက်ဘူတာသို့ ဆိုက်ကပ်လိုက်ပါသည်။

ကျနော် ရထားပေါ်မှဆင်းလိုက်သည်။

လေနှအေးက ကျနော်၏တကိုယ်လုံးကို ဆီးကြို နှုတ်ဆက်လိုက်ပါသည်။ တကိုယ်လုံး စိမ့်စိမ့်အေးသွားပါသည်။

ဘူတာအပြင်ဘက်သို့ ရောက်လာသည်။ ခရီးသည်များသည် မိမိတို့ဌာနီသို့ အလျှိုလျှို သွားကြကုန်သည်။ ကျနော်တဦး

တည်း လမ်းသွယ်တခု၌ မားမားမတ်မတ် ရပ်နေသည်။

မုက်စေ့တဆုံးကြည့်လိုက်သည်။ ကားလမ်းကြီးကို တွေ့လိုက်ပါသည်။ ကျနော်၏အသိစိတ်က နှိုးဆွသဖြင့် ပတ်ဝန်းကျင်သို့ ငေးမောကြည့်လိုက်မိသည်။ ကျနော်သိလိုသောဆန္ဒက ဇင်းကျိုက်တောင်ပေါ်မှ စေတီတော်။

ယင်းစေတီတော်ကိုမူ မတွေ့ရတော့ချေ။ မိုးမြင့်အောင် လွင့်ပါးနေသော ပင်ပျိုပင်မကြီးတွေ၏ အကိုင်းအခက်အပေါင်းက ကာဆီးထားခြင်းပင်ဖြစ်ပါသည်။

ကျနော်သိလိုသော ဆန္ဒကို ဖြည့်စွမ်းမပေးနိုင်သည့်အတွက် ထိုနေရာမှထွက်ခဲ့သည်။ လမ်းသွယ်၏အဆုံး တနေရာသို့ ရောက်လာသည်။

ကတ္တရာကားလမ်းပေါ် ကားကြီးကားငယ်တို့သည် ဥဒဟို ပြေးလွှားနေသည်။

ထိုကားလမ်းသည် ရန်ကုန်- မုတ္တမကားလမ်းပင် ဖြစ်သည်။

ဇင်းကျိုက်မြို့သည် မုတ္တမမြို့နှင့်(၂၀) မိုင်ဝေးသည်။ သထုံမြို့နှင့်(၁၆)မိုင်ဝေးသည်။ မြို့ပေါ်တွင် အိမ်ခြေပေါင်း ခုနစ်ရာခန့်ရှိသည်။ ၎င်းမြို့သည် မွန်ပြည်နယ်တွင်ပါဝင်သည်။

ကျနော် ကားလမ်းပေါ်တွင် အချိန်အနည်းငယ် ကြာညောင်းသွားခဲ့သည်။ သွားမည့်နေရာကိုမသိသဖြင့် လမ်းစပျောက်နေပြန်သည်။

ထို့ကြောင့်....

လဘက်ရည်ဆိုင်တဆိုင်တွင် ဝင်ရောက်ခိုနားပြီး မိမိသွား
လိုသော နေရာကို ထောက်လှမ်းရန်ဖြစ်သည်။

ပထမနေရာသိရန်အတွက် ဒုတိယနေရာကို ရွေးချယ်ရပြန်
သည်။

ကျနော် လဘက်ရည်ဆိုင်တွေရန် ခြေစောက်က လှုပ်
ရှားမှု မြန်ဆန်နေသည်။ မျက်လုံးအစုံလည်း ကျိုးကန်းတောင်း
မှောက်သကဲ့သို့ ရှိနေသည်။ အချိန်အနည်းငယ်သာ ကုန်သွား
သော်လည်း လဘက်ရည်ဆိုင်ဟူ၍ မတွေ့ရချေ။

သည်တော့ ကျနော် အသိစိတ်တခု ဖြစ်ပေါ်လာသည်။
လမ်းပေါ်ကလူတိုင်းကို မေးမြန်းရန်ပင်ဖြစ်သည်။ လမ်းပေါ်တွင်
လမ်းသွားလမ်းလာထဲမှ လူတိုင်းကို အစဉ်သင့် တွေ့လိုက်သည်။
ထိုအခိုက် နှုတ်ကသွက်လက်လာသည်။

“သည်မှာ လဘက်ရည်ဆိုင် ဘယ်မှာရှိသလဲ”

ဤသို့မေးလိုက်ပါသည်။

“ဈေးမှာတော့ရှိတယ်”

သူ့အဖြေကမှန်ကန်နေသည်။

သို့သော် ကျနော့်အဘို့ အခက်တွေ့နေပြန်သည်။

ဇင်းကျိုက်ဈေး တည်နေရာကိုပင် ကျနော်မသိခြင်းပင်
ဖြစ်ပါသည်။

မေးပါများစကားရဆိုသော မောင်ပေါက်ကျိုင်းနှလုံး
မျိုး မွေးလိုက်တော့မှ လဘက်ရည်ဆိုင်သို့ ရောက် သွား
ပါသည်။ ထိုလဘက်ရည်ဆိုင်မှာ ဇင်းကျိုက်ဈေး၏တနေရာတွင်
ရှိပါသည်။ ဇင်းကျိုက်ဈေးဆိုသော်လည်း ကြီးကျယ်သော ဈေး

မျိုးတော့ မဟုတ်ပါ။ သွပ်မိုးတော့ရှိသည်။ အကာကင်းသော ပေ
တရာပတ်လည်ခန့်ရှိ စေးကလေးပင်ဖြစ်ပါသည်။

လဘက်ရည်ဆိုင်ရှင်နှင့် သိခွင့်ရသည့်အခါမှ ကျနော်
သွားလိုသော ခရီးလမ်းကို မေးမြန်းစုံစမ်းရပါသည်။ သူ့အပြော
အရမူ ဆိုက်ကားစီး၍ သွားပါက ဇင်းကျိုက်တောင်၏ ခြေတော်
ရင်း မုခ်ဝဆီသို့ ရောက်နိုင်ကြောင်း သိရပြန်သည်။ ထို့ကြောင့်
ကျနော်သည် အချိန်ကုန်မခံတော့ပဲ၊ လိုရာခရီးနှင့်ခွဲလေသည်။

နေရောင်ပင် ညှိုးစဉ့်နေ၏။

ကျနော်စီးလာသော ဆိုက်ကားပေါ်မှ ဆင်းပြီးနောက်
တောင်ခြေရင်းရှိ ခြင်္သေ့မုခ်ဦးဆီသို့ လျှောက်သွား ပါသည်။

ကျနော်သည် စီးထားသော ဘိနပ်ကို ချွတ်လိုက်ကာ
တောင်ပေါ်သို့တက်ရန် အားပြုလိုက်ပါသည်။ တောင်ပေါ်မှ
စေတီတော်ကို ပြန်လည် ဖူးရသဖြင့် ဝမ်းသာမိသည်။ ရုတ်
တရက် တောင်ထိပ်ရောက်ရန် မှန်းဆကြည့်ပါက သိပ်တော့
မဝေးဟုထင်ရပါသည်။ သို့သော် အမြင်ကနီး ခရီးကဝေးလှသည့်
သဘောမျိုး ဖြစ်နေပါသည်။

တောင်ခြေမုခ်ဝမှနေ စေတီရင်ပြင်တော်အထိ (၂) မိုင်
ခန့်ရှည်၏။ ရိုးရိုးမြေပြန့်တွင် ယောက်ျားတဦး ခြေဖြင့်သွား
ပါက နာရီဝက်သွားရသည်။ ယခုမူ ဤသို့မဟုတ်ချေ။

တနင်္သာရီတောင်တန်း၌ ဇင်းကျိုက်တောင်လောက် မြင့်
မားသော တောင်မရှိဟု သိရသည်။ ၎င်းတောင်သည် မြင့်မား
သည်။ မတ်စောက်သည်။ မြေပြန့်ဟူ၍ သိပ်မရှိ။

ကျနော်၏ ခြေထောက်များသည် တောင်ပေါ်သို့ တက်

ခါစ လှုပ်ရှားမှု မြန်ဆန်နေပါသည်။ တဖြေးဖြေး ခြေထောက် အစုံသည် နှေးကွေးလာသည်။ အမြန်နှုန်းကျသွားသည်။ မတ်စောက်သောတောင် တက်ရသဖြင့် ခြေသလုံး ကြွက်သားများ နာကျင်ကိုက်ခဲလာသည်။ မောဟိုက်၍ နေတတ်သည်။ ထိုအချိန်တွင် လမ်းနံဘေးတွင်ရှိသော အုတ်ရေကန်သို့ ချဉ်းကပ်၍ ရေတခွက်လောက် သောက်လိုက်တော့မှ အမောပြေသွားဟန်ရှိပါသည်။

တောင်တက်လမ်းမှာလည်း ညီညာပြေပြစ်သည့် သဘောရှိမည်ဟု ထင်မှတ်ရသော်လည်း ခင်းထားသော ကျောက်ခဲများက မညီမညာရှိသဖြင့် ခြေဝါးဖပြင်ကိုချွန်ထက်သောအရာများ စူးဝင်လာပြန်သည်။

ကျနော် မှာမူ တက်လိုက်၊ နားလိုက်ဖြင့် မိမိ ခန္ဓာရုပ်ကြီးကို ချီမသွားနေရပါသည်။ တက်ရမည့်လမ်းကြောင်းက မပြေပြစ်သည့်အခါ သံချောင်းများကို ကိုင်တွယ်၍ သွားနိုင်ရန် လမ်းနံဘေးတွင် သွယ်တန်းထားပါသည်။

ကျနော်သည် ထိုသံချောင်းများ အမှီပြုကာ တောင်ပေါ်တက်ရပြန်သည်။ လမ်းတဘက် တချက်တွင် သစ်ပင်ကြီးများ ပေါက်ရောက်မှု မရှိပေ။

ဤသို့တောင်ပေါ်သို့ ရောက်ရန်က စိတ်စောနေသောကြောင့်၊ တောတိရစ္ဆာန်များရန်မူလာမည်ကိုပင်စဉ်းစားနိုင်ပါ။

အလင်းရောင်မပျောက်မီ တောင်ပေါ်သို့ ရောက်ချန်ပင်ဖြစ်သည်။

နေလုံးကြီးသည် အနောက်ဘက်သို့ မေးတင်နေချိန်။

အမှောင်ထုက သန်းလာခဲ့သည်။

နေရောင်အား မကောင်းသောကြောင့် တောင်တက်လမ်းသည် ပျောက်လုမတတ် ဖြစ်သွားခိုက်။

ကျနော်၏ စိတ်လည်း အမှောင်ရစ်သန်းမှုကို အနိုင်မခံအရှုံးမပေး ကျနော် ရှေ့တွင် တုတ်တုတ်မျှမလှုပ် ငုတ်တုတ်ဖြင့် ဖြူဖွေးသော အရောင်တွေ သစ်လွင်ကာ၊ ကျနော့် မျက်လုံးအိမ်တွင်ဖွာကနဲပေါ်လာပါတော့သည်။ ထို့ကြောင့်အမှတ်မထင်တိုက်ကျောင်းတကျောင်းကို တွေ့လိုက်ရပါသည်။

ကျနော်စိတ်အား တက်လာခဲ့လေပြီ။

ကျနော်ရောက်ရှိနေသော နေရာကား (နတ်ရေကန်) ဟု သမုတ်သော စိမ့်ရေထွက်ပေါက်တခုကို ခေါ်ဆိုခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုရေကန်သည် နွေ၊ မိုး၊ ဆောင်း၊ ရာဘီအလိုက် အမြဲမပြတ် စိမ့်ထွက်ပေသည်။

ရင်၌မောပန်းမှုဒဏ်ကို ပြေစေရန်အသို့ငှါ စမ်းရေကခွက်လောက် သောက်လိုက်သည်။

အမောပြေစေခဲ့သည်။

မှောင်စပျိုးလာသည်။

ကျနော်သည် တစုံတယောက်သောသူ တွေ့ရှိရန်အလို့ငှါ တိုက်ကျောင်းဆီသို့ ငေးမောကြည့်ရှု လိုက်ပါသည်။ မည်သူမျှ မတွေ့ရချေ။ သည်တော့ အားငယ်စ ပြုလာသည်။ အကြောင်းမူ မှောင်ကြီးမဲမဲထဲတွင် ကျနော် တဦးတည်းရပ်၍ နေရခိုက်။ ကျနော်၏ အသိစိတ်က နှိုးကြားလာသည်။ အကြောင်းမူ တောင်ထိပ်ကျောင်း၌ ရဟန်းတပါး သီတင်း သုံးနေသည်ဟု

လဘက်ရည်ဆိုင်ရှင် ပြောဆိုခြင်းကိုပြေး၍ သတိရလိုက်ခြင်းဖြစ်
ပါသည်။

အမှောင်ထူသည် ဝန်းကျင်ကို သွမ်းမိုးစပြုနေသည်။
ကောင်းကင်ပြင်သည် ကြယ်ရောင်မှလွဲ၍ အခြားအလင်းရောင်များ
မရှိကြချေ။

အမှောင်နှင့် မဲ့မဲ့။

မျက်ကန်း လမ်းလျှောက်နေခြင်းနှင့် တူလှပါသည်။

သို့သော် တောင်တက်လမ်းက မဆုံးသေးချေ။

ကျနော် အသိစိတ်ဝယ် ပေါ်ပေါက်ခဲ့သော အကြောင်း
တခုကြောင့်ပင် တောင်ပေါ်သို့ တက်ရလေသည်။

ကျနော် တောင်တက်လေ့ခါးတဆစ်ချိုး တက်မိသည်နှင့်
တပြိုင်နက်၊ တောင်ပေါ်ရှိ စေတီတော်ကို ဖူးမျှော်လိုက်ရသည်။
စေတီတော်၏ ခြေတော်ရင်း တန်ဆောင်းတဘက်တွင် ဇရပ်
တဆောင်ကို တွေ့လိုက်သည်။ ထိုဇရပ်ထဲမှ မလင်းတလင်း
ရောင်က ပြင်ပသို့ ထွက်နေ၏။ ပိုးစုန်းကြူးတမျှ လင်းနေသော
အလင်းရောင်ကြောင့်ကျနော်၏ မျက်လုံးအစုံသည် တောက်ပလာ
ခဲ့သည်။ ပြူးကျယ်သွားသည်။

တစုံတယောက်သောသူ။

သို့မဟုတ် ရဟန်းတပါး။

ဤသို့ ဝိဝါဒ မကွဲပြားသော စိတ်၏ ဝိရောဓိများသည်
ရင်၌ ပဋိပက္ခဖြစ်စေခဲ့ပြန်သည်။

မည်သို့ဖြစ်စေ ကျနော်အားထား ကိုးကွယ်ရမည့်သူ ဖြစ်
ပေလိမ့်မည်။

ကျနော်သည် ထိုနေရာသို့အရောက်သွားရန် ခြေထောက် အစုံက လျင်မြန်လာသည်။

“ဘယ်သူလဲ”

ထိုအသံကြောင့် ကျနော်သည် အသံလာရာဘက်သို့လှမ်း ကြည့်လိုက်ပါသည်။ အသံကိုသာ ကြားရသော်လည်း မည်သူ မျှ ခုထိမတွေ့ရသေးပေ။

ကျနော်သည် ဤနေရာ၌ ခေတ္တရပ်လိုက်သည်။

အမှောင်ထဲမှ ပေါ်ထွက်လာသည်။

ရုတ်တရက် စိတ်အားငယ်သလိုလိုတော့ ရှိသွားသည်။ တကိုယ်လုံး သင်္ကန်းခြုံထားသောကြောင့်၊ မည်သို့သော ပုဂ္ဂိုလ်များပါလိမ့်ဟုသံသယစိတ် ဝင်လာသည်။

ကျနော်၏ မျက်လုံးအစုံက ထိုရဟန်းကို သေသေချာချာ ကြည့်နေမိသည်။ အနည်းငယ်တော့ မှင်သက်မိနေသည်။

မလှုပ်မယှက် ကျောက်ရုပ်ပမာ ကျနော်၏ ကိုယ်ကြီးမှာ တည်ငြိမ်နေတော့သည်။

“ဘယ်ကလဲ”

ဤသို့ထပ်ဆင့်ပေါ်လာသော စကားသံကြောင့်....

ကျနော် စောဦးက မှတ်ချက်ချထားသော ရဟန်း ဖြစ် နေကြောင်း သိလိုက်ရသဖြင့် ဝမ်းသာသွားပါသည်။

“တပည့်တော် ဘုရား” ဟု အဖြေပေးလိုက်ပါသည်။

ထိုရဟန်းသည် ကျနော့်နားသို့ ချဉ်းကပ်လာသည်။

“ညချည်းမိုးချုပ် ဘာကိုစွန့် တောင်ပေါ်တတ်လာရ တာလဲ”

“တပည့်တော် တရားအားထုတ်ရန်အတွက် လာခဲ့ခြင်း ပါဘုရား”

ကျနော်၏ လျှောက်သောအသံကြောင့်....

“ဒကာ.... ကျုပ်နောက်ကလိုက်ခဲ့၊ ဟိုဘက်လမ်းကိုအား မပြုနဲ့၊ ကြမ်းလယ်”

ရဟန်း၏ ဦးဆောင်မှုကြောင့် ကျနော်သည်သွပ်အိုဇရပ် နားသို့ ရောက်လာပါသည်။

ရဟန်းတော်၏ ဦးဆောင်မှုနောက်သို့ လိုက်ခဲ့သဖြင့် ကျနော်သည် ရဟန်းတော်၏ သီတင်းသုံးတော်မူသည့် ဇရပ် တွင်းသို့ ရောက်သွားပါသည်။ ရေနံဆီမီးအိမ်မှ မီးတောက်မီးလျှံ တို့သည် အမှောင်အားကို ဖြိုခွင်းထားသောကြောင့် ဇရပ်တွင်း၌ အလင်းရောင် အားကောင်းနေပါသည်။ ကျနော်သည် ဇရပ်တဲ၌ အနည်းငယ် အမောအပန်း ဖြေပြီးနောက်....

“ဒကာလဲ အတော်မောလာပီ၊ ကိုယ်လက်ဆေးကြော ချင်ရင် အပြင်ဘက်မှာ ရေရှိတယ်”

“တင်ပါ့ ဘုရား”

ရဟန်းတော်၏ အမိန့်ရှိသည့်အတိုင်း ကျနော်သည် ဇရပ် အပြင်ဘက်သို့ ထွက်ခဲ့ပါသည်။ ဇရပ်တံခါးမ တချပ်လှုပ်ထား သောကြောင့် ဇရပ်အတွင်း၌ ထွန်းညှိထားသော မီးရောင်မှ အပြင်ဘက်သို့ အလင်းရောင် ပြန့်လွှင့်နေပါသည်။

ကျနော်သည် ဇရပ်အပြင်ဘက်ရှိ နတ်စင်အိုးရှိရေဖြင့် မျက်နှာသစ်လိုက်ပါတော့သည်။ ကိုယ်လက်ဆေးကြောပြီးနောက် ဇရပ်အတွင်းသို့ပြန် ဝင်လာပါသည်။

ရဟန်းတော်သည် ကျနော်အား အနည်းငယ်စိုက်ကြည့်
သည်ဟုအကဲခတ်မိသည်။

“ဒကာ၊ ညနေစာ စားခဲ့ပြီးပြီလား”

ကျနော်သည် ထိုင်မည်အပြုတွင် ဤသို့မေးလာပါသည်။

“တပည့်တော်မစားရသေးပါဘုရား”

“အတော်ပဲ၊ မနက်ကသက်သတ်လွှတ် ပဲဆန်ဆွမ်းတော့
ရှိသေးတယ်၊ စားချင်တယ်ဆို အိုးထဲမှာခူးစားပါ”

ရဟန်းတော်သည် ကျနော်မရောက်မီအချိန်ကရေနှေးကျို
ထားပါသည်။

ကျနော်သည်ရဟန်းတော်၏ ကျွေးမွေးသောပဲထမင်းဖြင့်
ပူနှေးသောရေနှေးတခွက်ကို အကြမ်းအိုးမှငဲ့လိုက်ကာ အာဟာရ
အဖြစ်ဝမ်းဗိုက်ကိုဖြည့်လိုက်ပါသည်။ ဝမ်းတော့အနည်းငယ်ပြည့်
ဖို့းသွားပါသည်။

“ဒကာက ဘယ်မြို့ကလဲ”

တပည့်တော်ရန်ကုန်ကပါဘုရား.... ဦးပဉ္ဇင်းက တောင်
ပေါ်မှာ သီတင်းသုံးနေသည်မှာ ကြာပြီလားဘုရား”

“မကြာသေးပါဘူး၊ တဝါပဲရှိသေးတယ်....ဦးပဉ္ဇင်း
ကထားဝယ်ကံပါ”

“တင်ပါ့ဘုရား”

“ဒကာ ဘယ်ရက်အထိ အဓိဋ္ဌာန်ဝင်မလို့လဲ”

“တပည့်တော်သုံးရက်ပါဘုရား”

ဤသို့အမေးအဖြေပြုနေကြရာမှ ကျနော်အိပ်ရန်အတွက်

ရဟန်း၏သီတင်းသုံးတော်မူသည့် ဇရပ်တဘက်ရှိ အခန်းထဲခေါ်
ဆောင်သွားပါသည်။

ဖယောင်းတိုင် အလင်းရောင် ထိုအခန်းထဲဝင်လာ တော့
သည်။

ကျနော်သည်ဖယောင်းတိုင်အလင်းရောင်ကြောင့်အခန်း
တွင်းရှိပစ္စည်းအားလုံးကို ကွက်ကွက်ကွင်းကွင်းတွေ့ရပါသည်။

အခန်းကမကျယ်၊ အလျား(၈)ပေ၊ အနံ(၄)ပေခန့်ရှိ
မည်။

လူနှစ်ဦးပဲအိပ်စက်နိုင်သည်။ ဟောင်းနွမ်းနေသော ဖျာ
တချပ်က အခန်းအပြည့်ခင်းထားသည်။ အုတ်ခဲနှစ်လုံးမှာ ခေါင်း
ရင်း၌ရှိသည်။

ရဟန်းတော်ကကျနော်အား ထိုအခန်းထဲ၌ အိပ်ရန်အမိန့်
ပေးသည် ရဟန်းတော်၏လက်တွင်း၌ ရှိသောဖယောင်းတိုင်သည်
နံရံတနေရာတွင် ထွန်းညှိထားလိုက်ပါသည်။

“ဒကာ”

“ဘုရား”

“သည်အခန်းမှာအိပ်ပါ”

“တင်ပါ့ဘုရား”

နံရံတွင်ထွန်းညှိထားသော ဖယောင်းတိုင်ကို ကျနော်
လှမ်းကြည့်လိုက်ပါသည်။ဖယောင်းတိုင်ကုန်သွားပါကတခန်းလုံး
မှောင်နှင့်မဲမဲဖြစ်သွားတော့မည်။ ထို့ကြောင့်ကျနော်သည်အိပ်
ဖို့အတွက် အမြန်ဆုံးစီစဉ်ရပါသည်။

ဖုံ အထပ်ထပ်ပေကျန်နေသော ဖျာကြမ်းတချပ်ကိုအပြင် သို့ထုတ်ယူပြီး ခါလိုက်ပါသည်။ ဟိုရွှေ့သည်ရွှေ့ဖြစ်နေသော ပျဉ်ပြားများကို ပြန်လည်ညီညာအောင် ပြုပြင်လိုက်ပါသည်။

ကျနော်သည် အလင်းရောင်ရှိနေချိန်တွင် အိပ်ရန်အတွက် ပြုပြင်လိုက်ပါသည်။ လွယ်အိတ်ထဲမှာပါလာသော လုံချည်နှစ် ထည်ကို ဖျာပေါ်တွင်ခင်းလိုက်သည်။ ခြုံစောင်ကိုအပြင်သို့ယူ ထုတ်လိုက်ပါသည်။ ခေါင်းအုံးအတွက်မူ ခေါင်းရင်း၌ရှိသော အုတ်ခဲကိုအသုံးပြုရပါသည်။

ဖယောင်းတိုင်အလင်းရောင်သည် တဖြေးဖြေးနှင့်အား ပျော့လွှာတော့သည်။

ကျနော်သည်အိပ်ရန်အတွက် ပြင်ဆင်မှုလည်းပြီးစီးသွား သည်။

ကျနော်ခင်းကျင်းထားသော အိပ်ယာပေါ်မှ ဘုရားဝတ် ပြုလိုက်ပါသည်။ ပုတီးကိုစိပ်ပြီးနောက် မေတ္တာပို့အမျှဝေလိုက် သည်။

ကျနော်၏စိတ်အာရုံ၌ ပေါ်လာသော အရဟံဂုဏ်တော် ဗုဒ္ဓ၏ဿတိဘုရားဂုဏ်တော်ပုတီးအပတ်ပေါင်း ၁၀၈ ပတ်စိပ်ရန် ပရိကံလိုက်ပါတော့သည်။

အရဟံဂုဏ်တော်စိပ်ခြင်း၏ ဝိသေသထူးကား။

သဗ္ဗေသံကမ္မဋ္ဌာနံ ဗုဒ္ဓဝဏ္ဏေ မုခံမတော သဗ္ဗေသံ အလုံး စုံကုန်သော။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းတကာတို့တွင်။ ဗုဒ္ဓဝဏ္ဏော၊ ဘုရားရှင်ကျေးဇူးတော်တို့သည်။ မုခံ၊ အကြီးအကဲ အမြတ်ဆုံး ဟူ၍။ မတော၊ သိအပ်၏။ သဗ္ဗေသံ၊ ဗုဒ္ဓ၏။ ဝဏ္ဏနံ အရဟံ ပခုခံ

ဘဝေ သဗ္ဗေသံ၊ အလုံးစုံသော။ ဗုဒ္ဓဝဏ္ဏာနုဉ္စ၊ ဘုရားရှင်ကျေးဇူးတော်ဂုဏ်တော်တို့တွင်(ဝါ)ဂုဏ်ကျေးဇူးတော်တို့ထက်လည်း အရဟံ၊ အရဟံဂုဏ်တော်သည်။ မုခံ၊ အကြီးအမှူး အဦးအဖျား။ ဘဝေ၊ ဖြစ်ရာ၏။

အရဟံဂုဏ်တော်ကိုတည်ဆောက်၍ မဇ္ဈိမပဋိပဒါကျသည် နှင့်တပြိုင်နက် အကျိုးထူးတရားကို ခံစားရမည်ဖြစ်၍ အကာလိကော ဆိုသည်။

သမထဘာဝနာ အရဟံဂုဏ်တော် မဂ္ဂသစ္စာ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးပြည့်စုံကြောင်း တရားကို ပွားများဖန်များ၍ စိတ်ငြိမ်သည့် အခါမဂ္ဂင်ရှစ်ပါးပြည့်စုံ၍ သမုဒယသစ္စာ စိတ်လည်ခြင်းရပ်သည် ကို သမုဒယသစ္စာ ပဟာယန မဂ္ဂသစ္စာ ဘာဝေတဗ္ဗ နိရောဓသစ္စာ သစ္စာကောတဗ္ဗ ဖြစ်သည်။

ထိုသို့ဖြစ်သောအခါ ကိုသာလျှင် အင်္ဂါရှစ်ပါးနှင့်ပြည့်စုံသော ဥပေါသထသီလံ အင်္ဂါရှစ်ပါးနှင့်ပြည့်စုံသော အင်္ဂုဋ္ဌိက မဂ်ဖြစ်သည်။ ထိုအခါ ကိလေသာ ပစ်လက်တကွက်လွတ်၍ သမ္မာဓိဋ္ဌိဟူ၍ ခေါ်အပ်လေသည်။ ဝိပဿနာလည်း ခေါ်ဆိုလေသည်။

အရဟံဂုဏ်တော်သာလျှင် လေးဆယ်သောသမထတို့တွင် အကြီးဆုံးသော သမထဖြစ်၍ လေးဆယ်သော သမထတို့တွင် စရိုက်အားလျော်စွာ ဖြစ်စေနိုင်သည်။

ဘုရားဂုဏ်တော်ကို အာရုံပြုသော စိတ်သည်သာလျှင် သရဏဂုဏ်နှင့်သဟ တက္ခ သဟဇာတပစ္စည်းဖြစ်၍ သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာ ဓာတ်ပစ္စည်းဆောင်၍ ဗောဓိပက္ခိယ ၃၇ ပါး ပါဝင်သော သီလဖြစ်လေသည်။

ဗုဒ္ဓါနုဿတိကမ္မဋ္ဌာန်းကို စီးဖြန်းသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်မြတ်
စွာဘုရားရှင်၌ ရှိသေခြင်း၊ ကျိုးနွံခြင်းတို့ကြောင့်သစ္စာပြန်ပြော
ပေါ်များသည်၏အဖြစ်ကို၎င်း၊ အောက်မေ့ခြင်း သတိပြန်ပြော
ပေါ်များ၏အဖြစ်ကို၎င်း၊ ဆင်ခြင်ခြင်းပညာ ပြန်ပြောသည်၏
အဖြစ်ကို၎င်းရလိုက်၏။

ဗုဒ္ဓါနုဿတိ ကမ္မဋ္ဌာန်း၏ တန်ခိုးရှိန်စော် အာနုဘော်
ကြောင့် ကိုယ်၌ကျရောက်လာသော ဆင်းရဲဒုက္ခအမျိုးမျိုးတို့ကို
သည်းခံနိုင်၏။ မြတ်စွာဘုရားနှင့်အတူတကွ နေရာ၏ဟူ၍ စိတ်၌
ထင်၏။ မြတ်စွာဘုရား၏ ဂုဏ်တော် ကျေးဇူးတော်တို့၌စိတ်စွဲ၍
အဖန်တလဲလဲအောက်မေ့ခြင်းသတိသည် အစဉ်မပြတ် ကိန်းဝပ်
တည်နေ၏။

လင်းအားအနည်းငယ် ကျန်သေးသည်။

ကျနော် လွယ်အိတ်ထဲ၌ရှိသော မျက်နှာသုတ်ပုဝါကို
ထုတ်ယူပြီး အုတ်ခဲပေါ်တင်လိုက်ပါသည်။

ဖယောင်းတိုင်အလင်းရောင် ပျောက်ကွယ်သွားခဲ့ချေ၏။

အမှောင်ထူက အခန်းကျဉ်းကလေးကို စိုးမိုးလိုက်သဖြင့်
အမှောင်ထဲ၌ အခန်းကျဉ်းကလေး တုတ်တုတ်မျှ မလှုပ်တော့
ငုတ်တုတ်ဖြစ်နေပါတော့သည်။

ကျွန်တော်၏ခန္ဓာကိုယ်သည် ဖျာကြမ်းနှင့် ထိလိုက်သည့်
အချိန်တွင် အဓိဋ္ဌာန်ခရီးသွားလာ တရားအားထုတ်ကြရသော
သူတော်ကောင်း အပေါင်းတို့တွေ့ကြုံကြရသောဆင်းရဲဒုက္ခသည်
မလွယ်ကူကြောင်းကို လက်တွေ့ခံစားရသောအခါမှ သက်ပြင်း
လေးတချက်ချမှိပါသည်။

ကျနော်သည် ခုမှပတ်ဝန်းကျင်၏အခြေအနေကိုသေချာ စွာဂရုပြုလာပါသည်။ အကြောင်းမူ လေတိုက်နှုန်းသည်တနာရီ လျင်လေးဆယ်ခန့်ဟုမှန်းဆမိသည်။

တအုံးအုံးတကျိုးကျိုးအသံများဆူညံနေပါသည်။ ဇရပ်၏သွပ် ပြားများပင်ကွာ၍လေထဲတွင်ပါသွားနေပြီလားဟုထင်မှတ်စရာ။

မဟူရာအမှောင်နှင့် အတူရှိသော အခန်းထဲ၌ ကျနော် သည်ပြင်ပမှကြောက်မက်ဖွယ်ရာ မြည်ဟီးနေသောလေတိုက်ခိုက် ခြင်းမှာအလိုလိုစိတ်ချောက်ချားဘွယ်ရာကောင်းလှပါသည်။

ဤမျှဝန်းကျင်၏ ကြောက်မက်ဘွယ် ထိတ်လန့်စရာဖြစ် ရပ်ဆန်းမှုများကိုတွေ့ကြုံရသော်လည်း ကျနော်၏စိတ်ဓာတ်သည် အနည်းငယ်မျှ စိုးရွံ့ခြင်းမရှိခဲ့ချေ။ အကြောင်းမူ ကျနော်၏စိတ် ဓာတ်ခိုင်မြဲခြင်း၊ ယုံကြည်ချက်ရှိခြင်းတို့က ထိုအကြောင်းအရာ အပေါင်းကိုတုန်းလွန်နိုင်ပါသည်။

ကျနော်၏ရုပ်နာမ်နှစ်ပါး၊ ခန္ဓာငါးပါးကို ဘုရားရှင်အား လှူဒါန်းခဲ့ခြင်းကြောင့်ပင်ဖြစ်ပါသည်။ မိမိ၏စောင့်ရှောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်အပေါင်းအား အပ်နှင်းထားပါသည်။ တောင်၌စောင့် ရှောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်များထံ ခွင့်ပန်ခဲ့ခြင်းကြောင့်ဖြစ်ပါသည်။

ကျနော်သည်ပက်လက်လှန်၍ အိပ်နေပါသည်။ အနုဿတိ ဆယ်ပါးမှ၊ ဗုဒ္ဓါနုဿတိ၊ ဓမ္မာနုဿတိ၊ သံဃာနုဿတိတို့ကို ပွား များပြီးနောက် မရုဏနုဿတိကိုပွားများနေပါသည်။

အချိန်မည်မျှ ကြာညောင်းခဲ့သည်ဟူကား ကျနော်မသိ တော့ချေ။

အေး ငြိမ်းခြင်းနှင့် အတူ ကျနော် အိပ်မော ကျသွားပါ
တော့သည်။

နံနက်ခင်း၏ အလင်းများ မျက်နှာပေါ်သို့ နေရောင်
ပျောက်ကလေးများ ကျရောက်လာတော့မှ နိုးလာပါသည်။
ကျနော်သည်မျက်နှာသစ်ရန် အပြင်ဘက်သို့ ထွက်သည့်အချိန်၌
ရဟန်းတော်နှင့်တွေ့ဆုံလိုက်မိသည်။

သည်တော့....

“ဒကာ”

ရဟန်းတော်ခေါ်လိုက်သောကြောင့်။

“ဘုရား”

“ဒကာရဲ့သမာဓိအားကဲ့သိပ်မဆိုးပါလား”

ဤသို့ရဟန်းတော်၏မိန့်ဆိုမှုသည် အကြောင်းတခုခုရှိနေ
ပေလိမ့်မည်။ ကျနော်အိပ်စက်သောအခန်းသည် အကြောင်းမဲ့
မဟုတ်ကြောင်း ကောက်နှုတ်ချက်ချနိုင်သည်။

ကျနော်သည်ရဟန်းတော်၏ကျွေးမွေးသော ပဲ့ထမင်းနှင့်
လသက်ရည်ကြမ်းကို သောက်စားပြီးနောက် ဘုရားရင်ပြင်တော်
သို့တက်၍ အဓိဋ္ဌာန်ပါရမီကို ဖြည့်ကျင့်ပါတော့သည်။ အဓိဋ္ဌာန်
ထားသည့်ရက်အတိုင်း အားထုတ်ခဲ့ပြီး ရန်ကုန်မြေသို့ပြန်ခဲ့လေ
သည်။

သုတေသ်ကောင်းတို့၏ အားဟူကား သူတပါး
တို့၏ လွန်ကျူးလာသည့် အပြစ်ကို အမျက်
မထွက် သည်းခံခြင်းသည် သုတေသ်ကောင်းတို့၏
ကိုးစားရာ အားတည်း။

“ရှင်တို့ကျင့်ကောင်း၊ဘုရားပေါင်းတို့ဆုတောင်း
သာစ၍၊ဥာဉ်ဝိရိယ၊ သဒ္ဓါဓိက၊ သုံးမည်ရလျက်
ကာလသုံးကြိမ် ကျွတ်ထောက်ချိန်၍—”

အရှင်သီလဝံသ မထေရ်မြတ်

ပါရမီလမ်း

“ဂေါတမဘုရားလောင်း ဆုပန်ခြင်း”

ဤရွှေ့ဤမျှဟု တွက်ဆမှတ်သားခြင်းငှါ မတတ်ရာသော
မဟာကပ်ပေါင်း အသင်္ချေယျတို့တွင် နန္ဒအသင်္ချေ၊ သုနန္ဒအ
သင်္ချေ၊ ပထဝီအသင်္ချေ၊ မဏ္ဍအသင်္ချေ၊ စရဏီအသင်္ချေ၊ သာဂရအ
သင်္ချေ၊ ပုဏ္ဏရိက အသင်္ချေ တည်းဟူသော ခုနှစ်သင်္ချေတွင်း၌
ပွင့်တော်မူကုန်သော ဗြဟ္မဒေဝ အစရှိကုန်သော တသိန်းနှစ်
သောင်း ငါးထောင်ကုန်သော ဘုရားရှင်တို့ကို ဖူးမြင် တွေ့ကြုံရ
သဖြင့် ဓမ္မဒေသနာကို ကြားနာရလေလျှင် ဘုရားဖြစ်ချင်သော
စိတ်တော်ရှိလှ၍ ဒသပါရမီ ငါးလီသော ပရိစ္စာဂတို့ကို . တစ

တစ ဖြည့်တော်မူသည်။ ထိုနောက် သဗ္ဗဘဒ္ဒအသင်္ချေ၊ သဗ္ဗပုလ္လအသင်္ချေ၊ သဗ္ဗရတနအသင်္ချေ၊ ဥသဘက္ခဒ္ဒအသင်္ချေ၊ ခန္ဓုတ္တမအသင်္ချေ၊ မာဏိတအသင်္ချေ၊ ဘဒ္ဒအသင်္ချေ၊ ပဒုမအသင်္ချေ၊ သဝိဘလ္လအသင်္ချေ တည်းဟူသော ကိုးအသင်္ချေထက်၌ ပွင့်တော်မူကြကုန်သော ပေါရာဏသကျ ဂေါတမ အစရှိကုန်သော သုံးသိန်းရှစ်သောင်း ခုနစ်ထောင်ကုန်သော ဘုရားရှင်တို့နှင့် တွေ့ကြုံပြန်လျှင်လည်း ထိုဘုရားရှင်တို့အား ပစ္စည်းလေးပါးတို့ဖြင့် မြှောက်စားပူဇော်ကာ တရားတော်ကိုနာ၍....

“နောင်သောအခါ ငါလည်း ထို့သခင် လူတွင်ထင်ရှား ဘုရားစင်စစ်ဖြစ်စေသော်” ဟု နှုတ်ရောစိတ်ပါ ပတ္တနာ၍ ပါရမီသုံးဆယ် ငါးသွယ်ကော ပရိစ္ဆာဂစရိယတို့ကို နိစ္စကြီးကုတ်အားထုတ်တော်မူသဖြင့် ဆောက်ဦးရင့်မာ၍ သူမေခာရှင်ရသေ့ အဖြစ်သို့ ရောက်တော်မူလေသည်။ ထိုမှစ၍ သေလအသင်္ချေ၊ ဘာသအသင်္ချေ၊ ဇေယျအသင်္ချေ၊ ရာစိယအသင်္ချေ တည်းဟူသော လေးသင်္ချေနှင့် ကမ္ဘာတသိန်းထက်၌ ပွင့်တော်မူကြကုန်သော နှစ်ကျိပ်ခုနစ်ဆူကုန်သော ဘုရားရှင်တို့တွင် ဒီပင်္ကရာမြတ်စွာဘုရားမှစ၍ နိယတဗျာဒိတ်ကိုခံရလျက် ဗောဓိသမ္ဘာရအပေါင်းကိုဖြည့်တော်မူကာ အစဉ်လာသဖြင့် ဤကမ္ဘာဝယ် မဟာသမ္မတမင်းတကြိမ်၊ သုဒဿနဝရမန္တာတ်မင်း တကြိမ်၊ မဿဒေဝမင်းတကြိမ်၊ နေမိမင်း၊ သိဝိရာဇ်၊ စန္ဒကုမာရ၊ မဟာဂေါဝိန္ဒ၊ အင်္ဂုတ္တိဗြဟ္မဏ၊ သင်္ခဗြသ္မဏ၊ ဇနိဉ္ဇယ၊ သသရာဇ၊ ဟတ္ထိပါလ၊ ဘူရိဒတ္တ၊ ဓမ္မေယျ၊ စူဠဗောဓိ၊ မဟိံသ၊ ဂုဂုမိဂ၊ မာတင်္ဂ၊

ဓမ္မဇော၊ ဇယဒိသ၊ သင်္ခပါလ၊ ယုခဉ္ဇယ၊ သောမနဿ
အယောသရ၊ သောဏဒန္တ၊ ကပိရာဇာ၊ သစ္စယုဂ၊ ဝပေါတက၊ မစ္ဆ
ရာဇ၊ ကဏှာဒီပါယန၊ မဟာသုတသောမ၊ သုဝဏ္ဏသာမ၊ ဓကရာဇ၊
မဟာဟေမဟံသ တကြိမ်စီအားဖြင့် သုံးဆယ်ငါးဇာတ်ဖြစ်တော်
မူ၍ ဆောက်ဦးရင့်မာသဖြင့် ဝေဿန္တရာမင်းအဖြစ်သို့ ရောက်
တော်မူလေသည်။

ဘုရားလောင်းသုံးမျိုးမှာ (၁) သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဓိသတ္တ
ဖြစ်သောဘုရားအလောင်းအလျှာ သူမြတ်ကြီးများကား....

၁။ ။ ပညာဓိကဘုရားအလောင်း

၂။ ။ သဒ္ဓါဓိကဘုရားအလောင်း

၃။ ။ ဝိရိယာဓိကဘုရားအလောင်းဟူ၍ သုံး
မျိုးရှိလေသည်။

ဘုရားအဖြစ်ဟူသည် သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ကြီးကို ရခြင်း
ပင်ဖြစ်၏။ ထိုဉာဏ်တော်ကြီးကို ရရှိဘို့ရန် ရှာမှီးသူတို့၏ စိတ်
သန္တာန်တွင် ပညာဓာတ်ခံ လွန်ကဲစွာရှိခြင်းပင်ဖြစ်၏။ ပညာဓာတ်
ခံလွန်ကဲစွာ ရှိခြင်းဟူသည်လည်း အရာရာတိုင်း ပြုသမျှ ပြောသ
မျှ ကြံသမျှတို့၌ ဝေဖန်ဆင်ခြင် စဉ်းစားမှုပြုလုပ်ခြင်းပင်ဖြစ်၏။
ဤသို့ပြုလုပ်သဖြင့် တဘဝထက်တဘာဝ ပညာဓာတ်ခံ ရင့်သန်
ကာ ပညာတကာတို့ထက် အထွဋ်အထိတ်ဖြစ်သော သဗ္ဗညုတ
ဉာဏ်တော်ကြီးသို့ ပေါက်ရောက်လွယ်၏။

လောက၌ ငွေဖြင့်ရင်းနှီး၍ ရှာမှ ငွေကိုရလွယ်သကဲ့သို့ ပညာဖြင့်ရင်းနှီး၍ရှာမှ သဗ္ဗညုတဉာဏ်ပညာကြီးကိုရလွယ်သည်။ သို့ဖြစ်၍ပညာဓိကဟု ခေါ်သော ဉာဏ်ပညာလွန်ကဲသည့် ဘုရား အလောင်းတော်များသည် ပါရမီဖြည့်ရာ၌ အမြဲပင် ပညာဉာဏ် ပါရှိပြီးဖြစ်သည့်အတွက် လေးသင်္ချေနှင့် ကမ္ဘာတသိန်း ပါရမီ ဖြည့်လျှင် ဘုရားဖြစ်တော်မူကြ၏။

အချို့သောအလောင်းတော်တို့သည်ကား “ပါရမီဖြည့် လျှင် ဘုရားဖြစ်နိုင်သည်” ဟူ၍ ယုံကြည်ကြ၏။ ထိုအလောင်း တော်တို့၏စိတ်၌ ယုံကြည်သဒ္ဓါတရား လွန်ကဲ၍နေ၏။ ပညာကား သဒ္ဓါတရားအောက် နည်းပါးလေသည်။ ထိုအလောင်းတော်ကြီး များကို သဒ္ဓါဓိက ဘုရားအလောင်းဟုခေါ်သည်။ (သဒ္ဓါတရား သာလျှင် လွန်ကဲခြင်းရှိသော အလောင်းတော်ဟု ဆိုလိုသည်) ဤသဒ္ဓါဓိက ဘုရားအလောင်းတော်များမှာ ပညာက ရှေ့မ ဆောင်နိုင်ပဲ သဒ္ဓါတရားကသာ ရှေ့ဆောင်ကာ ပါရမီဖြည့်ရ သည့်အတွက် လေးသင်္ချေနှင့်ကမ္ဘာတသိန်းတွင် ဘုရားမဖြစ်နိုင် သေးပဲ ရှစ်သင်္ချေနှင့်ကမ္ဘာတသိန်း ပါရမီဖြည့်မှ ဘုရားဖြစ်တော် မူကြ၏။

အချို့သောအလောင်းတော်တို့သည်ကား.... ဝီရိယကို သာ အားကိုးအားထားပြုကြ၏။ မြော်မြင်ဆင်ခြင်မှု ပညာကို လည်း အဓိကအားဖြင့် အသုံးမပြုနိုင်။ ပါရမီဖြည့်လျှင် ဘုရား ဖြစ်နိုင်သည်ဟူသော ယုံကြည်ခြင်းသဒ္ဓါတရားကိုလည်း ဂရုမ ထား။ “ကြိုးစားလျှင် ဘုရားဖြစ်မည်” ဟူသော ဝီရိယကိုသာ

ရှေ့ထား၍ ပါရမီတော်တို့ကို ဖြည့်ကျင့်သည့်အတွက် တဆယ့်
ခြောက်အသင်္ချေနှင့် ကမ္ဘာတသိန်းကြာမှ ဘုရားဖြစ်တော်မူကြ
သည်။ ထိုအလောင်းတော်ကြီးများကို ဝိရိယအဓိက ဘုရားအ
လောင်းတော်ကြီးများဟု ခေါ်ကြသည်။

ဤသို့လျှင် ပညာဓိက၊ သဒ္ဓါဓိက၊ ဝိရိယဓိက ဟူသော
အမည်သုံးပါးသည် ဘုရားအလောင်းတော်တို့၏ အမည်ဟုသတိ
ပြုရ၏။ သတိမပြုလျှင်ဘုရားရှင်တို့၏ အမည်ဟု မှတ်ထင်နေကြ
၏။ အလောင်းတော်ဘဝ၌ ပညာဓိက၊ သဒ္ဓါဓိက၊ ဝိရိယဓိက
ဟူသောအမည်သုံးပါးသည် ဘုရားအလောင်းတော်တို့၏ အမည်
ဟုသတိပြုရ၏။

အလောင်းအလျှာကြီးတို့၏လုပ်ငန်းစဉ်

ရတနာကိုအလိုရှိရုံမျှဖြင့် အလုပ်မလုပ်ပဲ ရတနာကိုမရရှိ
နိုင်။ ကြိုးစားအားထုတ် အလုပ်ကိုလုပ်မှသာလျှင် အလိုရှိရာ
ရတနာကိုရနိုင်သကဲ့သို့ ရှေးဆိုအပ်ပြီးသော ဗောဓိဉာဏ်သုံးပါး
ကိုအသီးသီး အလိုတော်ရှိကြသော ဗောဓိသတ္တ (အလောင်းအ
လျှာ)သုံးမျိုးတို့မှာလည်း တောင့်တအပ်သော ဗောဓိဉာဏ်ကိုရ
ရာ ရကြောင်းဖြစ်သော ပါရမီစာဂစာရိယတရားတို့ကို ပွားများ
အားထုတ်မှသာအလိုရှိအပ်သောဗောဓိဉာဏ်ကို ရတော်မူကြ၏။

အရင်းအနှီးဥစ္စာများစွာ စိုက်ထုတ်၍ သူမတူတန်အောင်
အားထုတ်သောပုဂ္ဂိုလ်၊ အလယ်လတ်စိုက်ထုတ်၍ အလတ်အလတ်
အားထုတ်သောပုဂ္ဂိုလ်၊ အနည်းအပါးစိုက်ထုတ်၍ အနည်းအပါး

အားထုတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သုံးမျိုးတို့၏အမြတ်အစွန်း အကျိုးတရားကို ရရှိရာ၌ ခြားနားခြင်းထူးပြားခြင်းရှိသကဲ့သို့ ထို့အတူ (ဗောဓိပရိပါစကဓါသော) ဗောဓိဉာဏ်ကို ရင့်သန်စေတတ်သည့် ပါရမီစာဂ စရိယတရားတို့ကို အားထုတ်တော်မူ တည်းဟူသော အရင်းတနှိုးဥစ္စာအခြေခံများတို့အမြတ်အများ၊ အလယ်အလတ်၊ အနည်းအပါးတို့လိုက်၍ ဗောဓိဉာဏ်တည်းဟူသော အမြတ်အစွန်းအကျိုးတရားကို ရရှိရာ၌လည်း ခြားနားခြင်း ထူးပြားခြင်း ရှိလေသည်။

ယင်းသို့စိတ်ဖြင့် မရေမတွက်နိုင်သောဘုရားအဆူဆူတို့ထံ သူရားဆုကိုပန်၍ ဘုရားဖြစ်ရန်ကုသိုလ်အထူးကို ကာလရှည်လျားစွာဆည်းပူးခဲ့သဖြင့် နိယတဗျာဒိတ် ခံယူနိုင်လောက်အောင် အင်္ဂါရှစ်ပါးနှင့်ပြည့်စုံသော (သုမေဓာရှင်ရသေ့၏ ဘဝမျိုးကဲ့သို့သော) ဘဝ၏သက်တော်ထင်ရှား မြတ်စွာဘုရားတဆူဆူ၏အထံ၌ နိယတဗျာဒိတ်ကို ခံယူတော်မူရလေသည်။

ပါရမီဖြည့်စဉ် နတ်ပြည်၌ ကြာရှည်စွာ နေလေ မရှိ

ထိုသို့တူမတူဟန်အောင်ပါရမီစာဂစရိယတို့ကို ဖြည့်ကျင့်တော်မူဆဲဖြစ်ကြသော အလောင်းတော်ကြီးများသည် ဝေသန္တရာဘဝကဲ့သို့ ပါရမီစာဂစရိယတရားတို့ကို အပြီးအဆုံးအထွတ်အထိပ်ရောက် ပြည့်မြောက်သည့်ဘဝသို့ မရောက်သေးသမျှကာလပတ်လုံး ဤအတွင်းဝယ် မဟာကုသိုလ်တော် အနုဘော်ကြောင့်အသက်ရှည်သော နတ်ဗြဟ္မာဘဝ၌ ဖြစ်ကြသော်လည်း

ထိုနတ်ဗြဟ္မာပြည်၌ ပါရမီဖြည့်ရန် ခဲယဉ်းလှသောကြောင့် အသက်တန်းကုန်ဆုံးအောင် တည်နေတော်မမူကြပဲ၊ အဓိမုတ္တရဏခေါ်သော သေခြင်းမျိုးဖြင့် နတ်ဗြဟ္မာသက်ချေခဲ့ကြပြီးလျှင် လူ့ပြည်လောက၌သာ တဖန်ဖြစ်၍ ပါရမီတော်တို့ကိုဖြည့်ကျင့်တော်မူကြသည်။

သမုဒ္ဒရာနှင့်တူသောပါရမီတော်များ

ပကတိသမုဒ္ဒရာမှာယူဇနာပေါင်းရှစ်သောင်းလေးထောင် နက်ခေါင်လှ၏ထုပမာဏရှိသေး၏။ အောက်အပြင်အထက်အပြင် ရှိ၍ အစွန်းအနားမှ စကြာဝဠာတော်ဖြင့်ပိုင်းခြား၍ ရစကောင်းသော်လည်း အလောင်းတော်ကြီးများ ဖြည့်ကျင့်ပွားများအပ်သည့် ဒါနပါရမီတည်းဟူသော သမုဒ္ဒရာမှာကား အောက်ထက် အပြင်အစွန်းအနား ပိုင်းခြား၍မရစကောင်မှန်၏။ အလောင်းတော်ကြီးများ၏ ဒါနပါရမီတော်စပ်ရန် ပြင်ပဥစ္စာကို စွန့်လှူခဲ့သည်ကားဤမျှတည်းဟူ၍မပိုင်းခြားနိုင်။ အသားကိုလှူရာဌာနကားဤမျှတည်း၊ အသွေးကိုလှူရာဌာနကားဤမျှတည်း၊ မျက်လုံးတော်ကိုလှူရာဌာနကားဤမျှတည်း၊ ဦးခေါင်းတော်ကိုလှူရာဌာနကားဤမျှတည်းဟူ၍ မပိုင်းခြားနိုင်။ ထို့အတူသီလပါရမီတော်စသည်နှင့်စပ်လျဉ်း၍လည်း မပိုင်းခြားနိုင်သည်သာ ဖြစ်ရကားအလောင်းတော်ကြီးများ၏ပါရမီတော်တို့ကိုမဟာသမုဒ္ဒရာနှင့်(အဓိက) ဥပမာ....ပါရမီတော်တို့က သာလွန်သည်ကိုသာ ဥပမာနှိုင်းခိုင်းရလေသည်။

ကြီးစွာသော ဒုက္ခကိုသော်လည်း ဒုက္ခကဲ့သို့မထင်

တစုံတယောက်သောသူသည် နွေရာသီအချိန် နေ့မှန်း တည့်ရှိန်ရှိန်၌ ရေပြည့်ကန်အတွင်းသက်ဆင်းငုပ်လျှိုးရေချိုးနေစဉ် ကောင်းကင်အထက်မှ နေကျက်ကျက်ပူသည်ကို ရှိသည်ဟူ၍မှ အသိအမှတ်မပြုသကဲ့သို့ ထို့အတူအလောင်းတော်ကြီးများသည် မဟာဂရုဏာဖြင့် အေးမြချမ်းကြည်သော စိတ်နှလုံးရှိတော်မူကြ ၍သတ္တဝါတို့၏ အစီးအပွားကိုသာ ရှာမှီးတော်မူကြလျက် ပါရမီတော်တည်းဟူသော သမုဒ္ဒရာ၌အမြဲသက်ဆင်း ငုပ်လျှိုးတော်မူ ကြကုန်၏။ သို့ရကား ပါရမီတော်သမုဒ္ဒရာအတွင်း မဟာဂရုဏာ ဖြင့်ချမ်းအေးသော ကိုယ်ရှိတော်မူကြသောကြောင့် ယုတ်မာ သောသတ္တဝါတို့ မညှာမတာမငဲ့မကွက် ရက်ရက်စက်စက် ခြေ ကိုဖြတ်ခြင်းစသည့်ကြောင့် အလွန်အလွန်ငြီးလှသည့် ဆင်း ရဲဒုက္ခပင်ဖြစ်သော်လည်း ဒုက္ခကဲ့သို့ မှတ်ယူတော်မမူကြကုန်။

ကလရှည်စွာ ပါရမီတော်တို့ကို ဖြည့်ကျင့်ရခြင်း

ကမ္ဘာတခုခု၌ ပုဂ္ဂိုလ်တယောက်ယောက်၏ အရိုးတို့ကို စုပုံထားလျှင် တောင်မျှလောက်ကြီးမားရာ၏ဟု သံယုတ်ပုဂ္ဂိုလ် တော်၌ မြတ်စွာဘုရားဟောကြားတော်မူအပ်သည်။

အလောင်းတော်ကြီးများမှာ ဘုရားဆုပန် ဗျာဒိတ်ခံ သည်မှ ပါရမီပြည့်စုံအောင်မြောက် အထွတ်အထိပ်သို့ရောက် သည်။ နောက်ဆုံး(ဝေသန္တရာဘဝကဲ့သို့သော)ဘဝတိုင်အောင်

အနည်းဆုံး လေးအသင်္ချေနှင့်ကမ္ဘာတသိန်း ကာလအတွင်း ပါရမီဖြည့်ခဲ့ရသော ဘဝတို့ကိုရေတွက်ရလျှင် မဟာသမုဒ္ဒရာ ရေပေါက်ထက်ပင်များလှသေး၏။ ထိုမျှများလှသောဘဝတို့အနက် ပါရမီကိုမဖြည့်ပဲ အချည်းနှီးလွန်သွားသော ဘဝတခုဟူ၍မရှိချေ။

ယနေ့ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် သူတော်စင်တို့ သိမြင်ကြားမှတ်သားရသည့် ငါးရားငါးဆယ် နိပါတ်ဇာတ်တော် စရိယာ ပိဋကပါဠိတော် စသည်တို့၌ပါသော အလောင်းတော်မြတ်၏ ကျင့်စဉ်များကား မဟာသမုဒ္ဒရာရေအထဲမှ ဆားငန်အရသာကို သိသာစေရန် ထုတ်ဆောင်၍ ပြအပ်သော တဖလားမျှသော ရေကဲ့သို့ မဟာသမုဒ္ဒရာ ရေပေါက်မက ဘဝများစွာ ဖြည့်ကျင့်တော်မူအပ်သော ပါရမီကျင့်စဉ်များမှ အကြောင်း ဝတ္ထုအားလျော်စွာ အနည်းငယ်မျှ ဟောကြားအပ်သော ကျင့်စဉ်များသာ ဖြစ်သည်။

(ပစ္စေကဗောဓိသတ္တ)ခေါ်သော ပစ္စေကဗုဒ္ဓါအလောင်းတော်လျာတို့မှာ နှစ်သင်္ချေနှင့် ကမ္ဘာတသိန်းကြာအောင် ပါရမီဖြည့်ရကုန်၏။ ထိုအောက်လျော့၍ ပစ္စေက ဗုဒ္ဓါမဖြစ်နိုင်။ အကြောင်းမှာ ရှေးသဗ္ဗဘူရား အလောင်းတော်တို့ အခဏ်း၌ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသောအတိုင်း ထိုနှစ်သင်္ချေနှင့် ကမ္ဘာ တသိန်းအောက်လျော့၍ ပစ္စေက ဗောဓိဉာဏ် မရင့်ကျက်နိုင်သောကြောင့် ဖြစ်သည်။

(သာဝက ဗောဓိသတ္တ) ခေါ်သော သာဝကအလောင်းတော်တို့မှာ....

(က) အဂ္ဂသာဝက အလောင်းတော်များ (အရှင်သာရိပုတ္တရာ)

(ခ) မဟာသာဝက အလောင်းတော်များ (ဘုရားလက်ထက်တော် အခါ အသီတိရှစ်ကျိပ်ဝင် ရဟန္တာကြီးများကို ခေါ်သည်)

(ဂ) ပကတိ သာဝက အလောင်းတော်များ။

ထိုသို့ ဆိုအပ်ပြီးသည်မှ ကြွင်းသော ရဟန္တာအလောင်းအလျာများကို ခေါ်သည်။

ဤသို့ သာဝက အလောင်းအလျာများကား သုံးမျိုးရှိသည်။

(က) အဂ္ဂသာဝက အလောင်းအလျာတို့မှာ သင်္ချေနှင့် ကမ္ဘာတသိန်းကြာအောင် ပါရမီဖြည့်ရသည်။

(ခ) မဟာသာဝက အလောင်းအလျာတို့မှာ ကမ္ဘာတသိန်းကြာအောင် ပါရမီဖြည့်ရသည်။

(ဂ) ပကတိ သာဝက အလောင်းအလျာတို့မှာ ပါရမီဖြည့်ရာ ကာလ ဤ၍ ဤမျှဟု ကျမ်းဂန်တိုက်ရိုက်အဖွင့် အဆို မရှိသော်လည်း ပုဗ္ဗေနိဝါသကထာ (သုတ်မဟာဝါ၊ မဟာ ပဒါနသုတ်အဖွင့်) အဋ္ဌကထာဋီကာတို့၌ မဟာသာဝကတို့မှာ ကမ္ဘာ

တသိန်း အတိတ်ဘဝကို အောက်မေ့နိုင်သည်။
ပကတိသဘာဝတို့မှာ ထိုအောက်လျော့၍အောက်
မေ့နိုင်သည်ဟု ပါရမီဖြည့်ရာကာလဖြင့် အတိတ်
ဘဝကို အောက်မေ့နိုင်ကြောင်း ဖွင့်ဆိုတော်မူ
ကြသဖြင့် ကမ္ဘာတသိန်းအောက်လျော့၍ ပါရမီ
ဖြည့်ကြရသည်ဟု မှတ်သားသင့်သည်။ ဤ၌
ကမ္ဘာတသိန်းအောက် ကမ္ဘာတရာ ကမ္ဘာ
တထောင် စသည်ဖြင့် မမြဲသောကာလ အပိုင်း
အခြားကိုသာ မှတ်ယူသင့်သည်။

ဗုဒ္ဓ- (ကိုစွဲပြီးမြောက် ဗုဒ္ဓအဖြစ်သို့ ရောက်တော်မူကြ
သောပုဂ္ဂိုလ်သူမြတ်ကြီးများ)။

ရှေး၌ဆိုအပ်ပြီးသော အတိုင်း သမ္မာ သမ္မောဓိ သတ္တ
တည်းဟူသော သဗ္ဗညုဘုရားအလောင်းတော်တို့မှာ နိယတဗျာ
ဒိတ်ပန်း ဆင်မြန်းတော်မူပြီးနောက် ပညာဓိကဘုရားအလောင်း
ဖြစ်လေလျှင် လေးအသင်္ချေနှင့် ကမ္ဘာတသိန်း သဒ္ဓါဓိကဘုရား
အလောင်းဖြစ်လျှင် ရှစ်အသင်္ချေနှင့် ကမ္ဘာတသိန်း၊ ဝီရိယဓိက
ဘုရားအလောင်းဖြစ်လျှင် တဆယ့်ခြောက်အသင်္ချေနှင့် ကမ္ဘာ
တသိန်းကြာအောင် ပါရမီတို့ကိုဖြည့်ကျင့်တော်မူ၍ ပါရမီတော်
အထွဋ်အထိပ်သို့ ရောက်သောကာလဝယ် ဆရာမရှိ မိမိကိုယ်တိုင်
ထိုးထွင်း၍ သစ္စာလေးပါး တရားတို့ကို သိသောမဂ်ဉာဏ်၊ ကုယျ
တရားတို့ကို ကြွင်းမဲ့ ကုန်စင် သိမြင်တတ်သောသဗ္ဗညုတဉာဏ်

တော်တည်းဟူသော သမ္မာသမ္ဗောဓိဉာဏ် (တဆူတဆူသော ဘုရားရှင်သည်တပါးသောတရားကိုဟောတော်မမူပဲတဆူသော ဘုရား၏ဂုဏ်ကို တကမ္ဘာပတ်လုံးဟောကြားသော်လည်း ကမ္ဘာ သာလျှင်ကုန်ဆုံး၍ ဂုဏ်ကျေးဇူးမကုန်ဆုံးနိုင်ဟုဟောတော်မူအပ် သော) အနန္တအပရိမေယျဖြစ်သော ဘုရားကျေးဇူး ဂုဏ်အထူးတို့ နှင့်တကွ ရတော်မူ ရောက်တော်မူသည်။ ယင်းသို့သမ္ဗောဓိဉာဏ်သို့ ရောက်တော်မူရတော်မူသော လောကသုံးပါး၌ ဖြစ်မြောက်သူ အတုမရှိအဒုတိယပုဂ္ဂိုလ်သူမြတ်ကိုသမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ (သဗ္ဗညုမြတ်စွာ ဘုရား) ဟုခေါ်ဆိုသည်။

ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ အလောင်းအလျာတို့မှာ နှစ်အသင်္ချေနှင့် ကမ္ဘာတသိန်းကာလကြာအောင် ပါရမီတော်တို့ကိုဖြည့်ကျင့်ရ၍ ပါရမီတော်အထွဋ်အထိပ်သို့ ရောက်သောအခါ (သဗ္ဗညုတ ဉာဏ် ဒသဗလဉာဏ်စသည်တို့မပါပဲ) ဆရာမ ရှိမိမိကိုယ်တိုင်ထိုး ထွင်း၍သစ္စာလေးပါးကိုသိသောမဂ်ဉာဏ် (ပစ္စေက ဗောဓိဉာဏ် ကို) ရတော်မူ ရောက်တော့မူကြသည်။ ယင်းသို့ပစ္စေကဗောဓိဉာဏ် သို့ရောက်တော်မူ ရတော်မူကြသော ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးများကို ပစ္စေက ဗုဒ္ဓါ (ပစ္စေကဗုဒ္ဓါဘုရားငယ်) ဟုခေါ်ဆိုသည်။

သာဝက အလောင်းအလျာတို့မှာ အဂ္ဂသာဝကအလျာ ဖြစ်လျှင် တသင်္ချေနှင့် ကမ္ဘာတသိန်း၊ မဟာသာဝကအလျာဖြစ် လျှင်ကမ္ဘာတသိန်း၊ ပကတိသာဝကအလျာဖြစ်လျှင် ကမ္ဘာတရာ၊ ကမ္ဘာတသောင်း စသည်ကာလပတ်လုံး ပါရမီတို့ကို ဆည်းပူး၍

ပါရမီအထွဋ်အထိပ်သို့ ရောက်သောအခါ မြတ်စွာဘုရားတည်း ဟူသောဆရာရှိ၍ သစ္စာလေးပါးကိုသိသော မဂ်ဉာဏ် (သာဝက ဗောဓိဉာဏ်)ကို ရတော်မူ ရောက်တော်မူကြသည်။ ယင်းသို့ သာဝကဗောဓိဉာဏ်ကို ရောက်တော်မူရတော်မူကြသော ပုဂ္ဂိုလ် သူမြတ်များကိုအဆင့်အတန်းအလိုက်အဂ္ဂသာဝက၊မဟာသာဝက ပကတိသာဝက အမည်အသီးသီးဖြင့် သာဝက ဗုဒ္ဓဟု ခေါ်လေ သည်။

မြတ်စွာဘုရား၏လုပ်ငန်းစဉ်များ

ဤသို့ ဗောဓိသတ္တ (အလောင်းတော်တို့၏) ကိစ္စပြီး မြောက်၍သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ၊ပစ္စေကဗုဒ္ဓ၊ သာဝကဗုဒ္ဓ တည်းဟူသော သဗ္ဗညုမြတ်စွာဘုရားအဖြစ်၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓ၊အဖြစ်၊ သာဝကဗုဒ္ဓ၊ (တပည့်သာဝကအရိယာ)အဖြစ်သို့ အသီးသီးရောက်ရှိတော်မူကြ ပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်သူမြတ်ကြီးများအနက် သဗ္ဗညုမြတ်စွာဘုရား တို့ကို တာရယံတုပုဂ္ဂိုလ်ကိုယ်တိုင်လည်း သံသရာမှကူးမြောက်၍ ဝေနေယျတို့ကိုလည်းထုတ်ဆယ်ကယ်တင်တော်မူကြသောအမြတ် ဆုံးသောပုဂ္ဂိုလ်ဟူ၍ခေါ်ဆိုရသည်။

ပစ္စေကဗုဒ္ဓ၊တို့ကိုမူ(တရိတပုဂ္ဂိုလ်) သူတပါးကိုသံသရာမှ ထုတ်ဆယ် ကယ်တင်မှု မပြုနိုင်ကြပဲ မိမိတို့ကိုယ်တိုင် သံသရာမှ ကိုယ်စွမ်းဖြင့်ကူးမြောက်သောပုဂ္ဂိုလ်မြတ်တို့ဟူ၍ခေါ်ဆိုရသည်။ မှန်၏၊ပစ္စေကဗုဒ္ဓ၊အရှင်မြတ်တို့သည် သဗ္ဗညုမြတ်စွာဘုရားများ ပွင့်တော်မူသောအခါ၌ ဖြစ်ပွင့်ခြင်းမရှိကြကုန်၊ မြတ်စွာဘုရား

တဆူနှင့်တဆူအကြားကာလ၌သာ ပွင့်တော်မူကြကုန်၏။ သဗ္ဗညု
မြတ်စွာဘုရားတို့သည် ကိုယ်တိုင်ကလည်း ဆရာမရှိဘဲသစ္စာလေး
ပါးကိုသိတော်မူကြ၍ သူတပါးတို့ကိုလည်း သိစေတော်မူနိုင်ကြ၊
ဟောပြောတော်မူနိုင်ကြကုန်၏။

ပစ္စေကဗုဒ္ဓါအရှင်မြတ်တို့သည်ကား မိမိတို့ကိုယ်တိုင်သာသိ၍
သူတပါးတို့ကိုကားမဟောပြောနိုင်ကြကုန်။ မဂ်ဖိုလ်၊ မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်
တည်းဟူသောပဋိဗေဒတရားအနက်သဘောကို ကိုယ်တိုင်သိမြင်
ကြ၍ ထိုမဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်တည်းဟူသောလောကုတ္တရာတရားကို နာမ
ပညတ်သို့တင်၍ သူတပါးအား တရားဟောခြင်းငှာ မစွမ်းနိုင်ကြ
ကုန်။ ထို့ကြောင့်ထိုပစ္စေကဗုဒ္ဓါအရှင်မြတ်တို့၏ သစ္စာလေးပါးကို
သိခြင်းတည်းဟူသော ဓမ္မဘိသမယကို စကားမပြောတတ်သူ၏
အိပ်မက်မြင်မက်ခြင်းနှင့်၎င်း၊ တောအရပ်သား ဗဟုသုတနည်းပါး
သူး မြို့၌ဖြစ်သော မွန်မြတ်သော အရသာအထူးထူးကို သုံးစွဲရ
ခြင်းနှင့်၎င်း၊ ဥပမာစပ်၍ အဋ္ဌကထာတို့၌ ပြဆိုတော်မူကြကုန်၏။

သို့ရာကား ထိုပစ္စေကဗုဒ္ဓါ အရှင်မြတ်တို့ကို (တရိတ
ပုဂ္ဂိုလ်) မိမိတို့ကိုယ်တိုင်သာ သံသရာမှ ကိုယ်စွမ်းဖြင့်ကူးမြောက်
နိုင်၍ သူတပါးကိုကား မကယ်တင်နိုင်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ဟူ၍ ခေါ်
ဆိုကြသည်။

ထိုပစ္စေကဗုဒ္ဓါအရှင်သုမြတ်တို့သည် ရဟန်းပြုလိုကြသူ
သူတပါးတို့ကို ရဟန်းပြု၍ပေးကြပြီးလျှင် “ဤသို့တည်ငြိမ်သော
အချင်းအရာဖြင့် ရှေ့သို့တက်ရမည်၊ နောက်သို့ဆုတ်ရမည်၊ ကြည့်

ရှုရမည်၊ ပြောဆိုရမည်” စသည်ဖြင့် အာဘိသမာစာရိက ကျင့်ဝတ်ကိုသင်ကြား၍ ပေးတော်မူနိုင်ကြသော်လည်း “ဤသို့ရုပ်နာမ်ကိုခွဲခြား၍လက္ခဏာယာဉ်စာင်ရမည်” အစရှိသည်ဖြင့်ကား သူတဖက်သား နာကြားသူကို မဂ်ဖိုလ် ရောက်လောက်အောင် တရားဓမ္မဟောပြုတော်မမူနိုင်ကြကုန်။

ဥပုသ်ပြုသော အခါ၌လည်း ဂန္ဓာမာဒနတောင်၊ နန္ဒမူလကအရပ်ရှိရွှေဂူ၊ မြဂူ၊ ငွေဂူ ဟူသော ဂူသုံးလုံးတို့အနက်မြဂူ၏ တံခါးဝဝယ်တယူဇနာအမြင့်ရှိ၍ တယူဇနာပင်အပြန့်ကျယ်သော မဉ္ဇူသကနတ်သစ်ပင်အနီး ရတနာတန်ဆောင်းခန်း၌ စည်းဝေးတော်မူကြ၍ “စိတ်၏ကိလေသာမှခေါင်းပါးမှုကို ပြုရမည်၊ ဆုတ်နှစ်ခြင်းသို့မရောက်ရာ” ဟူ၍ အကျဉ်းမျှဖြင့်သော်၎င်း၊ သို့မဟုတ် “ယနေ့ကား ဥပုသ်နေ့တည်း” ဟူသောစကားများဖြင့်သော်၎င်း အကျဉ်းချုပ်ဥပုသ်ပြုတော်မူကြကုန်သည်။

သာဝက ဗုဒ္ဓဖြစ်တော်မူကြသော တပည့်သား အရိယံသာဝကတို့ကို (တာရိတ ပုဂ္ဂိုလ်) အထုတ်အဆယ် အကယ်အတင်ခံ ပုဂ္ဂိုလ်တို့ဟူ၍ ခေါ်ဆိုရသည်။

ပါရမီတော်တို့၏ ဥပမာ မရှိကြောင်း

သုမေဓာဘဝမှ သည်ဝေဿန္တရာဘဝတိုင်အောင် ဤအတွင်း လေးသင်္ချေနှင့် ကမ္ဘာတသိန်း ကာလအကြား၌ ဘုရားအလောင်းတော် ဖြစ်ခဲ့ရသော ဘဝပေါင်းကား မဟာသမုဒ္ဒရာ

ရေပေါက်ထက်ပင် များလှသေး၏။ အခြား မလပ်ဘဝမပြတ်ပဲ
ဖြည့်ကျင့် ဆည်းပူးတော်မူခဲ့သော ပါရမီတော်တို့ကား အတိုင်း
အရှည် ပမာဏ မဖော်ပြနိုင်အောင် များလှကုန်၏။ နှိုင်းယှဉ်
ဘွယ်ရာ ဥပမာပင်မရှိဖြစ်ချေသည်။ ဤအကြောင်းကိုဇီနုလင်္ကာရ
ကျမ်း၌။

“မဟာသမုဒ္ဒေ ဇလဗိန္ဒုတောပိ၊
တဒန္တရေဇာတိအနုပ္ပဏဝ၊
နိရန္တရံ ပူရိတ ပါရမီနံ၊
ဂေထပမာဏ ဥပမာ ကုဟိဝါ။

မဟာသမုဒ္ဒေ၊ မဟာသမုဒ္ဒေရာ၌ ဇလဗိန္ဒုတောပိ၊ ရေ
ပေါက်ထက်လည်း၊ တဒန္တရေ၊ ထိုသုမေဓာဘဝနှင့် ဝေဿန္တရာ
ဘဝအကြား၌၊ ဇာတိ ဖြစ်တော်မူရာ ဘဝပေါင်းလည်း၊ အနုပ္ပ
ဏဝ၊ များလှသည်သာတည်း၊ နိရန္တရံ၊ မခြားမလပ် ဘဝမပြတ်
ပဲ ပူရိတ ပါရမီနံ၊ ဖြည့်ကျင့်ဆည်းပူး ပါရမီထူးတို့၏ ပမာဏ
အတိုင်းအရှည် ပမာဏသည်၊ ကထ၊ အဘယ်မှာရှိအံ့နည်း။
ဥပမာ နှိုင်းယှဉ်ဘွယ်ရာ ဥပမာလည်း၊ ကုဟိ၊ အဘယ်မှာ
ရှိအံ့နည်း။

ဒီပင်္ကရာ မြတ်စွာသေဌ်နင်း ခြေတော်ရင်းဝယ်ဘုရားဆုကို
တောင်းယူတော်မူသည်မှ ဝေဿန္တရာမင်းဘဝ မဒ္ဒိမိဘုရားကို
လှူဒါန်းသည့် တိုင်အောင် ဤအတွင်းဝယ် အဆုံးမရှိသော
အနန္တလောကဓာတ်၌ အပိုင်းအခြား နိုင်အောင်များစွာသော

သတ္တဝါတို့ပြုသော ဒါနအစရှိသော ကောင်းမှုကို တဖက်မှ တစုပြု၍ နှိုင်းယှဉ်ချင့်တွင်သည်ရှိသော် အနန္တသတ္တဝါတို့ ပြုလုပ် အားထုတ်အပ်သော ကောင်းမှုအစုသည် ဘုရားအလောင်း တဦးတည်း ပြုလုပ်အားထုတ်အပ်သော ပါရမီကောင်းမှုတော်၏ အစိတ်အရာ အစိတ်တထောင်လျှင် တစိတ်မျှ မမှီနိုင်ကြောင်း ဖွင့်ပြအပ်လေသည်။

ဗောဓိသတ္တ ဘုရားအလောင်းဖြစ်ရန် ခဲ့ယဉ်းလှကြောင်း

သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓသဗ္ဗညုဘုရားအဖြစ်ကို မဆိုထားဘိ၊ ဘုရား ဖြစ်ကြောင်း ဆုတောင်း ပြည့်စုံရာ အရှင် သုမေဓာ ရသေ့ ဘဝကဲ့သို့သော ဘဝကိုသော်မှလည်း အကြောင်းရှစ်ပါးပြည့်စုံမှ ရနိုင်ပေသည်။ ထိုအကြောင်းရှစ်ပါးကား....

- ၁။ လူဇာတ် စင်စစ်ဖြစ်ရခြင်း၊
- ၂။ ယောကျ်ားစင်စစ်ဖြစ်ရခြင်း၊
- ၃။ ထိုဘဝမှာပင် အရဟတ္တဖိုဉ် ရနိုင်လောက်သော ကုသိုလ် ပါရမီထူနှင့် ပြည့်စုံသူဖြစ်ရခြင်း၊
- ၄။ သက်တော်ထင်ရှား မြတ်စွာဘုရားကိုဖူးတွေ့ရခြင်း၊
- ၅။ ကမ္မဝါဒီရသေ့ (သို့မဟုတ်) သာသနာတိုင်းရဟန်း ဖြစ်ခြင်း၊

- ၆။ စျာန်သမာပတ် ဂုဏ်ကျေးဇူးနှင့် ပြည့်စုံသူဖြစ်ခြင်း။
- ၇။ ကိုယ်အသက်ကို မဇဲကွက်ပဲ အလွန်အကျူးပါရမီ ကုသိုလ်တို့ကို ပြုစုပွားများ အားထုတ်ခြင်း၊
- ၈။ ဘုရားအဖြစ်ကို တောင်းတအားကြီးသော ကုသိုလ် ဆန္ဒရှိသူ ဖြစ်ခြင်း။

ဆိုအပ်ပြီးသော အင်္ဂါရှစ်ပါး အကြောင်းတရားတို့နှင့် ပြည့်စုံသူဖြစ်မှသာ နိယတဗျာဒိတ်ပန်းကို ဆင်မြန်းနိုင်သည်ဖြစ်၍ ဘုရားအဖြစ်ကို မဆိုထားဘိ။ သုမေဓာရှင်ရသေ့ကဲ့သို့ နိယတဗျာဒိတ်ခံရသော သူ၏ အဖြစ်သည်ပင် အလွန်ရခဲသော အရာ ဖြစ်လေသည်။

ရှင်မဟာ ယသ၊ဘဒ္ဒဝဂ္ဂ^၁၊ ဥရုဝေလကဿပတို့၏ရှေးဘဝ
ပါရမီ အကြောင်းပြခြင်း။

အရှင်ယသ အမှူးရှိသော ငါးကျိပ် ငါးဦးသော အရှင်တို့၏ ပုဗ္ဗကမ္မကို မေးလျှောက်ကြပြန်၏။ ဘုရားသည်လည်း “ချစ်သားတို့ ငါးကျိပ် ငါးဦးသောသူတို့သည့်လည်း တဆူသော ဘုရားရှင်၏ သာသနာဝယ် ရဟန်းပြု၍ နောင်သောအခါ မဂ်ဖိုလ်ချမ်းသာကို ရလိုသော်” ဟု ဆုတောင်း၍ ပါရမီကို ဖြည့်ကြ၏။

ဘုရားမပြစ်သော ခေတ်၌ ကြုံကြိုက်သောအခါ ကောင်း
မှုဖြစ်ရာကိုပြုခြင်းငှါ ဖွဲ့ရှာကြံစည်ကုန်လျက် အဆွေးအမျိုးအစု
ဖွဲ့၍ ကိုးကွယ်ရာမဲ့သော သူတို့၏ အကောင်ကိုထင်း၊ တလား
စသည်တို့ဖြင့် ကောင်းမွန်စွာ ဖုတ်ကြည် သင်္ဂြိုဟ်၏။

ထိုသူတို့သည် ဘနေသောအခါ ကိုယ်ဝန်နှင့်တကွသော
မိန်းမ၏ အလောင်းကိုတွေ့၍သင်္ဂြိုဟ်ခြင်းငှါ သုဿာန်သို့ဆောင်
ပြီးသော် ရှင်ယသ အလောင်း အမျိုးရှိသော ငါးယောက်
သော သူတို့ကို သင်တို့ သင်္ဂြိုဟ်ရစ်ဟု မှာခဲ့၍ ငါးကျိပ်သော
သူတို့သည် ရွာသို့ပြန်လေ၏။

ရှင်ယသအလောင်း ယောက်ျားလည်း တစူးဝါးဖြင့်
ထိုမိန်းမ၏ အသေကောင်ကို ပြန်ကာလှန်ကာမီးဖုတ်ရာတွင် စက်
ဆုပ်ဘွယ်ရာသော အဖြစ်ကိုမြင်၍ မခင်မင်အပ် မနှစ်သက်အပ်
မလေးမြတ် လိုသော အသုဘရုပ်ပင်ဖြစ်ချေသည်ဟု နှလုံးသွင်း၍
ကြွင်းသောသူ လေးယောက်တို့အားလည်း ပြောပြလျက် အသုဘ
တရားကို ပွားစေ၏။

ထိုအလုံးစုံသောသူတို့သည်လည်း အသုဘဘာဝနာပွား
စေလျက် မဂ်ဖိုလ်ရကြောင်းဖြင့် ဆုတောင်းကြ၏။ နောက်နောက်
သော ကမ္ဘာ၌ မြတ်စွာဘုရားတို့နှင့် တွေ့သောအခါ၌လည်း
ဤဘာဝနာကို ပွားစေလျက် ဒါနသီလ စသည်ကို အားထုတ်၍
ဤနည်းတူပင် ဆုတောင်း၏။ ထို့ကြောင့် ထိုသူတို့သည်ငါဘုရား
ရှေ့မှောက်တော်၌ ရှေးဆုတောင်းအတိုင်းသာ ဖြစ်လာကြကုန်
သတည်း။ ငါဘုရားသည် မျက်နှာကြည့်၍ အရာပေးတော်မူသည်
မဟုတ်ဟု မိန့်တော်မူ၏။

ထိုနောက် ဘဒ္ဒဝဂ္ဂ^၁ မင်းသားသုံးကျိတ်တို့၏ အကြောင်းကို လျှောက်ကြပြန်သော် ချစ်သားတို့ ထိုသူတို့သည်လည်း ရှေးဘုရားတို့၏ထံ၌ ရဟန္တာဖြစ်ရကြောင်းကို ဆုတောင်းပတ္တနာဖြင့် ပါရမီဖြည့်ကြကုန်၍ ငါ့ဘုရား တုဏှိလဝက်မင်းဖြစ်သော ကာလသုံးကျိပ်မျှလောက်သော သေသောက်ကြူးဖြစ်လာ၍ ငါဆုံးမသော တရားစကားဖြင့် ငါးပါးသောသီလကို အနှစ်ခြောက်သောင်းမျှလောက် စောင့်ရှောက်ခဲ့ဘူး၏။ ငါ့တရားများကို ကြားနာခဲ့ဘူး၏ဟု တုဏှိလဇာတ်ကို ဟောတော်မူ၍ သူတို့၏ ရှေးဆုတောင်း အဟောင်းရှိတိုင်းသာ ဖြစ်လာကုန်သည်။ ငါ့ဘုရား မျက်နှာကိုကြည့်၍ အရာပေးတော်မူသည်မဟုတ် “ဟု မိန့်တော်မူ၏။

ထိုနောက်မှ ဥရုဝေလကဿပတို့၏ ပုဗ္ဗကမ္မကို မေးလျှောက်ကြပြန်၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားလည်း ဤသို့မိန့်တော်မူ၏။ “ချစ်သားတို့ ဥရုဝေလကဿပတို့သည်လည်း ပဒုမ္မတ္တရဘုရားရှင်၏ လက်ထက်တော်ကပင် ကတာဓိကာရပူရိတ ပါရမီ ပါလျက် အဆက်ဆက်သောဘဝဖြင့် လာခဲ့ကြ၍ ဤကမ္ဘာမှ ပြန်၍ ရေသော် ၊ ကိုးဆယ့်နှစ်ကမ္ဘာထက်၌ တိဿအမည်ရှိသော ဘုရား၊ ဖုဿအမည်ရှိသော ဘုရားတို့သည် ပွင့်တော်မူကုန်၏။

ထိုနှစ်ဆူတို့တွင် ဖုဿဘုရားသခင်၏ ခမည်းတော်ကား မဟိန္ဒမင်းမည်၏။ ထိုမင်း၏ညီတော်သားသည် လကျိာရံ အဂ္ဂသာဝက ဖြစ်၏။ ပုရောဟိတ်ပုဏ္ဏား၏သားသည် လက်ဝဲရံ အဂ္ဂသာဝက

ကဖြစ်၏။ နှမတော်၏သားသည် အလုပ်အကျွေး ရဟန်းဖြစ်၏။
ထိုမဟိန္ဒမင်းကြီး၌ ဘုရားသခင်မှတစ်ပါး သားတော်လည်း သုံး
ယောက်ရှိ၏။ ထိုသုံးယောက်တို့တွင် သားကြီး၌ အခြံအရံ သူရဲနှစ်
ရာရှိ၏။ ထိုသုံးယောက်တို့ကား ဥရုဝေလကဿပ ညီနောင်တို့၏
အလောင်းတည်း။ ဖုဿဘုရားသခင်သည် ဘုရားအဖြစ်သို့ ခမည်း
တော် မဟိန္ဒမင်းလည်း ဘုရားရှင်ထံသို့သွား၍ ငါးပါးသော
ရှိခိုးခြင်းတို့ဖြင့် ရှိခိုးလျက် သားဘုရားကို တစိမ့်စိမ့်ရု၍ ဤသို့
အကြံသည်ဖြစ်၏။

ငါ့သားပင်ဘုရား ငါ့သား၏ စကားသည်ပင် တရား
ငါ့သားပင် သံဃာ ဤလူ့ရှာ၌ ငါ့ကဲ့သို့ကောင်းမြတ်ခြင်းသရေ
နှင့် ပြည့်စုံသောမင်းသည် ရှေးရှေးသောကာလ၌လည်း မဖြစ်
ဘူးရာ၊ နောင်အခါလည်း မဖြစ်လာလတ္တံ့။

ငါကား ကောင်းမြတ်လှစွာသော လူမင်း၏ အဖြစ်ကို
ရလေသည်တကားဟု ကြံအောက်မေ့သဖြင့် ကြက်သီးမွေးညှင်း
ထလျက် အားရဝမ်းသာစွာ မြတ်စွာဘုရားနှင့် စကားပြောဟော
ပြီးလျှင် ဘုရားသခင်အား ဤသို့နားတော်လျှောက်၏။ “သား
တော်ဘုရား အကျွန်ုပ်၏အသက်သည် အလွန် ရှည်သည်ဖြစ်ပါမှ
အနှစ်ကိုးသောင်းခန့်သာ ရှည်ပါမည်၊ ကြမ်းစွန်းဖျား၌၎င်း၊ ကပ်
ပါးပြတ်၎င်း၊ အိပ်ရသောသူကဲ့သို့ သေခြင်းသဘော နီးလှပါသည်၊
အကျိုးရှိရှိ အသက်ရှည်လိုပါသည်။

သို့ဖြစ်၍ ခမည်းတော်အသက်ရှည်သမျှ ကာလပတ်လုံး သားဘုရားသည် သူတပါးအိမ်၀သို့ မကြွမူ၍ ဘခင်၏ဆွမ်း၊ သင်္ဃန်း၊ ကျောင်း၊ ဆေးဟူသော ပစ္စည်းလေးပါးတို့ကိုခံယူတော်မူ ပါ။ သံဃာတော်နှင့်တကွ ခမည်းတော်ကချည်း လုပ်ကျွေးပါရ စေ။ ဟု လျှောက်၏။ ဘုရားသခင်လည်း ဘခင်၏ ဣန္ဒြေကို ငဲ့လင့်၍ သည်းခံတော်မူ၏။ ထိုနေ့မှစ၍ တစုံတယောက်သောသူမျှ လှူဒါန်းပူဇော်ခြင်းကို မရကုန်။ မင်းသားညီနောင် သုံးယောက်တို့ သည်လည်း ခမည်းတော်အား နောင်တော်ဘုရားကို လုပ်ကျွေး ပါရမည့်အကြောင်းဖြင့် တောင်းပန်ကြသော်လည်း အခွင့်မရ ကုန်။

တရံသောအခါ ပစ္စန္ဓရစ်ရွာကြီး၌ ကြီးစွာသောစစ်မက် ဘေးရန်ဖြစ်၍ သားတော်သုံးယောက်ကို စေတော်မူ၏။ သားတို့ သည်လည်း ထိုရန်ကိုငြိမ်းစေပြီးသော် ခမည်းတော်ထံသို့ ပြန်လာ ကြ၏။ ထိုအခါ မဟိန္ဒမင်းကြီးလည်း ဝမ်းမြောက်တော်မူလှ၍ ငါ့သားတို့အား လိုအပ်သောဆုကို ငါပေးအံ့။ သင်တို့ ယူကြကုန် ဟုဆို၏။ ထိုမင်းသားတို့လည်း တပါးသောဆုကို မလိုပါ။ နောင် တော်ဘုရားကိုသာ အသက်ထက်ဆုံး လုပ် ကျွေး ပါရ စေဟု တောင်းပန်၏။ မင်းကြီးလည်း “ငါ့သားတို့၏ဆုကိုကား ငါမပေး နိုင်။ တပါးသောဆုကိုသာ ငါပေးအံ့” ဟုဆို၏။

သားတော်တို့ကလည်း “အရှင်မင်းကြီး အသက်ထက်ဆုံး မပေးနိုင်လျှင် အနှစ်တသောင်းမျှသာ ပေးတော်မူပါ” ဟု တောင်း၏။ ဤမျှကိုလည်း ငါမပေးနိုင်ဟုဆိုလျှင် ထိုအောက်

ယုတ်၍ယုတ်၍တောင်းသဖြင့် ဝါတွင်းသုံးလတိုင်၏။ ခမည်းတော်လည်း ဝါတွင်းသုံးလလျှင် ငါ့မပေးမှ ငါ့သားတို့သည် ငါ၏ရန်သူဖြစ်ချိမ့်မည်ဟုကြံ၏။ “အမေ့တို့သုံးယောက်တွင် တယောက်တလခန့်ရည်၍ ဝါတွင်းသုံးလကို ငါပေးတော့အံ့” ဟုဆို၏။

ထိုအခွင့်ရလျှင် မင်းသားတို့သည် မိမိတို့အိမ်သို့သွား၍ တရားသူကြီး၊ ဘဏ္ဍာစိုး၊ စချီစမာတို့ကိုခေါ်၍ ဘဏ္ဍာတိုက်ကို အပ်နှင်းပြီးလျှင် ဤဝါတွင်းသုံးလကို ဘုရားအမှူးရှိသော သံဃာတော်ကိုးသောင်းနှင့်တကွ ငါတို့နှင့်ပါသော ပရိသတ်တို့အား ပစ္စည်းလေးပါးဖြင့် ပြည့်စုံလုံလောက်အောင် ထောက်ပံ့လုပ်ကျွေးကြကုန်ဟုဆို၍ ထိုမင်းသားညီနောင် သုံးယောက်တို့သည် အခြံအရံတထောင်နှင့်တကွ ဘုရားထံတော်သို့လာ၍ ဖန်ရည်စွန်းသော အဝတ်ကိုဝတ်ပြီးလျှင် ဆယ်ပါးသောသီလကို ဆောက်တည်၍ ဘုရားရှင်ထံ၌ နေကုန်၏။

ဘဏ္ဍာစိုး၊ စချီစမာတို့လည်း ရှစ်သောင်းလေးထောင်မျှ လောက်သော ဝတ်ချက်သမားတို့ကို ရှာလျက် ယာဂု၊ ဆွမ်း၊ အဖျော် စသည်တို့ကို ဝီရင်လျက် နေ့စဉ်မပြတ် လုပ်ကျွေးသတည်း။

ထိုအခါသံဃာအပေါင်း ကိုးသောင်းမျှ များလှသော ကြောင့် ချက်ပြုတ်လုပ်ကိုင်ကြသူတို့သည်၊ မိမိတို့သားငယ်၊ သမီးငယ်တို့အားယာဂုကြင်း၊ ဆွမ်းကြင်းမျှမပေး၊ မကျွေးရကုန်။ ချက်တိုင်းချက်တိုင်းပင်ကုန်၍ လောက်ငှရုံသာရှိ၏။ ထိုသို့မကြင်း၍သားငယ်သမီးငယ်တို့အား ပေးကုန်၏။ ထိုဝတ်ချက်သမားတို့

သည်သံဃာတော်တို့အား လှူအပ်သောပစ္စည်းကို သုံးစားပေး ကမ်းသောကြောင့် သေလွန်သောအခါ ပြိတ္တာဘုံ၌ဖြစ်ကြကုန် ၏။ မင်းသားသုံးယောက်တို့သည် ဝါကျွတ်သောအခါ သံဃာ တော်တို့အား ရှိပါးသောပရိက္ခရာဖြင့် လှူဒါန်း၍....

“ဤသို့ပြုရသောဒါန၊ သီလ၊ ဘဝနာ၏ အကျိုးအားဖြင့် နောင်ဘုရားသခင်တို့၏ အရိတထောင်နှင့်တကွ အရဟတ္တဖိုလ်ကို ရပါလိုသော” ဟု ဆုတောင်း၏။

ထိုဘဝမှစတင်ကြကုန်သော် နတ်ပြည်၌ဖြစ်ကုန်၏။ ဤသို့ လှူပြည်နတ်ပြည်လှည့်လည်ကာ ကိုးဆယ့်နှစ်ကမ္ဘာလုံး စံစားခဲ့၍ ငါဘုရားလက်ထက်တော်၌ ဥရုဝေလ ရှင်ကဿပ ညီနောင်ရှင်တ ထောင်တို့ဖြစ်လာကုန်သည်။

“ငါမျက်နှာကိုကြည့်၍ အရာပေးတော်မူသည် မဟုတ်” ဟုမိန့်တော်မူ၏။

ထိုမင်းသားတို့၏ တရားသူကြီးဖြစ်သောစချီသည် ယခု အခါ ဗိမ္ဗိသာရမင်းဖြစ်လာ၏။ ကျီစိုးသည် ဝိသာခဥပသကာ ဖြစ်လာ၏။ ဝတ်ချက်သမားတို့သည် ကိုးဆယ့်နှစ်ကမ္ဘာပတ်လုံး သုဂတိဒုဂ္ဂတိအလားဖြင့် များစွာကျင်လည်ပြီးမှ ဤဘဒ္ဒကမ္ဘာ ဝယ် ရာဇဂြိုဟ်ပြည်၏အနီး တောင်ကြီးငါးလုံး၏ အကြား၌ကြီး မားသောကိုယ်၊ ငယ်သောဦးခေါင်းရှိသော အရိုးစုပြိတ္တာ၊ အ သားစုပြိတ္တာဖြစ်လာကုန်၍ ကကုသန်ဘုရား ပွင့်တော်မူသော ကာလဖူးတွေ့ကြလျှင်....

“အရှင်ဘုရားကျွန်ုပ်တို့ကားအစာအဟာရကို ဘယ်အခါ မှသုံးဆောင်ရပါအံ့နည်း” ဟုလျှောက်ကြလျှင်ဘုရားသခင်လည်း

“သင်တို့ ငါ့အားမလျှောက်ကြကုန်လင့်၊ ငါလွန်သည့် နောက် မြေကြီးတယူဇနာ မြောက်သောအခါ ငါ၏ညီတော် ဂေါဏဂုံဘုရားပွင့်လတံ၊ ထိုအခါမှလျှောက်ကြကုန်” ဟုမိန့်တော်မူသဖြင့် ငုံ့လင့်၍နေကြကုန်၏။

ဂေါဏဂုံဘုရား ပွင့်တော်မူသောအခါလည်း ရှေးနည်း ပင်လျှောက်ကြပြန်၏။ ဘုရားသခင်လည်း....

“ငါ့လက်ထက်တော်တွင်သင်တို့မလျှောက်လင့်ဦး၊ ငါ၏ နောက် မြေကြီးတယူဇနာမြောက်သောကာလ ကဿပအမည်ရှိ သောဘုရားပွင့်လိမ့်မည်၊ ထိုအခါမှလျှောက်ကြကုန်” ဟုမိန့်တော် မူသဖြင့် ငုံ့လင့်၍နေကြကုန်၏။

ကဿပဘုရား ပွင့်တော်မူသောကာလ ယခင်နည်း လျှောက်ကြပြန်လျှင်....

ဘုရားသခင်က သင်တို့သည်ငါ့လက်ထက်တွင် မစားရ မဝတ်ရချေ၊ ငါလွန်သည့်နောက် မြေကြီးတယူဇနာနှင့်သုံးဂါဝုတ် မြောက်သောအခါ ငါ၏ညီတော်ဂေါတမမည်သော ဘုရားပွင့်တော်မူလိမ့်မည်၊ ထိုအခါသင်တို့၏အရင်က အဆွေအမျိုးဖြစ်ဘူး သောတရားသူကြီးသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ဗိမ္ဗိသာရမည်သောမင်း ဖြစ်လိမ့်မည်၊ ထိုအခါဘုရားအမှူးရှိသော သံဃာမြတ်တို့အား အလှူပေး၍ တရားတော်ကိုနာပြီးလျှင် သင်တို့အားအမျှပေးဝေ လိမ့်မည်။

ထိုအခါ သင်တို့လောက်ငှအောင် စားရသောက်ရဝတ်ရ လိမ့်မည်ဟုမိန့်တော်မူ၏။ ထိုစကားကိုကြားလျှင် ဘုရားတဆူနှင့် တဆူအကြားကာလကိုပင် နက်ဖန်သဘက်ကဲ့သို့ ထင်၍ ရှင်းလင်း ဝမ်းသာကြကုန်၏။ ငါဘို့ဘုရားပွင့်တော်မူ၍ ရာဇဂြိုဟ်ပြည်သို့ ကြွရောက်သောအခါ ဗိမ္ဗိသာရမင်းသည် ဘုရားအမှူးရှိသောသံ ဃာတော်အား အလှူပေးသောကာလ အမျှမဝေမိသဖြင့် ညဉ့် သောအခါ ထိုပြိတ္တာတို့သည် ငါတို့ရှည်မြင့်စွာ ငံ့လင့်၍နေပါ လျက်ငါတို့အား အမျှမပေးဝေပါဟု လွန်စွာသောဝမ်းနည်း ခြင်းဖြင့်နန်းတွင်းသို့ဝင်၍ ရုပ်အသွင်ကိုပြုလာကုန်၏။

မင်းကြီးလည်း ထိတ်လန့်လှသဖြင့် ဘုရားထံတော်သို့ သွား၍ လျှောက်ကြားလေလျှင် “သင်မင်းကြီး သင်၏ ဆွေမျိုး ဖြစ်ဘူးသော ပြိတ္တာတို့သည် ကိုးဆယ့်နှစ်ကမ္ဘာပတ်လုံး မှတ် သိပ်ခဲ့ကြ၍။

ငါ့နောင်တော် ကဿပဘုရားသခင်ထံ လျှောက်လျှင်။

ဘုရားသခင်က အသင်မင်းကြီး အလှူပေး၍ အမျှမဝေ လတ္တံ့သော အကြောင်းစကားကိုကြားတော်မူ၍။

ထိုအခါမှစ၍ တောင့်တကာနေသည်ကို သင်အလှူပေး သောအခါ အမျှမဝေပါသောကြောင့် ချမ်းသာမရ၍ ဤသို့ ရုပ်အသွင်ကို သင်မင်းကြီးအား ပြသတည်း။ဟု “အထက်က နည်းအကျယ်ဖြစ်သော အတ္ထုပ္ပတ္တိပြု၍ “တိရောကုဋ္ဌသုတ်” ကို ဟောကြားတော်မူလေသည်။

ရှင်သာရိပုတြာ၊ ရှင်မောဂ္ဂလာန်တို့၏
ရှေးပါရမီအကြောင်း

သံဃာတော်အပေါင်းတို့သည် အဂ္ဂသာဝက နှစ်ပါး၏ အကြောင်းကို တောင်းပန်ကြပြန်၏။ “ဘုရားသခင်လည်း” သင် ချစ်သားတို့ နာကြကုန်လော့။ ဤကမ္ဘာမှပြန်၍ ရေသော် တသချေနှင့် ကမ္ဘာတသိန်းထက်၌ သာရိပုတြာသည် ဗြဟ္မာဏ မဟာမာလ၏ အမျိုး၌ဖြစ်၍ အမည်အားဖြင့် ဘရဒလင်အမည် ရှိ၏။ မောဂ္ဂလာန်သည် ဂဟပတိမဟာသာလ အမျိုး၌ဖြစ်၍ သိရိဝလနအမည်ရှိ၏။

ထိုသူနှစ်ဦးသည် မြေမှန်ကစားဘော်ဖြစ်၍ အလွန်ချစ် ကျွမ်းဝင်ကြသည်။ အရှင်ရောက်လတ်သော် သရဒလင်သည် ဘခင်လွန်သဖြင့် အမျိုးစဉ်ဆက်မှလာသော ဥစ္စာစည်းစိမ်ကို ရ၍ တနေ့သ၌ ဆိတ်ငြိမ်ရာသို့ ကပ်လျက် ဤသို့ကြံ၏။ ငါသည် မျက်မှောက်သော ဤကိုယ်၏အဖြစ်ကိုသာ သိချေသည်။ တမလွန် ဘဝ၌ ဖြစ်လတ္တံ့သည်ကို မသိချေ။ ပဋိသန္ဓေအားဖြင့် ဖြစ်သော သတ္တဝါတို့ကား သေခြင်းတရားသည်မြဲ၏။ ထိုသို့သေသောအခါ ဥစ္စာရွှေ၊ ငွေ၊ ဆန်၊ ရေစပါးတို့ကို ဆောင်သွားယူငင်ခြင်းငှါ မတတ်နိုင်၊ သား၊ မယား၊ ဆွေမျိုးအပေါင်းတို့သည်လည်း ကောင်း အောင်လိုက်၍ မပြုနိုင်ချေ။ မသေမီကာလက ပျော်မြူးကြသော ကာမချမ်းသာသည်လည်း အနှစ်အရသာမရှိ၊ ထိုသို့ အနှစ်သာရ မရရှိဘဲ မှီဝဲပျော်ပါးကာနေသဖြင့် အဘယ်အကျိုး ရှိအံ့နည်း။

လူ့ဘောင်ကိုခွါဘန်း၍ ရဟန်းပြုပြီးလျှင် နိဗ္ဗာန်ကိုရှာရကောင်း ၏ဟု အကြံဖြစ်၍ အဆွေဖြစ်သော သီရိဝလနအား ပြောကြား တိုင်ပင်၏။

သီရိဝလနသည် “အဆွေ ငါကား ရဟန်းပြုခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်ပါ၊ သင်စွမ်းနိုင်က ပြုလေလော့” ဟုဆို၏။ ထိုအခါ သရဒ လှိုင်သည် အိမ်တွင်ရှိသမျှသော ဥစ္စာရတနာတို့ကို များစွာသော ပြည်သူလူအပေါင်းတို့အား စွန့်ခွဲ၍ တခုသောတောင်ကိုမှီလျက် ရသေ့ ရဟန်းပြု၍နေလေ၏။ ထိုသို့ သရဒလှိုင်ရဟန်းပြုလေလျှင် မျှော်မြင်လိမ္မာကုန်သော သူတို့သည် အတူလိုက်၍ တရွေ့ရွေ့ ရဟန်းပြုကြကုန်သဖြင့် ခုနစ်နှစ်တိုင်လျှင် ခုနစ်သောင်းလေး ထောင်သော ရသေ့တို့သည် ဖြစ်ကုန်၏။

သရဒရသေ့လည်း တပည့်တို့အား စျာန်အဘိညာဉ် တရားကို ရကြောင်း ဖြစ်သော၊ ကသိုဏ်း ပရိက္ခံကို ညွှန်ကြား၍ အားထုတ်စေသဖြင့် အလုံးစုံပင် အဘိညာဉ် ခြောက်ပါး သမာပတ် ရှစ်ပါးကို ရကြ၏။ ထိုအခါ မဇ္ဈိမ ဒေသ၊ စန္ဒဝတီပြည်ဝယ် အနောမဒဿီ မြတ်စွာဘု ရားသည် ထင်ရှားဖြစ်တော်မူ၏။ ထိုဘုရားရှင်၏ ခမည်းတော် ကား ယသဂါမင်း၊ မယ်တော်ကား ယသောဓရာ၊ မြောက်သား တော်ကား သုနန္ဒာ၊ ပွင့်ရာ ဗောဓိပင်ကား ဖောက်ကြံ့ပင်တည်း။ လကျာရံကား အရှင်နိဿာ၊ လက်ဝဲရံကား အရှင် အနောမ အလုပ်အကျွေးကား အရှင်ဝရုဏအမည်ရှိ၏။ လကျာရံ ဘိက္ခုနီ မကား သုနန္ဒာရာ လက်ဝဲရံကား သုမနာတည်း။ ထိုဘုရားကား

လူတို့ အသက် တသိန်းတန်း၌ ပွင့်တော်မူသည်။ ကိုယ်ရပ်ခတ်
ငါးဆယ် ရှစ်တောင်မြင့်သည်။ ကိုယ်တော်ရောင် တဆယ် နှစ်ယူ
ဇနာရှိသည်။ ရဟန်းတသိန်း အခြံအရံ ရှိသည်။

တနေ့သောအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် မဟာ ဂရုဏသမာ
ပတ်မှ ထတော်မူ၍လောကကို ရှုတော်မူသော် တခုသောတောင်
ခြေရင်း၌ တပည့်အပေါင်းနှင့်တကွ နေသော သရဒ ရသေ့ကို
မြင်၍ ထိုရသေ့တို့အား တရားတော်မိုး ရွာကြိုးသွန်းဖျန်းလျက်
ဗျာဒိတ်ပန်းကို ပေးကမ်းတော်မူခြင်းငှါ သာဝကတို့ကို မခေါ်ဘဲ
ကိုယ်တော်တည်းပင် ကောင်းကင်ခရီးဖြင့် ကြွတော်မူ၍ သရဒ
ရသေ့၏ အထံအပါး၌ ငှက်နားသကဲ့သို့ သက်တော်မူ၏။
ထိုအခါ များစွာကုန်သော တပည့်ရသေ့တို့သည် သစ်သီးအဟာ
ရကို ဆောင်ခြင်းငှာ တောသို့ ဝင်ရောက်ကြသဖြင့် သရဒ
ရသေ့တဦးသာ ရှိသတည်း။ ရသေ့သည်လည်း အတိုင်းမသိ
ရသော လက္ခဏာထော်ကြီး လက္ခဏာတော်ငယ်၊ အံ့ဘွယ်ရှစ်စုံ
ရောင်ဟုန်ခြောက်စိုင်တို့ဖြင့် တပြိုင်နက် ထွန်းပသော ဘုရားကို
မယ်တော်၏ ပြည့်စုံခြင်းကို မြင်လျှင် ပေဒင်ကျမ်းဂန်တို့၌ပါ
သော လက္ခဏာကို အစဉ်မှီသဖြင့် ဤသို့သော သူမြတ်ကား
လောကဓာတ်တိုင်း၌ ပြိုင်ဘက်ကင်းမြောက် တယောက်တည်း
သော ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်လေရာသည်။ အိမ်ရာ ထောင်သော လူ၏
ဘောင်၌ ကိုလေသာနှောင် လွှမ်းလျက် ရှင်လန်းမေ့လျော်
အံ့သောသူ မဟုတ်ပေရာ၊ သဗ္ဗညုဘုရားသာ ဖြစ်ပေရာ၏။
ဟု ကြံဆကာ သိသဖြင့် မိမိကိုယ်တိုင် ခရီးဦးကြိုခြင်း၊ သောက်

ရေ သုံးရေ ဆောင်ရေတည်ခြင်း၊ နေရာခင်းခြင်း စသော
ဝတ်ကို ပြုပြင်လျက် ငါးအင်သော ရှိခိုးခြင်းဖြင့် ရှိသေစွာရှိခိုး
လျက် သင့်တင့်သော အရပ်၌နေ၏။

ထိုအခိုက်တွင် ခုနှစ်သောင်းလေးထောင်မျှလောက်သော
တပည့်ရသေ့တို့သည် မှန်မြတ်သော သစ်သီးကိုဆောင်၍ လာကြ
ကုန်သဖြင့် တင့်တယ်စွာနေတော်မူသော ဘုရားရှင်နှင့် မိမိတို့
ဆရာကိုမြင်လေသော် ဤသို့ ဆိုကြကုန်၏။ “ဆရာ အကျွန်ုပ်တို့
သည် ဤလောကဓာတ်၌ဆရာတော်လွန်မြောက်သောသူကား မရှိ
ပြီဟူ အောက်မေ့ပါကုန်သည်။ ယခုမှာ ဆရာပင် အမြတ်တနိုး
ရှိခိုးရပြန်သည်။ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကားဆရာထက်လွန်မြတ်သလော” ဟု
မေး၏ သရဒရသေ့လည်း “ချစ်သားတို့ အသို့ဆိုကုန်ဘိနည်း
မူညှင်းစေနှင့် ယူဇနာတသိန်း ခြောက်သောင်း ရှစ်ထောင်
မြင့်ခြင်း ဆောင်သော မြင့်မိုရ်တောင်ကို နှိုင်းစာဘိသကဲ့သို့ နှိုင်း
ခိုင်းခြင်းငှာ မထိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်နှင့် ငါ့ကို နှိုင်းခိုင်းဘိသည်။
ဤပုဂ္ဂိုလ်ကား သုံးပါးသော လောက၌ အံ့တုမရ အသဒိသ
ဖြစ်သော မြတ်စွာဘုရားပေတကား၊ ငါတို့ကား သာသနာ၏
အပံအရည်းမျှသာ တကား” ဟု ဆို၏။ ထိုစကားကိုကြားလျှင်
ရသေ့အပေါင်းတို့လည်း ဘုရား ခြေရင်း၌ ဦးဖြင့်တိုက်၍ ရှိခိုး
ကြကုန်၏။ သရဒ ရသေ့လည်း တပည့်တို့အား ဘုရားသခင်နှင့်
လျှောက်ပတ် မှန်မြတ်သော သစ်သီးကြီးငယ်တို့ကို ဆောင်စေ၍
ရှိသေစွာ လုပ်ကြေးပြီးသော် ဝ.ရားတော်ကို ပူဇော်ချီးမွမ်း၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားလည်း အဂ္ဂသာဝက နှစ်ပါးတို့၏ လာခြင်းတောင်းတတ်မှု၏။ ထိုသို့တောင်းတကြောင်းကိုသိလျှင် သံဃာတော် တသိန်းနှင့်တကွ အဂ္ဂသာဝကနှစ်ပါးတို့ရောက်လာ ကြ၍ ဘုရားထံပါး၌ စေားရှိခိုးလျက် နေကြ၏။ သရဒရသေ့ လည်း တပည့်များကို “ဘုရားသခင်၏ နေရာ သံဃာတော်တို့၏ နေရာသည် လွန်နိမ့်သေး၏။ သိမ်မွေ့နူးညံ့သော ပန်းနေရာဖြင့် ပူဇော်ရမူကောင်း၏။ လျင်စွာအားထုတ်ကြကုန်” ဟု ဆိုလျှင် ထိုရသေ့တို့လည်း အားရဝမ်းသာ များစွာသော ပန်းပွင့်တို့ကို ယူဆောင်၍ ခင်းကြကုန်သည်။ ဘုရားသခင် နေရာကား တယူ ဇနာမြင့်သည်။ အဂ္ဂသာဝကတို့ နေရာကား သုံးဂါဝုတ်မြင့်သည်။ မဟာသာဝကတို့ နေရာကား ယူဇနာခွဲမြင့်သည်။ အနာမဒဿိ မြတ်စွာဘုရားလည်း ရသေ့တို့အား များစွာသော ကုသိုလ်ဖြစ် စိမ့်သောငှါ ပန်းနေရာထက်၌ ခုနှစ်ရက်ပတ်လုံး နိရောဓသမာပတ် ကိုဝင်စား၍ နေတော်မူ၏။

ဘုရားသခင် သမာပတ် ဝင်စားကြောင်းကို သိလျှင် သံဃာတော်တသိန်းနှင့်တကွ အဂ္ဂသာဝက နှစ်ပါးတို့လည်း သမာပတ် ဝင်စားကြသတည်း။ ထိုအခါ သရဒ ရသေ့သည် ခုနှစ်ရက်ပတ်လုံးပင် ဘုရားရှင်အား ပန်းထီးကာလျက် သစ်သီး အဟာရကိုမျှ မှီဝဲခြင်း မရှိ ချမ်းသာဖြင့် နေသတည်း။ ဘုရား မြတ်စွာလည်း သမာပတ်မှ ထတော်မူပြီးလျှင် လကျာတော်တွင် ရှိသော နိသဘထေရ်မြတ်ကို ခေါ်တော်မူ၍ “ရသေ့တို့အား ပန်းနေရာ အနုမောဒနာကို ပြုလော့” ဟု မိန့်တော်မူ၏။ ထိုအခါ

နိသဘထေရ်မြတ်သည်လည်း ပိဋကတ်သုံးပုံကို ရောပြွမ်းလျက် အနုမောဒနာ ဒေသနာကိုပြု၏။

ထိုနောက်မှ ဒုတိယ သာဝကဖြစ်သော အနောမထေရ်ကို ခေါ်တော်မူ၍ ယခင်နည်းတူ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသို့ အဂ္ဂသာဝကက နှစ်ပါးကို တရားဟောတော် မူစေသော်လည်း ဒေသနာတော်၏ အဆုံး၌ တစုံတယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်မျှ မဂ်ဖိုလ် မရကြကုန်။ ထိုနောက်မှ အနောမဒဿိ မြတ်စွာဘုရားသည်၊

“ထူးပြား ဆန်းကြယ်စွာသော အာကာသဂင်္ဂါကိုလွှတ် ဘိသကဲ့သို့” မြတ်သော တရားဒေသနာဖြင့် အနုမောဒနာ ပြုတော်မူ၏။

ဒေသနာတော်၏ အဆုံး၌ သရဒ ရသေ့မှတစ်ပါး ခုနစ်သောင်း လေးထောင်သော ရသေ့တို့သည် တန်ခိုးဖြင့်ပြီးသော သပိတ်၊ သဃ်န်း၊ ရဟန်းတို့ ပရိက္ခရာတို့ကို ရလျက် ရဟန္တာ ဖြစ်ကြကုန်၏။ သရဒ ရသေ့မှူးကား နိသဘထေရ်မြတ်၏ တရားစကားကြားနာရစဉ်ကပင် ဤအရှင်ကဲ့သို့ နောင်ပွင့်တော်မူသော ဘုရားရှင်တို့၏ သာသနာတော်ဝယ် ငါဖြစ်လို၏ဟု စိတ်အကြံ ရှိ၍ သမာဓိကိုမရနိုင်သောကြောင့် အရဟတ္တဖိုလ်သို့ မရောက်သတည်း။

တရားတော် နာပြီးသောနောက်မှ သရဒ ရသေ့သည် ဘုရားရှင်အား ဤသို့ နားတော်လျှောက်၏။

“အရှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ပန်းထီးပူဇော် ရသော ကောင်းမှု၊ သဗ္ဗညုတ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ချီးကျူးရသော

ကောင်းမှု၊ ဘုရားအမှူးရှိသောသံဃာတော်တို့ကို ရိုသေမြတ်လေး
လုပ်ကျွေးရသော ကောင်းမှုအစုစုတို့ကြောင့် အရှင်ဘုရား၏
လကျာရံဖြစ်သော နိသဘမထေရ် ကဲ့သို့နောင်ပွင့်တော်မူလတ္တံ့
သော ဘုရားရှင်တို့၏ သာသနာဝယ် လကျာရံ အဂ္ဂသာဝက
ဖြစ်ရပါလို့သောဟု ဆုတောင်း၏”

ဘုရားသခင်လည်း အနာဂတသ ဥာဏ်ဖြင့် ရှုတော်မူ၍
နောင်ပြည့်စုံအံ့သော အခြင်းအရာကိုမြင်လျှင် အချင်း သရဒ
ဤကမ္ဘာမှစ၍ ရေသော် တသချေနှင့် ကမ္ဘာတသိန်းလွန်သော
ကာလ ဘဒ္ဒကမ္ဘာဖြစ်လိမ့်မည်၊ ထိုကမ္ဘာ၌ ကကုသန်၊ ကော
ဏာဂုမ်၊ ကဿပဟူသောဘုရားသုံးဆူတို့နောက် ဂေါတမ အမည်
ရှိသော ဘုရားပွင့်တော်မူလိမ့်မည်၊ ထိုအခါသင်သည် သာဝက
ပရိမီတို့၏ အထွဋ်အထိပ်သို့ ရောက်၍ ဓမ္မသေနာပတိပသာရီ
ပုတြာဟူသော အမည်ဖြင့် ကျေညာလျက် လကျာရံ အဂ္ဂသာ
ဝကကြီး ဖြစ်လတ္တံ့၊ ပျာဒိတ်စကား ကြားတော်မူ၏။

ဤသို့ ပျာဒိတ်စကားကြားတော်မူပြီးလျှင် ဘုရားသခင်
လည်း သံဃာတော်အပေါင်းနှင့်တကွ ကျောင်းသို့ကြွတော်မူ၏။

သရဒရသေ့သည် မိမိတပည့်တို့ရဟန္တာဖြစ်၍ ဘုရား
သခင်နောက်တော်သို့လိုက်ခြင်းငှာအားထုတ်ကြသည်ကိုမြင်လျှင်
“အရှင်ဘုရားတို့အကျွန်ုပ်အားမြတ်စွာဘုရားသည် ပျာဒိတ်တော်
ကားကြားတော်မူသောအကြောင်းကို အကျွန်ုပ်၏မိတ်ဆွေဖြစ်
သောသီရိစလနုသုကြွယ်အား ကြားခွင့်ရှိသင့်သောအခါ ကြား

ကြပါလေကုန်”ဟုမှာဘိ၍ မိမိသည်လည်း ခရီးတကြောင်းဖြင့် သွား၍ အိမ်တံခါးဝ၌ရပ်လေ၏။

သီရိစလနသုကြွယ်မြင်လျှင် “အရှင်ဘုရား အရှင်အား မဖူးမြင်ရသည်မှာ ကြာလှလေပြီ၊ ဤသို့ကြွတော်မူပါ၊ ဤနေရာ၌ နေတော်မူပါပူဇော်သက္ကာယကိုခံတော်မူပါ” ဤသို့သောစကား ဖြင့်မြတ်နိုးတနာပြု၍ တပည့်တို့ မပါလာသော အကြောင်းကို မေးလျှောက်၏။

သရဒရသေ့လည်း မိမိတို့နေရာသို့ ဘုရားသခင်ကြွတော် မူသည်မှစ၍ ဗျာဒိတ်တော် ရသည်တိုင်အောင် အလုံးစုံသော အကြောင်းကိုမြက်ကြား၍....။

“ငါကား လကျာရံ အဂ္ဂသာဝကတဆူ ဖြစ်ရမည့် အကြောင်းကို ဆုတောင်း၍ပါရမိပြည့်လော့” ဟုဆိုလာ၏။

ထိုစကားကိုကြားလျှင်....။

“အရှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်ကား ဘုရားသခင်နှင့် အကျွမ်း မဝင်ပါ၊ ကျွန်ုပ်အိမ်သို့ ဘုရားသခင်ကြွအောင် မ၊စ၊တော်မူလျှင် စွမ်းနိုင်ပါသမျှ ကောင်းမှုကိုပြု ဆုပန်တောင်းပါမည်” ဟု လျှောက်၏။

သရဒရသေ့လည်း....။

ဘုရားသခင်ကို ဖူးမြင်ရခြင်းငှာ ငါ့ဘာပန်ရှိစေ၊ ပူဇော် သက္ကာယကိုသာစီရင်လော့” ဟုဆိုလျှင်....။

ထိုသုကြွယ်လည်း ကြီးကျယ်စွာ သံဃာ နှစ်သိန်းခန့်နေ လောက်သော မဏ္ဍပ်ကိုဆောက်၍ မွန်မြတ်သော ဆွမ်းဟင်း

အဖျော် ပူဇော်ရန် ပစ္စည်းများကို ခုနစ်ရက်ကာလမျှလောက် အောင်ပြုပြင်စီရင်၍ရသေ့အား ကြားလျှောက်၏။

သရဒရသေ့လည်း ဘုရားရှင်အား သံဃာတော်တသိန်း နှင့်တကွ ပင့်လျှောက်၍ကြွရောက်တော်မူလေလျှင်....။

“ဤသုကြွယ်အား သနားတော်မူသဖြင့် ခုနစ်ရက်ပတ် လုံးအလှူကိုခံတော်မူပါ။ တရားရအေးတိုက်ကျွေးတော်မူပါ” ဟု လျှောက်၏။

ဘုရားသခင်လည်း ဝန်ခံတော်မူလျက် နံနက်တိုင်းကြွ၍ ဘုဉ်းပေးတော်မူ၏။ ခုနစ်ရက်စေ့သောနေ့၌ သီရိစလနသုကြွယ် လည်း ဘုရားအမှူးရှိသော သံဃာတော်တို့အား တိဝီဝရိတ် သင်္ကန်း၊ ဆွမ်း၊ အဖျော်ဘို့ဖြင့် ပူဇော်လှူဒါန်း၍ တရားတော်ကို နာပြီးလျှင် ဘုရားရှင်အား ဤသို့လျှောက်၏။

“အကျွန်ုပ်အဆွေဖြစ်သော သရဒရသေ့သည် နောင်ပွင့် လတံ့သောဂေါတမဘုရားသခင် သာသနာဝယ် လကျိာရ အဂ္ဂ သာဝကအဖြစ်ကို ရလိုသောဟု ဆုတောင်း၏။ အကျွန်ုပ်လည်း ယခုပြုရသော ဤပုညကောင်းမှုကြောင့် ဤဂေါတမဘုရားပွင့် တော်မူသောအခါလက်ဝဲရံ အဂ္ဂသာဝကအဖြစ်ကိုရလိုပါသော” ဟုဆုတောင်း၏။

ဘုရားရှင်မြတ်လည်း အနာဂတံဉာဏ်ဖြင့် ကြည့်တော် မူ၍ပြည့်စုံအပ်သောအကြောင်းကြောင်းကို မြင်တော်မူလျှင်။

“ချစ်သာသီရိစလန အရှင်ဂေါတမဘုရား ပွင့်တော်မူ သည့်အခါသင်လည်း မဟာမောဂ္ဂလာန် အမည်ရသောလက်ဝဲရံ အဂ္ဂသာဝကကြီးဖြစ်လတံ့” ဟုဗျာဒိတ်စကား ပြောကြားတော်

မူ၍ ထိုသူတို့အား တရားဟောတော်မူပြီးလျှင် သံဃာတော်
အပေါင်းနှင့်တကွကျောင်းတော်သို့ကြွတော်မူလေသည်။

ဝိရိယဖြစ်ကြောင်း (၁၁) ပါး

သတိပဋ္ဌာန ဝိကင်းအဋ္ဌကထာ မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ်
အဋ္ဌကထာစသည်တို့၌ ဝိရိယဖြစ်ကြောင်း(၁၁)ပါးရှိကြောင်း
ကိုဖွင့်ပြတော်မူလေသည်။

- ၁။ ။ပါယဘယ ပစ္စဝေက္ခကေတာ.... အပါယ်ဘေးကို
စဉ်းစာဆင်ခြင်ခြင်း၊ ငါသည် ဝိရိယလျော့၍
ပေါ့ပေါ့ဆဆနေလျှင် သေသည့်နောက်အပါယ်
ဘုံသို့ ကျရောက်ချင်ကျရောက်သွားလိမ့်မည်၊ အ
ပါယ်ဘုံ အနက် ငရဲသို့ကျပြန်လျှင် ကြောက်မက်
ဖွယ်ကောင်းသော နှိပ်စက်ညှဉ်းဆဲခြင်း အမျိုး
မျိုးတို့ဖြင့် ကြီးစွာသောဒုက္ခကို ခံစားနေရသော
အခါ၌၎င်း၊ တိရစ္ဆာန်ဘဝသို့ ရောက်သွား၍
ကွန်ပိုက်စသည်တို့ဖြင့် ဖမ်းဆီးကာ လူများပြုလုပ်
သမျှ ခံနေရသောအခါ၌၎င်း၊ ပြိတ္တာဘဝသို့
ရောက် နှစ်ပေါင်းများစွာ ဘုရားတဆူနှင့်တဆူ
အကြားရှည်လျားစွာသော ကာလပတ်လုံး ငတ်
မုတ်ခြင်းစသော ဒုက္ခတို့ကိုခံစားနေရသောအခါ
၌၎င်း၊ အသူရကာယ်ဘုံသို့ ရောက်၍အတောင်

ခြောက်ဆယ် အတောင်ရှစ်ဆယ်ပမာဏရှိ အချိုး အရေမျှသာဖြစ်သော ခန္ဓာကိုယ်ကြီးဖြင့် လေ တိုက်နေပူစသော ဆင်းရဲဒုက္ခတို့ကို ခံနေရသော အခါ၌၎င်း၊ ပြဆိုခဲ့ပြီးသည့် သမ္ပပ္ပဓာန်လေးပါး တရားကောင်းတို့ကို အားထုတ်နိုင်ခွင့်မရှိပြီး၊ ယ ခုဘဝမှသာလျှင် အားထုတ်နိုင်ခွင့်ရှိသည် ဟူ၍ ဆင်ခြင်သောသူမှာဝီရိယတရားဖြစ်ပွားနိုင်သည် ဟုဆိုလိုသည်။

၂။ ။အာနိသံသဒဿာဝိတာ.... ဝီရိယ၏အကျိုးအာနိ သင်ကိုရှုမြင်လေ့ရှိခြင်း။“ပျင်းရိနေသောသူသည် သံသရာဝဋ်၌ကျွတ်လွတ်ကာ လောကုတ္တရာ မဂ် ပိုလ်တရားတို့ကို မည်သည့်နည်းဖြင့်မျှ မရနိုင်၊ လုံ့လဝီရိယ စိုက်ထုတ်လေ့ရှိသော သူသာလျှင် ထိုလောကုတ္တရာ မဂ်ပိုလ်တရားတို့ကို ရနိုင်သည်။ သို့ဖြစ်၍ ဝီရိယတရားသည် ရခဲလှစွာသော မဂ် ပိုလ်တရားတို့ကိုရရှိခြင်း အမျိုးရှိသည်” ဟူ၍ ဝီ ရိယ၏အကျိုးအာနိသင်ကို ရှုမြင်ဆင်ခြင်လေ့ရှိ မှသာဝီရိယတရားဖြစ်ပွားနိုင်သည်ဟုဆိုလိုသည်။

၃။ ။ဂမနဝိထိ ပစ္စဝေက္ခဏတာ-သွားရာလမ်းကြောင်း ကိုကောင်းစွာဆင်ခြင်ခြင်း။ အလုံးစုံသော ဘုရား ပစ္စေကဗုဒ္ဓ၊ အရိယာသာဝက အရှင်မြတ်တို့သည်

ဝိရိယတည်းဟူသောလမ်းကြောင်းဖြင့် ဘုရားအ
ဖြစ်ပစ္စေကုဗုဒ္ဓ၊ အရိယာသာဝက အရှင်မြတ်တို့
သွားရာ ဖြောင့်မတ်သောလမ်းကြောင်းကြီးဖြစ်
သည်။ ဤလမ်းကြောင်းကို ပျင်းရိသုတို့မလိုက်
ပါနိုင်၊ လုံ့လဝိရိယကောင်းသူတို့သာ လိုက်ပါ
နိုင်၏။ ဟူ၍ဆင်ခြင်သောသူမှာ ဝိရိယဘုရား
ဖြစ်ပွားနိုင်သည်ဟု ဆိုလိုသည်။

- ၄။ ။ ပိဏ္ဍပါတာ ပစာယနသာ.... ဒါယကာတို့လှူ
ဒါနိုးသည့်ဆွမ်းကို ရှိသေခြင်း။ ဤအချက်မှာ
ရဟန်းတို့နှင့်သာ အဆူးသက်ဆိုင်၏။ ရဟန်းတို့
မှာဒါယကာတို့က မှန်မြတ်သောဆွမ်းကို လှူ
ဒါနိုးသေးအခါ “ဤဆွမ်းဒါယကာများသည်
သင်၏ဆွေမျိုးညာတိများမဟုတ်ကြ၊ သင့်ကိုမှီ၍
အသက်မွေးလိုသောကြောင့် ဤဆွမ်းကို လှူကြ
သည်လည်းမဟုတ်ကြ စင်စစ်မှာကောင်းမှု၏အ
ကျိုးကြီးမြတ်သည်ကိုသာလိုလား၍လှူဒါနိုးကြ
ကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားကလည်း ဒါယကာတို့
လှူသောဆွမ်းကို ပေးပေးစား၍ပေးပေးနေ
ထိုင်ရန် ခွင့်ပြုတော်မူသည်မဟုတ်၊ ရဟန်းတ
ရားကိုအားထုတ်ကာသံသရာ ဝဋ်မှလွတ်မြောက်
ကြရန် ရည်သန်၍သာ ခွင့်ပြုတော်မူခြင်း ဖြစ်
သည်။ ဤသို့သောဆွမ်းကို ပျင်းပျင်းရိရိ လုံ့လ

ဝိရိယမရှိသောသူသည် စားခြင်းငှာမထိုက်၊ လုံ့လဝိရိယကို ကြိုးစားအားထုတ်သောသူသာ စားခြင်းငှာထိုက်သည်” ဟူ၍ မိမိရသောဆွမ်းကိုတရိတသေအလေးပြုသောသူမှာသာဝိရိယတရားဖြစ်ပွားနိုင်သည်ဟု ဆိုလိုသည်။

၅။ ။ဒါယဇ္ဇမဟတ္တ ပစ္စက္ခေဏတာ.... ခံယူရမည့် အမွေ၏မြင့်မြတ်ပုံကို ဆင်ခြင်ခြင်း။ မြတ်စွာဘုရားထံမှသာဝကတို့ခံယူရမည့်အမွေအနှစ်သည် သဒ္ဓါသီလ၊ သုတ၊ ဇာဂ၊ ပညာ၊ ဟိရိ၊ ဩတ္တပ္ပတည်းဟူသော၊ သူတော်ကောင်းဥစ္စာ ခုနစ်ပါးတို့ဖြစ်၏။ ထိုသူတော်ကောင်းဥစ္စာ ခုနစ်ပါးတည်းဟူသော မြတ်စွာဘုရား၏ အမွေအနှစ်ကို ပျင်းရိသောသူသည်မခံယူနိုင်၊ လောက၌သားဆိုးသမီးဆိုးများကိုမိဖတို့က ငါတို့၏သားသမီးများ မဟုတ်ဟူ၍ သားသမီးအဖြစ်မှစွန့်ပစ်သားသဖြင့် မိဖတို့ကွယ်လွန်သောအခါ အမွေကိုမရသကဲ့သို့ ပျင်းရိသောသူသည်လည်း ဤသူတော်ကောင်းဥစ္စာ ခုနစ်ဖြာတည်းဟူသော မြတ်စွာဘုရား၏အမွေအနှစ်ကိုမရနိုင်၊ လုံ့လဝိရိယရှိသောသူမှသာလျှင် ရနိုင်၏ ဟူ၍ ခံယူရမည့်အမွေ၏မြင့်မြတ်ပုံကို ဆင်ခြင်သောသူမှာသာ ဝိရိယတရားဖြစ်ပွားနိုင်သည်ဟု ဆိုလိုသည်။

၆။ ။ သတ္တုမဟတ္တပစ္စဝေက္ခဏာတာ....ဆရာဖြစ်သော မြတ်စွာဘုရား၏ မြင့်မြတ်တော်မူပုံကို ဆင်ခြင်ခြင်း။ ငါ၏ဆရာမြတ်စွာဘုရားသည် မြင့်တော်မူလှ၏။ ပဋိသန္ဓေနေတော်မူသောအခါ၊ တောထွက်တော်မူသောအခါ၊ ဘုရားဖြစ်တော်မူသောအခါ၊ ဓမ္မစကြာတရားဦးဟောတော်မူသောအခါ၊ သာဝတ္ထိပြည်၌ တိတ္ထိများကိုနှိမ်နင်းရာ၌ ရေမီးအစုံအစုံတန်ခိုးပြာဋိဟာကိုပြတော်မူသောအခါ၊ တာဝတိံသာနတ်ပြည်မှသက်သပြည်သို့ ကြွဆင်းတော်မူသောအခါ၊ အာယုသင်္ခါရ လွှတ်တော်မူသောအခါ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော်မူသောအခါတို့၌ လောကဓါတ်စကြာဝဠာပေါင်းတိုက်တသောင်း တုန်လှုပ်ရ၏။ သင်သည်ဤမျှလောက် မြင့်မြတ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၏ သားတော်စင်စစ်သမီးတော်စင်စစ်ဖြစ်ပါလျက် သာသနာနှင့်ဆိုင်ရာသူဘော်ကောင်းတရားကို အားမထုတ်ပဲ ပျင်းပျင်းရိရိ ပေ့ပေ့တန်တန်နေခြင်း ငှာထိုက်တန်အံ့လော”ဟူ၍ နှလုံးသွင်းဆင်ခြင်တော်မူမှသာဝိရိယတရား ဖြစ်ပွားနိုင်သည်ဟု ဆိုလိုသည်။

၇။ ။ ဇာတိမဟတ္တပစ္စဝေက္ခဏာ - မိမိ၏ မျိုးရိုးမြင့်မြတ်ပုံကို ဆင်ခြင်ခြင်း။

“ငါ၏မျိုးရိုးသည် ယုတ်ညံ့သည်မဟုတ်၊ ဇာတ်ရောယှက်မှုမှ လွတ်ကင်း သန့်ရှင်းလှစွာသော မဟာသမ္မတမင်းမှ ဆင်းသက်သည် ဩက္ကာကမင်း၏ အနှယ်တော်ဖြစ်သော သုဒ္ဓေါဒနမင်းကြီး မဟာမာယာဒေဝီတို့၏မြေး ရာဟုလာ၏ ညီထွေး အသင်ဖြစ်သည်။ ရာဟုလာသည် မြတ်စွာဘုရား၏ ရွှေရင်တော်နှစ် သားတော်စစ် ဖြစ်၍ ငါသည်လည်း သာကီဝင် မင်းသား ဘုရားသားတော်ဟူသောအမည်ကို ခံယူလျက်ရှိသည်။ ရာဟုလာနှင့် ငါသည် ညီအကိုပင် ဖြစ်သည်။ ဤမျှလောက် အမျိုးအနှယ် မြင့်မြတ်သောသူသည် ပေါ့ပေါ့လျော့လျော့နေခြင်းငှါ မထိုက်၊ ကောင်းမြတ်သောတရားကို အားထုတ်သင့်လှသည်။” ဟု ဆင်ခြင်သောသူမှာ ဝိရိယတရား ဖြစ်ပွားနိုင်သည်ဟု ဆိုလိုသည်။

ဂ။ ။ သဗြဟ္မ စာရိမဟတ္တပစ္စဝေက္ခဏတာ - သီတင်းသုံးဖေါတို့၏ မြင့်မြတ်ပုံကို ဆင်ခြင်ခြင်း။ “သင်၏ သီတင်းသုံးဖေါ ဖြစ်တော်မူကြသည့် အရှင်သာရိပုတြာ အရှင်မဟာမောဂ္ဂလာန် တို့သည်၎င်း ရှစ်ကျိပ်သော မဟာသာဝကကြီးတို့သည်၎င်း ကောင်းမြတ်သောတရားကို အားထုတ်တော်မူကြ၍ လောကုတ္တရာမဂ်ဖိုလ်တရားကို ထိုးထွင်းသိ

မြင်တော်မူကြလေကုန်ပြီ သင်သည် သိုသီတင်း
သုံးဖေ၊ အရှင်မြတ်တို့၏ ကျင့်စဉ်သို့ လိုက်
သင့်ပေ၏” ဟူ၍ သီတင်းသုံးဖေ၊ နှင့် မြင့်မြတ်ပူ
ကို ဆင်ခြင်သောသူမှာ ဝိရိယတရား ဖြစ်ပွား
နိုင်သည်ဟု ဆိုလိုသည်။

၉။ ။ ကုသိတပုဂ္ဂလပရိဝဇ္ဇနတာပျင်းရိသော ပုဂ္ဂိုလ်
တို့ကို ဝေးစွာ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း။ ။ ဝမ်းပြည့်
အောင် စားထားသော စပါးကြီးမြေကဲ့သို့ ကိုယ်
ဖြင့်ပြုလုပ်ဖွယ် စိတ်ဖြင့်ပြုလုပ်ဖွယ်ဟူသမျှတို့ကို
စွန့်လွှတ်ကာ တလူလူတလွင့်လွင့် အိပ်ခြင်းဖြင့်
ပျင်းရိစွာနေသောသူတို့ကို ရှောင်ကြဉ်သောသူ
မှာ ဝိရိယတရား ဖြစ်ပွားနိုင်သည်ဟု ဆိုလို
သည်။

၁၀။ ။ အာရဒ္ဓဝိရိယပုဂ္ဂလသေဝနတာ- လုံ့လ ဝိရိယ
အားထုတ်ခြင်းရှိဘော ပုဂ္ဂိုလ်ကို မှီဝဲခြင်း။ ။
လုံ့လဝိရိယအားထုတ်ခြင်း ရှိသည်ဖြစ်၍ အလုပ်
ထဲမှာ ကိုယ်စိတ်နှစ်ပါးကို စေလွှတ်ထားသော
ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို မှီဝဲသောသူမှာ ဝိရိယတရားဖြစ်
ပွားနိုင်သည်ဟု ဆိုလိုသည်။
(ပါဠိလို) ပဟိတတ္ထ- (မြန်မာလို) အလုပ်ထဲမှာ
ကိုယ်စိတ်နှစ်ပါးကို စေလွှတ်ထားခြင်း ဟူသည်။

မှာ....မိမိအားထုတ်အပ်သောအလုပ်ကိုစွဲ မပြီးစီး
မအောင်မြင်သေးသမျှ အားထုတ်မှုကို မရပ်စဲ၊
အောင်မြင်သောအခါမှသာ (မအောင်မြင်လျှင်
လည်းခန္ဓာပျက်ကြွေသောအခါမှသာ) ရပ်စဲ
မည်ဟု ဆုံးဖြတ်ထားခြင်းဖြစ်၏။ ဤပဟိတတ္ထ
သဘောမရှိသောသူတို့မှာ အလုပ် မလုပ်ရမီက
ပင် ကြိုတင်ကာ “ဤအလုပ်သည် ထမြောက်
အောင်မြင်မှ အောင်မြင်ပါမည်လော၊မအောင်
မြင်ဘဲများ ရှိနေမည်လော”ဟု တွေးတောတုန့်
ဆုတ်ခြင်းများဖြစ်တတ်၏။ အလုပ်လုပ်နေစဉ်မှာ
လည်း မိမိမှန်းထားသည့်အခြေအနေသို့ အလွယ်
တကူ မရောက်သေးလျှင် “ငါရှေ့သို့ ဆက်
လက်ပြုလုပ်သော်လည်း ထမြောက် အောင်မြင်
တော့မည်မဟူဘဲ”ဟူ၍ နောက်ဆုတ်လက်လျှော့
ကာ ဝီရိယတရား ပျက်ပြားသွားတတ်သည်။

၁၁။ ။တဒဓိမုတ္တတာ- ဣရိယာပုထ် လေးပါးလုံး၌ပင်
ဝီရိယ၌ ညွတ်ကိုင်းသော စိတ်ရှိနေခြင်း။ ။
လျောင်း-ထိုင်--ရပ်-သွား ဣရိယာပုထ်လေးပါး
တို့၌ပင် ဝီရိယအားထုတ်ဖို့ရန်သာ ညွတ်ကိုင်း
သောစိတ်ရှိသူမှာ ဝီရိယတရားဖြစ်ပွားနိုင်သည်
ဟု ဆိုလိုသည်။ ဤသည်တို့ကား ဝီရိယဖြစ်
ကြောင်း(၁၁)ပါးတို့တည်း။

ခန္တီပါရမီ

ခန္တီအရရှင်းလင်းချက်

ဤခန္တီပါရမီအရာ၌ ပါဠိတော် (သမ္မာနာဝမာနက္ခမော) မြတ်နိုးမှုပြုခြင်း မထီမဲ့ မြင်မှုပြုခြင်းတို့ကို သည်းခံလော့ဟူ၍ ပါရိလေရာ ပါဠိတော်တိုက်ရိုက်အလိုမှာ ကောင်းသောအရာနှင့် တွေ့လျင်လည်း စိတ်မတက် မကောင်းသောအရာနှင့်တွေ့လျင်လည်း စိတ်မပျက်ပဲ သည်းခံနိုင်ရမည်ဟူ၍ အဓိပ္ပာယ်ရရှိသည်။

ဆိုလိုရင်းမှာ ကောင်းသောလောကဓံနှင့်တွေ့၍ လောဘ ဖြစ်လျှင်၎င်း၊ မကောင်းသောလောကဓံနှင့်တွေ့၍ ဒေါသဖြစ်လျှင်၎င်း၊ ထိုကောင်းမကောင်းသော အာရုံကို သီးခံနိုင်သည် မမည်ချေ။

ကောင်းသောလောကဓံနှင့်တွေ့၍ လောဘမဖြစ်သော မကောင်းသော လောကဓံနှင့်တွေ့၍ ဒေါသ မဖြစ်မှ၎င်း သည်းခံခြင်း မည်သည် ဟူ၍ ဆိုလိုရင်းအဓိပ္ပာယ် ထွက်ရှိသည်။

ခန္တီအရတရားကိုယ်

ဤခန္တီပါရမီသည် ပညာပါရမီ ဝီရိယပါရမီတို့ကဲ့သို့ ပရမတ္ထ တရားသီးခြားတခုမဟုတ်၊ အမျက်မသွက်ခြင်းလက္ခဏာ

ရှိသော အဒေါသ စေတသိက် ခေါင်းဆောင်သည်။ ကုသိုလ် စိတ် စေတသိက်အစုပင်ဖြစ်သည်။(တနည်း) ပညာပါရမီ ဝီရိယ ပါရမီတို့ကဲ့သို့ပင် ပရမတ္ထတရား သီးခြား အဒေါသ စေတသိက် ဖြစ်လေသည်။

ခန္တီဟူသည် အဒေါသ စေတသိက်ပင်ဖြစ်သော်လည်း အဒေါသ စေတသိက်ဟူသမျှကို ခန္တီဟူ၍ ခေါ်အပ်၊အကြောင်း ကား....ဒေါသစေတသိက်သည်(အကုသိုလ်စိတ် အဟိတ်စိတ်တို့မှ တပါးသော)သောဘကာစိတ်တို့ ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်း ပါရှိရာ သူတပါးတို့က အမျက်ဒေါသထွက်ဖွယ်ရာ ပြုလုပ်ပြောဆိုသော အခါ အမျက်ဒေါသမဖြစ်စေရန် တားဆီးသည့် အခြင်းအရာ အားဖြင့် ဖြစ်သော အဒေါသကိုသာ ခန္တီဟူ၍ခေါ်လေသည်။

အမျက်ထွက်ခြင်းအကြောင်းကိုးပါး

- ၁။ ။ဤသူသည် ငါ၏အကျိုးစီးပွားမဲ့ ကိုရှေးကပြုခဲ့ ဘူးပြီး၍အမျက်ထွက်တတ်သည်တပါး။
- ၂။ ။ဤသူသည် ငါ၏အကျိုးစီးပွားမဲ့ ကို ယခုပြုဆဲ ဟူ၍အမျက်ထွက်တတ်သည်တပါး။
- ၃။ ။ဤသူသည် ငါ၏အကျိုးစီးပွားမဲ့ ကို နောက် အခါ ပြုလုပ်ဟူ၍ အမျက် ထွက်တတ်သည် တပါး။ (ဤကား မိမိအတွက် သုံးပါးတည်း)။

- ၄။ ။ ဤသူသည် ငါ့မိတ်ဆွေ၏ အကျိုးစီးပွားမဲ့ကို ရှေးကပြုခဲ့ဘူးပြီဟူ၍ အမျက်ထွက်သည် တပါး။
- ၅။ ။ ဤသူသည် ငါ့မိတ်ဆွေ၏ အကျိုးစီးပွားမဲ့ကို ယခုပြုဆဲဟူ၍ အမျက်ထွက်တတ်သည် တပါး။
- ၆။ ။ ဤသူသည် ငါ့မိတ်ဆွေ၏ အကျိုးစီးပွားမဲ့ကို နောင်အခါ ပြုလုပ်ဟူ၍ ကြိုတင်အမျက်ထွက် တတ်သည်လည်း တပါး၊ (ဤကား မိတ်ဆွေ အတွက်သုံးပါးတည်း)။
- ၇။ ။ ဤသူသည် ငါ့ရန်သူ၏အကျိုးစီးပွားကို ရှေးက ပြုခဲ့ဘူးပြီဟူ၍ အမျက်ထွက်တတ်သည် တပါး။
- ၈။ ။ ဤသူသည် ငါ့ရန်သူ၏ အကျိုးစီးပွားကို ယခု ပြုဆဲဟူ၍ အမျက်ထွက်တတ်သည် တပါး။
- ၉။ ။ ဤသူသည် ငါ့ရန်သူ၏အကျိုးစီးပွားကိုနောက် အခါပြုလုပ်ဟူ၍ ကြိုတင် အမျက်ထွက်တတ် သည် တပါး။

ရှင်ပုဏ္ဏ၏သည်းခံရည်

သည်းခံခြင်းခန္တီတရားနှင့်စပ်၍ အတုယူဘွယ် ကောင်းလှသော အရှင်ပုဏ္ဏမထေရ်၏နှလုံးသွင်းပုံကို ဤအရာ၌ အကျဉ်းချုပ်ဖော်ပြပေအံ့။

မြတ်စွာဘုရား လက်ထက်တော်အခါက အရှင် ပုဏ္ဏမထေရ်သည် မြတ်စွာဘုရားထံတော်၌ သုနာပရန္တ ဇနပုဒ်သို့သွားရောက်နေ့ဆိုင်လိုပါကြောင်း လျှောက်ထားသည်တွင် မြတ်စွာဘုရားက....။

“ချစ်သားပုဏ္ဏ၊ သုနာပရန္တဇနပုဒ်သားတို့သည် ဆဲရေး ရေရွတ်ခြင်းအမှုပြုခဲ့လျှင် သင်၏စိတ်မည်ကဲ့သို့ ဖြစ်မည်နည်း” ဟူ၍မေးတော်မူသောအခါ....

အရှင်ပုဏ္ဏမထေရ်က။

“မြတ်စွာဘုရားထိုသုနာပရန္တ ဇနပုဒ် သားတို့သည်ဘုရားတပည့်တော်ကို ဆဲရေးရေရွတ်ခြင်းအမှုပြုကြကုန်အံ့၊ထိုအခါ ဤသုနာပရန္တဇနပုဒ်သားတို့သည်လူကောင်းများသာဖြစ်ကြသည်။ အထူးကောင်းသော လူများသာဖြစ်ကြသည်။ ငါ့ကိုဆဲရေးရေရွတ်ရုံမျှသာ ဆဲရေး ရေရွတ်ကြသည်။ လက်သီးဖြင့် ထိုးခြင်း တထောင်ဖြင့် ထောင်းခြင်းအမှုကို မပြုကြရှာပေသေး” ဟူ၍ ထိုသူတို့အပေါ်မှာလူကောင်းများဟူ၍နှလုံးသွင်းလျက် အမျက်ဒေါသကိုသိမ်းဆည်းသည်းခံပါမည်ဟု လျှောက်ထားလေသည်။

မြတ်စွာဘုရားကတဖန်....

“ချစ်သားပုဏ္ဏ သုနာပရန္တဇနပုဒ်သားတို့သည် သင်ချစ်သား ကိုလက်သီးဖြင့်ထိုးခြင်း၊ တတောင်ဖြင့်ထောင်းခြင်းအမှုကို ပြုကြ ကုန်လျှင် သင်၏စိတ်မည်ကဲ့သို့ဖြစ်မည်နည်း” ဟူ၍ ဆင့်ကာဆင့် ကာမေးမြန်းတော်မူသောအခါ....။

အရှင်ပုဏ္ဏမထေရ်က....။

“မြတ်စွာဘုရား အကယ်၍ သုနာပရန္တ ဇနပုဒ်သားတို့က ဘုရားတပည့်တော်ကို လက်သီးဖြင့်ထိုးခြင်း၊ တတောင်ဖြင့် ထောင်းခြင်းအမှုပြုကြကုန်လျှင်....

ဤသုနာပရန္တဇနပုဒ်သားတို့သည် လူကောင်းများသာ ဖြစ်ကြသည်။ အထူးကောင်းသော လူများသာဖြစ်ကြသည်။

“ငါ့ကိုလက်သီးဖြင့် ထိုးရုံ တတောင်ဖြင့်ထောင်းရုံမျှသာ ထိုးကြ ထောင်းကြသည်။ ခဲဖြင့်မထုကြသေးပေ” ဟု ထိုသူတို့ အပေါ်မှာ လူကောင်းများဟု နှလုံးသွင်းလျက် အမျက်ဒေါသ ကို သိမ်းဆည်းသည်းခံပါမည်” အစရှိသည်တို့မှာ သတဟာရ ကကံ = (ခါးဖြင့် မိမိကိုယ်ကို သတ်ခြင်း အမှုကို) ကိုယ်ကိုတိုင် ပြုကြရသေးသည်။ ငါ့မှာ မပြုရပေသည်ဟု နှလုံးသွင်းလျက် အမျက်ဒေါသကို သိမ်းဆည်း သည်းခံပါမည်” ဟူ၍ လျှောက် ထားသည်တွင် မြတ်စွာဘုရားက သာဓု ကောင်းချီးခေါ်တော်မူ သည်။ (မဇ္ဈိမနိကာယ၊ ဥပရိပက္ခာသ၊ သဠာယတနဝဂ်၊ ပုက္ကောဝါဒ သုတ္တန်မှ)

သစ္စာပါရမီ

ဒါနသီလ နေက္ခမ္မ ပညာဝိရိယ အဓိဋ္ဌာန မေတ္တာ ဥပေက္ခာ ဤပါရမီရှစ်ပါးတို့၌ မူလပါဠိရင်းအတိုင်း ဒါနပါရမီ သီလပါရမီ နေက္ခမ္မပါရမီပညာပါရမီဝိရိယပါရမီ အဓိဋ္ဌာနပါရမီ မေတ္တာပါရမီ ဥပေက္ခာ ပါရမီဟု ခေါ်ဝေါ်သုံးစွဲကြသော်လည်း ခန္တီနှင့် သစ္စာပါရမီတို့၌ကား မူလပါဠိရင်းအတိုင်း (ခန္တီပါရမီ၊ သစ္စာပါရမီ ဟူ၍) မခေါ်ဝေါ်တော့ပဲ ဆိုလွယ် ရှုတ်ဘွယ်စေခြင်းငှါ မြန်မာဝေါဟာရ၌ ဒိဒ္ဓသံဖြင့် ခန္တီပါရမီ သစ္စာပါရမီ ဟူ၍ ခေါ်ဆိုသုံးစွဲအပ်လေသည်။

ထိုသို့သုံးစွဲ ခေါ်ဆိုရာ၌ သည်ခံခြင်းမှန်ကန်ခြင်းဟူသော အနက်ရင်းသို့ပင် ဉာဏ်အမြင်သက်ရောက် အာရုံပြုနိုင်ကြသဖြင့် တစုံတရာအဖြစ် မဆိုထိုက်ချေ။ ခန္တီပါရမီ သစ္စာပါရမီပြောဆိုသောအခါ ရှုတ်လွယ် ဆိုလွယ်လည်း ရှိ၍ ဆိုလိုရင်းအနက်ကိုလည်း သိနိုင်ကြပေ၏။

သောက်ရှူးကြယ် သောကြာကြယ်၏ အသွား

ဤသစ္စာပါရမီခဏ်း၌ “သောက်ရှူးကြယ် = သောကြာကြယ်သည် မိမိသွားမြဲလမ်းမှ မလွဲမဖယ်” ဟူသော စကား၏ အဓိပ္ပာယ်ကို ပုဒ္မဝင် အဋ္ဌကထာ၌ “သောကြာ ကြယ်သည် ခြောက်လပတ်လုံး အရှေ့အရပ်သို့သွား၍ ခြောက်လပတ်လုံး အနောက်အရပ်သို့သွား၏” ဟု ဖွင့်ပြ၏။

ဤအဌကထာ စကားမှာ တိုက်ရိုက် အဓိပ္ပာယ်ယူ၍မသင့်နိုင်။ အကြောင်းကား သောကြာကြယ်သည် အခြားသောကြယ် နက္ခတ်တာရာများကဲ့သို့ပင် သွားခြင်း သွားလျှင် အနောက်သို့သာ သွားရမည် ဖြစ်၏။ အရှေ့သို့သွားခြင်း မဖြစ်နိုင်။

ထိုသို့မဖြစ်နိုင်သည့်အတွက် အဌကထာ စကားကိုပယ်ရမည်ကဲ့သို့ ရှိသော်လည်း ရှေးသူဟောင်းဘို့ သင့်အောင်ကြံခဲကြပုံမှာ သောကြာကြယ်ကို မိုးသောက်ခါနီး၌ အရှေ့အရပ်မှာ မြင်ရ၍ နေဝင်ပြီးနောက် ညဉ့်အချိန်ဖြတ်လျှင် အနောက်အရပ်မှာသာ မြင်ရသည်ဟူ၍ ပြောဆိုမှု ပြုကြကုန်၏။

ဥပမာဖြင့် တူစွာလိုက်လျော်၊ သစ္စာကျော်ကို၊ ဗေဒဖော်ပြည့်စုံ၊ ကြံတုံ့သမှု၊ အကန္တ၊ ကား၊ နေရနက္ခတ်၊ လကျာပတ်လျှင်၊ တောင်ထွဋ်မြင့်မိုရ်၊ ရပ်သည့်ဂြိုဟ်ဘွင်၊ တန်းသို့တင်ဖူး၊ ကြယ်စိုက်ကျူးကား၊ အမှူးဖြစ်တန်။ လွန်သားအရောင်လ-တူဆောင်လျက်၊ မိုးခေါင်တိမ်ပြင်း နေဝင်နေထွက်၊ အရှေ့နောက်ဘက်၌ နှစ်လည်ကြိုလျှင် မိုဃ်းမိုက်ဆောင်းနှေသုံးထွေရတု၊ လျော်သမှုလျှင်၊ ရာလုမလွဲ၊ အသွားမြဲဟု ရဲရဲလျှံဝင်း၊ ဤကြယ်မင်းကို ဖြောင့်စင်းလူနတ်၊ ချိန်ကြီးမှတ်သို့ဆုမြတ်ရသော် ရှင်တုသော်လည်း၊ မျိုးဖော်သူစိမ်း၊ လူခပ်သိမ်းကို၊ သာဠိမီးကြတန် စကားမွန်ဖြင့်၊ လွန်ယုတ်၊ တည်ကြည် ဟုတ်လျက်၊ နှုတ်နှင့်အမှု၊ အတူတူလျှင်၊ မည်သူမမှောင်၊ ဥဇုဖြောင့်လျက်၊ ဆိုစောင့်ဆိုခဲ၊ ဖွတ်လျှာစွဲကို၊ အောင်မြင်သစ္စာ၊ ခွန်းချင်သလျှင်၊

မြတ်စွာလျှာ ဖြစ်တူးလသေး- ဟူ၍ စပ်ဆိုတော်မူသည်။

ဗေဒင်ဆရာများကမူ သဒ္ဓိဋ္ဌ တွယ်နည်းအရ ခြောက်လ တနင်္ဂနွေဂြိုဟ်၏ ရှေ့မှသွား၍ ခြောက်လ တနင်္ဂနွေဂြိုဟ်၏ နောက်မှလိုက်ရသည်ဟု ပြောဆိုကြ၏။

ဤဗေဒင်ကျမ်းနှင့်ညီအောင် ဗုဒ္ဓဝင်အဋ္ဌကထာကိုအနက် ယောဇနာမူကား....

“ဆမာသေး၊ ခြောက်လပတ်လုံး။ ပစ္ဆိမံဒိသံ၊ တနင်္ဂနွေ ဂြိုဟ်၏ နောက်အရပ်သို့ ဂစ္ဆတိ၊ သွား၏။ ဆမာသေး၊ ခြောက်လ ကိုပတ်လုံး။ ပုရိမံဒိသံ၊ တနင်္ဂနွေဂြိုဟ်၏ ရှေ့အရပ်သို့ ဂစ္ဆတိ သွား၏”ဟူ၍ အနက်ယောဇနာရာ၏။

အချုပ် မှတ်ယူရန်မှာကား၊ ပါဠိတော် လာသည့်အတိုင်း မည်သည့်အချိန်အခါမှာမဆို သောကြာ ဂြိုဟ်သည် မိမိသွားမြဲ လမ်းမှ တိမ်းစောင်း ပြောင်းလဲခြင်းမရှိ တည့်မတ်ဖြောင့်တန်း စွာသာ သွားသည့်အဘူ ဖြောင့်မှန်စွာသာ ပြောဆိုရမည်။

ဤသို့ ပြောဆိုမှသာ သစ္စာဖြစ်သည်ဟူ၍ မှတ်ယူရာ၏။

ထို့ကြောင့်ပင် အရှင်ဗုဒ္ဓဘောဓိ ဆရာတော်သည် ပါဠိ ဇာတ် အဋ္ဌကထာ၌ “သောက္ခရူပံ ကြယ်မည်သည် အလုံးစုံသော ဥတုတို့၌ မိမိသွားမြဲလမ်းကိုစွန့်ကာ အခြားလမ်းဖြင့် မသွားပဲ မိမိသွားမြဲလမ်းဖြင့်သာ သွားသကဲ့သို့” ဟူ၍ ဖွင့်ပြတော်မူသည်။

ရှေးဆိုအပ်ပြီးသော ဘိသဇာတ်လာ သဒ္ဓဟာပနသစ္စာ သုဝဏ္ဏသာမဇာတ်၊ သုပ္ပာရကဇာတ်၊ သိဝိဇာတ်၊ မစ္ဆဇာတ်၊ ဝဠုက

ဇာတ်၊ ကဏ္ဍဒီပ၊ ယနဇာတ်၊ နဠပ၊ နဇာတ်၊ သမ္ဗုလဇာတ်၊ နေမိယဇာတ်၊ ဇနက္ကဇာတ်၊ ကဠဝါဟနဇာတ်၊ မဟာမောရဇာတ်တို့၌ လာသော ဣစ္ဆာပုရဏဝစီ သစ္စာ၊ ဝိဓုရဇာတ် သုဝဏ္ဏသာမဇာတ် ဘူရိဒတ်ဇာတ်တို့၌ လာသော မုသာဝိရမလာ ဝစီသစ္စာတို့သည် အသီးသီးမြှောက်ဆိုပြီးသည်နှင့် တပြိုင်နက် သစ္စာကိစ္စထမြောက်ပြီးစီးသွား၏။

နောက်ထပ် သစ္စာမြောက်အောင် စောင့်ရှောက်စီမံရန် ကိစ္စ တစုံတရာ မကျန်သောကြောင့် ဖော်ပြရာပါ သစ္စာတို့ကို ဝစီဘေဒသိဒ္ဓိသစ္စာ ဟူ၍ မှတ်ယူအပ်ကုန်၏။

ရှေး၌ ပြခဲ့သော အတိုင်းမဟာသုတသောမ ဇာတ်လာ ပါရိသာထံတွင် အလောင်းတော် သုတသောမမင်း ပြုအပ်သော သစ္စာသည်ကား ငါပြန်၍ လာခဲ့ပါမည်။ မလာလျှင် မည်ကဲ့သို့ ဖြစ်ပါစေဟု ပေါရိသာဒ ယုံကြည်စေရန် ပြုအပ်သည့် သဒ္ဓဟာပံနသစ္စာပင် ဖြစ်သော်လည်း သစ္စာစကား နှုတ်ဟမြှောက်ဆိုရုံမျှဖြင့် သစ္စာ ကိစ္စထမြောက်ပြီးစီးသွားပြီဟု မဆိုနိုင်သေး၊ နောက်ပြန်လာမှသာ မှန်ကန်သောသစ္စာသဘော ပြီးစီးထမြောက်ပေမည်။

ဤသို့သစ္စာပြုပြီးနောက် ထိုသစ္စာ မှန်ကန်ထမြောက်စေရန် ပြန်၍လာဖြစ်အောင် အထူးစီမံနေရသည်ဖြစ်သောကြောင့် ဤသုတသောမ မင်းကြီး၏ သစ္စာကို ပစ္ဆာဒုရက္ခဏ သစ္စာဟူ၍ မှတ်ယူအပ်၏။

ဤနည်းအတူ ဘိသနိပါတ်(၃) ဇယဒိသဇာတ် ဇယဒိသမင်းပြုအပ်သော သစ္စာနှင့် ကောဒသကနိပါတ်(၇) ဒသ ရထ

ဇာတ်လာရာမမင်းပြုအပ်သော သစ္စာတို့မှာလည်း ပစ္ဆာဒုရက္ခက သစ္စာချည်းပင်ဖြစ်၏။

ဤဥဇယဒိသမင်းပြုအပ်သော သစ္စာအကျဉ်းချုပ်ကား ကပိလတိုင်း ဥတ္တရပဉ္စာလမြို့တော် ဇယဒိသမင်းသည် စစ်သည် ဗိုလ်ပါတို့ ခြံရံလျက် သမင်ဖမ်း တောကစားထွက်တော်မူရာ လမ်းအကြားတွင် တက္ကသိုလ်ပြည်မှလာသည့် တရားဟောလို သော နန္ဒပုဏ္ဏားနှင့်တွေ့သဖြင့် အပြန်မှ တရားနာမည်ဟု ချိန်း ချက်ခွဲပြီးလျှင် တောသို့ထွက်သွားခဲ့လေ၏။

တောသို့ရောက်သောအခါမှူးမတ်များနှင့် တာဝန်ခွဲဝေ ၍သမင်ဖမ်းကြသည်တွင် မင်းကြီးတာမှ သမင်ထွက်ပြေးသော ကြောင့်မရမနေဟု သမင်နောက်သို့ အတင်းလိုက်ကာ ခရီးဝေး စွာရောက်မှ ရမိ၍ သမင်ကို နှစ်ပိုင်းပိုင်းဖြတ်ပြီးလျှင် ထမ်းပိုး ဖြင့်ထမ်း၍ ပြန်လာခဲ့ရာ ညောင်ပင်တခုအောက်၌ ခေတ္တ ဝင် ရောက် နားနေပြီးနောက် သွားတော့မည်ဟု ထသောအခါ ထိုညောင်ပင်မှာရှိသော လူဘီလူးက 'ငါ့အစာဖြစ် ပြီမသွားရ' ဟု တားဖြစ်၏။

(လူဘီလူးဟူသည်မှာ ထိုသူသည် တကယ်စင်စစ် ဘီလူး မဟုတ်၊ ဇယဒိသမင်း၏ အကိုအရင်းကို မွေးခါစတွင် ဘီလူးမက စားရန်လာရောက်လုယူသွားပြီးလျှင် မစားရက်ဘဲ သားအမှတ် ဖြင့် မွေးထားသောကြောင့် ဘီလူးစိတ် ဘီလူးစား ဘီလူးနေ နေထိုင်ခဲ့ရာ မိခင်ဘီလူးမ သေသွားသဖြင့် တကိုယ်တည်း လူစင် စစ်က ဘီလူးကဲ့သို့နေသောသူဟု ဆိုလိုသည်)။

ထိုအခါဇယဒိသမင်းက“ငါသည် တက္ကသိုလ်ပြည်မှလာသော ပုဏ္ဏားထံ တရားနာရန် ချိန်းဆိုထားချက်ရှိသူ ဖြစ်ပေသည်။ထိုတရားကို ပြန်၍နာယူပါရစေ၊ တရားနာပြီးသောအခါ ငါစကားကို မှန်ကန်အောင် စောင့်ရှောက်သောအားဖြင့် ပြန်လာပါမည်”ဟု ဝန်ခံစကားပြောရုံနှင့် လူတီလူးက လွှတ်လိုက်လေသည်။

(လူတီလူးနှင့် ဇယဒိသမင်းတို့မှာ ညီအစ်ကိုအရင်းဖြစ်သည်ကို လူမပြောသော်လည်း သွေးပြောသည်ဟူသော စကားကဲ့သို့ ကရုဏာမကင်းသည့်အတွက် အလွယ်တကူ ပြန်လွှတ်လိုက်ခြင်းဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူအပ်၏။)

ဇယဒိသမင်း ပြန်လာ၍ ပုဏ္ဏားထံ တရားနာပြီးလျှင် ဘောသို့ပြန်၍ ဘီလူးစားခံမည်အပြုတွင် သားတော်အလိနသတ္တုမင်းသား(ဘုရားလောင်း) ကအကြောင်းအမျိုးမျိုးပြကာ နှိပ်တော်အစား သားတော်သွားပါမည်ဟု တောင်းပန်၍ ခွင့်ပြုကာ သားတော်ကို လွှတ်လိုက်လေသည်။

ဤဇယဒိသမင်း၏ “လာခဲ့ပါမည်” ဟူသော သစ္စာသည်လည်း ဆိုပြီးသည့်နောက် မှန်ကန်ညီညွတ်အောင် စောင့်ရှောက်အပ်သောကြောင့် ပစ္ဆာဒုက္ခလာသစ္စာပင်ဖြစ်၏။

ရာမမင်း၏ သစ္စာအကျဉ်းမှာ.... ဗာရာဏသီပြည် ဒသရထမင်း၏ မိဖုရားကြီးမှ သားတော်ကြီး ရာမမင်းသား၊ သားငယ်လက္ခဏမင်းသား၊ သမီးသီတာဒေဝီတို့ကို ဖွားမြင်ပြီးနောက်

နတ်ရွာစံရာ မိဖုရားအသစ် မြှောက်သည်တွင် ထိုမိဖုရားသစ်မှ ဘရတမည်သောသားကိုဖွားမြင်၏။ မိဖုရားသစ် သူ့သား ဘရတကို ထီးနန်းလွှဲအပ်ရန် ဒသရတမင်းထံ အဖန်ဖန် ပူဆာသောကြောင့် ဒသရတမင်းကြီးသည် သားနှစ်ယောက်တို့ကို ခေါ်ပြီးလျှင် မိဖုရားသစ်နှင့် သားဘရတတို့အတွက် ငါ့သားကြီးများမှာ အန္တရာယ်ဖြစ်မည်ကိုစိုးရိမ်လှပေသည်။

ဗေဒင်ဆရာများက ခမည်းတော်၏ အသက်ဆယ့်နှစ်နှစ် ရှည်ဦးမည်ဟု ဟောကြားထားသောကြောင့် ငါ့သားများ ယခုတောအရပ်မှာတိမ်းရှောင်နေကြပြီးလျှင် တဆယ့်နှစ်နှစ်လွန်သောအခါမှ ပြန်လာကြ၍ ထီးနန်းစည်းစိမ်ကိုယူကြတော့ ဟု မိန့်ဆိုလေသည်။

ထိုအခါ ရာမမင်းသားက အမိန့်တော်အတိုင်း လိုက်နာပီမည်ဟု ဝန်ခံကာ ညီအကိုနှစ်ယောက်တို့ တောအရပ်သို့ သွားကြသည်တွင် နှမတော်သီတာဒေဝီလည်း မောင်တော်များနှင့် မခွဲလိုဟုဆိုကာ အတူတကွ လိုက်ပါ၍သွားလေ၏။

ဒသရတမင်းကြီးမှာ ဗေဒင်ဆရာများက အသက် ဆယ့်နှစ်နှစ်ရှည်ဦးမည်ဟု ဟောဆိုသော်လည်း သားသမီးများအတွက် စိတ်သောကနှိပ်စက်သဖြင့် ကိုးနှစ်အကြာတွင် နတ်ရွာစံတော်မူလေသည်။

ထိုအခါမှူးမတ်များက ဘရတမင်းသားကို မင်းမမြှောက်လိုကြဘဲ ရာမမင်းသားရှိရာသို့ သတင်းနာခံ၍ လိုက်လာရောက်

ရှိသောအခါ ခမည်းတော်နတ်ရွာစံပြီဖြစ်၍ ပြည်တော်သို့ ပြန်ကြွကာ ထီးနန်းအုပ်ချုပ် မင်းပြုလုပ်ပါမည့်အကြောင်း တောင်းပန်လျှောက်ထားကြသည်တွင် ရာမမင်းက “ငါသည် ခမည်းတော်ထံမှာ ခမည်းတော်၏အမိန့်အတိုင်း တဆယ့်နှစ်နှစ်ကြာမှ ပြည်တော်သို့ပြန်လာ၍ ထီးနန်းအုပ်ချုပ်ပါမည်ဟု လျှောက်ထားခဲ့ပေသည်။”

ယခုပြန်လျှင် ငါလျှောက်ထားခဲ့သောစကားသည် မှန်တော့မည်မဟုတ်၊ ငါ့စကားကို ငါမဖျက်လို၊ သို့ဖြစ်၍ ညီငယ်လက္ခဏမင်းသားနှင့် နှမဘော်သိဘာဒေဝီဘို့ကိုသာ ခေါ်သွားပါ။ မင်းလျှာအဖြစ်ထား၍ သင်ဘို့မှူးမတ်များပင် တိုင်းပြည်ကို အုပ်ချုပ်ကြလေ” ဟု အမိန့်ပေးတော်မူလိုက်၏။ ဤ၌ ရာမမင်းသည် ခမည်းတော်ထံမှာ မိမိဝန်ခံခဲ့သည့်စကား မှန်ကန်စေရန် အချိန်ဆွဲ၍ စောင့်ရှောက်ရလေသည်။ ပစ္ဆိမဒုရက္ခဏသစ္စာပင်တည်း။

ကောနှင့်ဆိုင်ရာသစ္စာ

ဤဝိစိဘေဒသိဒ္ဓိသစ္စာနှင့် ပစ္ဆိမဒုရက္ခဏသစ္စာနှစ်မျိုးတို့ကို အလွယ်တကူ ခွဲခြားနိုင်ရန် အကျဉ်းချုပ်သဘောကို မှတ်ပြန်လျှင်....သစ္စာသည်

၁။ ။ အတိတ်အခါနှင့်သာ သက်ဆိုင်သောသစ္စာ၊

၂။ ။ အတိတ်ပစ္စုပ္ပန်အခါတို့နှင့် သက်ဆိုင်သောသစ္စာ၊

၃။ ။အနာဂတ်အခါနှင့်သာ သက်ဆိုင်သောသစ္စာ၊

၄။ ။အခါအထူး မမှတ်အပ်သောသစ္စာ။

အားဖြင့် လေးမျိုးရှိလေသည်။ဤလေးမျိုးတို့တွင် အနာဂတ်နှင့်သက်ဆိုင်သော သစ္စာတမျိုးသာ ပစ္စာဒုရက္ခဏာသစ္စာ ဖြစ်၍၊ ကျန်သစ္စာသုံးမျိုးတို့မှာ ဝစီဘေဒသိဒ္ဓိသစ္စာချည်းသာ ဖြစ်၏။

လေးမျိုးတို့ အသီးသီးဖြစ်ပုံမှာ....

သုဝဏ္ဏသာမဇာတ်လာ သစ္စာတို့တွင် မယ်တော် ခမည်းတော်တို့က “သာမသည် ရှေးကတရားကိုသာကျင့်ပါသည်။ မြတ်သောအကျင့်ကိုသာ ကျင့်လေ့ရှိပါသည်။ မှန်သောစကားကိုသာ ဆိုလေ့ရှိပါသည်။မိဖုရားတို့လုပ်ကျွေးခဲ့ပါသည်။အသက်အရွယ်ကြီးသူတို့ကို ရိုသေခဲ့ပါတယ်”ဟူ၍ ဆိုအပ်သော သစ္စာစုသည် အတိတ်အခါနှင့်သာ သက်ဆိုင်သော သစ္စာများဖြစ်ကြ၏။

“သုဝဏ္ဏသာမကိုကျွန်ုပ်တို့အသက်ထက် ချစ်ပါသည်”ဟူသောသစ္စာသည်၎င်း၊ဗဟုသုဒ္ဓါရီနတ်သမီးပြောဆိုအပ်သည့် “သာမထက်မပို၍ချစ်သောသူမရှိ” ဟူသောသစ္စာကို “ဤဂန္ဓမာဒနတောင်မှာ တောသစ်ပင်ဟူသမျှသည် နံ့သာပင်ချည်းသာဖြစ်သည်”ဟူသော သစ္စာသည်၎င်း၊ ဤသစ္စာစုသည် အခါအထူး မမှတ်အပ်သောသစ္စာများဖြစ်ကြသည်။

သုပ္ပါရကဇာတ် သိဝိဇာတ်တို့မှာလာသော ဣစ္ဆာပုရဏသစ္စာစုသည် အတိတ်အခါနှင့်သာ သက်ဆိုင်သောသစ္စာစုဖြစ်ကြ

၏။ထို့အတူကဏ္ဍိပိယနဇာတ် နဋ္ဌပါနဘော်သာ လူ့စွာပူရဏ သစ္စာစုလည်းအတိတ်နှင့်သာသက်ဆိုင်သော သစ္စာစုဖြစ်၏။

ဝဋ္ဋကဇာတ်၌ “အတောင်ရှိလျက်မပျံနိုင်၊ ခြေရှိလျက် မသွားနိုင်” ဟူသောစကားရပ်သည် အကိတ်ဇစ္စုပ္ပန်နှင့်ပါးနှင့် သက်ဆိုင်၏။အနာဂါတ်ဖြစ်သောနောက်အခါမှာကာ၊အတောင် ဖြင့်ပျံနိုင်မည်၊ ခြေဖြင့်သွားနိုင်မည်ဖြစ်၍ အနာဂါတ်နှင့် မသက် ဆိုင်။

သမ္ဗုလ္လဇာတ်၌ “အရှင့်သားထက်ပို၍ ချစ်သောအခြား သူမရှိပါ” ဟူသောသစ္စာ တေမိယဇာတ်လာ စန္ဒာဒေဝီမိဘုရား ကြီး၏ သစ္စာတို့သည်ကား အထူးမမှတ်အပ်သော သစ္စာတို့ဖြစ် ကြကုန်၏။

ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့် ထိုထိုသစ္စာတို့၏ ထိုထိုကာလတို့နှင့် သက်ဆိုင်ပုံကိုစဉ်းစားဆင်ခြင်သိမြင်မှတ်သားရာ၏။

အဓိဋ္ဌာန်သုံးမျိုး

အဓိဋ္ဌာန်ဟု ခေါ်အပ်သော ဆောက်တည်ခြင်းစိတ်၌စွဲမြဲ စွာထားရှိခြင်းသဘောသည် အရာသို့လိုက်၍....

၁။ ။ပုဗ္ဗနိမိတ္တ (ရှေးအဖို့ကပင် နိမိတ်ပြရန် စိတ် ဆောက်ခြင်းစိတ်၌ စွဲမြဲစွာထားရှိခြင်း)။

၂။ ။အာသိသအဓိဋ္ဌာန် (မိမိလိုလား တောင့်တအပ် သော အကြောင်းအရာအတွက် စိတ်ဆောက် တည်ခြင်း၊ စိတ်၌စွဲမြဲစွာထားရှိခြင်း)။

၃။ ။ ဝတအဓိဋ္ဌာန် (ကျင့်ဝတ်တရားတို့ကို ကျင့်ကြံ
ရန်စိတ်ဆောက်တည်ခြင်း၊ စိတ်၌စွဲမြဲစွာ ထား
ရှိခြင်း) အားဖြင့်သုံးပါးအပြားရှိ၏။

၁။ ။ ပုဗ္ဗနိမိတ္တအဓိဋ္ဌာန်

ထိုတွင် ပုဗ္ဗနိမိတ္တ၏အကြောင်းကို ဝိသကိနိပါတ်စမွေယျ
ဇာတ်စသည်ဖြင့် သိအပ်၏။ စမွေယျဇာတ်အရ ပြန်ဆိုလိုရင်း
အကျဉ်းချုပ်မှာ....

စမွေယျနဂါးမင်းသည် လူ့ပြည်သို့သွားကာဥပုသ်စောင့်
သုံးမည်ဟု အမိန့်ရှိသည်တွင်သုမနာနဂါးမိဖုရားကြီးက....

“လူ့ပြည်မှာ ဘေးရန်တွေ များလှပါသည်။ အကယ်၍
တစုံတရာဘေးရန်ဖြစ်ခဲ့သော် အဘယ်သို့သောနိမိတ်ဖြင့် သိကြရ
ပါမည်နည်း”ဟု လျှောက်သည်တွင်....

နဂါးမင်းက “မင်္ဂလာရေကန်သို့ခေါ်သွားပြီးလျှင် “ရေ
ကန်ကိုကြည့်ပါလော့ ငါ့ကိုတစုံတယောက်သောရန်သူ ဖမ်းယူ
နှိပ်စက်ပါလျှင် ဤရေကန်သည်နောက်ကျ၍ပြုလိမ့်မည်။ အကယ်
၍ဂဠုန်ဖမ်းယူလျှင် ဤရေကန်သည် ပွက်ပွက်ဆူ၍ ပြုလိမ့်မည်။
အကယ်၍အလမွှါဖမ်းယူလျှင် သွေးအဆင်းကဲ့သို့ ချင်းချင်းနီ
၍ပြုလိမ့်မည်” ဟူ၍ နိမိတ်များကို ပြောကြားခဲ့ပြီးနောက်
စာတုဒ္ဒသီ (တဆယ့်လေးရက်)ဥပုသ်စောင့်သုံးရန် အဓိဋ္ဌာန်ပြု၍
လူ့ပြည်သို့သွားလေ၏။

လူ့ပြည်သူ့သွား၍ ဥပုသ်စောင့်သုံးရာ အလမ္မာယ် ဖမ်းထားသဖြင့် နဂါးပြည်သို့ မပြန်လာပဲ တလခန့်ကြာသည်တွင် မိဖုရားကြီးသည် စိတ်ပူပန်၍ ရေကန်ကိုကြည့်ရှုရာရေမျက်နှာပြင်သည် သွေး၏ အဆင်းကဲ့သို့ ချင်းချင်းနီ၍ပြလေ၏။

ဤသို့ နဂါးမင်းသည် “ငါ့ကို ရန်သူတို့ နှိပ်စက်လျှင် ဤရေနောက်ကျိပါစေ၊ ဂဠုန်ဖမ်းယူလျှင် ပွက်ပွက်ဆူပါစေ၊ အလမ္မာယ်ဖမ်းယူလျှင် သွေးအဆင်းကဲ့သို့ ချင်းချင်းနီပါစေ” ဟု အဓိဋ္ဌာန်ပြုသည်ဟူ၍ တိုက်ရိုက်မလာသော်လည်း သဘောစာသွား စာလာကို ထောက်ထားလျှင် နဂါးမင်းသည် ဤကဲ့သို့ ဖြစ်စေရန် ဆောက်တည်ပြီးစိတ်၌ စွဲမြဲစွာထားရှိပြီးမှ မိဖုရားကြီးကို ပြောသွားသည်။ နဂါးမင်း အဓိဋ္ဌာန် ပြုသောအရာဥစ်သောကြောင့် ပြောသည့်အတိုင်း မှန်သည်ဟု ယူဆသင့်၏။

ဤစမွေယျ နဂါးမင်း၏ အဓိဋ္ဌာန်ခြင်း ဆောက်တည်ခြင်း စိတ်၌ စွဲမြဲစွာထားရှိခြင်းသည် ရှေးဦးစွာကြိုတင် နိမိတ်ပြရန် ဆောက်တည်ခြင်း စိတ်၌ စွဲမြဲစွာ ထားခြင်း ဖြစ်သောကြောင့် ပုဗ္ဗနိမိတ္တအဓိဋ္ဌာန်မည်၏။

ဤနည်းအတူ အလောင်းတော် သိဒ္ဓတ္တမင်းသား ဘောထွက်တော်မူရာ အနော်မာသောင်ယံ၌ ဆံတော်ကိုပယ်ပြီးလျှင် “အကယ်၍ ငါဘုရားဖြစ်မည်မှန်လျှင် ကောင်းကင်၌ တည်နေပါစေ၊ ဘုရားမဖြစ်နိုင်ပါပူ မြေပြင်သို့ ကျပါစေ ” ဟူ၍

ဆောက်တည်တော်မူကံ့ ဆံတော်ကို ကောင်းကင်သို့ ပစ်လိုက်ရာ ပန်းစိုင်းကဲ့သို့ ကောင်းကင်မှာ တည်နေကြောင်း ဇာတ်အဋ္ဌက ထာ နိဒါန်းတွင်လာရှိသည်။

ဤအချက်မှာလည်း အလောင်းတော်သည် ဘုရားဖြစ် မဖြစ် နိမိတ်ကိုသိလိုသည့်အတွက် ကြိုတင် အဓိဋ္ဌာန်ခြင်းဖြစ်သော ကြောင့် ပုဗ္ဗနိမိတ္တအဓိဋ္ဌာန်ပင် မည်၏။

တဖန် အလောင်းတော် သိဒ္ဓတ္တမင်းသားသည် ရဟန်း ပြုကာ ခြောက်နှစ်ကြာ ဒုက္ကရစရိယာ ကျင့်တော်မူပြီးမှ သူဌေး သမီး သုဇာတာ ကပ်လှူအပ်သော ခံနာ နို့ဆွမ်းကိုနေရဉ္စရာ မြစ်ကမ်းတွင် ဘုဉ်းပေးတော် မူပြီးနောက် “ငါသည် ယနေ့ ဘုရားဖြစ်မှန်အံ့၊ ဤရွှေခွက်သည် အညာသို့ ဆန်စေသတည်း၊ ဖြစ်မည်မဟုတ်လျှင် အောက်သို့စုန်စေသတည်း” ဟု အဓိဋ္ဌာန် တော်မူ၍ မြစ်ရေကြော မျှောလိုက်သည်တွင် ရွှေခွက်သည် အထက်အညာသို့ ဆန်သွားပြီးမှကာလနဂါးမင်းထံ ရောက်သွား ကြောင်း ကျမ်းဂန်လာရှိသည်။

ဤအရာ၌လည်း အလောင်းတော်သည် ရေမျက်နှာပြင် သို့ ရွှေခွက်ကို မျှောခြင်းဖြင့် ဘုရားဖြစ်မဖြစ် နိမိတ်ကို ကြိုတင် သိရှိရန် အဓိဋ္ဌာန်ခြင်းဖြစ်၍ ပုဗ္ဗနိမိတ္တ အဓိဋ္ဌာန်ပင်မည်၏။

ဤနည်းအတိုင်း လောကမှာ မိမိတို့အလိုရှိအပ်သောအရာ ပြည့်စုံမည် မပြည့်စုံမည်ကိုကြိုတင်သိရှိရန်အဓိဋ္ဌာန်ပြုခြင်းဟူသမျှ သည် ပုဗ္ဗနိမိတ္တ အဓိဋ္ဌာန်ချည်းမည်၏။

ဤအဓိဋ္ဌာန်သည် လောက၌ ယခုကာလတိုင်အောင်ပင် အပြုအလုပ်များ၍ ထင်ရှားလှ၏။ တန်ခိုးကြီးသော ဘုရား (သို့မဟုတ်) နတ်စင်များမှာ လူများကျောက်ချီခြင်း အမှုပြု လုပ်တတ်ကြ၏။ ထိုသို့ပြုလုပ်ရာ၌ “အကျွန်ုပ်အကြံ ပြည့်စုံမည် ဖြစ်လျှင် ဤကျောက်ခဲ လေးပါစေ၊ ပြည့်စုံမည် မဟုတ်လျှင်ပေါ့ ပါစေ၊” ဟူ၍သော်၎င်း၊ သို့မဟုတ် ပြည့်စုံမည်ဖြစ်လျှင် ပေါ့ ပါစေ၊ ပြည့်စုံမည် မဟုတ်လျှင် လေးပါစေ” ဟူ၍ သော်၎င်း နှုတ်မြွက် ဆောက်တည်၍ ကျောက်ချီလေ့ရှိကြ၏။

ထိုသို့ ချီမကြသောအခါ ကျောက်ခဲ၏ လေးခြင်း ပေါ့ ခြင်းဖြင့် နောက်အခါ မိမိတို့ အလိုရှိအပ်သော အရာကိစ္စ ပြည့်စုံမည်ကို ကြိုတင်၍ နိမိတ်ဖတ်ကြသည်။ ဤကျောက်ချီ ခြင်းမှာလည်း ပုဗ္ဗနိမိတ္တ အဓိဋ္ဌာန်ပင် ဖြစ်၏။

(၂) အာသိသ အဓိဋ္ဌာန်

အာသိသ အဓိဋ္ဌာန်ဟူသည်ကား.... မိမိတောင့်တလို လားချက် ပြည့်စုံစေရန် အဓိဋ္ဌာန်ပြုခြင်း ဆောက်တည်ခြင်း စိတ်၌ဗျူဟာ ထားရှိခြင်းဖြစ်၏။ ဤအာသိသအဓိဋ္ဌာန်ကိုကား ဝိဓုရဇာတ်တော်လာစကားတို့ဖြင့် သိအပ်၏။

ဝိဓုရဇာတ်တော် ဂါထာအမှတ်(၁၉၇) ၏ အဖွင့် အဋ္ဌ ကာဏမှာ အလောင်းတော် ဝိဓုရ အမတ်သည် “ငါသေရမည်ကို

မကြောက်” ဟူ၍ ရဲရဲတောက်ကြွန်းဝါးပြီးလျှင်ကေသရာဇာခြင်သွေ့ ကဲ့သို့ မကြောက်ရွံ့သော ဣန္ဒြေတော်ဖြင့် “ဤငါဝတ်ထားသော ပုဆိုးသည် ငါအလိုမရှိပဲ ကျွတ်ပါစေသတည်း” ဟု ဆောက်ဘည် ပြီးလျှင် ပါရမီတော်တို့ကို ရှေ့အားပြု ဆင်ခြင်တော်မူကာ ပုဆိုးကိုမြဲစွာဝတ်လျက် မြင်းမြီးကိုကိုင်၍ လိုက်ပါသွားတော်မူ ကြောင်း ဖွင့်ပြထားသည်။ ဤဝိဓုရအမတ်၏ အဓိဋ္ဌာန်ချက်သည် မိမိဝတ်ထားသည့် ပုဆိုး မကျွတ်ပဲ မြဲတည်စေလိုသည့် အတွက် အဓိဋ္ဌာန်ချက်ဖြစ်၍ အာသီသ အဓိဋ္ဌာန်မည်၏။

ကေ ကနိပါတ် (၂) သီလဝဂ်၊ (၁၀) နဠပါနဇာတ်၌ လည်း ဘုရားအလောင်း မျောက်မင်း အမျိုးရှိသော မျောက် ရှစ်သောင်းတို့သည် ရေဘီလူးကြမ်း စောင့်ရှောက် နေသော ရေကန်မှရေကို ကန်အတွင်းမဆင်းဘဲ သောက်ယူရန် ကန်ပတ် လည်၌ ပေါက်ရောက်နေသော ကျူတောမှ ကျူတပင်ကို ယူ စေပြီးလျှင် ကျူရိုးအတွင်းမှာ အဆစ်အဖု အခံမရှိစေရန်သစ္စာ ပြု၍ အလောင်းတော် မျောက်မင်း မှတ်တော်မူသည်တွင် ကျူ ရိုးတချောင်းလုံး ဒိုးလျှိုပေါက်ဖြစ်၍သောက်စေရာတွင် မျောက် တွေက အမျှားဖြစ်၍တကောင်လျှင်တချောင်းကြစီ မှတ်၍မပေး နိုင်တော့ဘဲ “ဤပတ်ဝန်းကျင်ရှိ ကျူပင်တို့သည် ဒိုးလျှိုပေါက် ချည်းဖြစ်စေကုန်သတည်း” ဟု အဓိဋ္ဌာန်၍ ပေးကြောင်းလာရှိ သည်။

ဤအရာ၌ အလောင်းတော် မျောက်မင်း၏ အဓိဋ္ဌာန် ခြင်းသည်လည်း မျောက်အမျှား အသီးသီးရေစုတ်ယူနိုင်စေရန်

လိုလားသည့်အတွက် အဓိဋ္ဌာန်ခြင်းဖြစ်၍ အာသီသ အဓိဋ္ဌာန်ပင် မည်၏။

ကေ ကနိပါတ် (၃) ကုရုဂ်ဝဂ်၊ (၂) ကုက္ကုရဇာတ် ၌လည်း ဗာရာဏသီပြည် ဗြဟ္မဒတ်မင်းကြီး၏ စီးတော်ရထားမှ သားရေများကို နန်းတွင်းခွေးများ စားကြသည်နှင့်နန်းတော် ပြင်ပရှိ မြို့သူ မြို့သားတို့၏ ခွေးများ ဝင်ရောက်စားကြသည်ဟု အထင်ရှိကာ နန်းပြင်ခွေးများကို မင်းမှုထမ်းတို့ လိုက်လံသတ် ဖြတ်ကြသည်တွင် ခွေးများတို့သည် မြို့တွင်းမှာ မနေဝံ့တော့ဘဲ သုဿန်သင်းချိုင်း တခုမှာ စုဝေး၍ နေကြ၏။

ထိုအခါ ဘုရားအလောင်း ခွေးသည်အကြောင်းကိုမေ မြန်း၍ ဤမင်းစီး ရထားမှ သားရေတို့ကို ပြင်ပကခွေးများစား နိုင်မည်မဟုတ်၊ နန်းတွင်းခွေးများ စားနိုင်ကြမည်ဟု သိရှိတော် မူပြီးလျှင် “သင်တို့ ကောင်းမွန်စွာ ဆိုင်းငံ့၍ နေရစ်ကြဦး၊ ငါ့နန်းတော်တွင်းသို့ ဝင်မည်” ဟု မှာကြားခဲ့ပြီးလျှင် ပါရမီ တော်တို့ကို ဆင်ခြင်ကာ မေတ္တာတရားရှေ့ထား၍ ” ငါ့အပေါ် ခဲကိုဖြစ်စေ၊ ဒုတ်ကိုဖြစ်စေ၊ တစုံတယောက်သောသူမျှ မပစ်နိုင် ပါစေသတည်း” ဟု အဓိဋ္ဌာန်၍ တကိုယ်တည်းပင် မြို့တွင်းသို့ ဝင်သွားကြောင်း ပြဆိုထားသည်။

ဤအရာ၌ ဘုရားအလောင်းတော်ခွေး၏ အဓိဋ္ဌာန်ခြင်း သည် နန်းပြင်ခွေးများဘေးမှ ကင်းဝေးစေရန် လိုလားသည့်

အတွက်ဆောင်ရွက်ရန်အဓိဋ္ဌာန်ခြင်းဖြစ်၍ အာသိသအဓိဋ္ဌာန်မည်
၏။

ဝိသတိနိပါဏ် မာတင်္ဂဇာတ်၌လည်း ဗာရာဏသီပြည်
ဗြဟ္မဒတ်မင်းလက်ထက် ဘုရားအလောင်းတော်သည် ယုတ်ညံ့
သောဒွန်းစဏ္ဍားမျိုး၌ဖြစ်၍ မာတင်္ဂဟု အမည်တွင်လေသည်။

ဗာရာဏသီသူဌေးသမီးသည်လည်းနှစ်သက်ဖွယ်ရာအာရုံကို
မြင်ရခြင်းသည် မင်္ဂလာဖြစ်၏ဟုအယူရှိသူဖြစ်၍ ဒိဋ္ဌမင်္ဂလိကာဟု
အမည်တွင်လေသည်။

တနေ့သ၌ ဒိဋ္ဌမင်္ဂလိကာသည် အခြွေအရံများစွာတို့နှင့်
ဥယျာဉ်ကစားထွက်လာရာ အလောင်းတော် မာတင်္ဂသည်လည်း
မြို့တွင်းသို့ဝင်လာခိုက်တွင်ဒိဋ္ဌမင်္ဂလိကာ၏လူစုနှင့် လမ်းမှာဆိုင်မိ
သဖြင့် မျက်နှာငယ်သူပီပီ သေးသို့တိမ်ရှောင်၍ နေပါသော်
လည်းဒိဋ္ဌမင်္ဂလိကာသည် ဘုရားအလောင်းမာတင်္ဂ ဒွန်းစဏ္ဍားကို
မြင်လျှင်....

“စက်ဆုပ်ဖွယ်ရာကိုမြင်ရသည်၊ မင်္ဂလာမရှိသောနေ့ဖြစ်
သည်”ဟုဆိုကာ ဥယျာဉ်ကစားမသွားတော့ဘဲ ထိုနေရာမှပင်
အိမ်သို့တဖန် လှည့်၍ပြန်သွားလေ၏။

အခြွေအရံ ကပ်မြှောင်စားတို့က “နှင့်ကြောင့်ငါတို့
ယနေ့မပျော်မပါးမစားသောက်ကြရကုန်”ဟုပြောဆိုကာထိုးကြ
ကန်ကြ ရိုက်ကြပုတ်ကြ၍ လူမှန်းမသိအောင် နှိပ်စက်ပြီးပြန်သွား
ကြလေ၏။

မာတင်္ဂသည် ခဏအကြာသတိရလာသောအခါ “ဒိဋ္ဌမင်္ဂ
လိကာ၏လူများသည် အပြင်မရှိသော ငါ့ကိုနှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းကြ
သည်ဒိဋ္ဌမင်္ဂလိကာကိုရမှသာငါထမည်၊ မရလျှင်ငါမထ”ဟု အဓိ
ဋ္ဌာန်ကာ ဒိဋ္ဌမင်္ဂလိကာ၏အဖ သူဌေးနေအိမ်တံခါး၌သွား၍အိပ်
နေကြောင်း အဋ္ဌကထာ၌ပြဆိုသည်။

ဤအလောင်းတော်မာတင်္ဂ၏အဓိဋ္ဌာန်သည်လည်း ဒိဋ္ဌမင်္ဂ
လိကာ၏မာန်မာနကို ချိုးနှိမ်လိုသည့်အတွက် ဆောက်တည်ချက်
ဖြစ်၍ အာသီသအဓိဋ္ဌာန်ပင်မည်၏။

ဝိနည်းမဟာ ဝဂ္ဂအဋ္ဌကထာ၌လည်း မြတ်စွာဘုရားသည်
ဘုရားဖြစ်တော်မူပြီးခါစ သတ္တသတ္တာဟင်္စတော်မူရာ လင်းလွန်း
ပင်ရင်းသီတင်းသုံး၍အပြီးတွင် တပုဿ ဘလ္လိကညီနောင်တို့လာ
ရောက်၍မုံ့လှူရာ (သဒ္ဓိကာရဗြဟ္မာလူဒါန်းသည့်သပိတ်မှ သနာ
နို့ဆွမ်းခံမည့်နေ့ကပင် ကွယ်လွန်ခဲ့ပြီဖြစ်၍) မည်သည့်ခွက်ဖြင့်အ
လှူခံရမည်နည်းဟု စဉ်းစားဆင်ခြင်တော်မူရာတွင် စတုမဟာ
ရာဇ် နတ်မင်းကြီးလေးဦးတို့က မြသပိတ်လေးလုံးတို့ကို မြတ်စွာ
ဘုရားအားကပ်လှူရာ မြတ်စွာဘုရားကခံယူတော်မူ၊ ထို့နောက်
မှနတ်မင်းကြီးလေးဦးသည် ပဲနောက်အဆင်းရှိသော ကျောက်
သပိတ်လေးလုံးတို့ကို ကပ်လှူကြကုန်၏။

မြတ်စွာဘုရားသည် လေးလုံးသောသပိတ်တို့ကိုပင် နတ်
မင်းကြီးများ၏ သဒ္ဓါတရားကို စောင့်ရှောက်တော်မူလိုသည့်အ
တွက်ခံယူတော်မူပြီးနောက် သပိတ်လေးလုံးဆင့်ပြီးလျှင်

“သပိတ်တလုံးတည်းဖြစ်စေသတည်း”

ဟုအဓိဋ္ဌာန်တော်မူရာ အနားလေးရစ်ရှိသည့် သပိတ်တလုံးတည်းသာဖြစ်သွားကြောင်း ဖွင့်ပြတော်မူသည်။ ဤအရာ၌ လည်း မြတ်စွာဘုရား၏ အာသီသအဓိဋ္ဌာန်ပင်ဖြစ်သည်ဟုသိအပ်၏။

အဓိဋ္ဌာန်နှင့်သစ္စာအထူး

ဤအဓိဋ္ဌာန်ပါရမီခဏ်းလာ ဆိုအပ်ပြီးသည့် ပုဗ္ဗနိမိတ္တအဓိဋ္ဌာန် အာသီသအဓိဋ္ဌာန်တို့နှင့် သစ္စာပါရမီခဏ်းလာ ဣစ္ဆာပူရဏသစ္စာတို့ကို မခြားမနား အလားတူကဲ့သို့ပင် ထင်မှတ်နေတတ်ကြ၏။ အကြောင်းမှာ ထိုသုံးပါးလုံးပင် မိမိအလိုဆန္ဒပြည့်ဝမှုနှင့် စပ်လျဉ်း၍ နေကြသောကြောင့်ဖြစ်၏။

စပ်လျဉ်းပုံမှာ....ဣစ္ဆာပူရဏသစ္စာလာ သုဝဏ္ဏသာမဏိမယ်တော်ခမည်းတော် ဗဟုသုန္ဒရီနတ်သမီးတို့ သစ္စာပြုကြရာမှာ သုဝဏ္ဏသာမဏိ မြှားဆိပ်ပျောက်ကင်းမှုကို လိုလားချက်အရ သစ္စာပြုခြင်းဖြစ်၍၊ ပုဗ္ဗနိမိတ္တအဓိဋ္ဌာန်အရာ၌ လည်း ဘုရားဖြစ်မည်မှန်က မြှောက် ချိုက်သောဆံတော်သည် မြေပြင်သို့မကျစေတည်းဟု မိမိလိုလားသောဘုရားဖြစ်ရန်အတွက် ရည်သန်ပြုလုပ်ခြင်းဖြစ်၏။

အာသိသအဓိဋ္ဌာန်အရာ၌လည်း ဝိရေအမတ်ကြီး မြင်း
မြီးကိုဆွဲ၍ လိုက်ပါခဲ့ပြီးနောက် “ငါ၏ပုဆိုးမကျွတ်စေသတည်း” ဟု
မိမိပုဆိုးမကျွတ်စေရန် လိုလားသောကြောင့် အဓိဋ္ဌာန်ပြုခြင်းပင်
ဖြစ်၏။ ဤသို့လိုလားမှုအဓိက တူနေကြသည့်အတွက် မကွဲမပြား
တသဘောတည်း ထင်မှတ်ကတ်ကြသည်။ ထို့ကြောင့်ပင် ယခု
ကာလ အချို့သောသူများ “ကျွန်ုပ်တို့သစ္စာအဓိဋ္ဌာန် ပြုကြပါ
သည်” စသည်ဖြင့် သစ္စာနှင့်အဓိဋ္ဌာန်တို့ကို တွဲဖက်ပြောဆိုတတ်
ကြကုန်၏။

အမှန်အားဖြင့်ကား သစ္စာသည် ပါရမီဆယ်ပါးတွင်
သီးခြားပါရမီတပါးဖြစ်၍ အဓိဋ္ဌာန်သည်လည်း ပါရမီဆယ်ပါး
တွင် သီးခြားပါရမီဖြစ်သောကြောင့် သစ္စာနှင့်အဓိဋ္ဌာန်တို့သည်
အချင်းချင်းမတူ ကွဲပြားထူးခြားသော အရာစုသာဖြစ်သည်ဟူ၍
မှတ်ယူအပ်၏။

မတူပုံကား သစ္စာဟူသည် ပြဆိုခဲ့ပြီးသောအတိုင်း
ကောင်းသည်ဖြစ်စေ၊ ဆိုးသည်ဖြစ်စေ မှန်ကန်ခြင်းသဘောဖြစ်၍
ထိုမှန်ကန်သောသစ္စာသဘောကို အခြေခံပြုပြီးမှ လိုအပ်သော
အရာကို တောင့်တခြင်းသည် ဣစ္ဆာပူရဏသစ္စာမည်၏။ မှန်ကန်
သော သဘောတရားကို အခြေခံပြုခြင်းမရှိဘဲ အလိုအလျောက်
လိုအပ်သောအရာကို တောင့်တဆောက်တည်ခြင်းသည် အဓိဋ္ဌာန်
ဖြစ်၏။

ထပ်မံ၍ရှင်းပြရသော်.... သုဝဏ္ဏသာမဇာတ်တော်၌ မယ်
တော် ခမည်းတော်တို့ သစ္စာပြုကြရာမှ “သုဝဏ္ဏသာမသည် ရှေး

အခါက တရားကိုသာကျင့်လေ့ရှိပါသည်။ (ဤကား အခြေခံ အမှန်သဘောတည်း) ဤသစ္စာစကားကြောင့် ကျွန်ုပ်သား၏အ ဆိပ်သည် ပျောက်ကင်းပါစေသတည်း (ဤကား အလိုရှိရာ တောင့်တချက်တည်း)။ ဤကဲ့သို့ ဣစ္ဆာပူရဏသစ္စာမှာ မှန်ကန် ခြင်းသဘောကို အခြေခံထား၍ လိုလားအပ်သည်ကို တောင့်တ ခြင်းဖြစ်လေသည်။

ဘုရားအလောင်းတော်မြတ်၏ “ငါ ဘုရား ဖြစ်မည်မှန် သော်ဤဆံသည် မြေပြင်သို့မကျစေသတည်း” ဟု ဆို၍ဆံတော် ကိုကောင်းကင်သို့ မှန်ကန်ခြင်းသဘောတရားကို အခြေခံထားခြင်း မရှိဘဲ မြှောက်လိုက်ခြင်းဖြစ်သောကြောင့် သစ္စာသဘောအခြေ ခံမပါချေ။ ဘုရားဖြစ်မည်ကို ကြိုတင်သိရှိရန် ဆံတော် မြေသို့ပြန် ၍ကျခြင်း မကျခြင်း တည်းဟူသော ပုဗ္ဗနိမိတ်အတွက် ဆောက် တည်ချက်အဓိဋ္ဌာန်သာဖြစ်သည်ကို သိရှိရာ၏။

ဝိဓုရအမတ်ကြီး မြင်းမြီးကို ဆွဲ၍ လိုက်ခါနီးတွင် “ဤငါ့အဝတ်သည် မကျွတ်စေသတည်း” ဟု အဓိဋ္ဌာန်ပြုရာ၌ လည်း မှန်ကန်ခြင်းသဘောတရားကို အဓိဋ္ဌာန်ပြုခြင်း မရှိသော ကြောင့် သစ္စာနှင့်မဆိုင်ဘဲ အာသိသအဓိဋ္ဌာန်သာဖြစ်လေသည်။

ဤသို့လျှင် သစ္စာနှင့်အဓိဋ္ဌာန်တို့မှာ မှန်ကန်ခြင်းသဘော တရားကိုအရင်းခံထားခြင်း၊ ရှိ၊ မရှိ အားဖြင့် ထူးခြားကြသည်ကို သတိပြုမှတ်သားရာ၏။

၃။ ဝတအဓိဋ္ဌာန်

ဝတအဓိဋ္ဌာန်ဟူရာ၌ (ဝတ)အရ အဓိပ္ပါယ်ကို ဝေဖန်သိရှိတို့လို၏။ ဝတ-ဟူသည်မှာထူးသောအကျင့်ဖြစ်၏။ ထိုထူးသောအကျင့်သည်လည်း၊ ကောင်း မကောင်းအားဖြင့် နှစ်မျိုးရှိရာ အဘိဓမ္မာဒေသနာတော်၌ ‘သီလဗ္ဗတပရာမာသ’ အမည်တပ်၍ ဟောအပ်သော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအယူတခုရှိ၏။ အလေ့အကျင့်တို့မှားသောအားဖြင့်သုံးသပ်ခြင်းဟုဆိုလို၏။

မှားသောအားဖြင့်သုံးသပ်ခြင်းဟူသည်မှာ (ဂေါသီလ) နှားတို့၏ အလေ့အထ၊ (ပေါဝတ)နှားတို့၏ အကျင့်ကိုအတုလိုက်၍ နှားများသည် မတ်တတ်စားခြင်း၊ မတ်တတ် ကျင်ကြီးကျင်ငယ်စွန့်ခြင်းပြုသကဲ့သို့ မတ်တတ်စားခြင်းမတ်တတ်ကျင်ကြီးကျင်ငယ်စွန့်ခြင်း အစရှိသောနှားတို့၏ အလေ့အကျင့်အတိုင်း ပြုလုပ်လျှင်သံသရာမှစင်ကြယ်၏။ (သံသရာဝဋ်မှ ကျွတ်လွတ်၏) ဟူ၍အလုံအလျောက်အမှားမှားမှတ်ယူခြင်းပင်ဖြစ်၏။ ဤအရာ၌နှားများမှာ သီလဗ္ဗတပရာမာသ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိရှိနေသည်ဟု ဆိုလိုရင်းမဟုတ်။ ထိုနှားတို့၏အလေ့အကျင့်ကို အတုလိုက်၍ ကျင့်သောသူမှာသာ ထိုသီလဗ္ဗတပရာမာသ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဖြစ်သည်ဟု ဆိုလိုရင်းဖြစ်သည်။

သို့ဖြစ်၍မကောင်းသောအရာ၌လည်းထူးသောအကျင့်ကို (ဝတ)ခေါ်သည်ဟုသိမှတ်၏။

ဤအဓိဋ္ဌာန်အရာ၌ကား မြင့်မြတ်သောပါရမီနှင့် သက်ဆိုင်သောအရာဖြစ်၍ ထိုယုတ်ညံ့သော (ဝတ)တရားများမပါ

ဝင်နိုင်၊ မြင့်မြတ်သောလှူဒါန်းမှု၊ သီလစောင့်ထိန်းမှု၊ စသောကျင့်
ဝတ္တရားများကိုသာ (ဝတ) ခေါ်သည်ဟု မှတ်ယူအပ်၏။ ဤမြင့်
မြတ်သော ပါရမီကောင်းမှုကုသိုလ်ကျင့်ဝတ်တရားများကို ကျင့်
ကြံမည်ဟု ဆောက်တည်လိုက်လျှင်ပင် (ဝတ) အဓိဋ္ဌာန်ဟူ၍ ခေါ်
ကားခေါ်နိုင်ပေ၏။

သို့ရာတွင် ဆောက်တည်ရုံ (ဝတ) အဓိဋ္ဌာန် ခေါ်ရုံနှင့်
အဓိဋ္ဌာန်ပါရမီဖြစ်မြောက်လေပြီဟူ၍ကား မဆိုနိုင်၊ အကြောင်း
သော်ကား အဓိဋ္ဌာန်ဟူသည် လွန်ခဲ့ပြီးသောအတိတ်၊ ယခုရောက်
ဆဲပစ္စုပ္ပန်တို့နှင့်မသက်ဆိုင်၊ နောက်အခါမှာ ယခုဆောက်တည်
သည့်အတိုင်း စိတ်၌စွဲမြဲသားသည့်အတိုင်း အမှန်ကျင့်မှုသာ
ပါရမီမြောက်နိုင်ပေသည်။ ယခုလောလောဆယ်မှာ မည်မျှပင်
ယက်သန်သောစိတ်ဖြင့်ဆောက်တည်အဓိဋ္ဌာန်ပြုစေကာမူ နောက်
တခါမကျင့်ကြံဘဲ ပျက်ကွက်လျှင် အသုံးမဝင်အဓိပ္ပာယ်မရှိသော
အဓိဋ္ဌာန်ဖြစ်တော့၏။

ဤအကြောင်းကို ကဝိလက္ခဏာ သတ်ပုံ ကျမ်း၌လည်း
“ကြံ့ချိုသဏ္ဌာန် အဓိဋ္ဌာန်၊ ကျင့်ဟန်မြဲသေခြာ” ဟူ၍ စပ်ဆို
ထား၏။ အဓိပ္ပာယ်မှာ အဓိဋ္ဌာန်ပြုလိုက်လျှင်ကြံ့ချိုနှင့် သဏ္ဌာန်
တူပါစေ၊ ကြံ့ချိုဟူသည်တချောင်းတည်းသာရှိ၏။ နှစ်ချောင်းမရှိ
သို့ဖြစ်၍ အဓိဋ္ဌာန်ဟူသည်လည်း ခဋ္ဌာန်သည့် အတိုင်းတည်းသာ
ဖြစ်ရမည်။ အပျက်အစီးမရှိရ မြဲမြံမြဲမြံသေသေချာချာကျင့်ကြံ
ရမည်ဟုဆိုလိုသည်။

အဓိဋ္ဌာန်အမျိုးမျိုးခွဲခြားကာ ရှေးကပြဆိုခဲ့ရာတွင်ပါဝင်သောဥပုသ်အဓိဋ္ဌာန်၊ သင်္ကန်းအဓိဋ္ဌာန်၊ သပိတ်အဓိဋ္ဌာန်တို့မှာ အာပတ် လွတ်ကင်းအောင် လိုက်နာပြုကျင့်ရသော ဝိနည်းပရိယာယ်များဖြစ်၍ ပုဗ္ဗနိမိတ္တအဓိဋ္ဌာန်၊ အာသီအဓိဋ္ဌာန်၊ ဝတအဓိဋ္ဌာန် ဤသုံးမျိုးသို့၌ မပါဝင်နိုင်ကြ။ ဝသီဘော်ငါးပါးတွင် ပါဝင်သော အဓိဋ္ဌာန် ဣဒ္ဓိဆယ်ပါးတွင် ပါဝင်သောအဓိဋ္ဌာန်၊ နိရောဓသမာပတ်၏ ရှေ့သွားဖြစ်သော အဓိဋ္ဌာန်တို့သည်ကား အာသီသအဓိဋ္ဌာန်များဖြစ်ကုန်၏။

လူဒွိအဓိဋ္ဌာန်

ထို့ပြင် ဝိသုဒ္ဓိမဂ် အဋ္ဌကထာ လူဒွိဝိဓနိဒ္ဒေသမှာ....

- ၁။ ။ အဓိဋ္ဌာနလူဒွိ
- ၂။ ။ ဝိကုဗ္ဗနလူဒွိ
- ၃။ ။ မနောမယလူဒွိ
- ၄။ ။ ဥာဏဝိပ္ပါရလူဒွိ
- ၅။ ။ သမာဓိဝိပ္ပါရလူဒွိ
- ၆။ ။ အရိယလူဒွိ
- ၇။ ။ ကမ္မဝိပါကဇလူဒွိ
- ၈။ ။ ပုညဝန္တလူဒွိ
- ၉။ ။ ဝိဇ္ဇာမယလူဒွိ
- ၁၀။ ။ သမ္မာပယောဂလူဒွိ။

အားဖြင့်လူဒွိဆယ်မျိုးရှိကြောင်းကို ပြဆိုထား၏။ လူဒွိပြီးစီးပြည့်စုံစေခြင်း အလိုရှိအပ်သော အရာပြီးစီးပြည့်စုံနိုင်ခြင်းကို ပါဠိလိုလူဒွိ၊ မြန်မာလိုတန်ခိုးဟူ၍ခေါ်၏။

၁။ အဓိဋ္ဌာန လူဒွိဟူသည် မိမိတကိုယ်တည်းကိုပင်အရာတထောင် လှိုသလောက်ဖြစ်လာပါစေဟူ၍ ဥာဏ်ဖြင့် အဓိဋ္ဌာန်လိုက်၏။ ဆောက်တည်လိုက်၏။ စိတ်၌ စွဲမြဲစွာ ထားလိုက်၏။ ဆောက်တည်လိုက်တိုင်း မိမိအလိုရှိသမျှ အရာတထောင်နိမ္မိတရုပ်ပွားများ အံ့ဩလောက်အောင် ဖြစ်ပွားပြည့်စုံ လာရခြင်း

သည် အဓိဋ္ဌာနုဇ္ဈိမဉ္ဇိမည်၏။ (ဤအဓိဋ္ဌာနုဇ္ဈိမသည် မိမိတည်းဟူသော ဣဒ္ဓိရှင်တန်ခိုးရှင်၏ ပင်ကိုယ်မူလရုပ် ပဒပျာက်မက္ခယဘဲ အလွတ်ပြင်ပမှာ မိမိကိုယ်နှင့် တူ မတူအမျိုးမျိုးမရှိဘဲ ဖြစ်စေမှုနှင့်သာ သက်ဆိုင်သော တန်ခိုးဣဒ္ဓိဖြစ်ပေ၏)။

၂။ မိမိကိုယ်ကိုနဂိုအတိုင်းမဟုတ်ဘဲ နဂါးကြီးသဏ္ဌာန် ဖြစ်စေ၊ ဂဠုန်ကြီးသဏ္ဌာန်ဖြစ်စေ ဤသို့စသည်ဖြင့် ပြောင်းလဲ ဖန်ဆင်းလိုက်ခြင်းသည် ဝိကုဗ္ဗနုဇ္ဈိမဉ္ဇိမည်၏။ (ဝိ-အထူးထူးအထွေထွေ၊ ကုဗ္ဗန-ပြုလုပ်ဖန်ဆင်းခြင်း၊ မိမိကိုယ်ကို နဂိုရုပ် အသွင် သဏ္ဌာန်မှပြောင်း၍ အထူးထူးအထွေထွေ အလိုရှိရာ ပြုလုပ်ဖန်ဆင်းခြင်းဟု ဆိုလိုသည်)။

၃။ မိမိကိုယ်ကိုလည်း တစုံတရာ မပြောင်းဘဲ အလွတ် သက်သက်မှာလည်း မဟုတ်ဘဲ မိမိ၏ကိုယ်အတိုင်းမှ ပင်မိမိနှင့် သဏ္ဌာန်တူစွာကိုယ်ငယ်တခု ဖန်ဆင်းခြင်းသည် မနောမယဣဒ္ဓိမည်၏။

မနောမယ-စိတ်အလိုရှိတိုင်း ပြီးစီးသည်။ (ဤမနောမယဣဒ္ဓိမှာ အဓိဋ္ဌာနုဇ္ဈိမကဲ့သို့ ကိုယ်၏ပြင်ဘက်မှ အရာအမျိုးမျိုးကိုဖန်ဆင်းခြင်းလည်းမဟုတ်၊ ဝိကုဗ္ဗနုဇ္ဈိမကဲ့သို့ ကိုယ်ကိုအသွင် သဏ္ဌာန်တမျိုး ပြောင်းလဲဖန်ဆင်းခြင်းလည်းမဟုတ်၊ မိမိ၏မူလ ကိုယ်ကို မူလအတိုင်းထားကာ ထိုအရင်းခံကိုယ်ထဲမှ စိတ်ဖြင့်ပြီးသော မိမိအလိုရှိသလောက်ကိုယ်ငယ်တခု ဖန်ဆင်းထုတ်နှုတ်ခြင်းဖြစ်သည်)။

၄။ ဥာဏ်၏အာနုဘော် ပျံ့နှံ့သဖြင့်ဖြစ်ပေါ်လာသော အံ့ဩဖွယ်ရာ ပြည့်စုံမှုအထူးကို ဥာဏ်ဏဝိပ္ပါရဏုဒ္ဓိဟုခေါ်၏။ ဤဥာဏဝိပ္ပါရဏုဒ္ဓိ၏အကြောင်းကိုအရှင်ဗာကုလမထေရ်သည် တို့၏အစွမ်းဖြင့်သိအပ်၏။

ဗာကုလမထေရ်အကြောင်း

အင်္ဂုတ္တရနိကာယ၊တေနိပါတ်၊ ကေဒဂ္ဂဝဂ်အဖွင့်အဋ္ဌကထာ ၌အကျယ်လာရှိသော အရှင်ဗာကုလ၏အကြောင်းအရာမှလိုရင်း အကျဉ်းချုပ်ကို ထုတ်နှုတ်ပြီး ပြဆိုပေအံ့။ အရှင်ဗာကုလသည် ကောသမ္မီပြည်သူဌေး၏သားဖြစ်၍ ဖွားပြီးလျှင်မကြာမီမင်္ဂလာ အခမ်းအနားကျင်းပသောနေ့တွင်ယမုံနာမြစ်ကမ်း၌ကလေးကိုရေ ချိုးပေးရာ ငါးတကောင်ရောက်လာ၍ အဟပ်အမျှခံရလေ၏။ မျှခံသည်နှင့်တပြိုင်နက်ပင် ထိုငါးသည်မရပ်မတည်နိုင်ဝမ်းတွင်း၌ ပူလောင်လှသဖြင့် ပြေးသွားလေရာ ဗာရာဏသီပြည်သို့ရောက်၍ တံငါမျှားဖမ်းမိသဖြင့် ဗာရာဏသီပြည်အတွင်းလှည့်လည်ရောင်း ချသည်တွင် ဗာရာဏသီသူဌေးကတော်က ကိုယ်တိုင်ဝယ်၍ငါး ဝမ်းကိုခွဲသောအခါ တင့်တယ်လှပစွာသော ကလေးကိုရသဖြင့် နဂိုကလည်း သားမရှိသောကြောင့် အလွန်ပင်သားကိုတောင့်တ၊ နေသူဖြစ်ရာ “ငါ့မှားသားရပြီ”ဟု အလွန်ဝမ်းမြောက်စွာမွေးမြူ ထား၏။

ကောသမ္ဗ^၁ပြည့်ရှင်မိဘတို့က ဤသတင်းကိုကြားသော အခါငါတို့သားဖြစ်သည်။ ပြန်၍ပေးရမည်ဟု တောင်းလာကြ၏။ ဗာရာဏသီသူဌေးကတော်ကလည်း “ငါတို့နှင့်ထိုက်၍ ငါတို့လက် သို့ရောက်လာသည် ပြန်မပေးနိုင်” ဟု ငြင်းဆိုလေသည်။ တရားရုံး သို့ရောက်သောအခါတရားသူကြီးများက နှစ်ဦးဆိုင်အဆုံးအဖြတ် ပေးအပ်လေသည်။ ဤသို့လျှင် သူငယ်မှာ အမိနှစ်ဦး အဖနှစ်ဦး ဖြစ်နေသည်ကိုအစွဲပြု၍ “ဗာကုလ” ဟုအမည်မှည့်ကြ၏။ (ဗာ-နှစ် ကုလ-အမျိုး၊ အမိနှစ်ဦး အဖနှစ်ဦးစသည်ဖြင့် အမျိုးနှစ်ဦးရှိနေ သည်ဟုဆိုလိုသည်)။

ဤသူငယ်ကလေးမှာ ငါးမျိုးဟပ်သွားသည်ကို ခံရသော် လည်း တစုံတရာအန္တရာယ် မရှိခြင်းသည် အံ့ဩဘွယ်ရာ ထူးစွာ သော့အချက်ဖြစ်၏။ ထိုအထူးသည် ယခုဘဝမှာ မချွတ်ကော်ရ လတံ့သောအရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်၏ အာနုဘော်ပျံ့နှံ့ခြင်းကြောင့် ဖြစ်၏။ (ဤဘဝတွင် မချွတ်ကော်အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်ကို ရစေနိုင် မည့်ရဲရဲတောက်ပါရမီဉာဏ် ပါရှိလာသူဖြစ်၍ ထိုပါရမီဉာဏ်၏ အာနုဘော်ပျံ့နှံ့ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သည်ဟူ၍လည်း ဆိုလိုကဆိုနိုင် ပေ၏) ဤတန်ခိုးမျိုးကို ဉာဏဝိပ္ပာရက္ခဒွိဟူ၍ခေါ်သည်။

သံကိစ္စ သာမဏေ အကြောင်း

သံကိစ္စသာမဏေသည်လည်း သာဝတ္ထိပြည် သူကြွယ်သွီး
 တဦး၏ဝမ်း၌ ပဋိသန္ဓေတည်နေ၍ဖွားမြင်ခါနီးမှ မိခင်ကွယ်လွန်
 ရာ အလောင်းကိုမီးသဂြိုဟ်ကြသည်တွင် ကျမ်းလွယ်စိမ့်သော်ငှာ
 တံစူးဝါးဖြင့်ထိုး၍ မီးတိုက်ကြကုန်၏။ တံစူးဝါး၏အစွန်းဖြင့်
 ဝမ်းတွင်းရှိ ကလေး၏မျက်စိအစွန်း တနေရာမှာထိခိုက်သဖြင့်
 ကလေးငိုသောအခါ ကလေးမသေသေးကြောင်းသိရှိကြ၍ မီးပုံ
 ထက်မှအလောင်းကိုချပြီးလျှင် ဝမ်းကိုခွဲကာ ကလေးကိုထုတ်ယူ
 ရလေသည်။ ထိုကလေးသည်ခုနစ်နှစ်အရွယ်တွင် ရှင်ပြု၍ရဟန္တာ
 ဖြစ်လေသည်။

ဤ သံကိစ္စသာမဏေလောင်း သူငယ်သည်လည်း ယခု
 ဘဝမှာမချွတ်ရလတ်သောအရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်၏ အာနုဘော်ပျံ့
 နှံ့ခြင်းကြောင့် မီးသဂြိုဟ်ရာတွင်အသက်မသေဘဲ ရှိရာ၏။
 (ဤဘဝတွင်မချွတ်ကေန် အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်ကို ရစေနိုင်မည့်
 ရဲရဲတောက် ပါရမီဉာဏ်ပါရှိလာသူဖြစ်၍ ထိုပါရမီဉာဏ်၏အာ
 နုဘော်ပျံ့နှံ့ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သည်ဟူ၍လည်း ဆိုလိုနိုင်ပေ၏။

၅။ ။သမာဓိ ဝိပွါရ ဣဒ္ဓိဟူသည်ကား-သမာဓိဟုခေါ်ဆိုအပ်
 သောဈာန်သမာပတ်ကို ဝင်စားခါနီးဖြစ်စေ၊ ဝင်စားကုန်းဝင်
 စားဆဲမှာဖြစ်စေ၊ ဝင်စားပြီးစမှာဖြစ်ပေါ်လာသော အံ့ဩဖွယ်
 ရာအထူးသည် သမာဓိအာနုဘော်ပျံ့နှံ့ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော

ပြည့်စုံမှု(တန်ခိုး)မည်၏။ ဤတန်ခိုးအကြောင်းကို ဝိသုဒ္ဓိမဂ် အဋ္ဌကထာ၌ အရှင်သာရိပုတြာဝတ္ထုမှစ၍ ဝတ္ထုအများပြထားရာ အရှင်သာရိပုတြာဝတ္ထုတစ်ဦးမှ ထုတ်ပြပေအံ့....

အရှင်သာရိပုတြာအကြောင်း

တနေ့သောအခါ ရှင်သာရိပုတြာသည် အရှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်နှင့်အတူ ကပေါတည်မည်သောချောက်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူနေကြစဉ် ဆံပင်ကိုရိတ်ပြီးခါစ လသာသောည၌တည်တွင်လွင်တီးခေါင် (လွင်ပြင်)၌ သမာပတ်ကိုဝင်စား နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ ဘီလူးမိုက်တကောင်သည် အဖေဘီလူးနှင့်လာကြရာအရှင်သာရိပုတြာ၏ ဦးခေါင်းတော် ပြောင်ပြောင်ကိုမြင်လျှင် အလွန်တရာပုတ်ခတ်ချင်သောစိတ် ဖြစ်ပေါ်လာ၍ အဖေဘီလူးကတားမြစ်သော်လည်း မရဘဲဦးခေါင်းတော်ကို တအားကုန်ပုတ်ခတ်လေ၏။ ဘီလူးပုတ်ခတ်သဖြင့် မြည်ဟီးသောအသံသည်မိသားစုသံနှင့်အတူ ပြင်းထန်လှ၏။ သို့သော်လည်း မထေရ်မြတ်မှာ ဤဘီလူးမိုက်၏ပုတ်ခတ်ခြင်းကြောင့် တစုံတရာနာကျင်ခြင်းမရှိ၊ ဤသို့ဖြစ်ရခြင်းမှာ ဝင်စားနေသောသမာဓိ၏ တန်ခိုးအာနုဘော်ပျံ့နှံ့ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သည်ဟု သိမှတ်အပ်၏။

၆။ ။ အရိယဣဒ္ဓိဟူသည်ကား....အရိယာပုဂ္ဂိုလ်များသည်စက်ဆုပ်ဖွယ်ဖြစ်သောအာရုံကိုပင် စက်ဆုပ်ဖွယ် မဟုတ်သောအနေ

ဖြင့်ရှုတော်မူလိုကြက စက်ဆုပ်ဖွယ်မဟုတ်သော အနေဖြင့်ရှုတော်မူနိုင်ကြ၏။ စက်ဆုပ်ဖွယ်မဟုတ်သော အာရုံကိုပင် စက်ဆုပ်ဖွယ်အနေဖြင့်ရှုတော်မူလိုကြက စက်ဆုပ်ဖွယ်အနေဖြင့်ထင်မြင်တော်မူနိုင်ကြ၏။ ဤသို့မည်သည့်အာရုံကိုမဆို မိမိနှလုံးသွင်းလိုသည့်အတိုင်းထင်မြင်လာအောင် နှလုံးသွင်းကာရှုတော်မူနိုင်ကြခြင်းသည် အရိယာပုဂ္ဂိုလ်များသာ တတ်စွမ်းနိုင်သော တန်ခိုးဖြစ်၍ ဤတန်ခိုးကို အရိယ ဣဒ္ဓိ = (အရိယာတို့၏တန်ခိုး)ဟူ၍ ခေါ်ဆိုအပ်၏။

၇။ ။ကမ္မဝိပါကဇဣဒ္ဓိ ဟူသည်ကား... ငှက်စသည်တို့၏ ကောင်းကင်မှာ ပျံသွားနိုင်ခြင်း စသည်ပင်ဖြစ်၏ ။ငှက်တို့သည် ကောင်းကင်မှာ ပျံသွားနိုင်အောင် ယခုဘဝ တစုံတရာစီမံအားထုတ်ခြင်းမရှိ၊ ရှေးကံစီမံလိုက်သော အကျိုးအတိုင်းဖြစ်လာရသောသဘောတရားဟု ဆိုလိုသည်။ နတ်ဗြဟ္မာများ ကမ္ဘာဦးလူများ အချို့သောဝိနိပါတိက အသူရာများ ကောင်းကင်မှာ သွားလာနိုင်ခြင်း စသည်လည်း ကမ္မဝိပါကဇ ဣဒ္ဓိပင်ဖြစ်၏။

၈။ ။ပုညဝန္တ ဣဒ္ဓိ ဟူသည်ကား...စကြာမင်း စသည်တို့၏ ကောင်းကင်၌ သွားနိုင်ခြင်းစသည်ပင်ဖြစ်၏။ ကောင်းမှုထူးရှိသောသူတို့ဖြစ်၍ ကောင်းကင်၌သွားနိုင်ခြင်း စသောတန်ခိုးရှိသည်ဟု ဆိုလိုသည်။ စကြာမင်းကြီးသွားရာ ကောင်းကင်သို့ လိုက်ပါကြသော စစ်သည်ဗိုလ်ထူဟူသမျှသည်လည်း ပုညဝန္တအစစ်ဖြစ်သော စကြာမင်းကြီးကို အမှီပြု၍ရရှိကြသော တန်ခိုးဟူ၍

ပင်ဆို့အပ်၏။ ဇောတိကသူဌေး၊ ဇဋ္ဌိလသူဌေး၊ သောသကသူဌေး၊
မေဏ္ဍကသူဌေး စသည်တို့၏ စည်းစိမ်းချမ်းသာစု သည်လည်း
ပုညဝန္တလူဦးပင်ဖြစ်၏။

(ကမ္မဝိပါကဇလူဦးနှင့်ပုညဝန္တလူဦးတို့ ထူးခြားပုံကား....ယခု
ဘဝမှာ တစုံတရာစီမံအားထုတ်ရခြင်းမရှိဘဲ ရှေးဘဝကံစီမံလိုက်
သည့်အတိုင်း ယခုဘဝမွေးကတည်းကပင် ပြည့်စုံလာသော
တန်ခိုးကို ကမ္မဝိပါကဇ လူဦးဟု ခေါ်ဆိုသည်။

ပုညဝန္တလူဦးမှာ ပု ဟူသည် ကုသိုလ်ကံပင်ဖြစ်သော်လည်း
ထိုပုညသည် ရှေးဘဝက ပါလာသောပုသက်သက်မဟုတ်၊ ယခု
ဘဝမှာအထောက်အပံ့အဖြစ် အားထုတ်ပြုလုပ် ဆောင်ရွက်အပ်
သော အချက်များလည်း ပါဝင်ရသေးသည်။ ဤသို့မွေးက
တည်းက ပါလာသည်မဟုတ်ဘဲ ယခုဘဝ တစုံတရာအားထုတ်
ပြုလုပ်အပ်သော အထောက်အပံ့အကြောင်းအချက်ရမှ ပြည့်စုံ
လာသော တန်ခိုးသည် ပုညဝန္တလူဦးမည်၏။ ထင်ရှားအောင်
ထပ်၍ပြဆိုရသော်....

စကြာမင်းကြီးမှာ မွေးကတည်းက စကြာရတနာ
တခါတည်းပါ လာသည်မဟုတ်၊ နောက်မှ ဥပုသ်နှင့်တကွ စကြာ
ကျင့်ဝတ်တရားများကို ကျင့်ကြံသဖြင့် စကြာရတနာတည်းဟူ
သောအရာဝတ္ထုဆိုက်ရောက်လာရသည်။ သို့ဖြစ်၍စကြာရတနာကို
ရခြင်းအကြောင်းမှာ ရှေးကံသက်သက်ကြောင့်မဟုတ်၊ ယခုဘဝ
အထောက်အပံ့က ပါနေသည်ကိုလည်းသိအပ်၏။

၉။ ။ဝိဇ္ဇာမယဣဒ္ဓိဟူသည်ကား-ဝိဇ္ဇာခိုရ်များ၏ကောင်းကင်၌ သွားနိုင်ခြင်းစသည်တည်း။ (အထူးဖန်တီး ပြုလုပ်ထားသည့် မန္တန်အတတ် ဆေးအတတ်ကြောင့် ပြီးစီးသည့် တန်ခိုးဟုဆိုလို သည်။)

၁၀။ ။သမ္မာ ပယောဂ ဣဒ္ဓိဟူသည်ကား.... ထိုအမှုကိစ္စကို ကောင်းစွာအားထုတ် ပြုလုပ်မှုကြောင့် ရရှိလာသောပြည့်စုံ ခြင်းအမျိုးမျိုးပင်တည်း။ (ဤသမ္မာ ပယောဂဣဒ္ဓိသည်ကား အရာကျယ်ဝန်းလှ၏။ အမြတ်ဆုံးအားဖြင့် မဂ်ဖိုလ်တရားများ သည်လည်း ကောင်းစွာအားထုတ်မှုအတုကံကြောင့် ရရှိလာ သည်ဖြစ်၍ သမ္မာ ပယောဂဣဒ္ဓိမည်၏။အလုံးစုံသိမ်းရုံး၍အကျဉ်း ဆုံးဖော်ပြလျှင် နှုတ်မှုပညာဟူသမျှ လက်မှုပညာဟူသမျှ ဗေဒင် သုံးပုံသင်ကြားခြင်း ပိဋကသုံးပုံသင်ကြားခြင်း(အယုတ်သဖြင့်) လယ်ထွန်ခြင်း စိုက်ပျိုးခြင်းစသည်တို့ကိုပြု၍ဖြစ်ပေါ်ရရှိလာသော ပြည့်စုံမှုဟူသမျှသည် သမ္မာ ပယောဂဣဒ္ဓိပင်ဖြစ်သည်ဟူ၍ သိ အပ်၏။

ဤဣဒ္ဓိဆယ်မျိုးတွင် ပထမဖြစ်သော အဓိဋ္ဌာနဣဒ္ဓိမှာ အဓိဋ္ဌာန်ဟူသည် ပြဆိုခဲ့ပြီးသည့်အတိုင်း အရှင်စူဠဝိနိပါတ်ကမထေရ် ကဲ့သို့ တကိုယ်တည်းကိုပင် အရာတထောင်စသည်ဖြစ်အောင်အဓိ ဋ္ဌာန်ခြင်း ဆောက်တည်ခြင်း စိတ်၌စွဲမြဲစွာထားခြင်း ဖြစ်သည်။ ဣဒ္ဓိရှင်မဟုတ်သူ လူသာမန်တို့မှာလည်း ဤကဲ့သို့ဆောက်တည် လျက်ရှိကြသော်လည်း အခြေခံ စျာန်သမာဓိ မရှိသောကြောင့်

ဆောက်တည်ချက်အတိုင်း မပြည့်စုံဘဲ ရှိရသည်။ ဣဒ္ဓိရှင်တို့မှာမူ အခြေခံစျာန်သမာဓိ အားကြီးလှသောကြောင့် ဆောက်တည် ချက်အတိုင်း ပြည့်စုံပြီးမြောက်လေသည်ဟု ယုံမှားမရှိ မှတ်ယူ အပ်၏။

နိရောဓ ရှေ့သွားအဓိဋ္ဌာန်

နိရောဓသမာပတ်ကို ဝင်စားသောအခါ၌လည်း သမာပတ်ရှစ်ပါးလုံးကို ရရှိသောအနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ် ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့ ထိုနိရောဓသမာပတ်ကို ဝင်စားတော့မည်ဆိုလျှင် ဝင်စားခါနီး ဆဲဆဲတွင် “ငါသမာပတ်ဝင်စားနေသည့် ရက်အတွင်းမှာ ငါ၏ ကိုယ်နှင့် ကင်းကွာလွတ်လပ်သီးခြားတည်ရှိနေသော ပစ္စည်းများ တစုံတရာ အန္တရာယ်ကြောင့် ပျက်စီးခြင်း မရှိပါစေသတည်း၊ သံဃာတော်ကင်္ဂါကို တောင့်တ, ပါလျှင် သံဃာတမန် ရဟန်း မလာရောက်မှီသမာပတ်မှထ, ရပါစေသတည်း၊ မြတ်စွာဘုရားက ခေါ်တော်မူလျှင်၊ ခေါ်တော်မူသောခဏ၌ပင် သမာပတ်မှ ထရပါစေသတည်း”

ဤကဲ့သို့အဓိဋ္ဌာန်ပြုပြီး ဆောက်တည်ပြီး စိတ်၌စွဲမြဲထား ပြီးမှသမာပတ်ကိုဝင်စားတော်မူကြရသည်။

ထိုသို့ ဝင်စားသောအခါ အဓိဋ္ဌာန်ချက် အတိုင်း သမာပတ်ဝင်စားချိန်အတွင်း ထိုသမာပတ်ရှင်ပုဂ္ဂိုလ်နှင့် ကင်း ကွာလွတ်လပ်သီးခြားတည်ရှိနေသော ပစ္စည်းများကို ရန်သူမျိုး ငါးပါးတို့မဖျက်ဆီးနိုင်၊ သမာပတ်ဝင်စားချိန်အတွင်း သံဃာက အလိုရှိလျှင် သံဃာတမန် ရဟန်းမလာရောက်မီပင် သမာပတ်မှ

ထနှင့်၏။ မြတ်စွာဘုရားက ခေါ်တော်မူလျှင် ခေါ်တော်မူသော ခဏ၌ပင်သမာပတ်မှထတော့၏။ သမာပတ်ရှင်ပုဂ္ဂိုလ်၏ကိုယ်ခန္ဓာ နှင့်ထိစပ်နေသည့် သင်္ကန်းစသောပစ္စည်းတို့မှာ သမာပတ်တန်ခိုး ကြောင့်အဓိဋ္ဌာန်မပြုရဘဲပင်ရန်သူမျိုးငါးပါးမဖျက်ဆီးနိုင်။

ဈာန်အဓိဋ္ဌာန်

ဈာန်တရားအရာ၌ ဥပမာ ပထမဈာန်ကိုအားထုတ်၍ရ လာလျှင် ဝသီဘော်ငါးမျိုးတို့ဖြင့် ပွားများ လေ့လာရမည့် အကြောင်းကို ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာ ပထဝီကသိဏနိဒ္ဒေသစသည် တို့၌ဖွင့်ပြထား၏။ ဝသီဘော်ဟူသောစကားမှာ ဝသီဘာဝဟူသော ပါဠိမှသက်ဆင်းလာ၍ “စိုးပိုင်နိုင်ခြင်း” ယူ၍ အဓိပ္ပာယ်ထွက်ရှိ၏။ သို့ဖြစ်၍ ဝသီဘော်ငါးမျိုးဟုဆိုလျှင် စိုးပိုင်နိုင်နင်းခြင်း ငါးမျိုး ဟုအဓိပ္ပာယ်ပြန်ဆိုရ၏။ အဋ္ဌမဈာန်ကိုရလျှင် ထိုမိမိရသောပထမ ဈာန်ကို ငါးဌာန စိုးပိုင်နိုင်နင်းအောင် လေ့လာပွားများ ရသည်။

ပထမဌာန ပထမအမျိုးမှာ အာဝဇ္ဇနဝသီဟု ခေါ်၏။ ဆင်ခြင်မှု၌ စိုးပိုင်နိုင်နင်းခြင်းတည်း။ ပထမဈာန်ကို ရလာလျှင် ငါးဈာန်မှာမည်သည့်တရားများပါဝင်သည်၊ မည်သည့်တရား၏ လက္ခဏာမည်သို့ရှိသည်ဟု ဆင်ခြင်မှုကိုပြုရသည်။ ဆင်ခြင်စမှာ

လွယ်လင့်တကူမထင်လာသေး၊ နှောင့်နှေး၍နေ၏။ အကြောင်းကား ဆင်ခြင်မှု၌ စိုးပိုင်နိုင်နင်းမှု မရှိသေးသောကြောင့်တည်း။ ဆင်ခြင်မှု၌ စိုးပိုင်နိုင်နင်းသောအခါ လွယ်လင့်တကူ ထင်မြင်လာ၏။ ထိုအခါ အာဝဇ္ဇနဝသီဘော်ပြည့်စုံ၏။

ထို့နောက် ဒုတိယ သမ္မာပဇ္ဇနခေါ်သော ဝသီဘော်ဖြင့် လေ့လာရ၏။ သမ္မာပဇ္ဇန ဝင်စားခြင်း မိမိစိတ် အစဉ်မှာ ဈာန်တို့ဝင်ရောက် ဖြစ်ပွားလာခြင်း (မိမိစိတ် အစဉ်မှာ ဈာန်စိတ်တို့ မပြတ်ဖြစ်ပွားနေသည်ကို ဈာန်ဝင်စားသည်ဟု ခေါ်သည်) ဆင်ခြင်ခြင်းအာဝဇ္ဇန ဝသီဘော်စိုးပိုင်နိုင်နင်းပြီးနောက် ဝင်စားမှု၌ စိုးပိုင်နိုင်နင်းအောင် လေ့လာရသည်။ ရရှိပြီးသော စာပေကို ထပ်တလဲလဲ ရွတ်အ ခြင်းဖြင့် စိုးပိုင်နိုင်နင်းလာသကဲ့သို့ မိမိရပြီးသော ဈာန်ကို ထပ်ကာ ထပ်ကာ ဝင်စားခြင်းဖြင့် သမ္မာပဇ္ဇနဝသီဘော် စိုးပိုင်နိုင်နင်းလာနိုင်၏။ မနိုင်နင်းမီ ဝင်စားသော်လည်း လွယ်ကူစွာ ဈာန်တို့ မိမိစိတ်အစဉ်မှာ မဖြစ်နိုင်သေး၊ ဝင်စားဖန်များ၍ စိုးပိုင်နိုင်နင်းလာသောအခါ ဝင်စားလိုက်တိုင်း ဈာန်စိတ်တို့ မိမိစိတ်အစဉ်မှာ အလွယ်တကူနှင့် ဖြစ်ပွားလာကြသည်။ ထိုအခါ သမ္မာပဇ္ဇန ဝသီဘော်ပြည့်စုံပြီဖြစ်၏။

ထို့နောက် တတိယ အဓိဋ္ဌာနခေါ်သော ဝသီဘော်ဖြင့် လေ့လာရ၏။ အဓိဋ္ဌာနဟူသည် ဝင်စားသောအခါ ဈာန်တရားသည် ငါ့စိတ်စဉ်၌ မည်မျှကြာအောင် တည်နေပါစေဟူ၍ အဓိဋ္ဌာန်ရခြင်း ဆောက်တည်ခြင်း စိတ်၌စွဲမြဲစွာ ထားရှိခြင်း။

ဖြစ်၏။ မနိုင်နင်းသေးမီ မိမိမှန်းထားသည့် အချိန်ထက်ပို၍
သော်လည်း ဈာန်စိတ်တို့ ဖြစ်နေတတ်၏။ လျော့၍သော်လည်း
ဈာန်စိတ်တို့ ဖြစ်နေတတ်၏။ (ဥပမာ) တနာရီခန့် ငါ့စိတ်
အစဉ်မှာ ဈာန်တရားများ ဖြစ်ပွား၍ နေပါစေသတည်းဟု အဓိ
ဋ္ဌာန်ပြုသော်လည်း တနာရီမပြည့်မီ ဈာန်စိတ်အစဉ်ပြတ်ချင်ပြတ်
သွားမည်၊ တနာရီကျော်မှသော်လည်း ပြတ်ချင်ပြတ်သွားမည်။
ဤသို့ဖြစ်ရခြင်းမှာ ဆောက်တည်မှု အဓိဋ္ဌာန်မှုစိတ်၌ စွဲမြဲထားမှု
မနိုင်နင်းသေးသောကြောင့် ဖြစ်၏။ နိုင်နင်းလာသောအခါ မိမိ
မှန်းထားသည့် အချိန်အတိုင်း အတိအကျ ဈာန်စိတ်များ ဖြစ်
ပွားတည်ရှိ၍ နေ၏။ ထိုသို့ ဈာန်စိတ်ကို မိမိမှန်းထားသည့်
အချိန်နှင့်ကိုက် ညီအောင် ဆောက်တည်နိုင် ထားနိုင်သောအခါ
အဓိဋ္ဌာနဝသီဘော် ပြည့်စုံပြီဖြစ်၏။

ထို့နောက် စတုတ္ထဝုဋ္ဌာနခေါ်သော ဝသီဘော်ဖြင့်လေ့
လာရ၏။ ဝုဋ္ဌာန ဟူသည် မိမိဝင်စားသော ဈာန်မှထခြင်းတည်း၊
(ဈာန်မှထခြင်းဟူသည် ဈာန်စိတ်အစဉ်ဖြစ်နေရာမှ ထိုဈာန်
စိတ်နှင့်မတူသည့် ဘဝင်စိတ်ပြောင်းလဲ ဖြစ်ပွားလာခြင်းကိုခေါ်
သည်။) မိမိရည်မှန်းသည့်အချိန်၌ ဈာန်မှထဖို့ရန် စိုးပိုင်နိုင်နင်းမှု
ဝုဋ္ဌာန ဝသီဘော်ဟူခေါ်သည်။

ထို့နောက် ပဉ္စမပစ္စဝေက္ခာနဝသီဘော်ဖြင့် ဈာန်၌ပါဝင်
သော တရားတို့ကို စဉ်းစားဆင်ခြင်မှု၌ လေ့လာနိုင်နင်းအောင်
ပွားများရ၏။ ထိုသို့စဉ်းစားဆင်ခြင်ရာ၌လည်း ပဌမအဝဇ္ဇ နဝသီ

ဘော်မှာ ပြခဲ့သည့်အတိုင်း မနိုင်နင်းမီ လွယ်ကူစွာမသင်နိုင်
သေး၊ နိုင်နင်းလာသောအခါမှ လွယ်ကူစွာထင်နိုင်၏။ (အာဝဇ္ဇာ
နဟူသည် ပစ္စဝေက္ခဏဝီထိဉ်ပါသော အာဝဇ္ဇာန်းကိုခေါ်၍ ပစ္စ
ဝေက္ခဏဟူသည် ထိုအာဝဇ္ဇာန်း၏ အခြားမဲ့၌ ဖြစ်ပေါ်သောပစ္စ
ဝေက္ခဏာဖောတို့ကိုခေါ်သည်။ အာဝဇ္ဇာန်းမြန်မြန်ဖြစ်ပေါ်အောင်
လေ့လာနိုင်နင်းပြီးဖြစ်တော့သည်။ ထို့ကြောင့် အာဝဇ္ဇာနဝသီ
ဘော်ပြည့်စုံလျှင် ပစ္စဝေက္ခဏာနဝသီဘော်လည်း ပြည့်စုံတော့သည်
ဟူ၍ ကျမ်းဂန်တို့၌ ဖွင့်ပြလေသည်။)

ဤသို့လျှင် ရရှိပြီးသောဈာန်တရားကို ဝသီဘော်ငါးပါး
ဖြင့် လေ့လာရမည်ဟု ပြဆိုရာ၌ ပါဝင်သော အဓိဋ္ဌာန်
ဝသီဘော်ဟူသည်မှာ မိမိ ရည်မှန်းသည့်အချိန်အတိုင်း အလျော့
အပိုမရှိစေရဘဲ ဈာန်စိတ်ကိုမိမိစိတ် အစဉ်၌ထားနိုင်မှု ဖြစ်စေနိုင်
မှုဝယ် စိုးပိုင်နိုင်နင်းခြင်းကို ခေါ်ဆို၏ဟု အကျဉ်းချုပ်မှတ်ယူ
ရာ၏။

မေတ္တာသုတ်လာ မေတ္တာပွားနည်း

မေတ္တာသုတ် ပါဠိတော်မှာ ကမ္မဋ္ဌာန ယောဂီတောမ္ဗိ
ရဟန်းတို့ကို အကြောင်းပြု၍ မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူ
ရာ သံဂါယနာတင် အရှင်မြတ်တို့က သုတ္တနိပါတ ပါဠိ၌၎င်း၊
သံဂါယနာတင်ထားခဲ့သော ပါဠိတော်ဖြစ်၏။ ပါဠိတော်မှာ

မေတ္တာပွားလိုသောသူသည် မပွားမီကပင် ကြိုတင်၍ ကျင့်ကြံ အားထုတ် ပြည့်စုံစေရမည့် တရား (၁၅) ပါးတို့ကို ရှေးဦးစွာ ဟောကြားတော်မူထား၏။ ထိုတရားတို့ကို ပါဠိလို မေတ္တာ ပုဗ္ဗဘာဂ တရား (၁၅) ပါး မေတ္တာမပို့ခင်ရှေးအဖို့က ကြိုတင် ပြည့်စုံစေရမည့် တရား (၁၅) ပါးဟူ၍ ခေါ်ဆို၏။

ထိုတရားတို့မှာ ကောင်းမြတ်သော အကျိုးစီးပွား အရာ လိမ္မာသည်ဖြစ်၍ အေးမြငြိမ်းချမ်းလှစွာသော နိဗ္ဗာန်တရားကို ဉာဏ်ဖြင့် သက်ဝင်ကာ နေလိုသောသူသည် ပြုသင့်ပြုထိုက်ရမည့် တရားစုကား....

- (၁) ကောင်းမြတ်သော အရာတို့ကိုကျင့်ခြင်းငှါ စွမ်း နိုင်ရမည်။
- (၂) ဖြောင့်မတ်သော အကျင့်တရားရှိရမည်။
- (၃) တရံတခါမျှ ကောက်ကွေ့ခြင်း မရှိဘဲ ကောင်း ကောင်းကြီး ဖြောင့်မတ်ရမည်။
- (၄) ပညာရှိတို့ ကောင်းစွာ ဆုံးမလွယ်သူ ဖြစ်ရမည်။
- (၅) ကောင်းမြတ်သော အရာတို့၌ နူးညံ့ပျော့ပြောင်း သောသူ ဖြစ်ရမည်။
- (၆) မာန်မာနတက်ကြွခြင်း မရှိစေရ။
- (၇) မိမိမှာ ထင်ရှားရရှိသော ပစ္စည်းဖြင့်သာ ရောင့်ရဲ တင်းတိမ် ကျေနပ်သောသူ ဖြစ်ရမည်။

- (၈) သူတပါးတို့ စောင့်ရှောက် မွေးမြူရန် (ပြုစုရန်) လွယ်ကူသောသူ (ကြေးမများသူ) ဖြစ်ရမည်။
- (၉) ကျင့်ဝတ္တရားအဘွက် မလိုလားအပ်သည့် အပို ကိစ္စများ နည်းပါးသောသူဖြစ်ရမည်။
- (၁၀) ပေါ့ပေါ့လွယ်ကူသော အသက်မွေးခြင်းရှိသူ ဖြစ်ရမည်။ (ခရီးသွားခါနီး ပစ္စည်းတွေ ပရိစ္ဆာန်ပွေ့သူမျိုး မဟုတ်ဘဲ၊ ပရိက္ခရာရှစ်ပါးမျှဖြင့်ပင် ငှက်ပျံသွားသည့်အလား ပေါ့ပါးသူ ဖြစ်ရမည်ဟူလို)။
- (၁၁) ငြိမ်သက်တည်ကြည်သော ဣန္ဒြေရှိသူ ဖြစ်ရမည်။
- (၁၂) အပြစ်ကင်းသော အရာတို့၌ရင့်ကျက်သောကောင်းစွာသိမြင် ကျမ်းကျင်လိမ္မာသော ဉာဏ်ပညာရှိသူ ဖြစ်ရမည်။
- (၁၃) ကိုယ်နှုတ် နှလုံးသုံးပါးလုံး ကြမ်းကြုတ်ခြင်း မရှိစေရ။
- (၁၄) ဒါယကာ ဒါယိကာမတို့အပေါ်မှာ တွယ်တာငြိကပ်ခြင်းမရှိစေရ။
(ဤအချက်သည် ရဟန်းများကို ဟောကြားဒေသနာဖြစ်သည့်အတိုင်း ရဟန်းများနှင့်သာ အထူး သက်ဆိုင်၍နေ၏။ လူများမှာလည်း အလားတူ နည်းယူသောအားဖြင့် မိတ်ဆွေတို့အပေါ်မှာ တွယ်တာခင်မင်ခြင်း ငြိကပ်ခြင်း မရှိစေရဟု မှတ်ယူအပ်၏။)

(၁၅) ။ပညာရှိများ စွပ်စွဲ ကဲ့ရဲ့မည့် အရာမှန်လျှင်
တစုံတရာ အနည်းငယ်ကိုမျှ မပြုကျင့်ရ။
ဤတရား(၁၅)ပါးတို့တည်း။

ဤတရား(၁၅)ပါးကို ရှေးဦးစွာပြည့်စုံစေပြီးမှ မေတ္တာ
ပို့ရမည့် အခြင်းအရာကို “သုခိနောဝါ ခေမိနောဟောန္တု၊
သဗ္ဗသတ္တာဘဝန္တုသုခိတာ” အစရှိသည်ဖြင့် ဟောကြားတော်မူ
သည်။ဤမေတ္တာသုတ်လာ မေတ္တာဘာဝနာပွားနည်းကို အကျဉ်း
ချုပ်၍ မှတ်သားလျှင်....

- (က)။ သဗ္ဗသင်္ဂါဟိကမေတ္တာ.... သတ္တဝါ အလုံးစုံကို
တခွန်းတည်းဖြင့် နှံ့အောင် ပွားသောမေတ္တာ၊
- (ခ) ဒုကဘာဝနာမေတ္တာ....သတ္တဝါတို့ကို နှစ်စုနှစ်ပုံ
ပုံ၍ ပွားသောမေတ္တာ၊
- (ဂ) တိကဘာဝနာမေတ္တာ....သတ္တဝါတို့ကို သုံးစုသုံး
ပုံပုံ၍ ပွားသောမေတ္တာဟူ၍ သုံးမျိုးထွက်
လာ၏။

(က) သဗ္ဗသင်္ဂါဟိကမေတ္တာ

ထိုသုံးမျိုးတို့တွင် သဗ္ဗသင်္ဂါဟိက မေတ္တာပွားနည်းကို
ပါဠိတော်၌“သုခိနောဝါ ခေမိနောဟောန္တု၊ သဗ္ဗသတ္တာဘဝန္တု
သုခိတာ”ဟူ၍ ဟောကြားတော်မူ၏။ ဤဟောကြားတော်မူချက်
အရ ရှင်းလင်းစွာမေတ္တာပွားလိုလျှင်—

- ၁။ ။သဗ္ဗေသတ္တာသုခိနောဝါဟောန္တိ....အလုံးစုံသော
သတ္တဝါတို့ ကာယိကသုခနှင့် ပြည့်စုံကြပါစေ။
- ၂။ ။သဗ္ဗေသတ္တာ ခေမိနောဟောန္တိ....အလုံးစုံသော
သတ္တဝါတို့ ဘေးရန်ကင်းကြပါစေ။
- ၃။ ။သဗ္ဗေသတ္တာသုခိသတ္တာဟောန္တိ....အလုံးစုံသော
သတ္တဝါတို့ စေတသိကသုခနှင့် ပြည့်စုံကြပါစေ။

ဤကဲ့သို့ရွတ်ဆိုပွားများ နှလုံးထားလျှင် မေတ္တာသုတ်
လာ သဗ္ဗသင်္ဂါဟိက မေတ္တာကို ပွားသည်မည်၏။

(ခ) ဒုကဘာဝနာမေတ္တာ

ဒုကဘာဝနာမေတ္တာပွားနည်းနှင့် တိကဘာဝနာမေတ္တာ
ပွားတို့မှာ ပါဠိတော်၌ မကောက်ယူတတ်လျှင် ရှုပ်ထွေး၍နေ
ပေ၏။(ရှုပ်ထွေးနေပုံ ကို ထပ်၍ ရှုပ်ထွေးမည်စိုး၍ မပြတော့ပြီ)။
ဒုကဘာဝနာမေတ္တာပွားနည်းမှာ....

- ၁။ ။တသ- ထာဝရဒုက- ကြောက်ခြင်းရှိမရှိသတ္တဝါ
တစုံ။
- ၂။ ။ဒိဌာဒိဌဒုက မြင်အပ်မမြင်အပ်သတ္တဝါတစုံ။
- ၃။ ။ဒူရ- သန္တိကဒုက-အနီးအဝေး သတ္တဝါတစုံ။
- ၄။ ။ဘူတ- သမ္ဘဝသိဒုက- ရဟန္တာနှင့် ပုထူဇဉ်
သေက္ခသတ္တဝါတစုံ ဟူ၍ လေးမျိုးရှိရာ-

၁။ ။တသာဝါထာဝရာ အနဝသေသာသဗ္ဗသတ္တာ
ဘဝန္တုသုခိတတ္တာ-တပ်ခြင်းကြောက်လန့်ခြင်း မကင်းကြသည့်
ပုထုဇနိသေက္ခာအရိယာသတ္တဝါ၊ တပ်ခြင်း ကြောက်လန့်ခြင်း
ကင်းတော်မူကြသည့် ရဟန္တာ သတ္တဝါအကြွင်းမရှိသော ဤအ
လုံးစုံသောသတ္တဝါတို့သည် ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာ ချမ်းသာကြပါစေ
ဟူ၍ နှလုံးသွင်းပွားများလျှင်တသ-ယာဝရဒုကဘာဝနာမေတ္တာ
စင်စစ်ဖြစ်၏။

၂။ ။ဒိဋ္ဌာဝါ အဒိဋ္ဌာဝါ အနဝသေသာသဗ္ဗသတ္တာ
ဘဝန္တုသုခိတတ္တာ- မြင်အပ်သောသတ္တဝါ၊ မမြင်အပ်သောသတ္တ
ဝါအကြွင်းမရှိသော ဤအလုံးစုံသော သတ္တဝါတို့သည် ကိုယ်
စိတ်နှစ်ဖြာနှစ်ချမ်းသာကြပါစေဟူ၍ နှလုံးသွင်းပွားများလျှင် ဒိဋ္ဌာ
ဒိဋ္ဌဒုကဘာဝနာမေတ္တာစင်စစ်ဖြစ်၏။

၃။ ။ဒုရာဝါ အဝိဒုရာဝါ အနဝသေသာ သဗ္ဗသတ္တာ
ဘဝန္တုသုခိတတ္တာ-ဝေးသောအရပ်၌နေသောသတ္တဝါ၊ နီးကပ်
သောအရပ်၌နေသောသတ္တဝါ အကြွင်းမရှိသော ဤအလုံးစုံ
သော သတ္တဝါတို့သည် ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာ ချမ်းသာကြပါစေ
ဟူ၍ နှလုံးသွင်းပွားများလျှင် ဒုရ-သန္တက ဒုကဘာဝနာမေတ္တာ
စင်စစ်ဖြစ်၏။

၄။ ။ဘူဘာဝါ သမ္ဘာဝသီဝါ အနဝသေသာသဗ္ဗ
သတ္တာဘဝန္တုသုခိတတ္တာ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၊ ကြွင်းသောပုထုဇနိ

သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်(တနည်း- ပဝတ္တိကာလးရက်ရှိသော သတ္တဝါ၊ ပဋိသန္ဓေကာလ၌ရှိနေကြသောသတ္တဝါ)အကြွင်းမရှိသော ဤအလုံးစုံသော သတ္တဝါတို့သည် ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာ ချမ်းသာကြပါစေဟူ၍ နှလုံးသွင်းပွားများလျှင်ဘူတ-သမ္ဘဝေသိဒုကဘာဝနာ မေတ္တာစင်စစ်ဖြစ်၏။

ဤဆိုအပ်ပြီးသော မေတ္တာဘာဝနာလေးနည်းကို ဒုကဘာဝနာမေတ္တာဟူ၍ ခေါ်ဆို၏။ သတ္တဝါတို့ကို နှစ်စုနှစ်ပုံပုံ၍ ပွားများသောမေတ္တာဟူလို။

(ဂ) တိကဘာဝနာမေတ္တာ

ဤတိကဘာဝနာမေတ္တာပွားနည်းမှာ-

- ၁။ ။ ဒီဃရဿမဇ္ဈိမတိက- အရှည်အတို အလယ်အလတ်သုံးပုံတစု၊
- ၂။ ။ မဟန္တာဏုကမဇ္ဈိမတိက- အကြီးအငယ် အလယ်အလတ် သုံးပုံတစု၊
- ၃။ ။ ထူလာဏုကမဇ္ဈိမတိက- အဆူအကြုံ အလယ်အလတ် သုံးပုံတစုဟူ၍ သုံးမျိုးရှိရာ-

(၁) ဒီဃာဝါရဿ ဝါမဇ္ဈိမာဝါ အနဝသေ
သာ သဗ္ဗသတ္တာဘဝန္တံ သုခိတတ္တာ....ရှည်
လျားသော ခန္ဓာကိုယ် အတ္တဘောရှိသော
သတ္တဝါ၊ တိုတောင်းသော ခန္ဓာကိုယ် အတ္တ
ဘောရှိသောသတ္တဝါ၊ မတို့မရှည်အလယ်
အလတ်ခန္ဓာကိုယ်အတ္တဘောရှိသောသတ္တဝါ
အကြွင်းမရှိသော ဤအလုံးစုံသောသတ္တဝါ
တို့သည်ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာ ချမ်းသာကြပါစေ
ဟူ၍ နှလုံးသွင်းပွားလျှင် ဒီဃရဿမဇ္ဈိမ
တိက ဘာဝနာ မေတ္တာစင်စစ်ဖြစ်၏။

(၂) မဟန္တဝါ အဏုကာဝါ မဇ္ဈိမာဝါ အန
ဝသေသာ သဗ္ဗသတ္တာ ဘဝန္တံ သုခိတတ္တာ....
ကြီးကျယ်သောခန္ဓာကိုယ်အတ္တဘောရှိသော
သတ္တဝါ၊ ငယ်နှောင်းသောခန္ဓာကိုယ် အတ္တ
ဘောရှိသောသတ္တဝါ၊ မကြီးမငယ် အလယ်
အလတ်ခန္ဓာကိုယ် အတ္တဘောရှိသော သတ္တ
ဝါ၊ အကြွင်းမရှိသော ဤအလုံးစုံသတ္တဝါ
တို့သည် ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာချမ်းသာ ကြပါစေ
ဟူ၍ နှစ်လုံးသွင်းပွားများလျှင် မဟန္တာဏု
ကမဇ္ဈိမတိက ဘာဝနာမေတ္တာစင်စစ်ဖြစ်၏။

(၃) ထူလာဝါ အဏုကာဝါ မဇ္ဈိမာဝါ အနဝ
သေသာသဗ္ဗသတ္တာဘဝန္တံ သုခိတတ္တာ....

ဆူးပြီးသော ခန္ဓာကိုယ်အတ္တဘော ရှိသော သတ္တဝါ၊ ကြုံ့လှီသော ခန္ဓာကိုယ်အတ္တဘောရှိသော သတ္တဝါ၊ မဆူးမကြုံ့အလယ် အလတ် ခန္ဓာကိုယ်အတ္တဘောရှိသော သတ္တဝါ၊ အကြွင်းမရှိသော အလုံးစုံသောသတ္တဝါတို့သည် ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာ ချမ်းသာကြပါစေဟူ၍ နှလုံးသွင်းပွားများလျှင် ထူလာဝါအဏုက မဇ္ဈိမ တိကဘာဝနာမေတ္တာစင်စစ် ဖြစ်၏။

ဤသို့ဆိုအပ်ပြီးသော မေတ္တာဘာဝနာသုံးနည်းကို တိကဘာဝနာမေတ္တာ ဟူ၍ခေါ်ဆို၏။ သတ္တဝါတို့ကိုသုံးစုသုံးပုံ ပုံ၍ ပွားများသောမေတ္တာဟူလို။

ဆိုအပ်ပြီးသည့်....

- (က) သဗ္ဗသင်္ဂါဟိက မေတ္တာ၊
- (ခ) ဒုကဘာဝနာမေတ္တာ၊
- (ဂ) တိကဘာဝနာမေတ္တာ

တို့ကို သူတပါး စီးပွားချမ်းသာ ရောက်ရှိရန် တောင့်တသောမေတ္တာများဖြစ်ကြ၍ ဟိတသုခါ ဂမပနတ္တာ မေတ္တာဟူ၍ ခေါ်၏။

သုတပါးတို့ စီးပွားချမ်းသာရောက်ရှိရန် တောင့်တလိုလားခြင်းကို ဟိတသုခါ ဂမပတ္တနာ မေတ္တာဟုခေါ်သကဲ့သို့၊ သုတပါးတို့အား အစီးအပွားမဲ့ ဆင်းရဲဒုက္ခမရောက်ရန်တောင့်တခြင်းကို အဟိတဒုက္ခာ နာဂမပတ္တနာ မေတ္တာဟူ၍ခေါ်ဆို၏။

မုဆိုး၏ မေတ္တာ

အသိတိနိပါတ် (၂) မဟာဟံသဇာတ်၌လည်း ဘုရားလောင်း ဟင်္သာမင်း၏ခြေကို ကျော့ကွင်းမိသဖြင့် အတိဒုက္ခရောက်ရှိရာ စစ်သူကြီးဟင်္သာမင်း၏ ဟောပြောချက်ဖြင့် မုဆိုးသည် သတိသံဝေဂ ရကာ ဘုရားအလောင်းကိုအသာအယာပေ့ယူ၍ ဆင်းရဲဒုက္ခပျောက်ကင်းကြောင်း ကောင်းမြတ်ထက်သန်လှသောမေတ္တာစိတ်ဖြင့် ယုယပြုစုလေရာ ခြေထောက်မှာ ကျော့ကွင်းရာမျှမထင်ဘဲ မုဆိုး၏မေတ္တာအာနုဘော်ကြောင့် အကြောအကြောချင်း အသားအသားချင်း အရေအရေချင်း ကောင်းစွာနေရာတကျဆက်စပ်၍ ခြေထောက်သည် နဂိုရိပ်ကတိအတိုင်းဖြစ်လေသည်။

ဤကား မဟာဟံသဇာတ်မှ လိုရင်းမျှသာ ထုတ်ပြခြင်းဖြစ်၏။ အကျယ်ကို မဟာဟံသဇာတ်ရင်းမှ ယူရာ၏။ အသိတိနိပါတ် ပဌမစူဠဟံသဇာတ်၊ ဝိသတိနိပါတ် (၅) ရောဟဏမိ

ဂဇာတ်၊ (၆) စူဠဟံသာဇာတ်တို့မှာလည်း ဤအတိုင်းပင်လာရှိသည်။ ဤဇာတ်နိပါတ်တော်လာ အကြောင်းအရာတို့ကို ထောက်ထားကာမေတ္တာ၏ တန်ခိုး အာနုဘော် တော်ကြီး အကြောင်းကိုကောင်းစွာသိလာရ၏။

မေတ္တာအယောင်ဆောင်ရာဂ

သတိပြုဖွယ်ကောင်းသည်ကား....“ရာဂေါမေတ္တာယနာမု ခေနဝခေတိ။ ။ရာဂတရားသည် မေတ္တာ ယောင်ဆောင်ကာ လှည့်ပတ်တတ်သည်” ဟူ၍နေတ္ထိအဋ္ဌကထာ၌ မိန့်ဆိုထားချက်အရ သတ္တဝါအပေါ်မှာ မေတ္တာပွားလိုသောသူသည် မေတ္တာယောင်ဆောင်သည့်ရာဂတရားကို မပွားမိကြရန် အထူးသတိပြုသင့်ပေ၏။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် အဋ္ဌကထာဗြဟ္မဝိဟာရ နိဒ္ဒေသ၌လည်း “အမုက်ဒေါသ၏ငြိမ်းခြင်းသည် မေတ္တာ၏ပြည့်ဆုံခြင်းဖြစ်၍၊ တပ်စွန်းရာဂဖြစ်ပေါ်လာခြင်းသည် မေတ္တာ၏ပျက်ခြင်းဖြစ်သည်” ဟုဖွင့်ထား၏။

အဓိပ္ပါယ်မှာ... မုန်းနေသောသူတယောက်ကို မေတ္တာပွားများလိုက်လျှင် မုန်းခြင်းတည်းဟူသော အမုက်ဒေါသစိတ်ပျောက်၍ အကျိုးလိုလားသည့် မေတ္တာတရားသက်ဝင်လာ၏။ ဤသို့မုန်းခြင်း ပျောက်ငြိမ်းသွားခြင်းသည် မေတ္တာ၏ပြည့်စုံခြင်း

ဖြစ်ပေ၏။ ဤသို့မေတ္တာစစ်စစ်ဖြစ်ပွားနေရာမှ ထိုသူအပေါ်မှာ တွယ်တာချစ်ခင်သော စိတ်ဖြစ်လာလျှင် မေတ္တာအစစ်ပျက်သွား ပြီးရာဂကမေတ္တာယောင်ဆောင်၍ လှည့်ပတ်ခံရလေပြီဟုဆိုလို၏။

ဤမေတ္တာသည် ပါရမီဆယ်ပါးတွင် တပါးပါဝင်သည့် အတိုင်း ဘုရားအလောင်း သုဝဏ္ဏသမ္မတို့ကဲ့သို့ မိမိနှင့်တွေ့ကြုံ သမျှသတ္တဝါတိုင်း မိမိအပေါ်ချစ်ခင်လာသည့်တိုင်အောင် ငါ မေတ္တာပါရမီ တရားပွားများအားထုတ်ရာ၏။ ဤမေတ္တာတရား သည်ပါရမီဆယ်ပါးတွင် တပါးအပါအဝင်ဖြစ်ရုံမျှမက စျာန်အ ဘိညာဏ်ရကြောင်း သမထကမ္မဋ္ဌာန်းပေါင်း လေးဆယ်တို့တွင် လည်းတပါးအပါအဝင်ဖြစ်သည်။

ထို့ကြောင့်ရှေးရှေးသော ဘုရားအလောင်း သူတော် ကောင်းတို့သည် မေတ္တာပွားများလျက် ထက်မြက်စူးစိုက်ကာ (ပါဠိလို အပ္ပနာ ဟုခေါ်သော) စျာန်အဘိညာဏ်တို့ပင်ပေါက် ရောက်တော်မူကြသည်။ ပါရမီကိုဖြည့်ရာ စျာန်အဘိညာဏ်ကိုပါ ရရှိပေါက်ရောက်သောထုံးကား တိကနိပါတ် (၄) အဗ္ဘန္တရဝဂ်၊ (၂) သေယျဇာတ်နှင့်စတုက္ကနိပါတ် (၁) ကာလိဂ်ဝဂ်၊ (၃) ကေ ရာဇဇာတ်များပင်ဖြစ်သည်။

ဥပေက္ခာပါရမီ

ဥပေက္ခာအဓိပ္ပါယ်

ဤဥပေက္ခာဟူသော ပါဠိစကားမှာ သဒ္ဓါနက်အားဖြင့် “သင့်တင့်အောင်ရှုခြင်း” ဟူ၍ မြန်မာပြန်ဆိုရ၏။ သင့်တင့်အောင်ရှုခြင်းဟူသည် ဆင်းရဲမှု ချမ်းသာမှုနှစ်ပါး ကွဲပြားရာမှ မည်သည့်ဖက်သို့မျှ တဘက်သတ်မလိုက်ပါဘဲ ဆင်းရဲမှုနှင့်လည်း သင့်တင့်ချမ်းသာမှုနှင့်လည်း သင့်တင့်လောက်အောင်ရှုခြင်းဟုဆိုသည်။ ဤကဲ့သို့ရှုခြင်းကိုပင်ရှေးပညာရှိကြီးများက “လျစ်လျူရှုခြင်း” ဟူ၍ မြန်မာပြန်ဆိုခဲ့ကြသည်။

ဤပညာရှိတို့၏စကားအဓိပ္ပါယ်ကိုကောင်းစွာမစဉ်းစားမိက “လျစ်လျူရှုခြင်းဟူသည် အာရုံမပြု ဂရုမပြုဘဲ စွန့်ပစ်ထားလိုက်ခြင်းပင်ဖြစ်သည်” ဟု မှတ်ထင်ပြောဆိုမိတတ်ကြ၏။ ဤသို့ အာရုံမပြုဘဲ စွန့်ပစ်ထားခြင်းကို ဥပေက္ခာ ခေါ်သည်မဟုတ်။ ဥပေက္ခာဟူသည် အာရုံပြုရမည်သာဖြစ်၏။ သို့ရာတွင် ဆင်းရဲမှု အာရုံနှင့်တွေ့လျှင်တမျိုး ချမ်းသာမှုအာရုံနှင့် တွေ့လျှင်တမျိုး ဤကဲ့သို့ထူးထွေကွဲလွဲခြင်းမရှိ၊ သာမညအားဖြင့် တစားတည်း ထား၍ရှုမြင်ဆင်ခြင်ခြင်းသာဖြစ်၏။

ဥပေက္ခာပွားနည်း

ဤဥပေက္ခာကိုပွားများရန်နည်းမှာ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ်ပါဠိတော်လာ မေတ္တာပွားများနည်းအတိုင်းပင်ဖြစ်၏။ မေတ္တာပွား

များနည်းမှာကား ပွားများပုံ အချင်းအရာ လေးမျိုး ရှိသည့် အတွက် ငါးရာနှစ်ဆယ်ရှစ်နည်း ရရှိပေသည်။ ဥပေက္ခာပွားနည်း မှာမူ “ကမ္မဿက - ကံသာလျှင်ကိုယ်ပိုင်ဥစ္စာရှိကုန်၏” ဟူ၍ ပွားပုံ နည်းတနည်းသာရှိလေသည်။

ဥပေက္ခာ (၁၀) ပါး

၁။ ။ ကောင်းကောင်းဆိုးဆိုး အာရုံခြောက်မျိုးလုံး ကိုပင်အာရုံပြုကာ ထိုအာရုံတို့၌ အလယ်အလတ် စားအားဖြင့် နှလုံးသွင်းနိုင်ခြင်းသည် ဆဋ္ဌရုံ ဥပေက္ခာ၏ကိစ္စဖြစ်၏။

၂။ ။ သတ္တဝါတို့ကို အာရုံပြုကာ သတ္တဝါတို့၏ ချမ်းသာရေးဆင်းရဲရေး၌ လျစ်လျူရှုခြင်းသည် ဗြဟ္မာ့ဝိဟာရဥပေက္ခာ၏ကိစ္စဖြစ်၏။

၃။ ။ ဈာန်မဂ်ပိုလ်တို့ကိုရတို့ရန် အားထုတ်ရာမှာပယ်ရှားအပ်သော နိဝရဏတရားတို့ကို အာရုံယူမှု၌ လျစ်လျူရှုခြင်းသည် ဗောဇ္ဈရဥပေက္ခာ၏ ကိစ္စဖြစ်၏။

၄။ ။ ဝိရိယ၏အပိုအလိုမရှိ ညီမျှစွာ ဖြစ်ခြင်းသဘော သည်ဝိရိယဥပေက္ခာ၏ကိစ္စဖြစ်၏။

- ၅။ ။ အပိုအလိုမရှိတညီတညွတ်တည်းဖြစ်နေကြသော သဟဇာတ် (ဖြစ်ဖေ၊ ဖြစ်ဖက်) တရားတို့ကိုချီးမြှောက်ဖိနှိပ်မှုမပြုဘဲလျစ်လျူရှုခြင်းသည် သင်္ခါရပေက္ခာ၏ကိစ္စဖြစ်၏။
- ၆။ ။ အာရုံခံစားမှု၌ လျစ်လျူရှုခြင်းသည် ဝေဒနပေက္ခာကိစ္စဖြစ်၏။
- ၇။ ။ ရုပ်နာမ်တရားတို့ကို အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တ အားဖြင့် သုံးသပ်စိစစ်မှု၌ လျစ်လျူရှုခြင်းသည် သဘောသည်ဝိပဿနာဥပေက္ခာ၏ကိစ္စဖြစ်၏။
- ၈။ ။ အညီအမျှ ဖြစ်နေကြသော ယှဉ်ဖေ၊ ယှဉ်ဖက် တရားတို့အပေါ်မှာ လျစ်လျူရှုခြင်း သဘောသည်တကြမဇ္ဇ၊ တြာဥပေက္ခာ၏ကိစ္စဖြစ်၏။
- ၉။ ။ အလွန်မြတ်သောဈာန်ချမ်းသာ၌ပင် လျစ်လျူရှုခြင်းသဘောသည် ဈာနဥပေက္ခာ၏ကိစ္စဖြစ်၏။
- ၁၀။ ။ အလုံးစုံ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော တရားတို့မှ စင်ကြယ်သော လျစ်လျူရှုခြင်း သဘောသည် ပါရိသုဒ္ဓါပေက္ခာ၏ ကိစ္စဖြစ်၏။

စိတ်အကြောင်း

အာရုံကိုသိတတ်သော သဘောသည် စိတ်....ငါတို့သည် ဟိုဟာကိုသိ၊ သည်ဟာကိုသိနှင့်အချိန်ရှိသမျှ အာရုံတွေကိုသိနေကြ၏။ ထိုသို့သောအာရုံတွေကို သိတတ်သောသဘောကို “စိတ်” ဟုခေါ်သည်။ “သိ” ဆိုသော်လည်း ဥာဏ်ဖြင့်သိသောအသိမဟုတ်။ အာရုံကိုရအောင်ယူနိုင်ခြင်းကိုပင် “အသိ” ဟု ခေါ်သည်။

အာရုံ(၆)ပါး အသိ(၆)မျိုး

၁။	။အဆင်းအရောင်ဟူသမျှ	ရူပါရုံ
၂။	။အသံဟူသမျှ	သဒ္ဒါရုံ
၃။	။အနံ့ဟူသမျှ	ဂန္ဓာရုံ
၄။	။အရသာဟူသမျှ	ရသာရုံ
၅။	။အတွေ့ဟူသမျှ	ဖောဠဗ္ဗာရုံ
၆။	။ကြွင်းသောသိဘွယ်ဟူသမျှ	ဓမ္မာရုံ။

ရူပါရုံကိုမြင်သောအခါမြင်သိ၊ သိသောစိတ်ဖြစ်၏။ သဒ္ဒါရုံကိုကြားသောအခါ ကြားသိ၊ သိသောစိတ်၊ ဂန္ဓာရုံကိုနံသော မွှေးသောအခါနံသိ၊ မွှေးသိ၊ ရသာရုံကိုအရသာခံသောအခါ အရသာသိ၊ သိသောစိတ်၊ တစုံတခုကိုတွေ့ရထိရသောအခါ အတွေ့သိ

သိသောစိတ်၊ ကြွင်းသောအကြောင်းအရာတွေကို သိသောအခါ ဆိုင်ရာကိုသိသော စိတ်များဖြစ်ကြလေသည်။ ဤသို့ဆိုင်ရာအာရုံ ကိုရအောင် ယူနိုင်ခြင်းသည်စိတ်၏သိခြင်းပင်တည်း။

စိတ်၏အချင်းအရာ

စိတ်သည် အဝေးသို့လည်းသွားနိုင်၏၊ တပါးတည်းသာ လှည့်လည်လေ့ရှိ၏။ ခန္ဓာကိုယ်ထယ်ဒြပ်လည်းမရှိ၊ ခန္ဓာကိုယ် ဝယ်ဟဒယလိုက်ဂူ၌အများအားဖြင့် ဖြစ်လေ့ရှိ၏ဟု ခမ္မပဒပါဠိ တော်၌ဟောတော်မူသည်။

ထို့ဟောတော်မူသည့်အတိုင်း စိတ်၏အချင်းအရာ ထင်ရှား ပြအုံးမည်။

“အဝေးလည်းသွား”

စိတ်သည် ခြေဖြင့် လျှောက်သွားသကဲ့သို့ အဝေးရပ် ရောက်အောင်သွားနိုင်သည်မဟုတ်၊ သို့သော် အလွန်ဝေးသော အာရုံကို လှမ်း၍ အာရုံပြုနိုင်ရကား အဝေးရောက်အောင် သွား သကဲ့သို့ထင်ရလေသည်။

ဥပမာ-မန္တလေး၌နေ၍ ရန်ကုန်ရှိ အာရုံများကို အာရုံပြုရာ၌ စိတ်သည် ရန်ကုန်သို့ရောက်သွားသည်မဟုတ်၊မန္တလေးမှာ ဖြစ်လျက်ပင် ရန်ကုန်သို့လှမ်း၍ အာရုံပြုနိုင်သည်။ထိုသို့ အဝေးအာရုံကို ယူနိုင်သည့်အတွက် “အဝေးလည်းသွား” ဟုဆိုရပေသည်။

“တပါးထဲလယ်”

စိတ်သည် အလွန်အဖြစ်အပျက်မြန်၏။ လက်ဖျောက်တချက်တီးခန့် အချိန်မှာပင် စိတ်ပေါင်းကုဋေတသိန်းမက ရှေ့နောက်ဆက်၍ဖြစ်ပျက်နိုင်၏။

ထိုမျှလောက် အဖြစ်အပျက်မြန်သည့်အတွက် စိတ်(၂)မျိုး(၃)မျိုး တပြိုင်နက်ဖြစ်၍ အာရုံ(၂)ခု(၃)ခုကို တခါထဲယူနိုင်သည်ဟု ထင်ရလေသည်။စင်စစ်မှာ(၂)စိတ်(၃) စိတ်ပြိုင်၍ ဖြစ်ရိုးမရှိ၊တစိတ်ပြီးမှတစိတ်ဖြစ်၍ အာရုံတခုကိုယူပြီးမှ အခြားအာရုံတခုကို ဆက်၍ယူရလေသည်။

မွေးကြိုင်စွာ ပန်းနံ့သာခြယ်လှယ်သားသော ဖဲမွေ့ရာပေါ်မှာထိုင်လျက် ချိုချဉ်စားရင်း ကပြသီဆိုသူကို ကြည့်ရှုနေထောင်ရာ၌ အဆင်း-အသံ-အနံ့-အရသာ- အတွေ့အာရုံ(၅)မျိုးလုံး အနီးအပါးတွင်ရှိ၏။

ထိုအခါ၌ စိတ်သည် ထိုအာရုံငါးမျိုးကို တပြိုင်နက်မသိ၊ မိမိအနှစ်သက်ဆုံး အာရုံတခုခုကို စိတ်တမျိုးဖြင့် ရှေးဦးစွာသိပြီးမှ အခြားအခြား အာရုံများကို တခုပြီးတခု ဆက်၍ဆက်၍သိသည်။

ဤသို့လျှင် စိတ်သည် ၂-ပါး၊ ၃-ပါး(အများအပြား) ပြိုင်၍ဖြစ်ရိုးမရှိ၊ တခုတည်းသာဖြစ်ရိုးရှိသောကြောင့် “တပါးထဲလယ်” ဟုဆိုရပေသည်။

“လယ်” ဆိုသော်လည်း အဝေးသို့လှည့်လည်သည်မဟုတ် အဝေးအာရုံကို ယူနိုင်သောကြောင့် လယ်လှည့်လည်ဟုဆိုသည်။ အာရုံတခုကိုစိတ်ကယူရာ၌လည်း ထိုအာရုံစိတ်တစိတ်ထဲက အပြီးအစီး သိအောင်မယူနိုင်၊ အာရုံတခုခုကို သိထိုက်သမျှသိအောင် စိတ်ပေါင်းအတော်များစွာ ဆက်ကာဆက်ကာကြည့်ရသည်။

ထိုသို့ဆက်၍ဆက်၍ အတော်များစွာဖြစ်ရသော်လည်း လက်ဖျောက်တချက်တီးအချိန်မှာ ကုဋေသိန်းပေါင်းများစွာ ဖြစ်ပျက်နိုင်သောကြောင့် လူအပေါင်းတို့ကမြင်- မြင်ခြင်း၊ ကြားကြားခြင်း၊ မွေး- မွေးခြင်း၊ ထိ-ထိခြင်း သိသည်ဟု မှတ်ထင်ကြလေသည်။

“ကိုယ်ထည်မရှိ”

စိတ်မှာ အထည်ကိုယ်ဒြပ် အထင်အရှားမရှိ၊ ထို့ကြောင့် စိတ်ကို ဖြူသည်၊ မဲသည်၊ ပိန်သည်၊ ဝသည်ဟု မဆိုနိုင်၊ အာရုံသိနိုင်သောသဘောသတ္တိသာ ထင်ရှားရှိသည်။

“ဂူအောင်းဘိ”

မြင်သိသိသောစိတ်သည် မျက်လုံးအတွင်းမှာ ဖြစ်၏။

ကြားသိသိသောစိတ်သည် နားအတွင်းမှာဖြစ်၏။

နံသိသိသောစိတ်သည် နှာခေါင်းအတွင်းမှာဖြစ်၏။

အရသာသိသိသောစိတ်သည် လျှာအတွင်းမှာဖြစ်၏။

အတွင်းသိသိသောစိတ်သည် ခန္ဓာကိုယ်ဝယ် ထိမိရာအရပ် တိုင်းမှာဖြစ်၏။ ဤသို့လျှင် အချို့ချို့ စိတ်များ မျက်လုံးစသော အရပ်၌ဖြစ်သော်လည်း များစွာသော စိတ်တို့ကား ရင်ချိုင့် အတွင်းရှိ ဟဒယနှလုံးအိမ်မှာဖြစ်ကြသည်။ ဤလှိုင်းဂူနှင့်တူသော နှလုံးအိမ်မှာ အဖြစ်များသောကြောင့်စိတ်ကို “ဂူအောင်းသည်” ဟုဆိုရလေသည်။

အချုပ်မှာ- စိတ်ဟူသည် ပုံသဏ္ဌာန်မရှိ၊ အာရုံကိုရအောင် ယူခြင်း၊ အာရုံကိုသိခြင်းသဘောသတ္တိသာတည်း။ ထိုကဲ့သို့ အာရုံ ယူရာ၌ မိမိဖြစ်နိုင်စွဲ ဟဒယလှိုင်းဂူအတွင်းမှ တဆံ့ခြည်မျှ အပြင် မထွက်ကြဘဲ အလွန်ဝေးသောအာရုံကို လှမ်း၍ယူနိုင်သည်။

ထိုသို့ယူရာ၌ ၂-စိတ် ၃-စိတ် ပြိုင်တူပူးပေါင်း၍မဖြစ် တစိတ် ပြီးမှတစိတ် စီကာစဉ်ကာ ဖြစ်ကြလေသည်။

“စိတ်ကောင်း စိတ်ဆိုး ရောနေပုံ”

စိတ်တို့သည် အလွန် အဖြစ်အပျက်မြန်သောကြောင့် ၅-မိနစ်လောက်အတွင်းမှာပင် စိတ်ကောင်းစိတ်ဆိုး (ကုသိုလ်စိတ်-အကုသိုလ်စိတ်) ရောနှောလျက်ဖြစ်တတ်သည်။ နံနက်စောစော အိမ်ပေါ်မှတုရားရှိခိုးလျက် ကုသိုလ်စိတ်ဖြစ်နေစဉ် အိမ်အောက်ထပ်မှ ရောင်းဝယ်မှုကိစ္စဖြင့် ခေါ်သံကြား၍ လောဘစိတ်ဖြစ်ရ၏။ ဘုရား- အာရုံပြုနေစဉ် မခံချင်ဘွယ်ပြောလာသဖြင့် ဒေါသစိတ်ဖြစ်ရ၏။

ရောင်းမှုဝယ်မှု လောဘကိစ္စပြုတုန်းမှာပင် လှူချင်ဒါန်းချင်သည့်အခါ (လှူမည်ဒါန်းမည်ဟုကြံမိသည့်အခါ) သဒ္ဓါစိတ်ကုသိုလ်စိတ်ဖြစ်၏။ ဟင်္တုတခုအလိုမကျ၍ ဒေါသဖြစ်နေတုန်းမှာပင် ဆရာသမား၏ အဆုံးမကို သတိရ၍ သတိစိတ်(ကုသိုလ်စိတ်) ဖြစ်ပြန်၏။

တဏှာပေမလောဘစိတ်ဖြင့် သမီးခင်ပွန်းစကားပြောနေစဉ် စကားပြောမတုံ့၍ ဒေါသစိတ် ဖြစ်လေရာ၊ တယောက်ယောက်က ကျေနပ်အောင် ချော့သဖြင့် စိတ်ပျော့လာသောကြောင့်လောဘစိတ်ဖြစ်ပြန်၏။

ဤသို့ စသည်ဖြင့် စိတ်တို့ပြောင်းလဲပုံ လျင်မြန်သောကြောင့် စိတ်ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်း မိမိစိတ်ကို (စိတ်ကောင်းလား စိတ်ဆိုးလား) ဟုခွဲခြား၍သိအောင်သတိထားပြီးလျှင် မိမိစိတ်ကို စိတ်ကောင်းများများဖြစ်အောင် ပြုပြင်ကြပါကုန်။

“ရုပ်ခြင်းကဲ့သလို စိတ်ခြင်းကဲ့ပုံ”

လူ့ဘုံ၌ တယောက်နှင့်တယောက် ရုပ်ချင်း မတူကြသကဲ့သို့ ထို့အတူစိတ်ချင်းလည်း မတူကြချေ။ ထုံထိုင်းသောရုပ်၊ သွက်လက်သောရုပ်၊ ကဲ့ပြားသကဲ့သို့ ထုံထိုင်းရိုးအသောစိတ်၊ သွက်သွက်လက်လက် ထက်မြက်သောစိတ်ဟူလည်း ကဲ့ပြားလျက်ရှိ၏။

ထိုကဲ့သို့ကဲ့ပြားရာ၌ အလှဘက်-အဘက်ဘက်မှာ အဆင့်ဆင့်သာ၍ ပြိုင်ဘက်ကင်းလောက်အောင်လှသူ- ထက်သူများလည်းရှိ၏။ အဆိုးဘက် အထိုင်းဘက်မှာလည်း အဆက်ဆက် အောက်ကျလျက် တစ္ဆေပြိတ္တာတမျှ ဆိုးဝါးသူများလည်း ရှိကြလေသည်။

ထို့အတူ စိတ်ချင်း ကဲ့ပြားရာ၌လည်း စိတ်ကောင်း—စိတ်ထက်ဘက်၌ အဆက်ဆက် တန်းတက်ကာ ပြိုင်ဘက်ကင်းလောက်အောင် စိတ်ကောင်းသူ၊ ထက်မြက်သူများရှိကြ၍၊ စိတ်ယုတ်မာဘက် စိတ်ထိုင်းဘက်၌လည်း အဆက်ဆက် ဆိုးဝါးကာ ကြောက်မက်စက်ဆုတ်ဘွယ်ကောင်းအောင် ယုတ်မာသူ သုံးမဖြစ်အောင်ထိုင်းမှိုင်းသူများရှိကြလေသည်။

ပြင်၍ ရနိုင်ပုံ

တော၌မွေး၍ ဘောသွေးပါလာသော တောသူတောသားသည် မြို့ကြီးပြကြီးသူတို့၏ ဝတ်စားပုံ နေထိုင်ပုံကို အလုံးစုံအတုယူ၍ ကိုယ်ကျန်းမာရေး စိတ်ချမ်းသာရေးကိုပါ လိုက်စား

ပြီးပြုပြင်လိုက်က မကြာခင်ရုပ်တမပါးပြောင်းကာ တနှစ် နှစ်နှစ်
လောက်ကြာလျှင် ရှေးကတွေ့နေကျလူများပင် အထင်မှား
လောက်အောင် ရုပ်အဆင်းပြောင်းလာနိုင်၏။

ဤသို့ရုပ်ပြောင်းရုပ်လွဲနေသဖြင့် အပြင်ခက်သောရုပ်အ
ဆင်းသည်ပင် ပြင်တတ်သူပြင်ချင်၍ ပြင်ဆင်နေလိုက်က တမပါး
တဖု် ပြောင်းနိုင်သေး၏။

အပြောင်းအလွဲအလွန်မြန်၍ အင်မတန်ပြုပြင်လွယ်သော
စိတ်ကိုတကယ်ပြင်လိုလျှင် အဘယ်မှာပြင်၍မရရှိဘဲ ရှိမည်နည်း။

နေ့စဉ်နှင့်အမျှ မိမိစိတ်ဖြစ်ပုံကိုသတိထား၍ မတော်မတ
ရားသောစိတ်တို့ကို နှိမ်နင်းသွားပါလျှင် မကြာခင်စိတ်ကောင်း
ရှိသူဖြစ်ကာ (၂)နှစ် (၃)နှစ်လောက်ကြာသည့်အခါ ကိုယ့်စိတ်
ကိုယ်ပင် ကြည်ညိုလာအောင် စိတ်ကောင်းများဖြစ်ပေါ်လာပါ
လိမ့်မည်။

စိတ်ကိုပြင်သင့်သောအကြောင်းများ

မိမိစိတ်နေစိတ်ထားကို ကောင်းအောင်ပြုပြင်ဘို့ရာ အ
ကြောင်းများစွာရှိပေသည်။ မိမိစိတ်ထား မကောင်းသေးသော
အချက် ယုတ်မာနေသောအချက်များကို မိမိဘာသာသိဆုံးဖြစ်၏။
ထိုကဲ့သို့စိတ်ဆိုးစိတ်ယုတ်မာရှိသူသည် လောကီဂုဏ်အတွက် အ
ထက်တန်း ရောက်နေသော်လည်း စိတ်အနေအထားအားဖြင့်
အောက်တန်းစားပင်ဖြစ်၏။

စိတ်နေစိတ်ထား အောက်တန်းစားဖြစ်နေသော ဂုဏ်
ကြီးရှင်သည်လည်း နောက်နောင်ဘဝ၌ အောက်ကျနောက်ကျ
ဖြစ်ရတော့လိမ့်။ ။ ထိုကဲ့သို့တန်းလျှော့ရမည့်အရေးကို တွေးမိခြင်း
ကြောင့်လည်း စိတ်နေစိတ်ထား ကြီးမားမြင့်မြတ်အောင် ပြုပြင်
ထိုက်ပေသည်။

စိတ်ဆိုးစိတ်ယုတ်မာရှိသူသည်ကိုယ်ကိုယ်လည်းမကြည်
ညိုနိုင်၊ မိတ်ဆွေချင်း၊ ညီအစ်ကိုမောင်နှမသားချင်း၊ သမီးခင်
ပွန်းချင်း၊ ဆရာဒကာချင်း၊ အပေါင်းအသင်းရင်းနှီးသူတို့လည်း
သူ၏ယုတ်မာကြောင်းသိကာ ချစ်ခင်နိုင်၊ အားရနိုင်၊ ကြည်ညို
နိုင်ကြမည်မဟုတ်။

ဤသို့ရင်းနှီးသူများ အထင်သေးမည်ကိုစိုးရိမ်လည်း မိမိ
စိတ်ထားကို ဖြူစင်ဖြောင့်မတ်မြင့်မြတ်အောင် ပြင်ဆင်ထိုက်ကြ
ပေသည်။

ထို့ပြင်.... စိတ်ဆိုးစိတ်ယုတ်မာ ရှိနေသူသည် ဒါနပြုပြု၊
သီလ ဆောက်တည်ဆောက်တည်၊ ဘာဝနာကမ္မဋ္ဌာန်း စီးဖြန်းစီး
ဖြန်း၊ မည်သည့်ကုသိုလ်လုပ်ငန်း၌မဆို ရိုးသားဖြူစင်လိမ့်မည်ဟူ
၍မမှတ်ထင်ထိက်၊ ထိုစိတ်ရင်းမကောင်းသူ၏ ကုသိုလ်ကံများ
ကားအကျိုးပေးစင်စင်ကြယ်ကြယ်မရှိချေ။

ဤသို့ နောက်နောင်ဘဝအရေးဝယ် ပြုသမျှကုသိုလ်တို့၏အ
ကျိုးပေး မစင်ကြယ်မည်ကို စိုးသောကြောင့်လည်း မိမိစိတ်ကို
ဖြူစင်ဖြောင့်မတ်ကောင်းမြတ်အောင် ပြုပြင်ထိုက်ကြပေသည်။

ထို့ပြင် စိတ်ဆိုးစိတ်ယုတ်မာရှိသူသည် ယခုတဘဝသာ ယုတ်မာမည်မဟုတ်၊ ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်းသော စိတ်ယုတ်မာများ ကတသန္တာန်လုံး(တကိုယ်လုံး)ထုံမှန်းနေရာကား၊ နောက်နောင် ဘဝပေါင်းများစွာတို့လည်း ဟိတ်ယုတ်အဆက်ဆက် ဓါတ်သတ္တိ ကူးစက်လျက်ရှိသောကြောင့် ထိုသူကို ရင့်မာသောပါရမီရှင်ဟု ဆိုရန်ခဲယဉ်းလေသည်။

ထို့ကြောင့်မိမိကိုယ်ကို ပါရမီရှင်များ၌ စာရင်းမဝင် မည်စိုး၍လည်း ယုတ်မာဆိုးဝါးသောစိတ်များကို အမြန်ပြင်ဆင် ထိုက်ကြပေသည်။ ဤသို့လျှင်စိတ်ကိုကောင်းအောင် ပြုပြင်သင့် သောအကြောင်းတွေများစွာ ရှိလေသည်။

မိလိန္ဒမင်း စိတ်ပြုပြင်ပုံ

အရှင်နာဂသိန်ထံ ပြဿနာများကို အထိုက်အလျောက် မေးမြန်းပြီးနောက် သာသနာတော်ဝယ် လွန်စွာ အရေးကြီး သော ပြဿနာများကို မေးလျှောက်ဖို့ရန် အကြံပြုလာသည့် အခါ ထိုပြဿနာများကို မမေးသေးဘဲ (၇) ရက်ပတ်လုံး မိမိ စိတ်ကို သမာဓိရအောင် မိလိန္ဒမင်းကြီး၏ ထိန်းသိမ်းစောင့် စည်းနေပုံမှာ သူတော်ကောင်းတိုင်းအတုယူစရာကောင်းလှပေ၏။

စောင့်စည်းပုံကား.... နံနက်စောစောအိပ်ရာမှထပြီးလျှင် ကိုယ်လက်ဝင်ကြယ်အောင် ရေချိုး၍ ဝတ်ရိုးဝတ်စဉ် အဝတ် ဘန်ဆာများကို ပယ်ရှားပြီးလျှင် ဖန်ရည်ဆိုးသော အဝတ်ဝါ

ကို ဝတ်ဆင်ကာ ဦးခေါင်းမှလည်း ခေါင်းတုံးအသွင် မှတ်ထင်
လောက်အောင် ခေါင်းစွပ်ကို စွပ်လျက် (ရဟန်းမဟုတ်သော်
လည်း) ရဟန်းဟု ထင်မှတ်ရလောက်အောင် ကြံဆောင်ဝတ်
ဆင်ပြီးနောက် စိတ်၌ စွဲမြဲစွာ (၈) ပါးသောအချက်များကို
(၇) ရက်ပတ်လုံး မပျက်မပြားအောင် ဆောက်တည်လေသည်။

ဤ (၈)ပါးသောအချက်များကား....

- (၁) ၇ ရက်အတွင်း၌ မင်းကိုစွဲကို မပြုတော့ပြီ၊
- (၂) ရာဂစိတ်ကိုမဖြစ်အောင် စောင့်စည်းမည်။
- (၃) ဒေါသစိတ်ကို မဖြစ်အောင် စောင့်စည်းမည်။
- (၄) မောဟစိတ်ကို မဖြစ်အောင် စောင့်စည်းမည်။
- (၅) ကျေးတော် ကျွန်တော် အလုပ်သမားအမှုတော်
ထမ်းများ အပေါ်၌လည်း စိတ်ကို နှိမ်ချ၍ မာန်
မာန မဖြစ်အောင် စောင့်စည်းမည်။
- (၆) ကိုယ်မှု နှုတ်မှုများကိုထူးခြားစွာ စောင့်စည်းမည်။
- (၇) မြင်ရ ကြားရ တွေ့ရ သိရ သမျှသော အာရုံတို့
အတွက် အကုသိုလ် မဖြစ်အောင် မျက်စိ၊ နား
စသော ဣန္ဒြေများကို စောင့်စည်းမည်။

(ဂ) အားလုံးသော သတ္တဝါတို့ အပေါ်မှာ မေတ္တာ စိတ်ထားရမည်။

ဤရှစ်ပါးသော အချက်ကို (၇) ရက်လုံးစောင့်သုံးလျက် (ဂ) ရက်မြောက်နေ့ နံနက်အခါ နံနက်စာ စောစော စား၍ ဣန္ဒြေကြီးမားသော ရဟန်းတော်ကဲ့သို့စက္ခုန္ဒြေ ချပြီးလျှင်စကား အပြောအဆို ဆင်ခြင်ကာ အရှင်နာဂသိန် ထံသို့ ကြည်လင် ရှင်ပြ မြေသော စိတ်ဓာတ်ဖြင့် ချဉ်းကပ်လျက် လေးနက်သော ပြဿနာများကို မေးမြန်းလေသည်။

အတုယူဘွယ်။

။ဤမိလိန္ဒမင်းကြီး၏ ၇ ရက်လုံးလုံး စိတ်ပြု ပြင်ပုံကို အတုယူလျက် သူတော်ကောင်းဘက် က အထက်တန်း ရောက်လိုသော အမျိုးသား အမျိုးသမီးများလည်း မိမိတို့ နေအိမ်မှာပင် တနေ့တရက် တမနက် စသည်ဖြင့် ရက်ကို ပိုင်း ခြား၍ မိမိသန္တာန်၌ ဖြစ်လေ့ရှိသော အကု သိုလ်စိတ်များမဖြစ်ရလေအောင် မကြာမကြာ အထူးစောင့်စည်းသင့်ကြသည်။

ဤသို့စောင့်စည်းပါများလျှင်အကုသိုလ်စိတ် အထူးနည်းပါးသော သူတော်စင် အဖြစ်သို့ တက်ရောက်၍ သဒ္ဓါအထူး ပညာအထူးပေါ် ပေါက်လျက် ရက်ပေါင်းအတော်ကြာအောင် ပင် ဖြစ်တတ်သော အကုသိုလ်စိတ်များမဖြစ်ဘဲ ရှိပါလိမ့်မည်။

စေတသိက် အကြောင်း

စေတသိက်က စိတ်ကိုဖြယ်လှယ်ပုံ....စိတ်အကြောင်းပြရာ
ဝယ် “စိတ်ကောင်းစိတ်ဆိုး” ဟုပြခဲ့ပြီး၊ သို့သော် စိတ်သည်
အာရုံကိုသိဖို့ရန် ကိစ္စတခုသာရှိသောကြောင့် သူ့ချည်းသက်သက်
အကောင်းအဆိုးမကွဲပြားနိုင်ချေ။

စေတသိက်အမျိုးမျိုးနှင့် အတူတကွ ဖြစ်ရသောကြောင့်
ထိုစေတသိက်များ၏ အကောင်းအဆိုးလိုက်၍ စိတ်မှာလည်း
စိတ်ကောင်းစိတ်ဆိုးဖြစ်ရသည်။ စိတ်ကောင်းစိတ်ဆိုး(၂) မျိုး
ကဲ့သို့ရန် ယှဉ်ဘက်စေတသိက်များက ဖြယ်လှယ်၍ထားကြသည်
ဟုဆိုလိုသည်။

ဥပမာ။ ။ ရေသည် သူ့ပင်ကိုယ်အနေအားဖြင့် အရောင်
တမျိုးတည်းသာရှိသော်လည်း ဆေးနီ ဆေးဝါ ဆေးပြာ ဆေး
နက်တို့နှင့်ရောစပ်မိသောအခါ ရေနီ ရေဝါ ရေပြာ ရေနက်ဖြစ်
တော့သကဲ့သို့တည်း။ ထို့ကြောင့်စိတ်ကောင်းစိတ်ဆိုးဟု ခွဲခြား
၍နားလည်ဖို့ရာ စေတသိတ်တို့အကြောင်းကိုလည်း ဆက်လက်
လေ့လာသင့်ကြပေသည်။

စိတ်ကိုမကောင်းအောင်ခြယ်လှယ်သောစေတသိက်များ

(၁) မောဟု

(၈) ဒေါသ

(၂) အဟိရိက

(၉) ဣဿာ

(၃) အနောတ္တပ္ပ

(၁၀) မစ္ဆရိယ

(၄) ဥဒ္ဓစ္စ

(၁၁) ကုက္ကုစ္စ

(၅) လောဘ

(၁၂) ထိန

(၆) ဒိဋ္ဌိ

(၁၃) မိဒ္ဓ

(၇) မာန

(၁၄) ဝိစိကိစ္စ

မောဟ အကြောင်း

မောဟ ၂ မျိုး မသိတတ်ခြင်းသဘောသည် မောဟတည်း။ ထို့ကြောင့် “မသိတတ်သိ-မောဟသိလော” ဟု ဆိုခဲ့သည်။ ထိုမောဟသည်အနုသယမောဟ၊ ပရိယုဋ္ဌာန မောဟဟု (၂)မျိုးရှိလေ၏။ အနုသယဟူသောပါဠိသည် ငြိမ်ဝပ်ခြင်း ကိန်းအောင်းနေခြင်းဟု အဓိပ္ပာယ်ရ၏။

ပရိယုဋ္ဌာနဟူသောပါဠိကား ထကြွခြင်းဟု အဓိပ္ပာယ်ရ၏။ ထို့ကြောင့်သတ္တဝါတို့သဏ္ဌာန်တွင် အစဉ်တစိုက်ပါသော မောဟသည်အနုသယမောဟမည်၏။ တခါတရံစိတ်နှင့်တွဲဘက်၍ ဖြစ်ပေါ်လာသော မောဟသည် ပရိယုဋ္ဌာနမောဟမည်၏။

အနုသယမောဟ

အဆိပ်ပင်၌ အဆိပ်သီးကိုသီးစေနိုင်သော ဓါတ်သတ္တိပါရှိသကဲ့သို့ ထို့အတူ သတ္တဝါတို့သဏ္ဌာန်၌ သိထိုက်သောတရားများကို မသိအောင်ဖုံးကွယ်တတ်သော ဓါတ်သတ္တိတမျိုးပါရှိလေသည်။ ၎င်းဓါတ်သတ္တိကို အနုသယမောဟဟုခေါ်၏။

ဤအနုသယမောဟ၏ ဖုံးကွယ်ထားမှုကြောင့် ပုထုဇဉ်တို့သည် အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တသဘောကိုလည်း နစ်နစ်နောနောမသိကြရ၊ သစ္စာလေးပါးကိုလည်း ထိထိမိမိမသိကြရ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကိုလည်း တပ်အပ်ထင်ထင် မသိမြင်ကြရချေ။

ဤအနုသယမောဟဓာတ်ကို ပုထုဇဉ်တို့ ဉာဏ်ဖြင့်မသတ်နိုင်၊ ယခုကာလ စာပေသင်ဘူး၍ အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တစသည်တို့သိသည်ဟု ဆိုရသော်လည်း သင့်တော်ရုံခန့်မှန်းနိုင်သော အသိမျိုးသာဖြစ်၏။ ထိုးထိုးထွင်းထွင်း ရှင်းအောင်သိသော အသိမျိုးမဟုတ်ချေ။

သောတာပန်၊ သကဒါဂါမ်၊ အနာဂါမ် ဖြစ်သည့်တိုင် အောင် ထိုအနုသယမောဟဓာတ်မှာ အဆင့်ဆင့်ပါးလှုပ်ရုံသာရှိသေး၏။ ရဟန္တာအဖြစ်ရောက်မှ အနုသယမောဟဓာတ် အကုန် အစင်ပြတ်သည်။ ထို့ကြောင့်ရဟန္တာမဖြစ်သေးသမျှ ကုသိုလ်ပြုနေတုန်းခဏ၌လည်း အနုသယမောဟဓာတ်မှာ ငြိမ်သက်ကိန်းဝပ်လျက်ရှိနေသည်ဟုသာမှတ်။

ပရိယုဋ္ဌာန မောဟ

စိတ်နှင့်တွဲဘက်၍ မောဟထကြွလာသည့်အခါ အကုသိုလ်စိတ် မကောင်းစိတ် ဖြစ်ပြီဟုဆိုရသည်။ ဤပရိယုဋ္ဌာန မောဟ၏ ဖူးကွယ်မှုကြောင့် ဒုစရိုက်အကုသိုလ်၏ နောင်ရေးနေဒင်တာ ခံစားရတော့မည့် မကောင်းကျိုးကိုလည်း မသိကြရ၊ ယခုလောလောဆယ်ယုတ်မာညစ်ညမ်းဆိုးသွမ်းမှုအပြစ်ကိုလည်း မသိကြရ။

ထို့ကြောင့်မောဟဖြစ်ပေါ်လာသည့်အခါ နဂိုရံကံပညာ။
ရိုသေတော်စင်တို့ပင် အပြစ်ကို မမြင်နိုင်တော့ဘဲ ဒုစရိုက်အမှုကို
ပြုမိကြလေသည်။ ဤမောဟသည် အကုသိုလ်စခန်း၌ အလွန်ဆိုး
သွမ်းမှိုက်မဲသောတရားမျိုးတည်း။ လောက၌မှိုက်မဲမှုဟူသမျှဝယ်
ဤမောဟသာလျှင် အခြေတည်လျက်ရှိလေသည်။

ပညာရှင်ကြီး မောဟဖိစီးပုံ

ဟရိတစ မည်သော ငါတို့ ဘုရားအလောင်းတော်သည်
ကုဋေရှစ်ဆယ် များကြွယ်သောစည်းစိမ်ကို စွန့်လွှတ်လျက်တော
ထွက်၍ ရသေ့လုပ်ပြီးလျှင် ဈာန်အဘိညာဉ်ကို ရလေသည်။
ထို့နောက်မိုဃ်းကာလဝယ် ဟိမဝန္တာတော၌ မိုဃ်းများသော
ကြောင့် ဗာရာဏသီပြည်သို့ကြွလာ၍ ဘုရင့်ဥယျာဉ်တော်မှာ
သီတင်းသုံးတော်မူလေသည်။

ထိုဗာရာဏသီပြည်ရှင်ကား အရှင်အာနန္ဒာ အလောင်း
ပါရမီဖြည့်ဘက်ဟောင်းပေတည်း။ ထို့ကြောင့်မြင်လျှင်မြင်ခြင်း
လွန်မင်းစွာကြည်ညိုရကား ဥယျာဉ်တော်အတွင်းမှာပင် သီတင်း
သုံးရန်တောင်းပန်လျှောက်ထား၍ ပစ္စည်းလေးပါးဖြင့်ထောက်ပံ့
လျက်နံနက်တိုင်းနန်းတော်မှာပဲ မိမိကိုယ်တိုင်ဆွမ်းကပ်လေသည်။

အခါတပါး၌ကား တိုင်းပြည်ဝယ်သူပုန်ထသောကြောင့်
ဘုရင်ကိုယ်တိုင်နှိမ်နင်းရန် ထွက်ခါနီးမှာ ဆရာရသေ့ကိုမမေ့
ရစ်ဖို့ရန်မိပုရားအား အတန်တန်မှာပြီးမှ ထွက်သွားလေသည်။

မိဖုရားလည်း အချိန်မှန်မှန်ဆွမ်းပြုစု၍ တခုသောနံနက် မှာမူဆရာတော်ရသေ့ မလာနိုင်သေးသည့်အတွက် ကိုယ်လက်သန့် စင်အောင်နဲ့ သာဓုမိုးကောင်းစွာချိုး၍ ချောမွေ့နုနယ်သော အဝတ်ကိုဝတ်ဆင်ရာ ရသေ့အလာကို စောင့်မျှော်ရင်း သလွန် ပေါ်မှာခဏလဲလျောင်းနေလေသည်။

အလောင်းတော်ရှင်ရသေ့လည်း အဘိညာဉ်သမာပတ် အစွမ်းဖြင့်ကောင်းကင်လမ်းကကြွ၍လာခဲ့ရာ လေသာနန်းတံခါး ပေါက်သို့ရောက်သောအခါ လျော်တေခေါ်သော ရသေ့အဝတ် သံကို မိဖုရားကြား၍ ဗြူးကနဲထအလိုက်တွင် အမြင်မတော် သောကိုယ်တပိုင်းမှခါးဝတ် လျောကျသွားသည်ကိုမြင်ရ၏။

မူလသန့်ရှင်းသောစိတ်ဓာတ်ဝယ် ကိန်းဝပ်တည်နေသော အနုသယမောဟသည် ရုတ်တရက်ထကြွ၍ ပရိယုဋ္ဌာန မောဟ အဖြစ်သို့ရောက်ကာ လောဘတဏှာတုံ့ဘက်လျက် မိဖုရားလက် ကိုဆွဲပြီးလျှင်သဘက်သရဲပမာ မှားခြင်းကြီးမှားလေသည်။

ဤဝတ္ထု၌ မောဟ၏ မိုက်မဲရမ်းကာမှုကို လေးလေး နက်နက် သတိပြုသင့်ကြပေသည်။ ဤမောဟမျိုးသာ မဝင် လာလျှင် အလောင်းတော် ရှင်ရသေ့သည် ထိုကဲ့သို့ မတရား အမှုကို ဘုရင်ကိုယ်တိုင် ကျေကျနပ်နပ် ခွင့်ပေးသော်လည်း ပြုနိုင်မည်မဟုတ်။

ယခုသော် မောဟမှောင်ကြီး ဖိစီးကျရောက်ရကား ယခု ဘဝအပြစ် နောင်သံသရာအပြစ်ကို မမြင်နိုင်တော့သဖြင့် မသင့်

သော အမှုကို ပြုမိရှာလေသည်။ တသက်လုံးအားထုတ်ခဲ့သော
ဈာန်အဘိညာဉ် ပညာများလည်း ယခုလို အချက်ထဲ၌ မောဟ
အမှောင်ကို မဖျက်ခွဲနိုင်ရုံမျှမက မောဟ၏ ဖိစီးမှုကြောင့် ဈာန်
အဘိညာဉ်တို့ကသာ လျော့ကျကွယ်ပျောက်ကြ ရလေသည်။

သို့သော် အလောင်းတော် အရှင်ရသေ့ကား မူလ
ပါရမီဓာတ်ခံ ရင့်သန်ပြီးဖြစ်သောကြောင့် ဘုရင်ပြန်ရောက်လာ
ည့်သအခါ လွန်စွာသံဝေဂဖြစ်၍ လျော့ကျသော ဈာန်ကိုပြန်ရ
အောင်အားထုတ်ကာလူအများနားနေလို့ ဤအမှုမျိုးဖြစ်ရသည်
ဟု နောင်တရလျက် လူသူကင်းကွာဟိမဝန္တာသို့ပြန်ကြလေသည်။

မသိတိုင်းမောဟဟု မမှတ်ရ

မသိခြင်းသဘောကို မောဟဟုဆိုသောကြောင့် မသင်
ဘူးသော အတတ်၊ မရောက်ဘူးသော အရပ်နှင့် မမှတ်ဘူးသော
နာမည်စသည်တို့ကို မသိခြင်းများလည်း မောဟအစစ် အကု
သိုလ်ဖြစ်သည်ဟု ထင်မှတ်ကြ၏။

ထိုမသိမျိုးမှာ မသိရုံသက်သက်သာ ဖြစ်၍မောဟအစစ်
အကုသိုလ် မဖြစ်ပါ။ မိမိ၌ မှတ်သားဘူးသော သဘာမရှိမှုသာ
တည်း။ ထိုမသိမျိုးမှာ သာမန်လူတွေကို မဆိုထားဘိ၊ ရဟန္တာ
များပင် ရှိပါသေးသည်။

ဘုရားရှင်ကလဲ့လျှင် ပထမတန်း ဥာဏ်တော်ရှင်ဖြစ်သော အရှင် သာရိပုတြာသည်ပင် တပည့်ရဟန်းကလေး တပါး၌ ကမ္မဋ္ဌာန်းအပေးမှားတော် မူခဲ့သေး၏။ ရဟန်းကလေးက ငယ်ရွယ်သူဖြစ်၍ ကာမရာဂ ထကြွချိန်ဟု သဘောပိုက်ကာ အသုဘ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို ပေးတော်မူလေရာ ရဟန်းကလေး၏ ဒုစရိုက်အလို နှင့် မတူသောကြောင့် ၄ လလုံးလုံး အားထုတ် သော်လည်း အရိပ်နိမိတ်မျှ မထင်ဘဲ ရှိလေသည်။

ထို့နောက် ဘုရားရှင်ထံ သွားခေါ်မှဘုရားရှင်က စရိုက် နှင့် သင့်မြတ်အောင် ပံ့ပိုးမှု ကြာပန်းကိုဖန်ဆင်း၍ ပေးတော် မူရာ လွန်စွာနှစ်သက်နေစဉ် မကြာခင် ညှိုးနွမ်းအောင် ဖန်ဆင်း ပြ၍ သံဝေဂ အရမှာ အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တ ထင်မြင်အောင်ဆင် ခြင်၍ ဟောပြသည့်အခါ ရဟန္တာဖြစ်လေ၏။

ဤနေရာတွင် ဘုရားရှင် ဥာဏ်တော်ကြီးပုံနှင့် မောဟ ကင်းပြီးသော အရှင် သာရိပုတြာ၏ အချို့အရာ၌ မသိပုံကို သတိပြုပါ။

ဤသို့လျှင် အရှင် သာရိပုတြာသော်မှ မိမိအရာမဟုတ် သော အချက်များကို မသိနိုင်သောကြောင့် ယခုကာလ မသင် ဘူးသော အတတ်စသည်နှင့် ဥာဏ်ကြီးရှင်တို့အရာကိုမသိခြင်းမှာ မောဟ၏ ကွယ်ကာမှုမဟုတ်၊ မိမိဥာဏ် ပညာ အစွမ်းသတ္တိနဲ့မူ သာ ဖြစ်သည်ဟု မှတ်ရ၏။

ဥပမာ.... နေ့လည်ကြောင်တောင် နေရောင်ရှိတုန်းအခ
အကွယ်ဒုကာ မရှိသော အဝေးအရပ်သို့ လှမ်း၍ မမြင်ခြင်းမှာ
တစ်တဖန် ကာကွယ်မှုကြောင့် မဟုတ်၊ မိမိမျက်စိ၏ အစွမ်းသတ္တိ
မရှိခြင်းကြောင့်သာ ဖြစ်သကဲ့သို့တည်း။

“မောဟအကြမ်းအနု”

ထိုပြင်သော မောဟအစစ်တွင် အကုသိုလ်မှန်း ကုသိုလ်
မှန်းကိုမျှ ခွဲခြား၍မရအောင် ဖုံးသောမောဟသည် အတော်
ကြမ်းတမ်းထူထဲသောမောဟတည်း။

ရုပ်နာမ်တရားတို့၏ အနိစ္စ ဒုက္ခ အနန္တသဘောကိုမသိ-
သစ္စာလေးပါးကို အတော်အတန်မျှ မသိ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်အ
ကြောင်းကိုမရိပ်မိသော မောဟမျိုးကား (မောဟအကြမ်းကိုစာ
လျှင်)အတော်အတန်ပါးလှသော မောဟပေတည်း။

ဤမောဟနှင့်တူ၍ဖြစ်သောစိတ်ကို“မောဟစိတ်—အမှိုက်
စိတ်”ဟုခေါ်၍ ထိုမောဟဓာတ်အားကြီးသူကိုလည်း” လူမှိုက်၊
လူမဲ၊လူမွှောင်၊လူပြိန်း၊လူအ၊လူနာ၊ လူရိုင်း။ လူဖျင်း” ဟု ယခု
ကာလ၌ ခေါ်ဝေါ်ရလေသည်။

“အလောင်းတော်များဖြည့်ဆည်းရမည်မပါရမီတော်များ”

(က) ဒါန ပါရမီ

ထိုသို့စူးစမ်းဆင်ခြင်တော်မူသောအခါ အလောင်းတော် သုမေဓာရှင်ရသေ့သည် ရှေးရှေးဘုရားအလောင်းတော်တို့ အစဉ် မှီဝဲ အမြဲလေ့လာပွားများအပ်သည့် ဘုရားဖြစ်ကြောင်းလမ်း ကောင်းကြီးသဖွယ် ဖြစ်သော ဒါနပါရမီကို ပဌမဦးဆုံး မြင် တော်မူလေသည်။

ထိုသို့မြင်တော်မူပြီးလျှင်....

အမောင်သုမေဓာ-အသင်သည် အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ် သဗ္ဗ ညုတဉာဏ်သို့ရောက်ဖို့ရန်(ဘုရားဖြစ်ဖို့ရန်)အလိုရှိပါမူ ဤဒါန ပါရမီကို အစဦးစွာ အစွဲအမြဲပြုကာ ဆောက်တည်ပြီးလျှင် ဒါန ပါရမီနှင့်ပြည့်စုံသူ၏အဖြစ်သို့ ရောက်လေလော့၊ (ဒါနပါရမီကို အထွဋ်အထိပ်ရောက်၊ ဖြည့်ကျင့်လော့) ဟူ၍ မိမိကိုယ်ကို မိမိဆုံးမ တော်မူလေသည်။

တဖန်ဆက်၍လည်....

လောက၌(ရေဖြင့်ဖြစ်စေ၊ နို့ဖြင့်ဖြစ်စေ)တစုံတရာဖြင့် ပြည့် နေသော အိုးကိုမှောက်သွန်လိုက်လျှင် ရှိသမျှ ရေအလုံးစုံကိုအ ကျန်မထား အန်ထုတ်၍ပစ်သကဲ့သို့ ထို့အတူ အယုတ်၊ အလတ်၊ အမြတ်ဖြစ်သောအလှူခံပုဂ္ဂိုလ်တို့ကိုမြင်လျှင် မိမိ၌ ပေးလှူရန်ရှိ

သမျှကို အကြွင်းအကျန်မထားပဲ မှောက်သွန်လိုက်သော ရေအိုးပမာ ပေးလှူပါလေလော့ဟူ၍ မိမိကိုယ်ကို မိမိဆုံးမတော်မူပြန်လေသည်။

(ခ) သီလပါရမီ

သုမေဓာရှင်ရသေ့သည် ဒါနပါရမီကို ဘွဲ့ရှိတွေ့မြင်ဆင်ခြင်တော်မူပြီးနောက်....

ဘုရားအဖြစ်ကို ပြုတတ်သော တရားတို့သည် ဤဒါနပါရမီမျှသာမဟုတ်နိုင်သေး၊ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို ရင့်သန်စေနိုင်သော အခြားတရားများလည်းရှိရဦးမည်။ ထိုတရားများကိုလည်း စူးစမ်းရှာဖွေအံ့.... ဟူ၍ စူးစမ်းဆင်ခြင်တော်မူသောအခါ ရှေးရှေးဘုရားအလောင်တော်တို့ အစဉ်မှီဝဲ အမြဲလေ့လာပွားများအပ်သည့် နှစ်ခုမြောက်ဖြစ်သောသီလပါရမီကို မြင်တော်မူလေသည်။

ထိုသို့မြင်တော်မူပြီးလျှင်—

အမောင်သုမေဓာ— အသင်သည် အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်သဗ္ဗညုတဉာဏ်သို့ ရောက်ဖို့ရန် အကယ်၍ အလိုရှိငြားအံ့၊ ဤနှစ်ခုမြောက်သောသီလပါရမီကို အစွဲအမြဲပြုကာ အစဉ်သဖြင့်ဆောက်တည်ပြီးလျှင် သီလပါရမီနှင့်ပြည့်စုံသူ၏ အဖြစ်ဘုံရောက်အောင် ကြိုးကုတ်အားထုတ်လော့ (သီလပါရမီကို အသွင်အထိပ်ရောက်အောင်ဖြည့်ကျင့်လေလော့) ဟူ၍ မိမိကိုယ်ကိုမိမိဆုံးမတော်မူလေသည်။

တဖန်ဆက်၍လည်း....

လောက၌ကောင်းဟုခေါ်သောသားကောင် (စမရီမည် သောသားကောင်)သည် မိမိ၏မြီးဆံ တစုံတခုသောနေရာ၌ ငြိ နေသည်ရှိသော် ထိုငြိနေသောနေရာမှပင် အသက်ကိုအသေခံ၍ မိမိမြီးဆံကိုမပျက်စေပဲ စောင့်ရှောက်သကဲ့သို့၊ ဤအတူအမောင် သုမေဓာသည်လည်း

၁။ ။ ပါတိမောက္ခသံဝရ

၂။ ။ ဣန္ဒြိယသံဝေရ

၃။ ။ အာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိ

၄။ ။ ပစ္စယသန္တိသီတ

တည်းဟူသော ကုသိုလ်တရားတို့၏ တည်ရာလေးဌာနတို့ ၌သီလတို့ကို ထက်ဝန်းကျင်ပြည့်စုံအောင် ဖြည့်ကျင့်လေလော့၊ စမရီမည်သောသားကောင်သည် အသက်ပေး၍ မိမိ၏မြီးဆံကို စောင့်ရှောက်သကဲ့သို့၊ အခါခပ်သိမ်း သီလကိုစောင့်ရှောက်လေ လော့၊ ဟူ၍မိမိကိုယ်ကို မိမိဆုံးမတော်မူပြန်လေသည်။

(၇) နေက္ခမ္မပါရမီ

သုမေဓာရှင်ရသေ့သည် သီလပါရမီကို တွေ့ရှိသိမြင် ဆုံးဖြတ်တော်မူပြီးနောက်....

ဘုရားအဖြစ်သို့ပြုတော်မူသော တရားတို့သည် ဤဒါနနှင့်

သီလပါရမီများသာမဟုတ်နိုင်သေး၊ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ် သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို ရင့်သန်စေနိုင်သောအခြားတရားများလည်း ရှိရဦးမည်။ ထိုတရားများကိုလည်း စူးစမ်းရှာဖွေအံ့ဟူ၍ စူးစမ်းဆင်ခြင်တော်မူသောအခါ ရှေးရှေးသော ဘုရားအလောင်းတော်တို့အစဉ်မှီဝဲ အမြဲလေ့လာ ပွားများအပ်သည့် သုံးခုမြောက်ဖြစ်သောနေက္ခမ္မပါရမီကို မြင်တော်မူလေသည်။

ထိုသို့မြင်တော်မူပြီးလျှင်....

အမောင်သုမေဓာ—အသင်သည်အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ် သဗ္ဗညုတဉာဏ်သို့ ရောက်ဖို့ရဖို့ရန်အကယ်၍အလိုရှိငြားအံ့....

ဤသုံးခုမြောက်သော နေက္ခမ္မပါရမီကိုအစွဲပြုကာ အစဉ်သဖြင့်ဆောက်တည်ပြီးလျှင် နေက္ခမ္မပါရမီနှင့်ပြည့်စုံသူ၏ အဖြစ်သို့ရောက်အောင် ကြိုးကုတ်အားထုတ်လေလော့ (နေက္ခမ္မပါရမီကို အထွဋ်အထိပ်ရောက်အောင် ဖြည့်ကျင့်လေလော့) ဟူ၍မိမိကိုယ်ကိုမိမိဆုံးမတော်မူလေသည်။

တဖန်ဆက်၍လည်း....

ထောင်အိမ်ထဲ၌ အချိန်ကြာမြင့်စွာနေရ ဆင်းရဲဒုက္ခဖြင့် အချိန်ရှိသမျှ အနှိပ်စက်ခံနေရသော ယောက်ျားသည် ထိုအိမ်၌ နှစ်သက်ခြင်း တပ်မက်ခြင်းကိုမဖြစ်စေပဲ ထိုထောင်အိမ်မှ လွတ်မြောက်ခွင့်ကိုသာလျှင် ရှာမှီးသကဲ့သို့

ဤအတူ အမောင်သုမေဓာသည်လည်း ကာမ၊ ရူပ၊ အရူပဟူသော အလုံးစုံသောဘဝတို့ကို ထောင်အိမ်ကြီးများကဲ့သို့ ပညာဆင်ခြင်ရှုမြင်လေလော့၊ အလုံးစုံသောဘဝတို့မှ လွတ်

မြောက်ဖို့ရန် တောထွက်ခြင်းအမှုကို ရှေးရှုလေလော့ဟူ၍ မိမိ
ကိုယ်ကို မိမိဆုံးမတော်မူပြန်လေသည်။

(သ) ပညာပါရမီ

သုမေဓာရှင်ရသေ့သည် နေက္ခမ္မပါရမီကို တွေ့ရှိသိမြင်
ဆင်ခြင်တော်မူပြီးနောက်ဘုရားအဖြစ်ကို ပြုတတ်သောတရားတို့
သည် ဤသုံးပါးမျှလောက်သာမဟုတ်နိုင်သေး၊ အရဟတ္တမဂ်
ဉာဏ် သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကိုရင့်သန်စေနိုင်သောအခြားတရားများ
လည်းရှိရဦးမည်၊ ထိုတရားများကိုလည်း စူးစမ်းရှာဖွေအံ့ဟူ၍
စူးစမ်းဆင်ခြင်တော်မူသောအခါရှေးရှေးသောဘုရားအလောင်း
တော်တို့အစဉ်မှီဝဲအမြဲလေ့လာပွားများအပ်သည့်လေးခုမြောက်
ဖြစ်သောပညာပါရမီကို မြင်တော်မူလေသည်။

ထိုသို့မြင်တော်မူပြီးလျှင်....

အမောင်သုမေဓာ အသင်သည် အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်၊ သဗ္ဗ
ညုတဉာဏ်သို့ ရောက်ဖို့ ရဖို့ရန် အကယ်၍ အလိုရှိငြားအံ့
ဤလေးခုမြောက်ဖြစ်သော ပညာပါရမီကို အစွဲမြဲပြုကာ အစဉ်
သဖြင့်ဆောက်တည်ပြီးလျှင် ပညာပါရမီနှင့်ပြည့်စုံသူ၏အဖြစ်သို့
ရောက်အောင်ကြိုးကုတ်အားထုတ်လေလော့။

(ပညာပါရမီကိုအထွဋ်အထိပ် ရောက်အောင်ဖြည့် ကျင့်
လေလော့)ဟူ၍ မိမိကိုယ်ကိုမိမိဆုံးမတော်မူလေသည်။

တဖန်ဆက်၍လည်း....

ဆွမ်းခံလှည့်လည်သော ရဟန်းသည် အယုက် အလတ်

အမြတ်ဖြစ်သောအိမ်တို့ကို မရှောင်ကြဉ်ပဲ အိမ်စဉ်အိမ်တိုင်းလှည့် လည်ဆွမ်းခံသဖြင့် မျှတ လောက်ငသောဆွမ်းကိုရသကဲ့သို့....

ဤအတူ အမောင်သုမေဓာသည်လည်း အခါခပ်သိမ်း အယုတ်အလတ်အမြတ်မခွေး ပညာရှိသောပုဂ္ဂိုလ်တို့ကိုချည်းကပ်၍ “အရှင်....ကုသိုလ်တရားကားအဘယ်တရားပါနည်း၊ အကုသိုလ်တရားကား အဘယ်တရားပါနည်း၊ အပြစ်ရှိသော တရားကား အဘယ်တရားပါနည်း၊ အပြစ်မရှိသောတရားကား အဘယ်တရားပါနည်း” ဤသို့အစရှိသောနည်းဖြင့် သိသင့်သမျှအချက်အလက် အနက်အဓိပ္ပာယ်တို့ကိုမေးမြန်းပြီးလျှင် ပညာပါရမီအထွဋ်အထိပ် ရောက်အောင် အားထုတ်ပါလော့။

ယင်းသို့ပညာပါရမီအထွဋ်အထိပ်သို့ ရောက်သည်ရှိသော် အမောင်သုမေဓာသည် အမောင်အလိုရှိအပ်သည့် အရဟတ္တမဂ် သဗ္ဗညုတဉာဏ်သို့ ရောက်လိမ့်မည်ဟူ၍ မိမိကိုယ်ကို မိမိဆုံးမ တော်မူပြန်လေသည်။

(င) ဝိရိယပါရမီ

သုမေဓာရှင်ရသေ့သည် ပညာပါရမီကို တွေ့ရှိသိမြင် တော်မူပြီးနောက်....

ဘုရားအဖြစ်ကိုပြုတတ်သောတရားတို့သည် ဤလေးပါး မျှလောက်သာမဟုတ်နိုင်သေး၊ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်၊ သဗ္ဗညုတ ဉာဏ်ကိုရင့်သန်စေနိုင်သော အခြားတရားများလည်းရှိရဦးမည်။ ထိုတရားများကိုလည်းစူးစမ်းရှာဖွေအံ့....

စူးစမ်းဆင်ခြင်တော်မူသောအခါ ရှေးရှေးသောဘုရား
အလောင်းတော် အစဉ်မှီဝဲအမြဲလေ့လာ ပွားများအပ်သည့်
ငါးခုမြောက်ဖြစ်သောဝိရိယပါရမီကိုမြင်တော်မူလေသည်။

ထိုသို့မြင်တော်မူပြီးလျှင်....

အမောင်သုမေဓာ အသင်သည် အရဟတ္တမဂ် ဉာဏ်၊ သဗ္ဗ
ညုတဉာဏ်သို့ ရောက်ဖို့ဖို့ရန်အကယ်၍ အလိုရှိငြားအံ့၊ ဤငါးခု
မြောက်ဖြစ်သောဝိရိယပါရမီကို အစွဲအမြဲပြုကာ အစဉ်သဖြင့်
ဆောက်တည်ပြီးလျှင် ဝိရိယပါရမီနှင့် ပြည့်စုံသူအဖြစ်သို့ရောက်
အောင်ကြိုးကုတ် အားထုတ်လေလော့။ (ဝိရိယပါရမီကိုအထွဋ်
အထိပ် ရောက်ဖြည့်ကျင့်လေလော့) ဟူ၍ မိမိကိုယ်ကို မိမိဆုံးမ
တော်မူလေသည်။

(တဖန်ဆက်၍လည်း) သားတို့သေဌ်နင်း ကေသရာဇာ
မင်းသည် ထိုင်ခြင်း၊ ရပ်ခြင်း၊ သွားခြင်း၊ လူရိယာပုထ်တို့၌ အတုန့်
မဆုတ်သော ဝိရိယရှိသည်ဖြစ်၍ အခါခပ်သိမ်း ချီပင့်အပ်
သော စိတ်နှလုံးရှိသကဲ့သို့)

ဤအတူ အမောင်သုမေဓာသည်လည်း အလုံးစုံဖြစ်လေ
ရာဘဝတို့၌ ဝိရိယကိုမြဲစွာ ချီပင့်လေလော့၊ ဝိရိယ ပါရမီ
အထွဋ်အထိပ်သို့ရောက်သည်ရှိသော် အမောင်သုမေဓာသည် အရ
ဟတ္တမဂ်ဉာဏ်သို့ ရောက်လိမ့်မည်ဟူ၍ မိမိကိုယ်ကိုမိမိဆုံးမတော်မူ
ပြန်လေသည်။

(စ) ခန္တီပါရမီ

သုမေဓါရှင်ရသေ့သည် ဝိရိယပါရမီကို တွေ့ရှိသိမြင် ဆင်ခြင်တော်မူပြီးနောက်....

ဘုရားအဖြစ်ကိုပြုတတ်သော တရားတို့သည် ဤငါးပါး မျှလောက်သာ မဟုတ်နိုင်သေး၊ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်သဗ္ဗညုတ ဉာဏ်ကို ရင့်သန်စေနိုင်သော အခြားတရားများလည်းရှိရဦးမည်။

ထိုတရားများကိုလည်း စူးစမ်းရှာဖွေအံ့.... ဟူ၍ စူးစမ်း ဆင်ခြင်တော်မူသောအခါ ရှေးရှေးသောဘုရားအလောင်းတော် တို့ အစဉ်မှီဝဲ အမြဲလေ့လာ ပွားများအပ်သည့် ခြောက်ခုမြောက် ဖြစ်သော ခန္တီပါရမီကို မြင်တော်မူလေသည်။

ထိုသို့မြင်တော်မူပြီးလျှင်....အမောင်သုမေဓါအသင်သည် အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို ရောက်ဖို့ရဖို့ရန် အကယ်၍ အလိုရှိငြားအံ့၊ ဤခြောက်ခုမြောက်ဖြစ်သော ခန္တီပါရမီကို အစွဲအမြဲပြုကာ အစဉ်သဖြင့် ဆောက်တည်ပြီးလျှင် ထိုခန္တီပါ ရမီအရာ၌၊တရံတခါ သည်းခံခြင်း၊ တရံတခါသည်းမခံခြင်း၊ အချို့သောသူအားသည်းခံခြင်း၊အချို့သောသူအား သည်းမခံ ခြင်းဟူ၍ နှစ်ထွေနှင်စား စိတ်မပြားဘဲ ဖြည့်ကျင့်နိုင်သည်ရှိ သော် အမောင်သုမေဓာသည် အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်သဗ္ဗညုတ ဉာဏ်သို့ ရောက်လိမ့်မည်ဟူ၍ မိမိကိုယ်ကို မိမိဆုံးမတော်မူလေ သည်။

တဖန်ဆက်၍လည်း မဟာပထဝီ ဤမြေကြီးသည် စင် ကြယ်မွန်မြတ်သောအရာဝတ္ထုပင်ဖြစ်စေ၊ မစင်မကြယ် ယုတ်ညံ့

သော အရာဝတ္ထုကိုပင်ဖြစ်စေ မိမိအပေါ်သို့ ပစ်ချအပ်သမျှ အလုံးစုံကို မုန်းခြင်းချစ်ခြင်းကို အလျဉ်းမပြု။

သည်းခံ၍သာနေကဲ့သို့ ဤအတူ အမောင်သုမေဓာသည် လည်း ခပ်သိမ်းသောသူတို့ မြတ်နိုးတနာပူဇာသက္ကာရမှု ပြုခြင်း မထေမဲ့ မြင်မှုပြုခြင်းတို့ကိုလည်း သည်းခံလေလော့၊ ခန္တီပါရမီ အထွဋ်အထိတ်သို့ရောက်သည်ရှိသော် အမောင် သုမေဓာသည် အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်သဗ္ဗညုတဉာဏ်သို့ ရောက်လိမ့်မည်ဟူ၍ မိမိ ကိုယ်ကိုမိမိ ဆုံးမတော်မူလေသည်။

(ဆ) သစ္စာပါရမီ

သုမေဓာရှင်ရသေ့သည် ခန္တီပါရမီကို တွေ့ရှိသိမြင် ဆင်ခြင်တော်မူပြီးနောက်....

ဘုရားအဖြစ်ကို ပြုတတ်သော တရားတို့သည် ဤခြောက်ပါးမျှလောက်သာ မဟုတ်နိုင်သေး၊ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို ရင့်သန်စေနိုင်သော အခြား တရား များလည်း ရှိရဦးမည်၊ ထိုတရားများကိုလည်း စူးစမ်းရှာဖွေအံ့....

ဟူ၍ စူးစမ်းဆင်ခြင်တော်မူသောအခါ ရှေးရှေးသော ဘုရားအလောင်းတော်တို့ အစဉ်မှီဝဲအမြဲ လေ့လာပွားများအပ်သည့် ခုနစ်ခုမြောက်ဖြစ်သော သစ္စာပါရမီကို မြင်တော်မူလေသည်။

ထိုသို့မြင်တော်မူပြီးလျှင်....

အမောင်သုမေဓာ— အသင်သည် ဤခုနစ်ခုမြောက်ဖြစ်သော သစ္စာပါရမီကို အစွဲအမြဲပြုကာ အစဉ်သဖြင့်ဆောက်တည်

ပြီးလျှင်....

“ရံခါမှန်ခြင်း၊ ရံခါမမှန်ခြင်း၊ အချို့သူကိုအမှန်ပြောခြင်း၊ အချို့သူကိုမမှန်မကန်ပြောခြင်း” ဟူ၍

စကားနှစ်ခုမရှိဘဲ အမှန်စကားတမျိုးတည်းကိုသာ ပြောဆိုခြင်းတည်းဟူသော သစ္စာပါရမီကို ဖြည့်ကျင့်နိုင်သည်ရှိသော် အမောင်သုခမခာသည် အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ် သဗ္ဗညုတဉာဏ်သို့ ရောက်လိမ့်မည်ဟူ၍ မိမိကိုယ်ကို မိမိဆုံးမတော်မူလေသည်။

တဖန်ဆက်၍လည်း....

နတ်နှင့်တကွ တလောကလုံး၌ မှန်ကန်စွာသောချိန်ကြီး သဖွယ်ဖြစ်သည့် သောက်ရှူးကြယ်(သောကြာကြယ်)သည် မိုးခင်းအခါ၌သော်၎င်း၊ ဆောင်းဥတု၊ နွေဥတု၊ အခါ၌သော်၎င်း၊ မိမိသွားမြဲဖြစ်သော ခရီးလမ်းကြောင်းမှ မလွဲမဖယ်တည့်မတ်စွာ သာသွားသကဲ့သို့

ဤအတူ ... အမောင်သုခမခာသည်လည်း မှန်ကန်သော သစ္စာသဘောတို့၏ လမ်းကြောင်းသဖွယ်ဖြစ်သော မြင်အပ်သောအရာ၊ ကြားအပ်သောအရာ၊ ရောက်အပ်သောအရာ၊ သိအပ်သောအရာ၊ မမြင်အပ်သောအရာ၊ မကြားအပ်သောအရာ၊ မရောက်အပ်သောအရာ၊ မသိအပ်သောအရာ၊ ဤရှစ်ဖြာသော ခရီးလမ်းမှ မဖယ်မလွဲလေလင့်။

မြင်အပ်သည့်အရာကို မြင်၏ဟူ၍သာပြောလေ၊ ကြားအပ်သည့်အရာကို ကြား၏ဟူ၍သာပြောလေ၊ ရောက်အပ်သည့်အရာကိုရောက်၏ဟူ၍သာပြောလေ၊ သိအပ်သည့်အရာကိုသိ၏ဟူ၍သာပြောလေ၊ မမြင်အပ်သည့်အရာကို မမြင်ဟူ၍သာပြော

လေ၊ မကြားအပ်သည့်အရာကို မကြားဟူ၍သာပြောလေ၊ မရောက်အပ်သည့်အရာကို မရောက်ဟူ၍သာပြောလေ၊ မသိအပ်သည့်အရာကို မသိဟူ၍သာပြောလေဟုဆိုလိုသည်။

ယင်းသို့သစ္စာပါရမီအထွဋ်အထိပ်သို့ ရောက်သည်ရှိသော် အမောင်သုမေဓာသည် အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ် သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို ရောက်လိမ့်မည်ဟူ၍ မိမိကိုယ်ကို မိမိဆုံးမတော်မူပြန်သည်။

ဤ၌မျက်စိဖြင့်မြင်အပ်သောအရာကို မြင်၏ဟူ၍ပြောဆိုမှ သစ္စာလမ်းမ၌တည်၍ ပြောသည်မည်၏။

နားဖြင့်ကြားအပ်သောအရာကို ကြား၏ဟူ၍ပြောဆိုမှ သာသစ္စာလမ်းမ၌တည်၍ ပြောသည်မည်၏။

နှာခေါင်းနမ်းအပ်သောအရာ လျှာဖြင့်လျှက်အပ်သော အရာ၊ ကိုယ်ဖြင့်တွေ့ထိအပ်သောအရာတို့ကိုရောက်အပ်သောအရာ ဟူ၍ခေါ်၏။

ထိုရောက်အပ်သော အရာကိုရောက်၏ဟူ၍ ပြောဆိုမှသာ သစ္စာလမ်းမ၌တည်၍ ပြောသည်မည်၏။

စိတ်ဖြင့် သိအပ်သောအရာကို သိ၏ဟူ၍ ပြောဆိုမှသာ သစ္စာလမ်းမ၌တည်၍ပြောသည်မည်၏။

မမြင်အပ် မကြားအပ် မရောက်အပ် မသိအပ်သောအရာ တို့၌လည်း ထိုနည်းအတူတည်း။ ဤကဲ့သို့သစ္စာလမ်းမ၌ တည်၍ ပြောဆိုခြင်းအကျိုးကို အရိယဝေါဟာရ = (အရိယာသူတော် စင်တို့၏ပြောဆိုခြင်း) ဟူ၍ မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူလေသည်။

(ဇ) အဓိဋ္ဌာန် ပါရမီ

သုမေဓာရှင် ရသေ့သည် သစ္စာပါရမီကို တွေ့ရှိ သိမြင် ဆင်ခြင်တော်မူပြီးနောက်....

ဘုရားအဖြစ်ကို ပြုတတ်သော တရားတို့သည် ဤခုနစ် ပါးမျှလောက်သာ မဟုတ်နိုင်သေး၊ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်၊ သဗ္ဗညု တဉာဏ်ကို ရင့်သန်စေနိုင်သော အခြားတရားများလည်း ရှိရဦး မည်၊ ထိုတရားများကိုလည်း စူးစမ်းရှာဖွေအံ့။

ဟူ၍ စူးစမ်း ဆင်ခြင်တော်မူသောအခါ ရှေးရှေးသော ဘုရားအလောင်းတော်တို့ အစဉ်မှီ၍ အမြဲလေ့လာ ပွားများ အပ်သည့် ရှစ်ခုမြောက်ဖြစ်သော အဓိဋ္ဌာန် ပါရမီကိုမြင်တော် မူလေသည်။

ထိုသို့ မြင်တော်မူပြီးလျှင်....

အမောင် သုမေဓာ အသင်သည်ဤ ရှစ်ခုမြောက်ဖြစ်သော အဓိဋ္ဌာန် ပါရမီကို အစွဲအမြဲပြုကာ ညအစဉ်သဖြင့် ဆောက်တည် ပြီးလျှင် ထိုအဓိဋ္ဌာန် ပါရမီ၌ မတုန်မလှုပ်သည်ဖြစ်၍ ဖြည့်ကျင့် နိုင်သည်ရှိသော် အမောင် သုမေဓာသည် အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ် သဗ္ဗညုတဉာဏ်သို့ ရောက်လိမ့်မည်ဟူ၍ မိမိကိုယ်ကိုမိမိ ဆုံးမ တော် မူလေသည်။

တဖန်ဆက်၍လည်း....

လောက၌ တုန်လှုပ်ခြင်း မရှိ၊ ပကတိကောင်းစွာတည် သော ကျောက်သားတောင်ကြီးသည် ပြင်းစွာ တိုက်ခတ်လာ သော လေဘို့ကြောင့် တုန်လှုပ်ခြင်း အလျဉ်းမရှိ၊ မိမိတည်ရာ

ဌာန၌သာ ကြံ့ကြံ့တည်သကဲ့သို့၎င်း၊ ဤအတူ အမောင်သုမေဓာသည်လည်း မိမိဆောက်တည်အပ်သော ပါရမီထူ ကုသိုလ်မှု၌ မည်သည့်အခါမှမှ ပျက်ကွက်ဘုန်လှုပ်ခြင်း မရှိဘဲ ပြည့်စုံအောင် ဖြည့်ကျင့်လေလော့၊ ယင်းသို့ အဓိဋ္ဌာန် ပါရမီအထွဋ် အထိပ်သို့ ရောက်သည်ရှိသော် အမောင်သုမေဓာသည် အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ် သဗ္ဗညုတဉာဏ်သို့ ရောက်လိမ့်မည်ဟူ၍ မိမိကိုယ်ကို မိမိ ဆုံးမတော်မူပြန်လေသည်။

ဤ၌ အဓိဋ္ဌာန်ဟူသည်....

“ဤအမှု ဤအမှုကို ငါပြုအံ့၊ ဤအချင်းအရာဖြင့် ဖြစ်စေအံ့”

အစရှိသဖြင့် ထိုထိုအမှုပြုဖို့ရန် ထိုထိုအချင်းအရာဖြင့် ဖြစ်ဖို့ရန် စိတ်ကို ထားခြင်း ဆုံးဖြတ်ခြင်းကို ခေါ်ဆိုသည်။

ဥပမာ- အလောင်းတော် တေမိယ မင်းသား၏ ...

“ငါသည် တောမထွက်ရမခြင်း မဆွံ့ဘဲ ဆွံ့သည့် အယောင်၊ မအဘဲ၊ အသည့်အယောင်၊ နားမပင်းဘဲ၊ ပင်းသည့် အယောင်ပြု၍ နေအံ့။

“ဟူ၍ ဆွံ့ယောင်၊ အယောင်၊ နားပင်းယောင်ပြုဖို့ ရန် စိတ်ကိုထားခြင်း ဆုံးဖြတ်ခြင်းကို အဓိဋ္ဌာန် ဆောက်တည်ချက်ဟူ၍ ခေါ်ဆိုသည်။

(၈) မေတ္တာ ပါရမီ

သုမေဓာရှင် ရသေ့သည် အဓိဋ္ဌာန် ပါရမီကို တွေ့ရှိသိမြင် ဆင်ခြင်တော်မူပြီးနောက်....

ဘုရားအဖြစ်ကို ပြုတတ်သော တရားတို့သည်၊ ဤရှစ်ပါး
မျှသာ မဟုတ်နိုင်သေး အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို
ရင့်သန်စေနိုင်သော အခြားတရားများလည်း ရှိရဦးမည်။ ထို
တရားများကိုသည်း စူးစမ်းရှာဖွေအံ့။

ဟူ၍စူးစမ်း ဆင်ခြင်တော် မူသောအခါ ရှေးရှေးသော
ဘုရားအလောင်းတော်တို့ အစဉ်မှီဝဲအမြဲလေ့လာ ပွားများအပ်
သည်ကိုးခုမြောက်ဖြစ်သောမေတ္တာပါရမီကိုမြင်တော်မူလေသည်။
ထိုသို့မြင်တော်မူပြီးလျှင်....

အမောင်သုမေဓာ အသင်သည် အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်၊
သဗ္ဗညုတဉာဏ်သို့ ရောက်ဖို့ရဖို့ရန် အကယ်၍ အလိုရှိငြားအံ့၊
ဤကိုးခုမြောက် ဖြစ်သော မေတ္တာပါရမီကို အစွဲအမြဲပြုကာ
ဆောက်တည်ပြီးလျှင် မေတ္တာဘာဝနာအားဖြင့် အခြားသူတို့နှင့်
မတူအောင်ကျင့်ဆောင်ကြိုးကုတ်အားထုတ်လေ့ဟူ၍ မိမိကိုယ်ကို
မိမိဆုံးမတော်မူလေသည်။

တဖန်ဆက်၍လည်း....

လောက၌ရေမည်သည်မှသာသုတော်ကောင်းသူယုတ်မာဟု
မျက်နှာမရွေး သုံးချိုးသမျှသောလူတို့ကို အအေးဓာတ်ဖြင့်ပျံ့နှံ့
စေ၍မူအညစ်အကြေးကိုကင်းဝေးသုတ်သင် စင်ကြယ်စေသကဲ့သို့
ဤအတူ အမောင် သုမေဓာသည်လည်း မိမိအပေါ်၌ အစီး
အပွားမလိုလားသူ (ရန်သူ) အစီးအပွားလိုလားသူ (မိတ်ဆွေ)။

ဤနှစ်ထွေသော သူတို့ကိုအညီအမျှ မေတ္တာတရားပွား
များလေလော့၊ မေတ္တာပါရမီ အထွဋ်အထိပ်သို့ ရောက်သည်ရှိ
သော် အမောင်သုမေဓာသည် အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်၊ သဗ္ဗညုတ

ဥာဏ်သို့ရောက်လိမ့်မည်၊ (ဘုရားဖြစ်လိမ့်မည်) ဟူ၍ မိမိကိုယ်ကိုမိမိ ဆုံးမတော်မူလေသည်။

(ည) ဥပေက္ခာပါရမီ

သုမေဓာရှင်ရသေ့သည် မေတ္တာပါရမီကို တွေ့ရှိသိမြင် ဆင်ခြင်တော်မူပြီးနောက်....

ဘုရားအဖြစ်သို့ပြုတတ်သောတရားတို့သည် ဤကိုးပါးမျှ လောက်သာမဟုတ်နိုင်သေး၊ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်၊ ဘဗျညုတဉာဏ် ကိုရင့်သန်စေနိုင်သော အခြားတရားများလည်း ရှိရဦးမည်၊ ထိုတရားများကိုလည်းစူးစမ်းရှာဖွေအံ့ဟူ၍ စူးစမ်းဆင်ခြင်တော် မူသောအခါရှေးရှေးသော ဘုရားအလောင်းတော်တို့ အစဉ်မှီဝဲ အမြဲလေ့လာ ပွားများအပ်သည့် ဆယ်ခုမြောက် ဖြစ်သော ဥပေက္ခာပါရမီကိုမြင်တော်မူလေသည်။

ထိုသို့မြင်တော်မူပြီးလျှင်

အမောင်သုမေဓာ အသင်သည် ဤဆယ်ခုမြောက်ဖြစ် သောဥပေက္ခာပါရမီကို အစွဲအမြဲပြုကာ ဆောက်တည်ပြီးလျှင် အညီအမျှ နှစ်ဖက်ချိန်စက်အပ်သော ချိန်ခွင်လျှာသည်အထက် သို့လည်းမတက်၊ အောက်သို့လည်းမကျ အညီအမျှတည့်မတ်စွာ သာ တည်သကဲ့သို့ အမောင်သုမေဓာသည်လည်း ချမ်းသာမှု ဆင်းရဲမှုတို့မှာ မည်သည့်ဘက်သို့မျှမပါဘဲ ချမ်းသာ၍ လောဘ ဖြစ်လျှင်ချမ်းသာရာဘက်သို့ပါသည်မည်၏၊ ဆင်းရဲ၍ဒေါသဖြစ် လျှင်ဆင်းရဲဘက်သို့ပါသည်မည်၏။

ထိုကဲ့သို့ ချမ်းသာမှုအတွက် လောဘမဖြစ်၊ ဆင်းရဲမှု

အတွက်ဒေါသမဖြစ်ဘဲ အလယ်အလတ်သဘော၌ တည်ရမည်ဟု ဆိုလိုသည်။ ခိုင်မြဲစွာအလယ်အလတ်သဘော၌ တည်ပါလျှင် အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်သို့(ဘုရားအဖြစ်သို့) ရောက် ပေလိမ့်မည်ဟူ၍ မိမိကိုယ်ကို မိမိဆုံးမတော်မူလေသည်။

တဖန်ဆက်၍လည်း အမောင် သုမေဓာ လောကီပမာ အားဖြင့် မဟာ ပထဝီ ဤမြေကြီးသည် မိမိအပေါ် တစုံတ ယောက်က ပစ်ချအပ်သည့် မစင်ကြယ်သော ဝတ္ထုကို ဖြစ်ပင် ဖြစ်စေ၊ စင်ကြယ်သော ဝတ္ထုကိုပင်ဖြစ်စေ၊ ဤနှစ်ပါးစုံတို့ကို မုန်းခြင်း ချစ်ခြင်း အလျဉ်းမရှိဘဲ လျစ်လျူရှုသကဲ့သို့။

ဤအတူ အမောင်သုမေဓာသည်လည်း ချမ်းသာမှု ဆင်း ရဲမှုတို့၌ အခါခပ်သိမ်းပင် ချိန်ခွင်သဖွယ် အလယ်တည့်မတ် မ ချစ်မမုန်းအောင် ကျင့်သုံးဆောက်တည်ပွားများပါလေ။ ဥပေက္ခာ ပါရမီ အထွဋ်အထိပ်မြောက် ရောက်လတ်သည်ရှိသော် အမောင် သုမေဓာသည် အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ် သဗ္ဗညုတဉာဏ်သို့ ရောက်လိမ့် မည်။ ဘုရားဖြစ်လိမ့်မည် ဟူ၍ မိမိကိုယ်ကို မိမိ ဆုံးမတော်မူပြန် လေသည်။

သီလပါရမီ၏ အကျိုးအာနိသင်

သီလသည် စောင့်ထိန်းသူ၏ စိတ်နှလုံးကိုသာယာရွှင်လန်း စေနိုင်ခြင်း စသည်ဖြင့် များစွာသော ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့ကို ရစေ နိုင်ခြင်း အကျိုးအာနိသင် ရှိ၏။ စသည် ဟူသော စကားဖြင့် စိတ်နှလုံးသာယာ ရွှင်လန်းသောသူမှာ ဝမ်းမြောက်ခြင်း ခေါ် သည့် နှုသောပီတိပါမေဇ္ဇဖြစ်၏။ (နှုသောပီတိ) နှုသောပီတိ

ပါမောဇ္ဇ ဖြစ်သောသူမှာ နှစ်သက်ခြင်း၊ ရင့်သောပီတိပီတိတရား ဖြစ်၏။ ပီတိတရား ဖြစ်ပွားသောသူမှာ ကိုယ်စိတ်၏ ငြိမ်းချမ်းခြင်း ပဒဒ္ဓိတရား ဖြစ်၏။ ပဒဒ္ဓိတရား ဖြစ်ပွားသောသူမှာ ကိုယ်စိတ်၏ ချမ်းသာခြင်း သုခဖြစ်၏။ သုခ ဖြစ်သော သူမှာ တည်ကြည်ခြင်း သမာဓိဖြစ်၏။

သမာဓိဖြစ်သော သူမှာ ဟုတ်မှန်တိုင်း သိမြင်နိုင်သော ယထာဘူတဉာဏ်ဖြစ်၏။ ယထာဘူတ ဉာဏ်ဖြစ်သောသူမှာ ဝဋ်ဒုက္ခ သင်္ခါရတို့၌ ငြီးငွေ့ခြင်း နိဗ္ဗာန် တည်းဟူသော ဗလဝ ဝိပဿနာဉာဏ် ဖြစ်၏။

ဗလဝ ဝိပဿနာဉာဏ်ဖြစ်သော သူမှာ ဝိမုတ္တိဟုခေါ်ဆိုသော အရဟတ္တဖိုလ်တရား ဖြစ်၏။ အရဟတ္တ ဖိုလ်တရားဖြစ် ဖြစ်သောသူမှာ မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်တို့ကို ဆင်ခြင်ခြင်း ပစ္စဝေက္ခဏ ဉာဏ်ဖြစ်၍။ ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏ်ဖြစ်သော သူမှာ ခန္ဓာအကြွင်းမရှိပဲ ပရိနိဗ္ဗာန် ခံယူနိုင်၏။ ဤသို့လျှင် ပရိနိဗ္ဗာန် ခံယူသည်အထိ များစွာသော ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့ကို ရစေနိုင်ခြင်း အကျိုးရှိသည်။

သီလ၏ လက္ခဏာ

သီလသည် ကာယကံ စသည်တို့ကို ဖရိုဖရဲ မရှိရအောင် ကောင်းစွာ ထားပေးခြင်း လက္ခဏာရှိ၏။ တနည်း ကုသိုလ်ဟူသမျှတို့၏ မူလအခြေခံ အကြောင်းရင်းဖြစ်ခြင်း လက္ခဏာရှိ၏ ကိုယ်မစောင့်စည်းခြင်း၊ နှုတ်မစောင့်စည်းခြင်း အစရှိသော သီလကင်းမဲ့ သူ၏ အဖြစ်ကို ဖျက်ဆီးခြင်း သမ္ပတ္တိ ရသရှိ၏။ တနည်း အပြစ်ကင်းသော ဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံခြင်း သမ္ပတ္တိရသရှိ၏။

ပညာရှိ သူတော်ကောင်းတို့ မကဲ့ရဲ့အပ်သော တရား သဘော အနေဖြင့် ဖြစ်ခြင်းကို အပြစ်ကင်းသော ဂုဏ်နှင့် ပြည့် စုံခြင်း ဟု ဆို၏။ ကာယကံမူ စသည်တို့၏ စင်ကြယ်ခြင်းဟု မှတ်ယူအပ်သော အခြင်းအရာပစ္စုပ္ပန်ရှိ၏။ သီလဟူသည် အဘယ် ကဲ့သို့သော တရားမျိုးဖြစ်သနည်း ဟု ပညာရှိ သူတော်ကောင်း တို့ ဆင်ခြင်သောအခါ ထိုပညာရှိ သူတော်ကောင်းတို့၏ ဉာဏ်ဝဉ်း သီလဟူသည် ကာယကံမူ၏စင်ကြယ်ခြင်း၊ ဝစီကံမူ၏စင်ကြယ်ခြင်း မနောကံမူ၏ စင်ကြယ်ခြင်းပင် ဖြစ်သည်။

လေးပါးအပြားရှိသော သီလကား....

- ၁။ ဘိက္ခုသီလ
- ၂။ ဘိက္ခုနီသီလ
- ၃။ အနုပသမ္ပန္နသီလ
- ၄။ ဂဟဋ္ဌသီလ

၁။ ရဟန်း ယောက်ျားများအတွက် မြတ်စွာဘုရား ပညတ်တော်မူသော သိက္ခာပုဒ်စုနှင့် ရဟန်းမိန်းမ (ဘိက္ခုနီ)တို့ အတွက် ပညတ်အပ်သော သိက္ခာပုဒ်များထဲမှ ရဟန်းယောက်ျား များလည်း စောင့်ရှောက် ထိန်းသိမ်းထိုက်သော သီလစုသည် ဘိက္ခုသီလမည်၏။

၂။ ရဟန်း မိန်းမတို့အတွက် ပညတ်အပ်သော သိက္ခာ ပုဒ်စုနှင့်ရဟန်းယောက်ျားများ အတွက် ပညတ်အပ်သော သိက္ခာ ပုဒ်များထဲမှ ရဟန်းမိန်းမများလည်း စောင့်ရှောက် ထိန်းသိမ်း ထိုက်သော သီလစုသည် ဘိက္ခုနီ သီလမည်၏။

၃။ သာမဏေယောကျ်ား သာမဏေမိန်းမများ စောင့်ထိန်း ကျင့်သုံးအပ်သော ဆယ်ပါးသီလသည် အနုပသမ္ပန္နသီလမည်၏။

၄။ ဥပါသကာ ယောကျ်ား၊ ဥပါသိကာ မိန်းမတို့ ကျင့်သုံးအပ်သော သီလသည် ဂဟဌသီလမည်၏။

အပ္ပဝါဒက မဟာတိဿမထေရ်ဝတ္ထု

မြတ်စွာဘုရား လက်ထက်တော်အခါ အရှင်သာရိပုတြာ ကဲ့သို့သော မထေရ်မြတ်ကို မဆိုထားဘဲ၊ သီဟိုဠ်ကျွန်း စီရင်မှုအရပ်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူသော မဟာတိဿမထေရ်သည် ငတ်မွတ်ခေါင်းပါးခြင်း ဘေးဆိုက်ရောက်နေသည့် အခါ ခရီးသွားတော်မူစဉ် ဆွမ်းပြတ်သဖြင့်၎င်း၊ ခရီးပန်း နှမ်းနယ်သော ကိုယ်ရှိကာ အားအင်များစွာ ဆုတ်ယုတ်လျော့ပါး၍ အသီးပြည့် နှက်နေသော သရက်ပင်တပင်၏ အရင်း၌ သီတင်းသုံး၍ နေလေ၏။

များစွာသော သရက်သီးတို့သည်လည်း အနီးအပါးထိုထို့ ဤဤ ကြွေကျကုန်၏။ မထေရ်သည် မည်မျှပင် ဆာလောင် မှုတ်သိပ်သော်လည်း ကိုယ်တိုင်ကောက်ယူ သုံးဆောင်ရန် စိတ်ကူးတော် မမူပေ။

ထိုအခါ လူအိုတယောက်သည် မထေရ်မြတ်အနီးသို့ရောက် ရှိလာပြီးလျှင် မထေရ်၏ ပင်ပန်းနှမ်းနယ်ခြင်းကိုသိ၍ သရက်သီးတို့ကို အဖျော်ပြုလုပ်ကာ တိုက်ကျွေးပြီးလျှင် မထေရ်ကို မိမိကောပေါ်မှတင်၍ မထေရ်ကြွလို့ရာ အရပ်သို့ ပို့ဆောင်

မထေရ်သည်“ဤသူကား သင်၏အဖလည်းမဟုတ်၊ အမိလည်းမဟုတ်၊ ဆွေမျိုးညာတိလည်းမဟုတ်ပါပဲလျက် ဤကဲ့သို့ ကျောပိုးဆောင်ယူခြင်းအမှုကို ပြုလုပ်ရှာလေသည်။ ထိုသို့ပြုလုပ်ခြင်းမှာငါ၏ သီလရှိခြင်းကြောင့်သာဖြစ်သည်”ဟုဆင်ခြင်လျက် မိမိကိုယ်ကို သီလသမာဓိမပျက်စေရန်ဆုံးမပြီးလျှင် ကျောပေါ်မှ လိုက်ရင်း ဝိပဿနာကိုပွားများ၍ ထိုကျောပေါ်မှာပင် မဂ်အစဉ် အားဖြင့်တက်ကာ ရဟန္တာအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိလေ၏။

နေက္ခမ ပါရမီ(နိက္ခမနှင့် နေက္ခမ)

(နိက္ခမ-လွတ်မြောက်သောသူ၊ နေက္ခမ- လွတ်မြောက်ခြင်း)

ဤသုံးခုမြောက်ဖြစ်သော ပါရမီကို နိက္ခမပါရမီဟု ပြီးလွယ်စီးလွယ်ပြောတတ်ကြ၏။ ပြခဲ့ပြီးသည့်အတိုင်း နိက္ခမမှာ လွတ်မြောက်သောသူ လူဒြပ်ကိုဟော၍ ထိုလူဒြပ်သည် ပါရမီမဖြစ်နိုင်၊ လွတ်မြောက်ခြင်း သဘောတရားသာ ပါရမီဖြစ်နိုင်သည့်အတွက် ပါရမီကို နိက္ခမဟု မခေါ်သင့်၊ နေက္ခမဟူ၍သာ ခေါ်သင့်သည်။

လွတ်မြောက်ခြင်းသည်လည်း သံသရာဘဝမှာ လွတ်မြောက်ခြင်းကာမမှ လွတ်မြောက်ခြင်းဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ သံသရာဘဝမှာ လွတ်မြောက်ခြင်းမှာ အကျိုးဖြစ်၍ ကာမမှလွတ်မြောက်ခြင်းမှ အကြောင်းဖြစ်၏။

ကာမမှလွတ်မြောက်အောင် ဖြည့်ကျင့်နိုင်မှ သံသရာမှ လွတ်မြောက်ခြင်းဖြစ်သည်ဆိုလိုသည်။ ထိုလွတ်မြောက်ခြင်းနှစ်မျိုးတို့တွင် အကျိုးဖြစ်သော(ဘဝမှ) လွတ်မြောက်ခြင်းကို ရည်

ရွယ်တော်မူ၍ ဘဝသုံးပါးကို နှောင်အိမ်ကြီးနှင့်ပြုကာ (ဘဝတော
ပရိမတ္တိယာဘဝသုံးပါးမှ လွတ်မြောက်ရန်ဟူ၍) ဗုဒ္ဓဝင်ပုဂ္ဂို
လ်တော်၌ ဟောတော်မူသည်။

နေက္ခမ္မပါရမီ တရားတော်

ဒါန၊ သီလတို့မှာ ဆိုင်ရာဆိုင်ရာ သီးခြား ဖြစ်သင့်သော
ပရမတ္တတရား ကိုယ်ကိုရကောင်းသကဲ့သို့ နေက္ခမ္မ၌ကား အံသီး
အခြား ပရမတ္တတရား ကိုယ်မရကောင်းသို့ဖြစ်၍ ကာမနှစ်မျိုးမှ
၎င်း၊ ဘဝသုံးမျိုးမှ၎င်း လွတ်မြောက်ခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်
ဖြစ်သော ကုသိုလ်စိတ် စေတသိက်တရားအစုကိုပင် နေက္ခမ္မပါရမီ
ခေါ်သည်။

ကာမနှစ်ပါးသော်ကား၊ မဟာနိဒ္ဒေသပါဠိတော်၌ လာ
သည့် ဝတ္ထုကာမကိလေသကာမ နှစ်ပါးတို့တည်း၊ ဘဝသုံးပါး
ဟူသည် ဘုံသုံးပါးပင်တည်း။

ကာမ၏အရ ကိလေသကာမ ဝတ္ထုကာမနှစ်ပါး ရှိသည်
တွင် နှစ်သက်ဖွယ်သော အာရုံကို လိုချင်မက်မောဟတ်သော
ကြောင့် လောဘကိလေသကို ကိလေသကာမဟုတ်၏။ အလို
ရှိအပ်သော အရာဝတ္ထုအစုစုကို ဝတ္ထုကာမဟုတ်၏။

တော၌နေခြင်း- မျိုး

- ၁။ ။ တစုံတရာ အကြောင်းအကျိုးမသိဘဲ ဥာဏ်ခန်း
မိုက်မဲသောကြောင့် တော၌နေခြင်း။
- ၂။ ။ ငါတော၌ သွားနေလျှင် တောနေပုဂ္ဂိုလ်ဟူ၍
မျိုးစွာလှူဒါန်းကြလိမ့်မည်။ ဤသို့စသည်ဖြင့်

- ယုတ်မာသော အလုံဆုံးရှိ၍ တော၌နေခြင်း။
- ၃။ ။စိတ်ရှုံးသွပ်သောကြောင့် တော၌နေခြင်း။
- ၄။ ။ဘုရားအစရှိသော သူတော်ကောင်းတို့သည် ချီးမွမ်းအပ်သော အရာဖြစ်သည်ဟူ၍ တော၌နေခြင်း။
- ၅။ ။အလုံနည်းခြင်း၊ ရောင့်ရဲလွယ်ခြင်း အစရှိသည့် တရားအကောင်းတို့ကိုအမှီပြု၍ တော၌ နေခြင်း ဟူ၍တော၌နေခြင်း(၅)မျိုးရှိလေသည်။

ပညာပါရမီ

ပညာသုံးမျိုး

- ၁။ ။စိန္တာမယပညာ
- ၂။ ။သုတမယပညာ
- ၃။ ။ဘာဝနာမယပညာ

လောက၌ အယုတ်အမြတ်ဖြစ်သော အမှုကိုစွဲအမျိုးမျိုး အတတ်ပညာအမျိုးမျိုးတို့၌ အကျိုးအကြောင်းဖြစ်သင့်သမျှကို (သုတပါးထံမေးမြန်းခြင်း သုတပါးပြောသည်ကို ကြားရခြင်းအလျဉ်းမရှိပဲ)၊ မိမိဉာဏ်စွမ်းဖြင့် ကြံစည်ဖြစ်ပေါ်လာသော အသိဉာဏ်ပညာကို စိန္တာမယပညာဟုခေါ်သည်။

ကိုယ်တိုင်ကြံစည်သိမြင်ခြင်းမပြုနိုင်၍ ပညာရှိများထံ မိမိကမေးမြန်း၍ ပြောဟောသည်ကိုဖြစ်စေ၊ မမေးမြန်းပဲအလိုအလျောက် ဟောပြောသည်ကိုဖြစ်စေ ကြားနာရ၍ ဖြစ်ပေါ်လာသောပညာယူသမျှသည် သုတမယပညာဟုခေါ်သည်။

ဘာဝနာမယပညာဟူသည်ကို ထိုစဉ်သမာပတ် လေ သမာပတ်ဝင်စားသူတို့၏ သာမပတ်အတွင်း ဖြစ်ပေါ်သော ပညာသည် ဘာဝနာမယပညာဟုခေါ်သည်။

သို့ဖြစ်၍ ပညာပါရမီကိုဆည်းပူးလိုသောသူသည်အထက် တန်းအောက်တန်းမရွေးချယ်ပဲ မိမိမသိသေးသည့် အရာဖြစ်လျှင် ပညာရှိများထံမေး၍ ဆည်းပူးဖြည့်ကျင့်သင့်ပေ၏။

ထို့ကြောင့်ပင်ဗုဒ္ဓဝင်ပါဠိတော်၌ “ပရိပုစ္ဆန္တော ပုဗ္ဗေန၊ ပညာပါရမီ တံဂစ္ဆာ” ဟူ၍ဟောတော်မူလေသည်။

ဝိရိယပါရမီ

အလောင်းတော်၏ ဝိရိယ

ဤဝိရိယပါရမီအရာ၌ ကေသရခြင်္သေ့မင်းသည် ဥပမာ ပြဆိုထားရာ ကေသရခြင်္သေ့တို့၏ သဘောသည် မည်သည့်အ ခါမျှ ဝိရိယကိုလျော့သည်ဟူ၍မရှိပဲ အမြဲလျှင်အားထုတ်လေ့ရှိ ပေ၏။ ယုန်သူငယ်ကိုဖမ်းယူသောအခါ သေးငယ်သောသတ္တဝါ ဖြစ်သည်ဟုဝိရိယကိုလျော့ကာပေါ့ပေါ့ဆဆဖမ်းယူသည်မဟုတ်၊ ဆင်ပြောင်ကြီးကို ဖမ်းယူသောအခါ၌လည်း....

“ဤဆင်ပြောင်ကြီးသည် အကောင်အထည်ကြီးမားလှ ၏။ ငါအစွမ်းကို ကြိုးစားအားထုတ်၍ ဖမ်းမှသင့်လျော်မည်” ဟု လုံ့လဝိရိယကို ပိုမိုအားထုတ်ခြင်းမရှိ၊ ယုန်သူငယ်ကိုဖမ်းသော အခါနှင့် ဆင်ပြောင်ကြီးကိုဖမ်းသောအခါ အားထုတ်ခြင်းလုံ့ လဝိရိယသည် အညီအမျှသာဖြစ်သည်။

ဝိရိယပါရမီကို ဖြည့်ကျင့်တော်မူသော အလောင်းတော်

သည်လည်း ဤကေသရခြင်္သေ့မင်း၏ နည်းအတိုင်းပင် သာမန် ဖြစ်သောဆောင်ရွက်ဖွယ်ကိစ္စတို့မှာ ဝိရိယကိုလျော့သောပေါ့ပေါ့ လျော့လျော့ ရွက်ဆောင်ခြင်းလည်းမရှိစေရ။ ကြီးကျယ်ခက်ခဲ သောအရေးကိစ္စကျမှလွန်စွာအစွမ်းကုန် ပိုမိုကြိုးစားအားထုတ် ခြင်းလည်းမရှိစေရ။ မိမိ၏ပကတိစွမ်းနိုင်သမျှလုံ့လဝိရိယအတိုင်း သာလျှင် သာမန်ဖြစ်သော ဆောင်ရွက်ဖွယ်ကိစ္စများမှာဖြစ်စေ၊ ကြီးကျယ်ခက်ခဲသော ကိစ္စများမှာဖြစ်စေ၊ အားထုတ်ရမည်ဟု ဆိုလိုသည်။

အလောင်းတော်ဘဝမှ ဝိရိယအထုံ

ဝိရိယပါရမီကို ဖြည့်ကျင့်တုန်း ဖြည့်ကျင့်ဆဲ ဖြစ်သည့် အလောင်းတော် ဘဝများမှာ ကြီးကြီးငယ်ငယ် ကိစ္စအသွယ် သွယ်တို့၌တညီတည်းဖြည့်ဆည်းခဲ့သော ဝိရိယပါရမီတော်အဟုန် ကြောင့် ဘုရားဖြစ်ပြီးသောအခါ၌ပင် မြတ်စွာဘုရားသည်တဦး တယောက်သော သတ္တဝါကို ဓာရားဟောတော်မူသောအခါ သတ္တဝါတဦးတည်းသာဖြစ်သည်ဟူ၍ လုံ့လဝိရိယကို လျော့ချ ကာပေါ့ပေါ့လျော့လျော့ သာမညအသံဖြင့် တရားဟောသည် မဟုတ်၊ ဓမ္မစကြာတရားပွဲကဲ့သို့ ပရိသတ်အလွန်များသော တရား ပွဲတို့၌လည်း အစွန်းအဖျားထိပါကြားနာရအောင်ဟုအသံတော် ကိုအထူးကျယ်လောင်အောင် ဝိရိယစိုက်ထုတ်၍ ဟောတော်မူ သည်လည်းမဟုတ်၊ တဦးတည်းကိုဟောသောအခါနှင့်အများကို သောအခါတို့မှာ ညီမျှသောလုံ့လ၊ ညီမျှသော အသံတော်တို့ ဖြင့်သာဟောတော်မူသည်။

အင်္ဂါလေးပါးရှိသော ဝိရိယဟူသည်ကာ....

(၁) အပေါ်ရေမျှကြွင်းကျန်ခြင်းတပါး။

(၂) အကြောမျှကြွင်းကျန်ခြင်းတပါး။

(၃) အရိုးကြွင်းကျန်ခြင်းတပါး။

(၄) အသားအသွေးအလုံးစုံ ခန်းခြောက်ခြင်းတပါး

အားဖြင့် လေးပါး ဖြစ်လေသည်။ အစားအသောက် စားခြင်းစသည်ကို မပြုသဖြင့် အသားနှင့်အသွေးများအားလုံး ခမ်းခြောက်သွားစေကာမူ ခမ်းခြောက်၍ မသွားတတ်သည့် အပေါ်ရေခွံ အကြော အရိုး ဤသုံးမျိုး ကြွင်းကျန်နေသေး သမျှ လုံ့လကိုင်မလျော့ဟုဆိုလိုသည်။

ဝိရိယတရားသည် ပညာကဲ့သို့ပင် စေတသိက်တရားတပါး ဖြစ်ပေသည်။ သို့သော် ပညာမှာရှေးကပြခဲ့သောအတိုင်း ကောင်း မြတ်သောတရားချည်းသာဖြစ်သည်။

ဝိရိယမှာကား ပကိဏ်း စေတသိက်မျိုးဖြစ်၍ ကုသိုလ် ဘက်မှာလည်းရောနှောပါဝင်နိုင်သည်။ အကုသိုလ်ဘက်မှာလည်း ရောနှောပါဝင်နိုင်သည်။ အဗျာကတ ခေါ် ဝိပင်္ဂါ ကြိယာဖက် တို့ဘက်မှာလည်းရောနှောပါဝင်ယှဉ်နိုင်ပေသည်။

သို့ဖြစ်၍ဝိရိယသည် ကောင်းမြတ်သော ကုသိုလ်တရား လည်းဖြစ်နိုင်သည်။ ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားလည်းဖြစ်နိုင် သည်။ ကုသိုလ် အကုသိုလ်မှအလွတ် အဗျာကတ တရားလည်း ဖြစ်နိုင်သည်။ ကောင်းမြတ်မှန်ကန်သော ဝိရိယကို သမ္မာဝါယမ ဟုခေါ်သည်။ ယုတ်ညံ့သော ဝိရိယကို မိစ္ဆာဝါယမဟုခေါ်သည်။ ဤဝိရိယပါရမီအရာ၌ သမ္မာဝါယမတရားသာဆည်းပူး မပြည့်ဝ ပြည့်ဝအောင်ဆည်းပူးရမည်။

ဤစာအုပ်တွင်

- * ဘုရား၊ လက်ဝဲရံ၊ လက်ယာရံ၊ အသီတိရှစ်ကျိတ် တို့၏ ပါရမီ ဖြည့်ဆည်းခြင်း အကြောင်းရပ်များ။
- * ဗုဒ္ဓ - (ကိစ္စပြီးမြောက် ဗုဒ္ဓအဖြစ်သို့ ရောက်တော်မူကြသော ပုဂ္ဂိုလ် သူမြတ်ကြီးများ။)
- * ရှင်မဟာယသ၊ ဘဒ္ဒဝဂီ၊ ဥရုဝေလ၊ ကဿပ တို့၏ ရှေးဘဝ ပါရမီအကြောင်း ပြခြင်း
- * ရှင်သာရိပုတြာ၊ ရှင်မောဂ္ဂလာန် တို့၏ ရှေးပါရမီ အကြောင်း။
- * အဓိဋ္ဌာန် နှင့် သစ္စာအထူး။
- * ဗာကုလထေရ် အကြောင်း။
- * အရှင်သာရိပုတြာ အကြောင်း။
- * သံကိစ္စ သာမဏေ အကြောင်း။
- * စျာန်၊ အဓိဋ္ဌာန်။
- * မိလိန္ဒမင်း စိတ်ပြုပြင်ပုံ။
- * တောတောင်ထဲ၌ သမထ အဓိဋ္ဌာန် အကျင့်မြတ် ကျင့်နည်းများ။